

Geschriften over *Savitri*

Overzicht Artikelen, Canto-Gewijze Lezer's
Gids en Essays over Boek Een

Alok Pandey

GESCHRIFTEN OVER *SAVITRI*

Overzicht Artikelen, Canto-Gewijze Lezer's

Gids en Essays over Boek Een

Alok Pandey.

*Opgedragen aan
Sri Aurobindo en de Moeder*

Dit was een zaad, geworpen in de eindeloze Tijd.
Een Woord is gesproken of een Licht wordt getoond,
Een moment ziet, de eeuwen zwoegen om uit te drukken.
Zo sprongen uit het Tijdloze de werelden flitsend naar voren;
Een eeuwig moment is de oorzaak van de jaren. [315]

Dankbetuigingen

Elke schepping, net als elk schepsel, is te danken aan de Schepper van wie alle impuls, drang, inspiratie om te scheppen en de kracht om te scheppen uitgaat. Hij is degene die als eerste en als laatste erkend moet worden. Ook dit werk is volledig te danken aan het Licht en de Genade van Sri Aurobindo en de Moeder. *Savitri* is Sri Aurobindo's geschenk van genade aan de wereld en het is alleen hun genade die ons kan inspireren om er iets over te schrijven.

Maar aangezien de impuls om te scheppen door vele vormen en bewustzijn gaat, door zichtbare en onzichtbare handen, inclusief die van mensen uit het verleden die de middelen creëerden om te drukken en te verspreiden, zijn we al deze pioniers dankbaar wiens inspanningen hebben bijgedragen aan zelfs de kleinste werken.

Meer specifiek gaat onze dank uit naar de beste Larry voor het titanische werk van het redigeren van het boek, zodat de inspiratie en de grammatica prachtig op elkaar zijn afgestemd. Hartelijk dank aan lieve Olga voor het doornemen van de manuscripten en haar waardevolle suggesties. Ook dank aan Vladimir en Alexey voor hun opmaak en omslagontwerp, die de details extra mooi maakten en het boek prachtig verpakten als een offer aan de Heer, aan wie het sowieso toebehoort.

Onze dank gaat uit naar lieve Sergey, de webmaster van auromaa.org, voor het hosten van de geschriften op auromaa en het vervolgens uitgeven ervan in boekvorm. Zijn betrokkenheid in elke fase van het project, van begin tot eind, heeft het mogelijk gemaakt.

Elk project heeft geld nodig om in een zichtbare, concrete vorm te materialiseren en al onze dank gaat uit naar Dolly en Vivek en SAYFNA voor de genereuze gift aan Haar in deze *Savitri yajna*.

Onze diepste dank gaat uit naar Gauri-di voor haar toestemming om de gesignde foto's van Sri Aurobindo en de Moeder uit de persoonlijke collectie van Udar-da te gebruiken.

Mijn oprechte dank aan mijn dierbare broeder Narad voor zijn vriendelijke toestemming om het voorwoord te schrijven, en met wie ik het voorrecht had om onze gedeelde liefde voor *Savitri* te delen tijdens de lezingenreeks 'Verkenningen in *Savitri*'. Het laatste woord van wijsheid is altijd Genade. Het is haar Genade waaraan alles met de diepste dankbaarheid wordt aangeboden.

Inhoud

Dankbetuigingen	4
Voorwoord	10
Inleiding	14
OVERZICHT ARTIKELS	17
<i>Savitri</i> – Het verhaal van de Goddelijke Moeder	18
Het Grote Epos Aller Tijden	18
De Reis van de Koning-Yogi	20
De Komst van de Goddelijke Moeder	21
<i>Savitri</i> – Het Lied van het Oneindige	24
De Mantra van Transformatie	24
Boodschap van het Superbewuste Vuur	25
De Veda van het Nieuwe Tijdperk	27
Veda van de Toekomst	29
Het Mysterie van de Goddelijke Incarnatie	33
Het Lied van Hoop	34
Het Epos van het Menselijk Leven	36
<i>Savitri</i> – Het Verhaal van de Schepping en haar Doel	39
Het Begin van Beginnen	39
De Werkelijke Kwestie van het Menselijk Leven	41
De Goddelijke Vertegenwoordiger	43
De Belichaming van Goddelijke Liefde	44
De Worsteling met het Lot	45
De lyriek van de Liefde die door de Tijd heen Wacht	48
<i>Savitri</i> – Het Oude Verhaal	50
De Oude Legende	50
Geboren uit Vuur	51
Een Symbolisch verhaal	52
De Twee Die Eén Zijn	53
<i>Savitri</i> – Het Boek	58

Het Diamantschrift van het Onvergankelijke	58
Sri Aurobindo's Geschenk aan de Mensheid	59
Savitri Veda	65
Inleiding	65
Het Redden van de Veda's	66
Woord van de Nieuwe Schepping	68
Beeldspraak en Symbolen	70
Een Complete en Integrale Realisatie van de Waarheid	72
Het Allerhoogste Mysterie.	76
EEN KORTE CANTO-GEWIJZE	80
LEZERSGIDS	80
Een Korte Canto-Gewijze Lezersgids -	81
Introductie van de hoofdpersonen	81
Een Korte Canto-Gewijze Lezer's Gids –	85
Deel één	85
Boek Één	85
Canto Een	86
Canto Twee	87
Canto Drie	88
Canto Vier	88
Canto Vijf	89
Boek Twee	90
Canto Een	91
Canto Twee	91
Canto Drie	91
Canto Vier	92
Canto Vijf	92
Canto Zes	93
Canto Zeven	93
Canto Acht	94
Canto Negen	95
Canto Tien	95

Canto Elf	95
Canto Twaalf	96
Canto Dertien	97
Canto Veertien	97
Canto Vijftien	98
Boek Drie	98
Canto Een	99
Canto Twee	99
Canto Drie	100
Canto Vier	100
Een Korte Canto – Gewijze Lezer's Gids - Deel twee	101
Boek Vier	101
Canto Een	101
Canto Twee	102
Canto Drie	102
Canto Vier	103
Boek Vijf	103
Canto Een	104
Canto Twee	104
Canto Drie	104
Boek Zes	105
Canto Een	105
Canto Twee	106
Boek Zeven	106
Canto Een	107
Canto Twee	107
Canto Drie	108
Canto Vier	108
Canto Vijf	109
Canto Zes	109
Canto Zeven	110
Boek Acht	110

Canto Drie	110
Een Korte Canto – Gewijze Lezer's Gids - Deel Drie	111
Boek Negen	111
Canto Een	112
Canto Twee	112
Boek Tien	112
Canto Een	113
Canto Twee	113
Canto Drie	113
Canto Vier	113
Boek Elf	114
Boek Twaalf	115
GESCHRIFTEN OVER BOEK EEN	116
Een Diepgaande Samenvatting van Boek Een	117
Boek 1 Canto 1	119
Boek 1 Canto 2	121
Boek 1 Canto 3	122
Boek 1 Canto 4	124
Boek 1 Canto 5	126
Canto Een: Van Duisternis naar Licht	128
De Komst van de Goddelijke Moeder en de Initiatie van de Aarde	128
Van Duisternis naar Licht	130
Menselijke Aspiratie en Voorbijge Dageraden	135
Canto Twee: De Kwestie	141
Van Crisis naar Bevrijding	141
De Last van het Verleden en de Gevangenis van de Natuur	143
De Hulp en de Genade	144
De Leider van de Menselijke Mars	146
Canto Drie: Van Onwetendheid naar Kennis	148
Kennis en Onwetendheid	148
Een Evoluerend Continuüm	150
De Vrijheid van Onwetendheid	152

Canto Vier: De Geheime Kennis	156
Canto Vijf: Pracht van de Geest	161

Voorwoord

Als we ervan uitgaan dat de Veda's een openbaring zijn die ontvangen is in de stille ruimtes van de ziel door de zieners van de Waarheid in hun momenten van contact met het Goddelijke, dan kunnen we geen term of grens stellen aan de reikwijdte van dergelijke openbaringen. Het Goddelijke is Oneindig en daarom zijn zijn wegen, evenals zijn ontvouwing, Oneindig. Natuurlijk veranderen de fundamentele waarheden van het bestaan niet, de fundamentele en de bron van de schepping veranderen evenmin, en als de Waarheid slechts een statische Werkelijkheid was, dan zou er niets meer nodig zijn dan het reproduceren van de ervaring in de ziel van de mens. Maar de Waarheid die wij zoeken is niet alleen een statische Werkelijkheid noch een vaste en eindige. Het is Oneindig van aard en daarom is het slechts natuurlijk dat naarmate de mens evolueert, zijn relatie met en zijn ervaring van de ene fundamentele Waarheid van ons bestaan noodzakelijkerwijs evolueert.

Naarmate we overgaan van het mentale naar het intuïtieve en daarmee naar het supramentale stadium van evolutie, zullen we ongetwijfeld hetzelfde Goddelijke op een meer omvattende manier ervaren. Immers, zoals het bewustzijn is, zo is ook onze ervaring van de Waarheid, en pas wanneer ons bewustzijn niet alleen doordrenkt is met, maar ook getransformeerd wordt door de brandende kern van de Waarheid zelf, kunnen we werkelijk zeggen dat er een soort voltooiing in onze visie is bereikt. Omdat de Waarheid echter van nature Oneindig is, kunnen we nooit echt zeggen dat we haar in haar totaliteit hebben bereikt. Sri Aurobindo onthult het prachtig als volgt:

Parabrahman is het Absolute, en omdat het het Absolute is, kan het niet worden gereduceerd tot termen van kennis. Je kunt het Oneindige op een bepaalde manier kennen, maar je kunt het Absolute niet kennen.

Alle dingen die bestaan of niet bestaan, zijn symbolen van het Absolute, gecreëerd in zelf-bewustzijn (Chidátman); door middel van Zijn symbolen kan het Absolute gekend worden voor zover de symbolen het onthullen of ernaar hinten, maar zelfs de kennis van de gehele som van symbolen is geen echte kennis van het Absolute. Je kunt Parabrahman worden; je kunt Parabrahman niet kennen. Parabrahman worden betekent terugkeren via zelf-bewustzijn naar Parabrahman, want je bent dat al, alleen heb je jezelf in zelf-bewustzijn geprojecteerd in de termen of symbolen ervan, Purusha & Prakriti, waarmee je het universum in stand houdt. Daarom moet je, om Parabrahman te worden zonder termen of symbolen, ophouden te bestaan in het universum.

Door Parabrahman te worden zonder Zijn zelf-symbolen word je niets wat je niet al bent, noch houdt het universum op te functioneren. Het betekent alleen dat God uit de oceaan van gemanifesteerd bewustzijn één stroom of beweging van Zichzelf terugwerpt in datgene waaruit al het bewustzijn voortkwam...

Daarom is het verlangen naar het worden van Parabrahman een soort lichtgevende illusie of sattwisch spel van Maya; want in werkelijkheid is er niemand gebonden en niemand vrij en niemand die bevrijd hoeft te worden, en alles is slechts Gods Lila, Parabrahmans spel van manifestatie.

God gebruikt deze sattwische Maya in bepaalde ego's om ze omhoog te trekken in de lijn van Zijn speciale doel, en voor deze ego's is dit het enige juiste en mogelijke pad.

Maar het doel van onze Yoga is Jivanmukti in het universum; niet omdat we bevrijd moeten worden of om welke andere reden dan ook, maar omdat dat Gods wil in ons is, moeten we leven bevrijd in de wereld, niet bevrijd uit de wereld.

CWSA 12: 103-104

Het is wellicht dit wat wordt aangegeven in de oude Indiase verhalen over de Veda's die gestolen en weer teruggevonden werden. Dit is de dharmasyagani van de Gita, waarin de eeuwige waarheden ofwel vergeten worden en de mensheid ervan afdwaalt, ofwel hun boodschap wordt omgeleid en vervormd naarmate het stof van eeuwen zich ophoopt op de voeten van de pelgrims. Daarom is er de noodzaak dat de Avatara neerdaalt om deze waarheden, die door verduisterde denkers zijn verdraaid, te redden en ze een nieuw lichaam te geven in overeenstemming met het Tijdperk en de Tijdgeest. Sri Aurobindo en de Moeder zinspelen hierop wanneer zij de aard van hun werk en missie verklaren, waarvan belangrijke aspecten zijn:

1. Het Sanatana Dharma opnieuw uitleggen aan het menselijk intellect in al zijn facetten, vanuit een nieuw perspectief.

2. Op basis van Vedische kennis een Yogische sadhana vestigen die niet alleen de ziel bevrijdt, maar ook een volmaakte mensheid voorbereidt en bijdraagt aan het herstel van de Satyayuga. Dat werk moet nu beginnen, maar zal pas aan het einde van de Kali Yuga voltooid zijn.

3. India, als centrum, werken aan haar herstel naar haar rechtmatige plaats in de wereld; maar dit herstel moet worden bewerkstelligd als onderdeel van het bovenstaande werk en door middel van Yoga, toegepast op menselijke middelen en instrumenten, en niet anders.

4. Aangezien een volmaakte mensheid wordt nagestreefd, zal de maatschappij moeten worden hervormd om die volmaaktheid te kunnen bevatten.

[Dit is een deel van een brief die Sri Aurobindo in augustus 1912 schreef.]

Rond dezelfde tijd in hetzelfde jaar (mei 1912) schrijft de Moeder over het werk dat Zij moet doen:

Dit is daarom het meest nuttige werk dat gedaan moet worden:

(1) Voor ieder individu, om zich in zichzelf bewust te worden van de Goddelijke Aanwezigheid en zich ermee te identificeren.

(2) Om de gemoedstoestanden te individualiseren die nooit tot nu toe bewust waren in de mens en, daardoor, de aarde in verbinding te brengen met een of meer van de bronnen van universele kracht die nog steeds voor haar gesloten zijn.

(3) *Om opnieuw tot de wereld het eeuwige woord te spreken in een nieuwe vorm, aangepast aan haar huidige mentaliteit. Het zal de synthese zijn van alle menselijke kennis.*

(4) *Gezamenlijk, om een ideale samenleving te vestigen op een gunstige plek voor de bloei van het nieuwe ras, het ras van de Zonen van God.*

CWM 2: 49

Als de Goddelijke Moeder die de volledige leiding over de uitvoering moest nemen, gaat ze natuurlijk uitgebreid in op de details. Maar we kunnen duidelijk zien dat de fundamenteën van het programma, de essentiële missie, voor beiden, de tweeling-Avatars, hetzelfde zijn, en dit alles nog voordat ze elkaar op het fysieke vlak hebben ontmoet.

We zien hier dat de Waarheid ook een dynamisch aspect heeft en in haar ontvouwing nieuwe vormen van manifestatie voortbrengt, die we evolutie noemen zonder de innerlijke processen en het geheime doel ervan volledig te begrijpen. De nieuwe mensheid, de volmaakte mensheid, de zonen van God, waarover beiden spreken als onderdeel van hun werk, maakt deel uit van deze ontvouwing.

Geen wonder dus dat ze kort na hun eerste ontmoeting op 29 maart 1914 op kleine schaal met dit werk beginnen. Een zeer belangrijk onderdeel van dit werk is *Savitri*, waaraan in 1916 werd begonnen. Interessant is dat Sri Aurobindo het niet publiceerde als onderdeel van de *Arya*, die zijn reguliere geschriften over diverse onderwerpen bevatte. Terwijl de *Arya* na 1921 stopte, werd *Savitri* voortgezet tot eind 1950 en werd door Sri Aurobindo beschouwd als zijn belangrijkste werk. Het is overduidelijk de nieuwe Veda voor de toekomst van de mens. Net zoals Sri Krishna de *Gita* in het hart van de mens plaatste aan het einde van Dwapara, plaatste Sri Aurobindo *Savitri* in de handen en het hart van de mens aan het einde van het Kali Yuga, om hem te leiden naar het nieuwe Satya Yuga dat begon aan te breken voor de mensheid.

Natuurlijk zullen sommigen zich afvragen waar het nieuwe Satya Yuga is? Hierover valt veel te zeggen. Maar voorlopig kunnen we simpelweg zeggen: lees *Savitri* en we zullen het inzicht ontwikkelen om het te zien. *Savitri* is inderdaad de Veda die gegeven is voor het komende tijdperk, zodat de mens de cruciale overgang van mens naar supermens kan doorstaan, of van de gementaliseerde menselijkheid van vandaag naar de goddelijke supermenselijkheid van morgen. In zekere zin is het het verhaal van de Goddelijke Moeder in haar vorige incarnatie als Savitri. Toch verbindt een schakel de poging en inspanning van gisteren met die van vandaag en morgen. Want het enige doel van deze hele evolutionaire reis, van de schepping zelf, is een progressieve goddelijke manifestatie. De Goddelijke Moeder als Savitri initieerde het project al in de verre oudheid, tijdens het Vedische tijdperk. De Goddelijke Moeder als Mirra Alfassa bracht het project tot voltooiing, tot zijn grote hoogtepunt. De twee verhalen zijn daarom nauw met elkaar verbonden en daarom zien we in Sri Aurobindo's *Savitri* de voortzetting van de oude legende, de uitbreiding van de zegeningen die door Savitri voor één Satyavan zijn verkregen, die zich uitstrekken tot de mensheid als geheel, althans tot dat deel van de mensheid dat open en ontvankelijk is voor deze nieuwe mogelijkheid die wordt uitgewerkt voor de toekomst van de

aarde. De sleutel tot deze realisatie is de Goddelijke Moeder in haar huidige belichaming en wat is een betere manier om ons voor haar open te stellen dan de mantrische woorden van *Savitri* zelf?

We kunnen zeggen dat *Savitri* een combinatie is van Sri Aurobindo's en het bewustzijn van de Moeder en daarom een zeer krachtig middel wordt om ons in dynamisch contact te brengen met het bewustzijn van de twee Avatars als één. Laten we dit afsluiten met deze stralende woorden van de Moeder over *Savitri*:

Het belang van Savitri is immens.

Het onderwerp ervan is universeel. De openbaring ervan is profetisch.

De tijd die men in de atmosfeer ervan doorbrengt, is niet verspild....

CWM 13: 26 (10 februari 1967)

Inleiding

Het schrijven van een voorwoord voor dit voortreffelijke boek is zeker een eer. Want hier staan de geschriften van iemand die zijn ziel werkelijk heeft geopend voor Sri Aurobindo en de Moeder en onbaatzuchtig alles aanbiedt wat hij van Hen heeft ontvangen. Zijn visie is mij altijd zo uitgestrekt als de hemel voorgekomen en ik heb het gevoel dat hij bijna een fotografisch geheugen moet hebben, want hij draagt zoveel kennis in zich en deelt die voortdurend met allen die bereid zijn vooruitgang te boeken richting het Licht.

Sri Aurobindo's *Savitri*, het grootste werk dat in welke taal dan ook is geschreven sinds het begin der schepping, is een mantra en heeft de kracht om ons leven te veranderen als we het met nederigheid en oprechtheid lezen, zonder te proberen het met het verstand te begrijpen, maar door de woorden en regels diep in ons te laten doordringen, wat leidt tot een transformatie van onze aard en onze uiteindelijke deelname aan de Nieuwe Wereld die door Sri Aurobindo en de Moeder naar de aarde is gebracht.

De Moeder heeft geschreven:

*Savitri, this prophetic vision
of the world's history, including
the announcement of the earth's
future.*

Savitri, deze profetische visie
van de wereld's geschiedenis,
de aankondiging van de aarde's
toekomst inbegrepen

Deze visie, ons geschonken door Alok bhai (zoals ik hem noem), is in voorbeeldige proza een van de meest diepgaande werken die over *Savitri* zijn geschreven.

Ik herinner me de eerste keer dat ik hem ontmoette en hem interviewde over zijn leven en werk. Hij vertelde me over zijn opvoeding en zijn onderdompeling in de verhalen en ware legendes van het oude India en zijn dorst naar kennis en verlichting vanaf zeer jonge leeftijd. Hij sprak ook over zijn tijd als arts en psychiater en hoe hij tegenwoordig een van de sleutelfiguren is in de Sri Aurobindo Ashram, waar hij iedereen die komt begeleidt. Ik heb nooit een spoor van discriminatie ontdekt jegens degenen die werkelijk zoekend zijn, of ze nu op dit pad zijn of op een ander, want hij geeft gelijk aan iedereen.

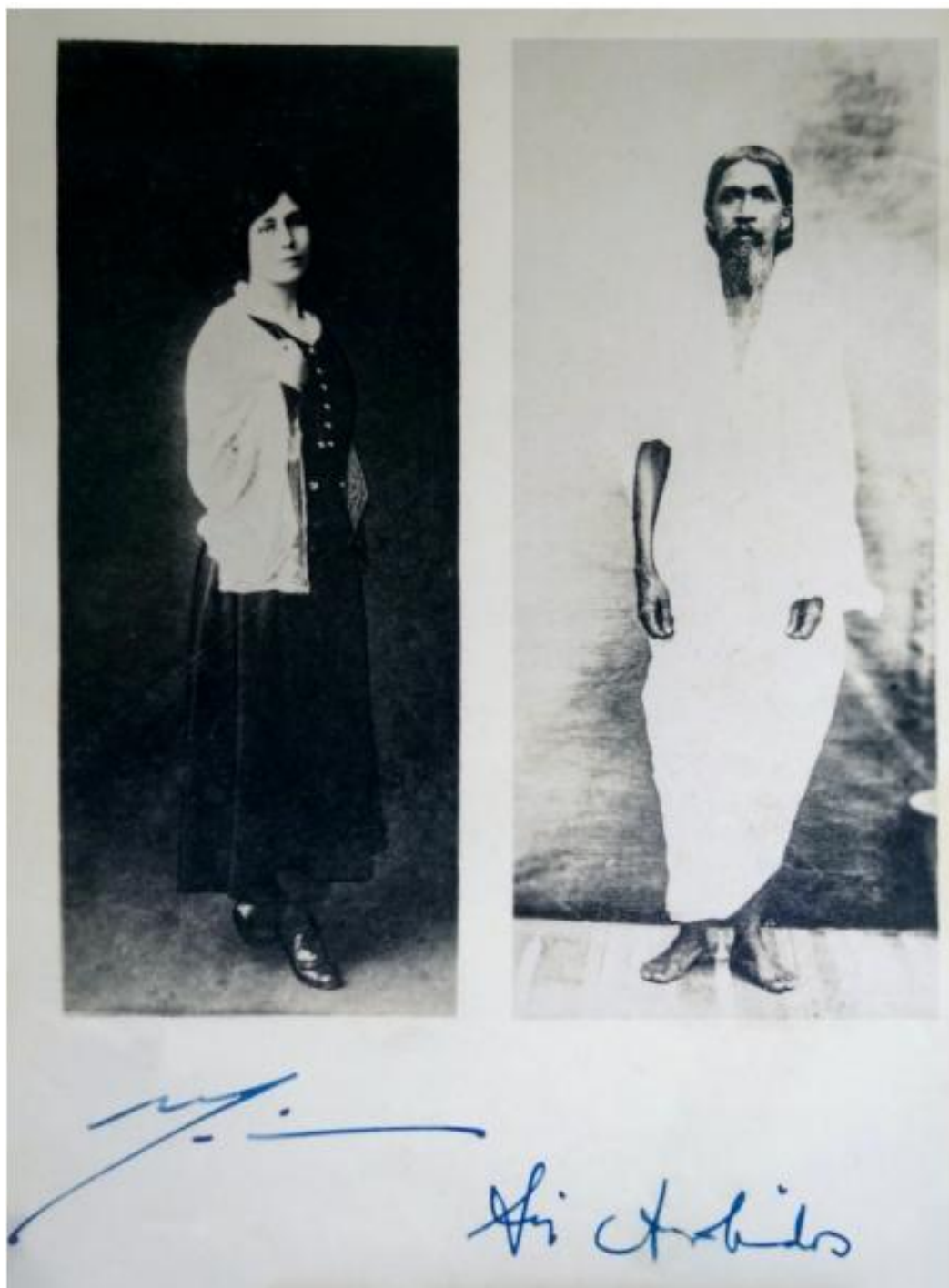
Enkele jaren geleden kreeg ik de inspiratie om een serie te beginnen die ik de titel 'Verkenningen in Savitri' gaf. Ik vroeg Alok bhai of hij met mij mee wilde doen aan dit goddelijke project, want elke keer dat we *Savitri* aanraken of een regel of twee lezen, raken we het Goddelijke aan. Alok stemde meteen toe en tot nu toe hebben we bijna 200 avonden in de serie voltooid en geüpload naar ons YouTube-kanaal, motherandsriaurobindo.

Er is nog zoveel meer dat ik zou willen vertellen over mijn dierbare vriend en bijzondere ziel. Toen de gedichten stroomden en uiteindelijk een aantal boeken werden, vroeg ik Alok bhai om voorwoorden te schrijven voor een aantal van de boeken en hij schreef er heel genereus een aantal, waarvoor ik hem altijd dankbaar zal blijven.

Niet alleen dat, maar toen ik het boek *Lexicon van een Oneindige Geest* had voltooid, wilde ik er een vervolg op schrijven en gaf het de titel 'Het Supplement op het Lexicon'. Alok, Jhumur, Madhav Pandit en Tehmi waren zeer gul in het beantwoorden van al mijn vragen over termen in *Savitri*.

Om alles wat hij over Savitri heeft geschreven in detail te behandelen, zou waarschijnlijk een boek over zijn boek vereisen! Er zit zoveel wijsheid in die elke pagina vult. Toegegeven, zijn kennis is enorm, maar het is vooral het innerlijke wezen dat ik in zijn passages voel, aspecten van toewijding, aspiratie, oprechtheid en, vooral, liefde.

Narad (Richard Eggenberger)

De Moeder en Sri Aurobindo

OVERZICHT ARTIKELS

***Savitri* – Het verhaal van de Goddelijke Moeder**

Het Grote Epos Aller Tijden

Savitri is het verhaal van de Goddelijke Moeder. Maar aangezien de Goddelijke Moeder de schepping zelf is geworden, is *Savitri* ook het verhaal van de schepping, in feite van ons allemaal, want dat zijn we in ons geheime zelf, --- een deel van de Goddelijke Moeder die in Tijd en Ruimte is binnengetreken om met het lot en de omstandigheden te spelen. Wij zijn op haar bevel in het spel gestort, met Haar genadige verzekering dat Zij met ons zal zijn op deze reis. Inderdaad, Zij is altijd met ons als de enige almachtige Godin, altijd gesluierd, van binnenuit werkend, de dingen van achteren naar hun bedoelde doel stuwend. Dat voorbestemde doel, nagelaten aan aarde en mensen, is de transformatie van het aardse leven in een goddelijk leven, van het mens-dier in een vergoddelijkte mensheid en van materie in een vergeestelijkte substantie voor het vrije spel van de Geest. Dit is de grote en moeilijke taak die de Goddelijke Moeder op zich heeft genomen om de Wil van de Heer te vervullen, die achter de schepping staat. Ze hoopt dit te doen door middel van de menselijke instrumenten die gereedgemaakt zijn door het lange en trage evolutieproces, instrumenten die bereid zijn zich over te geven aan haar Licht, Liefde en Genade. Zo'n menselijk instrument is Satyavan en wij allen die, hoewel we worstelen in het woud van Onwetendheid en onze hemelse voorrechten en goddelijk inzicht verliezen, toch bereid zijn alles aan haar Voeten te leggen omwille van haar en de vreugde om bij haar te horen. Hiervoor aanvaardde de menselijke ziel het grote avontuur van de schepping en dat is de werkelijke reis die zich afspeelt achter het uiterlijke verhaal van ons uiterlijke leven. Het innerlijke verhaal is er een van een voortdurende groei vanuit een beperkt en verdeeld bewustzijn, met de bijbehorende duisternis en onduidelijkheid, naar een immens en onbegrensd bewustzijn van Licht, Waarheid, Eenheid en Liefde. We kunnen daarom zeggen dat *Savitri* het grootse epos aller tijden is, het epos van de schepping geschreven door het Goddelijke met materie als de bladzijde. Maar het verhaal is nog niet voorbij. De laatste bladzijden moeten nog geschreven worden. Na het hoofdstuk over de mens in onwetendheid, of de mens als slaaf, moet het hoofdstuk over de mens in Kennis, of de bevrijde mens, nog geschreven worden. Samen met deze epische reis, en er nauw mee verbonden, is er het verhaal van de mens die oprijst uit de steen, de plant, de vogel en het dier, en verder klimt naar nog grotere hoogten van Supermenselijkheid.

Hoewel de Goddelijke Moeder de aarde sinds haar ontstaan nooit heeft verlaten en er altijd is geweest met haar Genade, Licht en Liefde om te helpen en te genezen, treedt Zij op cruciale momenten in de geschiedenis, wanneer er belangrijk en beslissend werk verricht moet worden, naar voren in een menselijke vorm en met een menselijke naam om rechtstreeks de leiding over de aarde en de mensen te nemen, en niet zoals Zij nu regeert door een sluier van de natuur. Twee sluiers heeft Zij voor dit werk om Zich heen geweven: een sluier van duisternis waarin Zij Zich verbergt als de donkere Moeder en een sluier van Licht waarin Zij zich openbaart als de stralende en

schitterende Moeder – Diti en Aditi, zoals zij respectievelijk werden genoemd in het oude Indiase denken en de Indiase ervaring. Savitri is een incarnatie van de Goddelijke Moeder in een ver verleden, toen de Goddelijke Moeder op de voorgrond trad van de schepping en de menselijke zoektocht en de onopgeloste vragen op zich nam en worstelde om de wegen naar onsterfelijkheid te banen en het Licht en de Waarheid te helpen groeien en te overwinnen over duisternis, ondoorzichtigheid en leugens die op bepaalde momenten de overhand krijgen. Zulke Goddelijke neerdalingen staan in India bekend als de Avataras, die neerdalen tijdens bepaalde kritieke momenten in de evolutionaire geschiedenis van de aarde. Sri Aurobindo zag dat de mensheid nu opnieuw een dergelijke kritieke evolutionaire crisis doormaakte, 'het Uur van God', en dat de Goddelijke Moeder opnieuw een menselijk lichaam had aangenomen om de aarde en de mensheid te leiden en te bevrijden door deze donkere en verstikkende doorgang naar een hoger en groter Licht. Daarom verbindt Sri Aurobindo op meesterlijke wijze de twee verhalen met elkaar, gebruikmakend van het kader van het eerste verhaal uit de Vedische cyclus, om de innerlijke waarheden van de schepping, de aarde en de mensheid te onthullen, en tevens de diepere en fundamentele waarheden van Haar huidige incarnatie bloot te leggen.

Zo transformeert Sri Aurobindo, de goddelijke Dichter, de legende van Savitri tot een krachtig en suggestief spiritueel symbool van het epos van het leven en een drama van hoop, moed en liefde dat zich afspeelt in ons leven, waar de krachten van Licht en Liefde strijden in onze menselijke harten en de Waarheid vecht tegen de leugen om een weg te banen voor de overwinning van het Goddelijke. Het toneel van zo'n innerlijk conflict speelt zich af op aarde, en meer specifiek in de ziel van de mens en in de natuur waarin we ons bewegen. De Goddelijke Moeder aanvaardt de zware omstandigheden van het dubbelzinnige spel en gebruikt gevaar, moeilijkheden en zelfs de dood om ons uiteindelijk naar de Vrede van de Eeuwige en de Gelukzaligheid van de Onsterfelijke te leiden. Zij toont en wijst de weg voor de mensheid om te volgen door haar eigen persoonlijke voorbeeld. Maar voor hen die, zoals Satyavan, sterk en bereid zijn zich over te geven aan haar Liefde en Genade, draagt zij graag hun last en vecht zij voor ons in onze strijd tegen de dood en het noodlot. Zo groot is haar Liefde, of liever gezegd het mysterie van haar goddelijke Liefde die de sterren als een ketting heeft geweven en de zonnen als juweellampen heeft ontstoken tijdens onze tocht door de nacht van menselijke onwetendheid. Savitri is het lied van de overwinning, de overwinning van Liefde op de dood wanneer de menselijke ziel zich gewillig en vol vreugde aan haar heeft overgegeven en haar Genade in haar leven heeft aanvaard en erkend. Dit is het mystieke huwelijk van de menselijke ziel met het Goddelijke, het huwelijk van Satyavan en Savitri, dat ons verzekert van de overwinning van het Goddelijke en de voorbestemde transformatie, ongeacht lot en omstandigheden. Zelfs de dood en rampspoed kunnen niet in de weg staan en vormen slechts een doorgang voor de aangeboren kracht van de menselijke ziel. Savitri is een uitnodiging voor dit grootse avontuur waartoe wij geroepen zijn, waartoe allen geroepen zijn die bereid zijn onmiddellijk succes en het spel van ons kleine zelf, gecentreerd rond het ego en de kleine verhaallijn van het menselijk leven, op te geven, ter wille van het Ware, het Rechtvaardige, het Uitgestrekte, het Onbegrensbare.

De Reis van de Koning-Yogi

Het verhaal bestaat uit twee, of liever drie, delen. Nadat we in Boek 1, Canto's 1 en 2 zijn ingewijd in de centrale verhaallijn, die draait om de geïncarneerde Goddelijke Moeder Savitri, neemt Sri Aurobindo, de goddelijke Dchter, ons mee op een lange reis die Koning Aswapati onderneemt om het veld voor te bereiden op de komst van de Goddelijke Moeder. Koning Aswapati is zelf een wezen afgedaald uit hogere sferen, een Avatar, om zo te zeggen, wiens taak het is om de velden van de natuur en de aarde voor te bereiden op haar komst. Hij bereidt voor, terwijl de Goddelijke Moeder vervult. Maar hiervoor moet Aswapati zich eerst identificeren met het menselijk bewustzijn, want alleen dan kan hij een ware vertegenwoordiger zijn van het menselijk ras en zijn verhevenste aspiraties, evenals zijn grootste moeilijkheden. Hij moet de last op zich nemen van het ras dat noch zijn doel noch het pad kent. Hij aanvaardt de donkere en onduidelijke menselijke mantel, maar moet zich inspannen om daarin het Licht te brengen van een onsterfelijke Waarheid, het streven naar onsterfelijkheid, de hoop op een goddelijke verandering in de mensheid. Maar eerst moet hij zich bevrijden van het masker van onwetendheid dat hij voor dit werk heeft aangenomen.

Zo bestaat Aswapati's yoga uit twee delen. Ten eerste bevrijdt hij zich van de Onwetendheid die de menselijke natuur omringt en stijgt hij op naar de hogere mogelijkheden die op onze mensheid wachten. Nadat hij deze geheime mogelijkheden heeft gezien die de mens te wachten staan tijdens zijn klim door een lange, kronkelige evolutie, moet hij nu een lange en zware reis ondernemen door alle regionen van het Zijn om de sleutel te vinden tot het versnellen van dit proces van evolutionaire transformatie dat zich langzaam voltrekt in het hart van de sferen. Door dit pad te volgen, bereikt Koning Aswapati het punt waar de werelden van vorm en naam de vormloze essentie van alle dingen ontmoeten. Maar hier stuit hij op een vreemd probleem. Al deze werelden die hij heeft bereisd, de werelden van schoonheid en licht, evenals de gevallen werelden van duisternis en ondoorzichtigheid, lijken te verdwijnen in een naamloze, vormloze Oneindigheid die geen steun biedt aan het denkvermogen of het hart van de mens om Haar te kennen of zich ermee te verbinden. Een enorme keuze wacht hem op dit hoge punt waar alle relativiteiten simpelweg verdwijnen in het Absolute zonder een spoor achter te laten. Is er dan geen probleem in deze wereld, geen mogelijkheid tot volmaaktheid van het menselijk ras? Is uitsterven dan het laatste woord van het avontuur van de ziel in Tijd en Ruimte? Maar dan is het onbegrijpelijk waarom het avontuur überhaupt begon. Welke geheime behoefte dreef de vormloze oneindige Waarheid ertoe een naam en vorm aan te nemen en te spelen in een beperkte Ruimte en Tijd?

Terwijl Aswapati hierover nadenkt, ontmoet hij een nog grotere Waarheid. Het is de Aanwezigheid van een hart vol Liefde, Genade, van een alwetende, almachtige Kracht die sluimert in de Stilte van het Oneindige en toch de werelden heeft geschapen met haar enkele Straal. Die Absolute Kracht die in Absolute Stilte huist is de Kracht, Genade, Liefde en Licht van de Allerhoogste Godin, de Oneindige Shakti, of simpelweg de Goddelijke Moeder. Zij is het die de sterren heeft geschapen en de koers van de sterrenstelsels en het ontstaan en de ontbinding van de universums heeft bepaald door haar pure Wil. Zij alleen heeft het absolute mandaat en de

macht om hier dingen te veranderen. Zelfs terwijl Aswapati verdrinkt in de extase van eeuwige dingen, vervuld van aanbidding en zich verwondert over de visie van die ultieme Opperste Glorie, wordt hij geleid naar haar geheime hart, waar hij een wonderbaarlijke Schepping aanschouwt, een collectief leven gebaseerd op Eenheid en Liefde, geworteld in Waarheid en Eenheid, vol Harmonie en Gelukzaligheid. Ja, dit is het blauwdruk van de toekomst, de mogelijkheid van een werkelijk goddelijk individueel en collectief leven waarnaar Aswapati op zoek is geweest. Hier is de meestersleutel, de magische hefboom voor de gouden verandering die hij voor aarde en mensen heeft gezocht en nagestreefd.

De Goddelijke Moeder, die Aswapati's aspiratie kent, waarschuwt hem dat aarde en mensen nog niet klaar zijn voor deze hogere mogelijkheid. Mensen zijn nog steeds te zeer verliefd op hun onwetendheid, te gehecht aan het leven van het ego, te zeer gebonden aan de wetten en gewoonten van hun dierlijke verleden en het menselijke heden om deze grotere Waarheid te kunnen verdragen en door Haar aanraking te worden getransformeerd. Aswapati bidt op zijn beurt dat Zij toch moet komen en de gang van zaken hier moet veranderen door Haar enige kracht, die alleen in staat is tot de ultieme overwinning. Eindelijk stemt de Goddelijke Moeder ermee in om op aarde te incarneren en de trage evolutionaire reis te veranderen die zich afspeelt in de vaste patronen van het lot en rigide lijnen van een beperkte aard, gebonden aan de buitenposten van Onwetendheid. Zij belooft hier neer te dalen en de ijzeren banden te verbreken die de hogere mogelijkheden ervan weerhouden om in de mens geboren te worden. Verzekerd van haar komst treedt Aswapati nu op de achtergrond zodat de Goddelijke Moeder kan komen en Haar Werk kan doen. Het is duidelijk dat koning Aswapati uit het epische gedicht niemand minder is dan de goddelijke auteur Sri Aurobindo Zelf en dat de ervaringen van Aswapati's reis de ervaringen van Sri Aurobindo beschrijft op zijn vurige zoektocht naar het goddelijke leven en een goddelijke mensheid op aarde.

De Komst van de Goddelijke Moeder

Hiermee begint het tweede deel van het goddelijke avontuur, zoals verteld vanaf Boek Vier. De Goddelijke Moeder is op aarde in een menselijke gedaante. Hoewel ze er menselijk uit ziet, is ze zich innerlijk volledig bewust van haar goddelijke missie. Ze heeft alles meegebracht wat nodig is voor haar werk. Haar denkvermogen en hart zijn goed toegerust voor dit hoge goddelijke doel. De levenskracht in haar haalt adem uit de hogere sferen. Haar lichaam deelt haar goddelijkheid en is doordrenkt met de schoonheid en vreugde van goddelijkere werelden. Haar wijsheid en liefde kennen geen grenzen. Bovenal is haar Wil een almachtige vlam, een ontembare en onoverwinnelijke krijger die de kracht van de Goden met zich meebrengt.

Zo, gewapend met de opdracht en de wil om de gang van zaken op aarde te veranderen, begint de Goddelijke Moeder haar menselijke lila. Naarmate Ze groeit, schijnt haar goddelijkheid steeds meer door de menselijke mantel heen. Eindelijk breekt het uur van het lot aan en Koning Aswapati, herinnerd aan haar goddelijke missie door een innerlijke stem, stuurt haar de wijde wereld in om haar partner en metgezel te zoeken die haar werk en missie zou delen. Reizend door de wildernis vindt Ze Satyavan.

Een wederzijdse innerlijke herkenning leidt tot hun verloving in het eenzame bos; hun huwelijk wordt gadegeslagen door de zon en bezegeld door het gezang van de winden op de heuveltoppen. Savitri keert terug naar het paleis en verklaart haar keuze. Hier begint het dubbelzinnige spel van het lot waaraan al het aardse leven onderworpen is en dat Zij is gekomen om te veranderen. Narad, de hemelse wijze, voorspelt dat Satyavan, hoewel een juweel onder de mensen, nog maar een jaar te leven heeft. De beproeving begint wanneer Savitri vasthoudt aan haar keuze en in plaats van van gedachten te veranderen of zich blindelings bij het lot neer te leggen, begint Ze aan de moeilijke en zware taak om een manier te vinden om het lot te veranderen. Onbekend voor iedereen, in het stille boshuis van haar man, beoefent ze een stille tapasya (ascetische oefening) die haar aangeboren spirituele kracht ten volle naar boven brengt. Ze vindt en opent de weg voor de mens om zijn ziel te vinden en erin en erdoor te leven, want dat is de eerste voorwaarde om de dood te overwinnen en onsterfelijkheid te ontdekken. Maar dit zou nog steeds maar de halve overwinning zijn. Savitri wil een manier vinden om ons leven en lichaam de onsterfelijkheid van de ziel te laten delen.

Het noodlottige uur breekt aan en Satyavan sterft in haar armen op een mooie dag, nadat hij een tak van een boom heeft omgehakt. Savitri, de tapaswini, volgt hem door de duistere rijken van de Dood en discussieert met het vreselijke Lot dat al het aardse leven teistert. Onbevreesd en wijs, verwerpt ze alle argumenten van de Dood, totdat hij uiteindelijk ook verrast is door haar wijsheid en wil zien of Ze de macht heeft om hem uit te dagen. Want alleen dan kan Ze eraan denken de wet die de Dood heeft ingesteld te veranderen. Een moment van apocalyps volgt op zijn eis en de vlammende goddelijkheid van de geïncarneerde Moeder wordt aan hem geopenbaard met al haar glorie en krachten. De gevreesde gedaante van de Dood wordt verteerd door haar Licht. Zijn afschuwelijke vorm, verkruimelt terwijl hij probeert te vluchten en terug te vliegen naar zijn hol van de Nacht. Satyavan komt weer tot leven.

Zo eindigt het verhaal van de Mahabharata. Maar Sri Aurobindo tilt het verhaal naar een hoger niveau. Maar deze ene stap is inderdaad een enorme stap die het verhaal verandert van een individuele overwinning naar een collectieve en de volledige betekenis van de legende en de toekomstige implicaties ervan naar voren brengt. De dood zelf is slechts een instrument van het grote goddelijke plan. Hij is simpelweg een masker dat het Goddelijke in zijn evolutionaire aspect heeft aangenomen om de geest van de mens naar Licht en Waarheid te leiden door een smalle poort. Als de dood plotseling op aarde zou worden afgeschaft, zou er een ernstig onevenwicht ontstaan. De keten die de mensheid verbindt met de rest van de schepping zou plotseling worden verbroken en de schepping zou in chaos terechtkomen. Savitri is zich terdege bewust van deze gevaarlijke mogelijkheid van een voortijdige afschaffing van dood en lijden op aarde. Zelf had Ze Aswapati gewaarschuwd. Maar nu heeft Ze de gedaante aangenomen van 'de Wil tot Verandering'. Wijselijk vraagt Ze de Allerhoogste, van wie Ze de Shakti is, om het menselijk bewustzijn voldoende te transformeren met een instroom van het hoogste Bewustzijn, zodat de mensheid de vrijheid van de Geest kan delen en de aarde zo rijk en stralend kan zijn als de hemel. De gunst wordt verleend en de goddelijke bestemming van de aarde wordt verzekerd in een nabije toekomst

waarnaar alles zich nu met snelle stappen zal bewegen in plaats van het trage en moeizame evolutionaire tempo. Tevreden met dit geschenk, haar missie volbracht, de Overwinning behaald, keert Savitri hand in hand met Satyavan terug naar de aarde.

Zo vecht Savitri en behaalt ze de overwinning voor ons, als we maar kunnen leren ons over te geven aan de Goddelijke Moeder. Deze overgave vereist volledig vertrouwen in haar, en afhankelijkheid van deze keuze om onszelf aan haar te geven, deze keuze voor de Goddelijke Moeder in ons leven, begint een nieuwe wending van het lot zich voor ons te ontfouwen. Het is interessant dat Sri Aurobindo niet alleen dit sublieme symbolische verhaal naar een nieuw niveau van begrip tilt, maar ook het kader van het verhaal gebruikt om openbaring na openbaring te onthullen, totdat niets meer onbesproken blijft van alles wat essentieel is om te weten over mens en aarde en de schepping zelf.

Opvallend is dat Hij het vrouwelijke in ons, het vrouw-zijn, naar haar hoogste potentieel brengt. Dat hoogste potentieel van een vrouw is niet om een slaaf en lijfeigene te zijn, een verpleegster en verwende pop. De waarheid van het vrouw-zijn is zelfs niet uitgeput in de beelden van Durga en Kali, of van Lakshmi en Gauri, figuren van kracht en liefde, harmonie en gelukzaligheid. Evenmin vinden we de essentie van het vrouw-zijn in de diepe wijsheid en gedetailleerde perfectie die in haar stille, intuïtieve hart huist. De waarheid van het vrouw-zijn gaat veel verder voorbij, want zij is op aarde in een symbolische menselijke gedaante een deel van de Goddelijke Moeder zelf. Als zij de Shakti die in haar verborgen ligt kan ontwaken, dan zal niets onmogelijk voor haar zijn en kan zij alle moeilijke en gevaarlijke levensvragen het hoofd bieden met haar eigen innerlijke kracht en sterker tevoorschijn komen uit de beproevingen waaraan het leven ons onderwerpt. En niet alleen de vrouw, maar de hele mensheid draagt dit eeuwige Vrouwelijke, Savitri, in zich en als we kunnen leren, zoals Satyavan, om 'alles aan haar op te leggen' en haar te aanbidden, te vereren en lief te hebben met heel ons hart en wezen, dan zal niets meer onmogelijk voor ons zijn. Zo roept Satyavan tot de worstelende ziel van de mens op aarde:

*Als zij het is, waarvan de wereld heeft gehoord,
Verwonder u niet langer over welke gelukkige verandering dan ook.
Elk eenvoudig wonder van gelukzaligheid
Is de alchemie van haar transmuterende hart.“ [723]¹*

Zo onthult Savitri aan de mens het geheim van een waarachtig en goddelijker leven, het geheim van onsterfelijk leven en overwinning op de dood:

*“Ontwaakt tot de betekenis van mijn hart,
Dat om liefde en eenheid te voelen te leven is
En dit de magie van onze gouden verandering,
Is alle waarheid, die ik ken of zoek, O wijze.“ [724]*

¹ In dit boek zijn alle passages uit *Savitri* geciteerd uit de *Complete Works of Sri Aurobindo* (CWSA), delen 33-34, met paginanummers tussen vierkante haken.

Savitri – Het Lied van het Oneindige

De Mantra van Transformatie

Savitri, de mantra van transformatie, zoals de Moeder het zo krachtig en zo mooi verwoordde, wordt door sommigen beschouwd als de vijfde Veda. In zekere zin volgt het de lijn van de Vedische poëzie, waar openbaring op openbaring stapelt en intuïtie wordt overtroffen door intuïtie. De klanken, woorden, stijl en inhoud raken allemaal een hoogste intensiteit van Waarheid, Schoonheid en Kracht, waarvan het uiteindelijke resultaat voor de toehoorder en de lezer, of ze de innerlijke en diepste betekenis nu begrijpen of niet, een genot is, een weerspiegeling van die Heerlijkheid die ten grondslag ligt aan de Schepping en aan de Top van alle dingen. *Savitri* ontketent deze Heerlijkheid terwijl de ritmes van de hogere hemisfeer van het bestaan neerdalen via de klanksymbolen en woordsymbolen in de sfeer van verdriet en sterfelijkheid. Het resultaat van deze ontmoeting is een transmutatie van het bewustzijn, een groei uit onze huidige staat van duisternis en onwetendheid naar Licht, Vrijheid en Onsterfelijkheid.

De Moeder heeft *Savitri* een mantra van transformatie genoemd. Dit is significant, aangezien elke mantra ons in contact brengt met de godheid die we aanroepen en de kracht die zij bevat. *Savitri* roept de Goddelijke Moeder zelf aan en haar kracht is om de deuren te openen van de toekomstige bestemming die aan de aarde en de mens is nagelaten door de dubbele tapasya van Sri Aurobindo en de Moeder. Het is inderdaad een mantra die van bovenaf is ontvangen door de ziel van de Ziener; een zielvisie van waarheden die door een immateriële zintuiglijke waarneming worden gezien. Het opent ons of creëert zelfs overeenkomstige toestanden in ons. Dat is immers de ware kracht van de mantra: zelfs als we de ware betekenis ervan niet volledig begrijpen – en wanneer heeft de mens met zijn verstand ooit deze diepgaande waarheden werkelijk begrepen – ontvangt hij toch iets van de Kracht die besloten ligt in de woord- en klanksymbolen en ondergaat hij een verandering door zijn inherente kracht. De mantra is als een capsule van Licht die verre horizons ontsluit. Dit effect wordt perfect beschreven in *Savitri* zelf:

Zoals, wanneer de mantra verzinkt in Yoga's oor,
Komt zijn boodschap binnen en roert het blinde brein
En bewaart in de schemerige onwetende cellen zijn geluid;
De toehoorder verstaat een vorm van woorden
En, peinzend over de aanwijzende gedachten, die het bevat,
Probeert hij te begrijpen met het werkende denkvermogen,
Doch vindt heldere aanwijzingen, niet de belichaamde waarheid:
Dan, terwijl hij stilvalt in zichzelf om te weten,
Ontmoet hij het diepere luisteren van zijn ziel:
Het Woord herhaalt zich in ritmische regels:
Denken, visie, gevoel, besef, het lichamelijke zelf

Worden onuitsprekelijk aangegrepen en hij ondergaat
Een extase en een onsterfelijke verandering;
Hij voelt een Wijdheid en wordt een Vermogen,
Alle kennis bestormt hem als een zee:
Getransmuteerd door de witte spirituele straal
Wandelt hij in naakte hemelen van vreugde en kalmte,
Ziet het God-gelaat en hoort transcendente spraak: [375]

In zekere zin zijn alle geschriften van Sri Aurobindo na zijn bereiken van het stille Nirvanische bewustzijn in 1907 mantrisch. Ze zijn het resultaat van een 'spiritueel zien' en niet van de gebruikelijke mentale analyse door het hardwerkende denkvermogen. Het denkvermogen van de denker in hem was reeds getransformeerd tot het denkvermogen van de ziener, en alle *Arya*-geschriften getuigen van dit stempel van Licht en Vuur dat door de woorden en klanken stroomt, terwijl ze vanuit een hogere sfeer van Waarheid-Licht tot ons doordringen. Maar in *Savitri* is de poging om dit hogere bewustzijn, en de mantra die daaruit in het denkvermogen van de ziener neerdaalt, een volmaakt ritme en uitdrukking te geven.

Savitri volgt het spoor van Sri Aurobindo's Yoga. Terwijl Hij opsteeg naar steeds hogere bestaansniveaus en de natuurlijke instrumenten een transformatie ondergingen in het kielzog van deze opstijging, schreef en herschreef Sri Aurobindo het goddelijke epos vanuit die nieuwverworven staat van opstijging. Dit ging vanzelfsprekend door tot de allerlaatste dagen van zijn aardse bestaan. Daarom is *Savitri* bijzonder onder zijn geschriften. Het is niet alleen het zien van de Ziener en de openbaring die met dit zien gepaard gaat, maar ook de uitstorting van dit hogere zien in de meest volmaakte woorden en klanken die de menselijke taal zich ooit kan voorstellen. De uitdrukking benadert de perfectie zo dicht mogelijk als het bewustzijn dat het ervaart. Zo bevat het in zijn woordlichaam en klanklichaam de kracht om ons niet alleen in contact te brengen met de bewustzijnstoestand die hier wordt uitgedrukt, maar zelfs om daadwerkelijk in die toestand op te stijgen. Het heeft niet alleen een openbarende kracht, de kracht om onze gedachten en ons begrip te veranderen, zoals openbaring dat geeft, maar ook de kracht om ons te transmuteren; dat wil zeggen, het helpt ons te groeien in datgene wat het belichaamt, niet alleen in denken en begrijpen, maar ook in voelen, willen en het gevoel van ons lichaam zelf.

Boodschap van het Superbewuste Vuur

Het is ook in een andere zin een Veda. Want de waarheden die hier worden onthuld, zijn niet de waarheden die gewoonlijk door onze beperkte zintuigen worden ervaren, maar de waarheden die de grenzen van ons sterfelijk zicht en sterfelijk gehoor overstijgen, en toch alles aanraken en vullen wat we voelen en ervaren met een goddelijkere ervaring:

*Liet dingen vrij, niet gevat door aards besef:
Een ongeziene wereld, onbekend door uiterlijk denkvermogen,
Verscheen in de stille ruimten van de ziel.*

*Hij zat in geheime kamers en keek uit
Naar de lumineuze landen van het ongeborene,
Waar alle dingen door het denkvermogen gedroomd, gezien zijn
en waar
En alles, waar het leven naar verlangt, wordt nabij getrokken. [27]*

*Als een reporter en schrijfster van verborgen wijsheidsspraak,
Passeerden haar schijnende verslagen van hemels spreken,
Door het gemaskeerde ambt van het occulte denkvermogen,
Gaven doorgevend aan de profeet en de ziener
Het geïnspireerde lichaam van de mystieke Waarheid.
Als verslaggever van het onderzoek van de goden,
Woordvoerster van de stille zichten van de Allerhoogste,
Bracht zij onsterfelijke woorden naar sterfelijke mensen.
Boven de rede's briljante ranke boog,
Vrijgelaten als stralende lucht, die een maan dimmen,
Dreven wijde ruimten van een visioen zonder lijn
Of grens zijn geest's gezichtskring binnen. [39]*

Daarom is het nutteloos om het te begrijpen met het ploeterende intellectuele denkvermogen en het vrije ritme ervan te klemmen aan bekende ritmes en metra. Het denkvermogen kan zich inspannen en soms is deze inspanning een noodzakelijke, nuttige fase waarin een aspiratie tot begrip wordt aangewakkerd. Maar pas wanneer het ploeterende denkvermogen zijn inherente beperkingen begrijpt en zwijgt en zich naar boven en naar binnen opent, naar de Bron waaruit Savitri is neergedaald en zich opent voor het bewustzijn van de Auteur zelf, begint men werkelijk een beetje te begrijpen. Dit betekent niet dat het goddelijke gedicht noch begrepen kan worden, noch enig ritme heeft. Dat zou noch poëzie, noch waarheid zijn. Het betekent simpelweg dat we een andere methode moeten hanteren en andere middelen moeten gebruiken om het te 'begrijpen' en van het ritme ervan te genieten. Openbaring moet worden ontvangen, en wel met de nederigheid en het verlangen die men van nature voelt wanneer men oog in oog staat met een grote waarheid. Dit opent een innerlijke deur en de betekenis van de woorden en het ritme van de klanken worden aan ons geopenbaard door de goden en het bewustzijn van de Waarheid dat het gedicht heeft doen neerdalen en het een menselijke taalvorm heeft gegeven, en een geboorte onder de stervelingen. De mantra is inderdaad een zegen voor de aarde, die is neergedaald door de zware tapasya van Sri Aurobindo en de Moeder. Het beste wat we kunnen doen is Hen dankbaar zijn voor deze zegen en deze ontvangen met een open denkvermogen voor Licht door verlangen en een open hart voor Liefde door het zoeken naar en verlangen naar het Goddelijke. Is dit niet het boek van de Liefde zelf, het lied van de Vreugde, de boodschap van het Superbewuste Vuur waaraan onze oren zijn verzegeld en onze harten gesloten voor de subtiele aanwijzingen ervan?

De Veda van het Nieuwe Tijdperk

We kunnen zien hoe Sri Aurobindo, telkens wanneer Hij zich terugtrok uit het onmiddellijke en uiterlijke toneel, te midden van de zoekende en lijdende mensheid iets plaatste dat hen zou verlossen en hen zou dragen door de donkere en gevaarlijke doorgang die men moet afleggen in de goddelijke orde der dingen. Toen hij zich dus terugtrok van het toneel van het Indiase nationalisme, had hij in het hart van de natie de levende aanwezigheid van *Bhavani Bharati*, de beschermgodin van India's lot, aangewakkerd en gewekt. Hij riep haar aan door de mantra *Bande Mataram* te herladen met de kracht van zijn liefde en opoffering voor de Indiase natie, in wier heropleving hij de hoop zag op de verlossing van de gehele mensheid en een belangrijke voorwaarde voor het ontwaken van de wereld tot een nieuw en hoger Licht. Nadat hij de vaste wil tot vrijheid in de ziel van een natie had gevestigd, ging hij verder met het vestigen van een vaste wil tot een ander soort vrijheid en een ander soort revolutie in de ziel en denkvermogen van de mensheid. Ook hier, nadat hij het pad had geopend en de belangrijkste voortgangslijnen had uitgewerkt, trok hij zich terug achter de uiterlijke schijnwerpers, maar niet voordat hij de Goddelijke Moeder in de tempel van de aarde had geplaatst, te midden van een onwetende maar strevende mensheid. Toen de noodzaak van het werk hem uiteindelijk dwong zich nog een stap verder terug te trekken en te werken vanachter de ijzeren gordijnen van de dood, waar ons aardse zicht niet reikt, legde hij opnieuw de magische mantra van *Savitri* in de handen van het strevende menselijk ras, om te helpen, te genezen, de menselijke mars voort te zetten met een lied van hoop in het hart en een straal van het Opperste Licht om de duisternis te verdrijven die rond onze aardse ziel hangt.

Er is nog een andere overeenkomst tussen *Savitri* en de *Veda's*. Het thema van de *Veda's* is het epos van de menselijke opstijging van het verstand naar een hogere en supramentale staat van zijn; het is een document dat ons de menselijke reis onthult vanuit de donkere schoot der dingen naar het eeuwige Licht. Ook in *Savitri* vinden we een gedetailleerde beschrijving van deze epische klim, niet alleen van de menselijke ziel, maar ook van de aardse natuur, van haar eerste kruipende insecten tot de meest glorieuze vluchten die nog moeten komen. Het boek begint namelijk met deze dichte sluier van de Nacht, deze zwarte deken van Onwetendheid die alles bedekt. Het eindigt met de droom van een grotere dageraad voor aarde en mens. Zo spreken ook de *Veda's* over de Dageraad die ontstaat na de strijd met de krachten van Duisternis en Onwetendheid die de aardse natuur in hun machtige greep houden. In *Savitri* worden deze krachten gesymboliseerd in het wezen van de Dood, wiens dwingende logica elke wil en aspiratie naar een goddelijk leven op aarde lijkt te verstikken. Maar Zij overwint de Dood niet alleen door de kracht van haar alwetende Gedachte, maar vooral door haar almachtige Wil. Wat in de *Veda's* wordt voorzien, wordt hier vervuld in *Savitri*: '*Het einde van de Dood, de dood van Onwetendheid*', om regels uit het boek zelf te gebruiken. Sri Aurobindo onthult in '*Het Geheim van de Veda*' over deze Dageraad, de brenger van verlichting voor aarde en mensen:

Usha is de goddelijke verlichting en Dakshina is de onderscheidende kennis die met de dageraad komt en de Kracht in het denkvermogen,

Indra, in staat stelt om juist te weten en het licht van de duisternis te scheiden, de waarheid van de leugen, het rechte van het kromme, vṛṇīta vijānan. De rechter- en linkerhand van Indra zijn zijn twee krachten van handeling in kennis; want zijn twee armen worden gabhasti genoemd, een woord dat gewoonlijk een zonnestraal betekent, maar ook onderarm, en ze corresponderen met zijn twee waarnemingsvermogens, zijn twee heldere paarden, harī, die worden beschreven als zonogig, sūracakṣasā, en als visioenvermogens van de Zon, sūryasya ketū. Dakshina heerst over de rechterhand kracht, daksina, en daarom hebben we de combinatie dakṣiṇe dakṣiṇāvān. Het is dit onderscheidingsvermogen dat heerst over de juiste handeling van het offer en de juiste verdeling van de offergaven en het is dit wat Indra in staat stelt de verzamelde rijkdom van de Panis veilig in zijn rechterhand te houden. En tenslotte wordt ons verteld wat dit geheime ding is dat voor ons in de grot is geplaatst en verborgen ligt in de wateren van het zijn, de wateren waarin de Gedachte van de Vaders moet worden geplaatst, apsu dhiyaṁ dadhiṣe. Het is de verborgen Zon, het geheime Licht van ons goddelijke bestaan dat gevonden en door kennis uit de duisternis waarin het verborgen ligt, moet worden gehaald.

CWSA 15: 194-195

We vinden in *Savitri* deze wonderbaarlijke regels die in hun pracht alleen te vergelijken zijn met de innerlijke Dageraad die onze voorvaders ooit in hun innerlijk bewustzijn hebben aanschouwd:

*De hardnekkige sensatie van een herscheppende aanraking
Overreedde de inerte zwarte stilte
En schoonheid en verwondering verstoorden de velden van God.
Een dwalende hand van bleek, betoverend licht,
Dat gloeide langs een vervagende moment's kant,
Hield met gouden paneel en opalen scharnier
Een poort van dromen open naar mysterie's zoom.
Een schijnende hoek, die verborgen dingen etaleerde,
Forceerde wereld's blinde immensiteit tot zicht.
De duisternis faalde en gleed als een vallende mantel
Van het rustende lichaam van een god.
Dan stroomde door de bleke spleet, die eerst
Nauwelijks genoeg leek voor een straaltje van de zonnen,
De openbaring en de vlam naar buiten.
Het korte eeuwigdurende teken herhaalde zich boven.
Een betovering van niet bereikte transcendentie
Iriserend met de glorie van het Ongeziene,
Een boodschap van het onbekende onsterfelijke Licht
Gloeiend aan schepping's sidderende rand,
Bouwde Dageraad haar aura van luisterrijke tinten
En begroef haar zaad van pracht in de uren.
Een moment's bezoeker de godheid straalde.*

*Op leven's dunne grens stond het Visioen even
En boog zich over aarde's peinzende voorhoofds-kromme.
Een verborgen schoonheid en geluk interpreterend
In kleur's hiërogliefen van mystiek besef,
Schreef zij de lijnen van een veelzeggende mythe,
Die verhaalt van een grootheid van spirituele dageraden,
Een briljante geschreven code met de hemel als pagina.
Bijna werd die dag de epifanie ontsloten [3-4]*

Veda van de Toekomst

De strijd tussen Duisternis en Licht, tussen Kwaad en Goed, of zoals de Vedische wijzen het zagen, tussen de goden en de titanen, is niet de hele waarheid. Het is een passage, een belangrijk praktisch onderscheid dat we ons in ons huidige stadium van evolutie nauwelijks kunnen veroorloven. Toch staan de twee schijnbare tegenstellingen uiteindelijk verzoend in het visioen van het Al-Wonderbaarlijke. De speler van de fluit, de goddelijke Geliefde van de gopi's, is ook de doder van Kansa en openbaart zich als Tijd, de Vernietiger op het slagveld van Kurukshetra. De grote en enige almachtige Godin, die haar hart van Schoonheid en Liefde verbergt, verschijnt voor ons ego als Kali, de woeste en de verschrikkelijke; Rudra en Shiva zijn één god! De Vedische openbaring beschrijft de wonderbaarlijke visie van De Ene die achter alle dingen staat, het eeuwige zaad en de kern van vergankelijke dingen, niet alleen 'dingen' en objecten die zich in de ruimte uitstrekken, maar ook 'dingen' en gebeurtenissen die zich in de tijd ontfouten. *Savitri* draagt deze visie van De Ene ook naar zijn ultieme grote hoogtepunt. Er zijn passages van voortreffelijke schoonheid, kracht en gratie die deze visie op het Ene naar voren brengen voor onze met mist beladen ogen, die voortdurend worstelen om de betekenis te begrijpen van het kwaad dat men in en om zich heen ziet. Onze ogen zien alleen verdeeldheid terwijl de Waarheid opperste eenheid en sublieme harmonie is. God en wereld, ziel en natuur, Geest en materie zijn niet twee eeuwig gescheiden, maar twee polen van één enkele eenheid:

*Een, die deze wereld gevormd heeft, is altijd haar heer:
Onze fouten zijn zijn stappen op de weg;
Hij werkt door de onstuimige wisselvalligheden van onze levens,
Hij werkt door de moeizame adem van strijd en zwoegen,
Hij werkt door onze zonden en droefenis en onze tranen,
Zijn kennis zet onze onwetendheid opzij;
Welke verschijning we ook moeten dragen,
Wat ook onze sterke ziekten en ons huidige lot,
Wanneer dwaling en verderf alles is, wat wij kunnen zien,
Dan nog leidt een machtige Begeleiding ons door alles.
Nadat we deze grote verdeelde wereld gediend hebben,
Zijn God's zaligheid en eenheid ons ingeboren recht. [59]*

*Allen hier, waar elk ding zijn eenzame zelf schijnt,
Zijn gedaanten van de enige transcendente Ene:
Alleen door hem bestaan zij, zijn adem is hun leven;
Een ongeziene Aanwezigheid vormt de vergeetachtige klei. [60]*

*De Absolute, de Volmaakte, de Eenzame
Heeft uit de stilte zijn stomme Kracht geroepen,
Waar zij lag in het saaie en vormloze zwijgen,
En door haar onbeweeglijke slaap tegen de Tijd
De onuitsprekelijke macht van zijn eenzaamheid bewaakte.
De Absolute, de Volmaakte, de Eenzame
Is met zijn stilte de ruimte binnengegaan:
Hij heeft deze ontelbare personen gevormd uit één zelf;
Hij heeft een miljoen gedaanten gebouwd uit zijn vermogen;
Hij leeft in allen, die alleen leefden in zijn Uitgestrektheid;
De Ruimte is hijzelf en de Tijd is alleen hij. [67]*

Het hele canto van 'De Geheime Kennis' is een grandioze synthese, een geweldige goddelijke verzoening van de paradox die deze wereld wordt genoemd, een verzoening niet alleen in Kennis, zoals geprobeerd door de Vedische mystici en de grote ziener van de Isha Upanishada in hun diepgaande en gedurfde uitspraak *Ishā vāsyam idam sarvam, yat kincha jagatyām jagat*, maar een verzoening ook in Macht (zoals de Tantrische yogi's probeerden). Deze dubbele verzoening van de statische en dynamische kanten van de Ene Werkelijkheid wordt tot zijn ultieme mogelijkheid gebracht, waarin de schijnbaar twee, God en de wereld, eenheid en de veelheid van de schepping, ziel en natuur, Brahman en Maya, worden verzoend in een groots en gelukkig huwelijk van hemel en aarde:

*Hij is de Maker en de wereld, die hij gemaakt heeft,
Hij is het visioen en hij is de Ziener;
Hij is zelf de speler en het gespeelde,
Hij is zelf de kenner en het gekende,
Hij is zelf de dromer en de droom.
Er zijn Twee, die Een zijn en spelen in vele werelden;
In Kennis en Onwetendheid hebben zij gesproken en ontmoet
En licht en donker zijn hun ogen's uitwisseling;
Ons plezier en onze pijn zijn hun worsteling en omarming,
Onze daden, onze hoop zijn intiem met hun verhaal;
Zij zijn heimelijk getrouwd in ons denken en leven. [61]*

Men wordt herinnerd aan de grote en mysterieuze boodschap van de Isha Upanishad:

6. Maar hij die overal het Zelf ziet in alle bestaansvormen en alle bestaansvormen in het Zelf, deinst daarna voor niets terug.

7. *Hij in wie het Zelf-Zijn alle bestaansvormen is geworden die Worden zijn, want hij heeft de volmaakte kennis, hoe zal hij zich vergissen, waar zal hij verdriet hebben, die overal eenheid ziet?*

8. *Hij is het die is uitgegaan – Dat wat helder, lichaamloos, zonder litteken van onvolmaaktheid, zonder spieren, puur, niet door het kwaad doorboord is. De Ziener, de Denker, de Ene die overal wordt, de Zelf-bestaande heeft de objecten volmaakt geordend naar hun aard, van eeuwenoud.*

9. *In een blinde duisternis treden zij binnen die de Onwetendheid volgen, zij als in een grotere duisternis die zich alleen aan de Kennis wijden.*

10. *Voorwaar, er is iets anders, zo wordt gezegd, dat wat door de Kennis komt, iets anders dat door de Onwetendheid komt; dit is de kennis die wij hebben ontvangen van de wijzen die Dat aan ons begrip hebben geopenbaard.*

11. *Wie dat als één geheel kent, de Kennis en de Onwetendheid, overstijgt door de Onwetendheid de dood en geniet door de Kennis onsterfelijkheid.*

12. *Zij die het Niet-Geboorte najagen, treden in een blinde duisternis, zij die zich uitsluitend aan het Geboorte wijden, treden als het ware in een grotere duisternis.*

13. *Voorwaar, er is iets anders, zo wordt gezegd, dat wat door het Geboorte komt, iets anders dat door het Niet-Geboorte komt; dit is de kennis die wij hebben ontvangen van de wijzen die dat aan ons verstand hebben geopenbaard.*

14. *Wie dat als één geheel kent, de Geboorte en de ontbinding van het Geboorte, overstijgt door de ontbinding de dood en geniet door het Geboorte Onsterfelijkheid.*

CWSA 17: 7-9

Savitri brengt deze grootste van alle 'formules', als er al een formule kan bestaan, van de Waarheid, de hoogste wijsheid die ooit door de menselijke spraak is uitgesproken, dichterbij ons, niet alleen bij het denkvermogen, maar ook bij het hart en ons lichaam zelf:

*De meester van bestaan schuilt in ons
En speelt verstoppertje met zijn eigen Kracht;
In Natuur's instrument slentert God heimelijk rond.
De Immanente woont in de mens als in zijn huis;
Hij heeft het universum zijn gebied van tijdverdrijf gemaakt,
Een uitgestrekt gymnasium voor zijn werken van macht.
Alwetend aanvaardt hij onze verduisterde staat,
Goddelijk, draagt hij de gedaante van dier of mens;
Eeuwig, stemt hij toe met Lot en Tijd,
Onsterfelijk, flirt hij met de sterfelijkheid.
De Al-Bewuste heeft zich aan Onwetendheid gewaagd,
De Al-Zaligvolle droeg het om ongevoelig te zijn.*

*Als geïncarneerde in een wereld van tweedracht en pijn,
 Doet hij vreugde en verdriet aan als een mantel
 En drinkt ervaring als een versterkende wijn.
 Hij, wiens transcendentie de zwangere Uitgestrektheden regeert,
 Verblijft nu voorziend in onze subliminale diepten,
 Een lumineus individueel Vermogen, alleen.
 De Absolute, de Volmaakte, de Eenzame
 Heeft uit de stilte zijn stomme Kracht geroepen,
 Waar zij lag in het saaie en vormloze zwijgen,
 En door haar onbeweeglijke slaap tegen de Tijd
 De onuitsprekelijke macht van zijn eenzaamheid bewaakte.
 De Absolute, de Volmaakte, de Eenzame
 Is met zijn stilte de ruimte binnengegaan:
 Hij heeft deze ontelbare personen gevormd uit één zelf;
 Hij heeft een miljoen gedaanten gebouwd uit zijn vermogen;
 Hij leeft in allen, die alleen leefden in zijn Uitgestrektheid;
 De Ruimte is hijzelf en de Tijd is alleen hij. [66-67]*

Ten slotte vinden we in de overlevering van de Vedische zieners een poging om tot de Godheid te groeien door de wet van offer en wederzijds geven, — de zieners brengen offers aan de goden en vermeerderen hen daardoor, en de goden storten al hun rijkdommen uit op de mens om in hem een goddelijke kracht, licht en vreugde te scheppen. *Savitri* brengt ook deze waarheid tot haar grootste en hoogste mogelijkheid. Niet alleen om te groeien naar de gelijkenis van de goden, maar om te groeien naar de ware gelijkenis van het Goddelijke, de Kennis, Kracht, Vrijheid, Glorie en Volmaaktheid van het Goddelijke, de God die in het geheim in ons hart woont. Dit is de wijsheid die verborgen is voor ons verstand en het onwetende tasten van de zintuigen, en toch is het deze transcendente Wijsheid die in het geheim werkzaam is in alle dingen, in de aarde en nog veel meer in de mens, die bedoeld is om als brug tussen hemel en aarde te dienen.

Achter deze onwetendheid schuilt een geheime kennis en een groot licht van waarheid; gevangen door dit kwaad bevindt zich een oneindige inhoud van goedheid; in deze beperkende dood ligt het zaad van een grenzeloze onsterfelijkheid.

Het Geheim van de Veda, CWSA 15: 191

*De Absolute, de Volmaakte, de Onvatbare,
 Een, die in ons is als ons geheime zelf,
 Heeft ons masker van onvolmaaktheid aangenomen,
 Hij heeft deze woning van vlees zijn eigen gemaakt,
 Zijn beeld in de menselijke maat gegoten,
 Opdat we tot zijn goddelijke maat mogen rijzen;
 Dan zal de Maker ons weer in een gestalte
 Van goddelijkheid gieten en ons een plan opleggen*

*Van de godheid op de sterfelijke's vorm,
Onze eindige denkvermogens verheffen tot zijn oneindigheid,
Het moment aanraken met eeuwigheid.
Deze transfiguratie is aarde's schuld aan de hemel:
Een wederzijdse schuld bindt de mens aan de Allerhoogste:
Zijn natuur moeten we aantrekken, zoals hij de onze doet;
Wij zijn zonen van God en moeten gelijk zijn aan hem:
Als zijn menselijke deel moeten we goddelijk worden.
Ons leven is een paradox met God als sleutel. [67]*

Het Mysterie van de Goddelijke Incarnatie

Maar er is iets groters, het grootste van alle mysteries die de mens kent. Het overtreft zelfs de Vedische leer. De Gita spreekt erover als een groot mysterie, *etad rahasyam uttamam*, het mysterie van de Goddelijke geboorte in de Tijd, de aanname van een vergankelijk sterfelijk lichaam door het eeuwige Goddelijke, het Onsterfelijke dat neerdaalt te midden van onze sterfelijkheid, instemmend om door de smalle poorten van dood en geboorte te gaan om deze sfeer van verdriet te verlossen door de Goddelijke genade. Savitri is bovenal het verhaal van de Avatara, het Goddelijke dat mens wordt om de mensheid te verlossen, *'hier Gods schuld aan de aarde en de mens te betalen'*, zoals Savitri het zegt. Het gaat niet alleen om de menselijke opstijging en het pad van offering dat men moet bewandelen om in een goddelijke vorm te groeien. Het gaat veel meer over de neerdaling van het Goddelijke, het offer dat het Goddelijke brengt om mens en aarde te verheffen. Het is de andere kant van het verhaal, gezien door de ogen van God en aan ons geopenbaard door niemand minder dan *'de Alwijze die de onzichtbare wereld leidt'*. Dit is de hoogste waarde van Savitri, een waarde die geen poëzie kan overtreffen, omdat het voortvloeit uit de authentieke ervaring van niemand minder dan de Avatara zelf. Het is het verhaal van het leven van de Moeder en Sri Aurobindo, van die dimensie die de menselijke ogen niet kunnen zien. De Moeder verwoordde het zo treffend:

Savitri, de hoogste openbaring van Sri Aurobindo's visie.

Over Savitri:

- 1) Het dagelijkse verslag van de spirituele ervaringen van de schrijver.*
- 2) Een compleet yogasysteem dat kan dienen als gids voor degenen die de integrale sadhana willen volgen.*
- 3) De yoga van de Aarde in haar opstijging naar het Goddelijke.*
- 4) De ervaringen van de Goddelijke Moeder in haar poging zich aan te passen aan het lichaam dat zij heeft aangenomen en aan de Onwetendheid en de valsheid van de aarde waarop zij is geïncarneerd.*

Verzamelde Werken van de Moeder (CWM) 13:24

Zo zien we dat het het verhaal van de aarde is, het verhaal van de mens, het innerlijke verhaal van het goddelijke dat zich ontvouwt op aarde en in de mens. Het is het verhaal, het pad, van allen die innerlijk hebben gestreden en gevochten voor de overwinning van een goddelijk leven op aarde. Veel mystici, heiligen, yogi's en wijzen zullen hier een aantal van hun ervaringen beschreven vinden. In feite vindt men in het derde canto van het eerste boek een gedetailleerde beschrijving van bijna alle belangrijke spirituele ervaringen die de mystieke literatuur door de millennia heen heeft vastgelegd. Maar dat is slechts het beginpunt van een grote en immense reis, een reis die nog nooit ondernomen is en toch is het dezelfde reis die als een onderstroom door elk leven loopt sinds de schepping begon, — de reis van het Goddelijke in de materie en zijn progressieve openbaring door evolutie, zij het in termen van materie, die vele namen en vormen aanneemt, tot het uiteindelijk dat gigantische punt bereikt waar de glorie die in onze diepten verborgen ligt, begint te schijnen door de mantel van de sterfelijke mens en de ogen van God door menselijke ogen kijken. Maar ook dit dient slechts als een nog groter begin, een sprong van de ene piek van realisatie naar de andere, totdat die Werkelijkheid gevonden wordt in *'wie de wereld en het zelf waarachtig en één worden'*.

*Ook dit moet nu worden overstegen en achtergelaten,
Zoals alles moet worden tot het Hoogste is verworven,
Waarin de wereld en het zelf waar en een worden:
Tot Dat bereikt is, kan onze reis niet ophouden. [238]*

Het Lied van Hoop

We zien dus dat *Savitri*, niet alleen in haar conceptie en betekenis, maar ook in haar methode en bron, een goddelijk gedicht is. Haar kracht en doel zijn niet alleen om ons vertrouwd te maken met goddelijkere dingen, met de goddelijke wegen, maar om ons door zijn goddelijke aanraking naar steeds hogere bewustzijnsstaten te verheffen. Daarom begint er, telkens wanneer we het lezen en herlezen, een andere en grotere betekenis tot ons door te dringen. We bewegen ons als het ware van dageraad naar grotere dageraad. In de steeds groter wordende cirkel van ons gezichtsveld, terwijl we van heuvel naar heuvel van innerlijk inzicht klimmen, aanschouwen we de schoonheid en het wonder van deze schepping, het diepe nut van tranen en de schijnbare rechtvaardiging van dood, strijd, dwaling en pijn in een wereld die is voortgekomen uit de baarmoeder, niet uit een oorspronkelijke duisternis, maar, zoals *Savitri* het stelt:

*Alles hier is een mysterie van tegenstellingen:
Duisternis is een magie van zelf-verborgen Licht,
Lijden een of andere geheime verrukking's tragische masker
En de dood een instrument van eeuwigdurend leven.
Ofschoon de Dood naast ons loopt op Leven's weg,
Een schemerige omstander bij de lichaam's start
En een laatste oordeel op mensen's futiele werken,*

*Is het raadsel anders van zijn ambigue gezicht:
 De Dood is een trap, een deur, een strompelende schrede,
 Die de ziel moet nemen om van geboorte naar geboorte te gaan,
 Een grijze nederlaag, zwanger van overwinning,
 Een zweep, die ons striemt naar onze onsterfelijke staat.
 De onbewuste wereld is de geest's zelfgemaakte ruimte,
 De eeuwige Nacht de schaduw van de Eeuwige Dag.
 De Nacht is niet ons begin, noch ons einde;
 Zij is de donkere Moeder, in wiens schoot wij ons verborgen
 hebben,
 Veilig voor een te snel ontwaken tot wereldpijn.
 We kwamen tot haar vanuit een hemels Licht,
 Door het Licht leven wij en naar het Licht gaan wij. [600-601]*

Welk groter lied van hoop kan er zijn dan dit? In een wereld verscheurd door innerlijke en uiterlijke conflicten, die bezwijkt onder haar zware last, komt in de gedaante van Savitri de Genade die redt, het Woord van Licht vleesgeworden, de kracht van de al-scheppende Geest, de enige alwetende, almachtige Godin 'van wie de wereld een ondoorgrondelijk masker is'. Leunend over de breedte van de innerlijke Ruimte, de thuisbasis van haar geboorte, reist ze door de stilte van de Ruimte en betreedt ze de zware en pijnlijke atmosfeer van het aardse leven. Het enige doel van deze goddelijke afdaling is om de materie te wekken tot haar spirituele Werkelijkheid en de aarde tot haar hoogste doel. Met dit doel voor ogen is er nog een andere instemmende factor: de mens, in en door wie deze goddelijke bestemming van de aarde gerealiseerd moet worden. De mens is het ontmoetingspunt van de twee polen die voor onze beperkte en verdeelde mentale visie tegenpolen lijken. Aan de ene kant hebben we het stempel van het geweten in elke cel van ons wezen. Het neemt vele tinten en kleuren aan: het zegel van erfelijkheid, het defaitistische gemurmel dat steeds weer opstijgt om het geloof te doden, het gefluister van de duistere bewoners die vaak de kamers van ons denkvermogen en spraak binnensluipen en alles wat goed, mooi en waar is, door hun bedorven adem. Vele zijn de maskers van de dood, vele zijn de toegangspunten tot ons leven. Het kan zelfs goddelijk ogende maskers aannemen die ons verleiden tot een bovenaardse realisatie van de perfectie die we hier op aarde als belichaamde wezens zoeken. Maar dit is slechts één kant van het verhaal van het menselijk leven, niet de totaliteit van zijn wezen. Hoewel veel wetenschap en filosofie het misschien ontkennen of de rede het niet kan bevatten, woont er in ons de Ene die universums kan scheppen en vernietigen met één enkele ademhaling. Hij is de evolutionaire Godheid wiens geheime druk ons vooruit laat gaan, ondanks onszelf. Hij is de hoop van het aardse leven, de leider van de menselijke mars. Hij is het die door de kracht van zijn gerichte aspiratie en tapasya Savitri, het Licht van het Allerhoogste, naar de aarde brengt. Hij is Aswapati, de menselijke vader van Savitri, maar ook de enige ziener en de Heer van Yoga die 'haar stralende kracht naar de stomme aarde brengt'. De mens, het ontmoetingspunt van de twee waar het spel van tegenstellingen een nogal scherpe wending heeft genomen, is Satyavan, degene die de waarheid ergens in haar geheime diepten bewaart.

Maar nu is hij haar kwijt, verstoten van de glorie die hem toekomt, worstelt en struikelt hij op deze aarde met zijn onzekere denkvermogen. Het denkvermogen van de mens, blind en vatbaar voor fouten, is niet het enige dat zijn aardse klim kan bereiken. Er zijn stralende toppen van Glorie en Wijsheid die het denkvermogen kan beklimmen en waaruit het denkvermogen zelf geboren wordt. Maar wanneer hij een aardse gedaante aanneemt, gevangen door de zintuigen die hem voortdurend conditioneren, beperken en verblinden in plaats van de waarheid te onthullen, streeft hij er voortdurend naar de verloren glorie terug te winnen en te herontdekken. Dit wordt vertegenwoordigd door Dyumatsena, de menselijke vader van Satyavan, het verlichte denkvermogen dat hier blind is geworden. Hij moet zijn verloren gezichtsvermogen terugkrijgen en zijn hemelse koninkrijk heroveren.

Het Epos van het Menselijk Leven

Dit zijn de vier hoofdpersonen van het drama van het aardse leven zoals het zich ontplooft naar de toekomstige cyclus. De goddelijke dichter onthult deze innerlijke waarheid en symboliek van *Savitri* aan ons:

Het verhaal van Satyavan en Savitri wordt in de Mahabharata verteld als een verhaal over echtelijke liefde die de dood overwint. Maar deze legende is, zoals blijkt uit vele kenmerken van het menselijke verhaal, een van de vele symbolische mythen van de Vedische cyclus. Satyavan is de ziel die de goddelijke waarheid van het zijn in zich draagt, maar afdaalt in de greep van de dood en onwetendheid; Savitri is het Goddelijke Woord, dochter van de Zon, godin van de opperste waarheid die neerdaalt en geboren wordt om te redden; Aswapati, de Heer van het Paard de menselijke vader, is de Heer van Tapasya, de geconcentreerde energie van spirituele inspanning die ons helpt op te stijgen van het sterfelijke naar het onsterfelijke vlak; Dyumatsena, Heer van de Lichtende Legers, vader van Satyavan, is hier de Goddelijke Geest die blind wordt, zijn hemelse koninkrijk van visie verliest, en waardoor hij zijn koninkrijk van glorie verliest. Toch is dit geen loutere allegorie, de personages zijn geen gepersonifieerde kwaliteiten, maar incarnaties of emanaties van levende en bewuste krachten waarmee we concreet contact kunnen maken en die menselijke lichamen aannemen om de mens te helpen en hem de weg te wijzen van zijn sterfelijke staat naar een goddelijk bewustzijn en onsterfelijk leven.

Savitri, Auteursnotitie

Ons wordt verteld dat dit niet slechts een allegorie of een symbool is, maar concrete en immense realiteiten die een menselijke vorm aannemen. Hun aardse drama, waarvoor ze in een bepaald tijdperk zijn neergedaald en een bepaalde naam en vorm hebben aangenomen, eindigt niet met een enkele overwinning. Deze eerste overwinning, waarvan Savitri getuige is en die een record is, effent de weg voor andere soortgelijke overwinningen als ook wij onze ziel en onszelf kunnen overgeven in de handen en het wezen van Savitri en de gelukkige ontvangers van haar genade kunnen worden. Dit is het mystieke huwelijk waar ons wezen op wacht: het huwelijk van onze

aardse ziel met de hemelse genade, waarvan de Alziende Zon en de goden de enige getuigen zijn, en de aarde zelf de grondslag van de heilige ceremonie. Dit eeuwige huwelijk van de Heer en zijn Bruid zal worden voltrokken in vele lichamen en levens. Maar daarvoor moet onze natuur worden verheven tot haar hoogste mogelijkheid, waar de eeuwige Heer en zijn Shakti één zijn. Alleen de kracht van Aswapati, de Allerhoogste Heer, en de genade van Savitri, de Goddelijke Moeder, kunnen dit hoopvolle wonder in de mens bewerkstelligen. Wanneer dit gebeurt, begint er werkelijk een nieuw Tijdperk en een nieuwe cyclus van het aardse leven. Dan wordt het wezen van Satyavan vervuld, en dan opent zich een nieuw hoofdstuk van het lot voor de aarde, en één meesterlijke daad verandert het lot. Deze meesterlijke daad, waarvan Savitri en Satyavan het levende voorbeeld zijn, is de daad van stralend geloof en overgave, net zoals Satyavan die in de persoon van Savitri de verlichtende genade van een alles veranderende goddelijke liefde herkent en zich overgeeft:

*Maar gij zijt gekomen en alles zal zeker veranderen:
Ik zal de Wereld-Moeder voelen in uw gouden ledematen
En haar wijsheid horen in uw gewijde stem.
Het kind van de Leegte zal worden herboren in God,
Mijn Materie zal ontsnappen aan de trance van Onbewustheid.
Mijn lichaam zal vrij zijn gelijk mijn geest:
Zij zal ontkomen aan Dood en Onwetendheid. “*

...
*Zelfs een korte nabijheid heeft mijn leven veranderd.
Want nu weet ik, dat alles, wat ik leefde en was,
Naar dit moment bewoog van mijn hart's wedergeboorte;
Ik kijk terug naar de betekenis van mijzelf,
Een ziel, gereed gemaakt op aarde's bodem voor u. [406]*

*“Daal af, O geluk, met uw maan-gouden voeten,
Verrijk de aarde's vloeren, op wiens slaap wij liggen. [408]*

Deze grote daad van overgave aan de goddelijke Genade met een absoluut vertrouwen is alleen voor de groten van geest. Dit is de opperste wijsheid, de wijsheid die ons redt van vele complicaties en ons door de kortste en zekerste route leidt naar dit voorbestemde grote einde. Dit is het opperste woord van Savitri, het grootste en wijste advies dat ooit aan de mens is gegeven, het advies om alles wat hij is en doet over te geven aan de Goddelijke Meester in ons of de Avatar buiten ons, de twee die één wezen zijn; de ene onzichtbaar en verborgen in onze diepten, de andere die voor ons staat als de Leider van de menselijke mars door de grote strijd van het leven. Wanneer we ons aldus overgeven aan de geest van Savitri die vandaag net zo levend en reëel is als gisteren; wanneer we haar benaderen in de geest van nederigheid zoals een kind zijn moeder zou zoeken, niet zo zeer door de hoogmoed van het intellect, maar door die deur van liefde in ons hart, begint Savitri zelf haar mysteries te onthullen. Het is geen boek dat we lezen, maar

we proberen binnen te treden in de atmosfeer van een levende en bewuste Godheid, het Wezen van de Goddelijke Moeder, van wie Savitri een belichaming is. Dan neemt Zij ons zelf bij de hand door elke passage en draagt ons in haar armen, waardoor we begrijpen wat we zien, horen, voelen en ervaren, totdat de ware Kennis ontwaakt en onze ziel, denkvermogen en lichaam worden vervuld van de extase van de openbaring. Dan wordt Zij de Leraar en wekt Zij in ons de innerlijke luisteraar, de hoorder van het goddelijke Woord dat zetelt in onze ziel. Niets is onmogelijk of moeilijk voor iemand die zich aldus heeft geopend en overgegeven aan Savitri, de levende belichaming van Licht, Waarheid en goddelijke Liefde:

"Leg alles op haar; Zij is de oorzaak van alles." [723]

De Moeder onthult:

De directe weg loopt via dat – het hart... Probeer het en je zult zien hoe anders het is, hoe nieuw, wanneer je leest met deze houding, met dit iets achter in je geschriften over Savitri bewustzijn, alsof het een offer is aan Sri Aurobindo. Je weet dat het geladen is, volledig geladen met bewustzijn; alsof Savitri een wezen is, een echte Gids. Ik zeg je, wie Yoga wil beoefenen, als hij oprecht probeert en de noodzaak voelt, zal hij met de hulp van Savitri in staat zijn om de hoogste treden van de ladder van Yoga te beklimmen, zal hij het geheim kunnen vinden dat Savitri vertegenwoordigt. En dit zonder de hulp van een Guru. En hij zal het overal kunnen beoefenen. Savitri zelf zal zijn gids zijn, want alles wat hij nodig heeft, zal hij in Savitri vinden.

Lieve Moeder: Lichtgevende Notities: Gesprek met de Moeder door Mona Sarkar: 51-52

Savitri – Het Verhaal van de Schepping en haar Doel

Het Begin van Beginnen

Savitri begint met de schepping zelf, het moment vóór de komst van de Dageraad, de staat van volkomen Nacht waarin de goddelijke mogelijkheid verborgen is. Het is de duik van het Goddelijke in de duisternis die de schepping mogelijk heeft gemaakt. Daarom is de schepping een goddelijke daad. Het is evenzeer een spiritueel feit als een materieel feit. Het is een beweging naar een grote goddelijke gebeurtenis, namelijk het volmaakte spel van het Goddelijke in materiële termen, zijn volledige verschijning in het aardse leven. Deze spirituele bestemming wordt aan de aarde nagelaten en de verschijning ervan is net zo zeker als de zon van morgen. Toch is deze reis niet zonder gevaar en pijn. Hoewel we erfgenamen zijn van een goddelijke bestemming, begint ons leven in schijnbare duisternis en achtervolgen de wolken van onwetendheid ons dag en nacht. Dagen gaan over in nachten en de nacht wordt een doorgang voor een terugkerend Licht. Dit is de openingsscène van *Savitri*, dit duistere begin van alle dingen; de duistere moeder of de duistere baarmoeder der dingen, *aprakritim salilam*, de oceaan van Onbewustheid. Verborgen in de baarmoeder van duisternis bevindt zich het Opperste Licht. Het moet tevoorschijn komen met het verstrijken van de tijd. Deze verschijning in termen van tijd en ruimte is noodzakelijkerwijs sequentieel en schept de wet van oorzaak en gevolg. In feite bestaat er geen dergelijke onverbiddelijke wet, maar slechts patronen die in de ruimte worden uitgestoten en door de tijd in stand worden gehouden. Door zich te herhalen verschijnen ze als wetten. Maar alle wetten zijn slechts een gewoonte en van alle gewoonten is de dood het meest hardnekkig, deze ongelukkige neiging van alle dingen om in te storten in de duistere en onbewuste basis. Toch kan, vanwege de geheime aanwezigheid van Licht in de kern van deze duisternis, niets lang blijven bestaan in deze bron van onbewustheid. Vroeg of laat moet het weer omhoog worden gestuwd; het moet zijn goddelijke inspanning hervatten op weg naar Licht, Vrijheid, Gelukzaligheid, Onsterfelijkheid. Dit is de reis van het leven: uit de duisternis groeien we nog steeds naar het Licht. Dit ontstaan, deze eerste aanzet tot groei naar het Licht, is de ervaring van de Dageraad in een diepere zin in ons, maar het oppervlakkige bewustzijn dat slaapt en gewoonlijk verliefd is op zijn duisternis, voelt als een strijd en een pijn. Het kosmische raadsel van Licht dat sluimert in de schoot van de duisternis, wordt in de evolutionaire reis een strijd en een worsteling binnen de individuele elementen van de schepping. Bij de mens wordt deze strijd het meest acuut omdat we op een drempel staan waar we, ten minste gedeeltelijk, ons bewust worden van onze onbewustheid, en daar ontwikkelt zich ook een bewust verlangen en een streven naar Licht dat is gedocumenteerd in de vroegste dageraad van de mensheid. Dit is de Vedische Dageraad, de godin die komt en verlichting brengt en de oproep tot een groter avontuur. Haar komst opent deuren naar wijde expansies, stralende rijkdommen en krachten die in ons verborgen waren, maar die we in onze slaaptoestand niet konden ontplooien. Wat we

ervaren, zien en voelen in de fysieke wereld is ook het verhaal van ons innerlijke leven en onze spirituele groei. Dit alles prachtig samengevat in het openingscanto, 'Het Symbool Dageraad':

*Ingrijpend in een achteloos universum,
Kroop zijn boodschap door het onwillige zwijgen,
Die opriep tot het avontuur van bewustzijn en vreugde
En Natuur's gedesillusioneerde borst veroverend,
Hernieuwde instemming afdwong om te zien en te voelen.
Een gedachte werd gezaaid in de aangedane Leegte,
Een besef werd geboren in de duisternis' diepten,
Een herinnering huiverde in het hart van de Tijd,
Alsof een lang dode ziel bewogen werd te leven:
Maar de vergetelheid, die volgt op de val,
Had de gepakte tabletten van het verleden uitgewist,
En alles, wat vernietigd was, moet worden herbouwd,
En oude ervaring nogmaals uitgewerkt.
Alles kan gedaan worden, als Gods aanraking er is.*

...

*Een schijnende hoek, die verborgen dingen etaleerde,
Forceerde wereld's blinde immensiteit tot zicht.
De duisternis faalde en gleed als een vallende mantel
Van het rustende lichaam van een god. [2-3]*

*Een boodschap van het onbekende onsterfelijke Licht
Gloeiend aan schepping's sidderende rand,
Bouwde Dageraad haar aura van luisterrijke tinten
En begroef haar zaad van pracht in de uren. [4]*

Paradoxaal genoeg beschrijft de Meesterdichter hier ook de dageraad die aanbreekt op de dag dat Satyavan moet sterven. Het is enigszins paradoxaal dat de dageraad, de gever van hoop en verlichting, op deze dag de noodlottige slag van een 'ongunstig' lot brengt. Zo lijkt het voor het onwetende bewustzijn van de mens. Maar hoe wil men anders evolueren en nieuwe mogelijkheden laten ontstaan dan door die uitdaging van de dood waarmee de onsterfelijke ziel in ons wordt geconfronteerd? Savitri, de Vleesgeworden Goddelijke, is de belichaming van deze hoop en kracht die de dageraad brengt. Zij moet het ontgoochelde hart van de natuur onder ogen zien en overwinnen, dat langzaam ontwaakt tot de roep en de goddelijke inspanning. Zij moet de grimmige weerstand van de afgrond onder ogen zien die fluistert in het menselijk hart en worstelt met het lot van dat alle pogingen tot een hogere klim ontwijkt. Dit is het mysterie der mysteries, het Goddelijke dat mens wordt en aldus hem aanneemt zelf of zichzelf de last van het onwetende, tot de dood gedoemde menselijke ras:

*Te verschillend van de wereld kwam zij om te helpen en te redden,
Haar grootheid bezwaarde zijn onwetende borst
En vanuit zijn schemerige kloven welde een verschrikkelijk
antwoord,
Een deel van verdriet, strijd, val.
Leven met smart, de dood confronteren op haar weg, ---
Het sterfelijke's lot werd het Onsterfelijke's aandeel. [7]*

*Als iemand, die waakt over blind gelaten mensen
Neemt zij de last op van een onwetend ras,
Herbergt een vijand, die zij met haar hart voeden moet,
Haar daad onbekend, de doem onbekend, die zij trotseerde,
Niet geholpen moet zij voorzien en vrezen en wagen. [8]*

*De hele wrede kwestie van mensen's uren herleefde.
Het offer van lijden en verlangen
Dat de aarde offert aan de onsterfelijke extase,
Begon weer onder de eeuwige Hand. [10]*

De Werkelijke Kwestie van het Menselijk Leven

Het tweede canto behandelt de werkelijke kwestie van het aardse en menselijke leven, het raadsel ervan en de oplossing. Het probleem van het leven gaat niet over overleven en het verkrijgen van voedsel, onderdak en kleding. De natuur heeft daar al voor gezorgd. Ze heeft middelen en mechanismen geschapen om dit absolute minimum te garanderen. Het probleem van de mens is dat hij een dubbel bewustzijn heeft: een onsterfelijke ziel vanbinnen en een sterfelijke, beperkte natuur vanbuiten. De innerlijkste ziel zoekt naar vrijheid en expansie, naar Waarheid en Liefde en Vreugde, maar de uiterlijke natuur is beperkt en gebonden binnen een smal scala aan mogelijkheden. De kosmische krachten staan niet toe dat de natuur van de mens een bepaalde grens overschrijdt. Deze grens die ons ervan weerhoudt om alles wat zich buiten dit kleine kader bevindt te kennen en ermee in contact te treden, wordt onwetendheid genoemd. Het is onwetendheid die ons bindt aan de paal van lijden en pijn en de deuren naar de ondergang opent. Het houdt ons gebonden aan de cirkel van geboorte en dood, waarbij hetzelfde drama zich herhaalt door blinde wetten en mechanische gewoonten. We kennen noch ons verleden, noch onze toekomst, we weten niet alles wat ons omringt en alles wat in ons roert, we kennen het doel en de richting van het leven niet. We leven als blinden gevangen in een doos en de ironie is dat we het niet eens weten en misschien zelfs tevreden zijn in deze toestand. Zo groot is de greep van onwetendheid op ons leven! Deze onwetendheid achtervolgt ons waar we ook gaan, in onze huizen en op markten, in afgelegen bossen en eenzame opsluiting, in de grot van de asceet en op de bergtoppen. Het is de kleding die we dragen en zelfs wanneer we deze donkere en onfatsoenlijke mantel na de

dood een tijdje afleggen, komen we terug en dragen we dezelfde of een soortgelijke kleding weer. Het verhaal van ons leven eindigt niet met de dood van het lichaam. We keren terug om de energiestroom die we in één leven hebben afgegeven, te voltooiën. Dit alles moet veranderen en het menselijk leven moet bevrijd worden van de greep van onwetendheid en dood. De wetten van het aardse leven moeten veranderen en we moeten in staat zijn om als bewust wezen in een bewuste wereld te leven. Savitri, de geïncarneerde Genade en Liefde, is gekomen om de wet te veranderen. Daarom moet Zij door de poorten van het noodlot gaan waar de kinderen van de aarde doorheen gaan. Zij moet de belasting van de nacht volledig betalen voor ons allen die een hoger leven zoeken en ernaar streven. Zij moet de duistere rekening vereffenen zodat men van deze karmische last verlost is en de noodzakelijke opstijging uit deze sterfelijke staat naar de staat van onsterfelijkheid kan maken. Dit is haar grote missie en goddelijke werk. Zij komt om de deur te openen voor de mens die worstelt in de duisternis van Onwetendheid, gevangen in het woud van het leven, zijn koninkrijk der glorie verloren en zijn hemelse visie verbeurd. Zij komt om de deur te openen die ontkend en gesloten is.

Maar wie of wat brengt deze Glorie naar de aarde? Iemand is hier die in dit sterfelijke lichaam woont en toch de Alwetende Gids is. Hij is verborgen achter zijn werken, beweegt dingen en krachten van achteren naar het grote doel, de leider van de evolutionaire mars. Toch staat hij soms voor haar zichtbare Godheid, de Avatar, de afdaling van het Goddelijke in de mensheid, de Allerhoogste die het menselijke masker draagt, die de angst en pijn van de aarde belichaamt, gedragen in zijn eenzame hart zoekend en het verlangen dat onzichtbaar brandt in de menselijke diepten. Hij belichaamt dit zoeken en roept de Genade en Liefde aan die alleen kunnen redden. Dit is Aswapati, de ziener en de *tapaswi* wiens geconcentreerde energie de aarde voorbereidt op de neerdaling van Genade. Hij is de menselijke vader van Savitri en hij is de goddelijke ziener die de tapasya voor de mens verricht voor de geboorte van de geïncarneerde Genade te midden van onze blinde en onwetende mensheid. Hij bereidt de mensheid voor om de vorm van het toekomstige type te ontvangen. Vanaf het derde canto hebben we een gedetailleerde beschrijving van Aswapati's Yoga die wordt beoefend om de weg te openen voor deze neerdaling. Hij is de voorloper die het pad opent, terwijl de voltooiing wordt gedaan door de geïncarneerde Genade. De eerste drie canto's van zijn reis worden weerspiegeld in Boek Een, Canto's Drie, Vier en Vijf. Ze onthullen het pad dat Aswapati bewandelt om op te stijgen uit het menselijke veld van onwetendheid. en reis door hogere en lichtgevende werelden die op een dag de natuurlijke standplaats van de mens zullen zijn. De ervaringen en bevindingen van deze meest fascinerende innerlijke reis worden in deze drie canto's zeer gedetailleerd beschreven. In Boek Twee ('De Reiziger van de Werelden') volgt een nog gedetailleerdere beschrijving van de verschillende werelden, hun energieën, krachten en wezens, evenals hun rol en invloed op het aardse leven en de mens. Het hele kosmische veld wordt gezien en herwonnen voor het werk; het hele universum wordt in kaart gebracht. Niets blijft verborgen voor het onverzegelde oog van de waarheid. Op een dag zal de mens deze ervaringen ook hebben, net zo natuurlijk als hij vandaag ademt en denkt, aangezien het pad voor hem is vrijgemaakt door het geïncarneerde Goddelijke.

De Goddelijke Vertegenwoordiger

Boek Een, Canto's Drie, Vier en Vijf gaan over Aswapati's individuele yoga. In dit deel wordt getoond hoe hij bevrijding van Onwetendheid bereikt en zich verenigt met het Goddelijke, zowel in de statische als in de dynamische aspecten van Ishwara en Shakti. In Boek Twee onthult hij de volgende stap, het stadium van universalisering. Hij ontdekt en verenigt zich met het Kosmische Goddelijke in al zijn aspecten en krachten, op alle universele vlakken van de gemanifesteerde werelden. Elk van de drie lagere werelden van denkvermogen, leven en materie wordt beschreven in hun essentie en effecten, hun hoogtepunten en dieptepunten; hun glorieuze en gevallen toestanden worden in kaart gebracht. De vitale werelden hebben hun hoogste hemel beschreven in Canto Negen, 'Het Paradijs van de Levensgoden'. Maar men moet eerst een duik nemen in het zuiverende vuur van de hel, een waar slagveld. Pas wanneer de ziel deze onheilspellende krachten met succes heeft overwonnen, is zij klaar voor de toegang tot het Paradijs. Net zoals de vitale werelden, hebben ook de mentale werelden hun eigen stijgende pieken in de rijken van het kleine Denkvermogen en vervolgens het grotere Denkvermogen. Van bijzonder belang voor ons is de manier waarop deze vlakken en hun krachten het aardse leven hebben beïnvloed, dat tot nu toe onder de druk van deze lagere vlakken is geëvolueerd. Door deze vlakken in hun volle omvang te verkennen, voert Aswapati's yoga hem verder naar het Zelf van de Denkvermogen, waar het denken stil wordt en het woord verstomt. Grote yogi's zijn hier gestopt, omdat het hen bevrijdt van aards verdriet en zorgen. Maar Aswapati is niet op zoek naar zelfzuchtig persoonlijk gewin, zelfs niet naar de stilte van Nirvana. Hij bewandelt een ander pad, de zoektocht naar de perfecte oplossing voor het kosmische raadsel. Niet een verminkte en halve overwinning, maar die volledige triomf, de volste Perfectie die lichaam en ziel herenigt en het aardse leven verbindt met de hemelse verhevenheden. Daarom eindigt zijn reis daar niet. Voorbij de vlamme trappen van de hogere werelden en de stilte van het zelf, stijgt hij verder op naar de geheime Bron van alles. Hij duikt diep in het hart van het universum en ontdekt de Wereldziel die achter dit ambigue netwerk van wereldkrachten schuilgaat dat we ervaren als zoveel kosmische systemen of werelden. Maar niet hier kan de kosmische puzzel worden opgelost. Het is de kern van het gemanifesteerde universum, maar daarbuiten is het Niet-manifeste, en voorbij het Manifeste en het Niet-manifeste is de geheime Baarmoeder van Licht, het Onverdeelde Bewustzijn, Aditi, waaruit alles is voortgekomen. Hij moet die poorten vinden en aankloppen, aan de grens waar Vorm en Vormloos elkaar ontmoeten. Hij moet het aandurven om het rijk van de Zon binnen te treden, net zoals hij de donkere, ijzige Nacht van de Hel heeft doorstaan.

Het is hier dat Aswapati gedwongen wordt tot een enorme keuze. Hij kan, als hij dat nu wil, vanaf dit hoogste punt afdalen in de volkomen oneindigheid van God, het Absolute dat verborgen is achter de werelden van relativiteit. Zo hebben de grootste yogi's uit het verleden deze poorten van de Zon gebruikt om naar het Voorbij te gaan en nooit meer terug te keren. Niemand kan terugkeren nadat hij eenmaal door deze gouden poorten is gegaan. Ook Aswapati kan afdalen en verdwijnen in dit grootste van alle mysteries, zoals zoveel anderen, de hele draad van oorzaak en gevolg ontrafelen, de aarde vergeten, Tijd en Ruimte vergeten, de mens vergeten.

Echter, terwijl hij vanaf die hoogste lijn naar beneden kijkt, ziet hij het worstelende universum opstijgen langs het lange, zigzagvormige, slangachtige pad, geschapen door het complexe samenspel van krachten. Aan de andere kant, kijkend in het hart van dat Mysterie, vangt hij een glimp op van de Schoonheid en het Licht die beneden wachten op hun uur om zich te manifesteren. Ze zijn daar in het hart van het Ongeopenbaarde, eeuwig bestaand in een eeuwige dans. Maar hier is nog te veel spel van verdeeldheid en duisternis. Hij weerstaat de verleiding om op te gaan in de onuitsprekelijke Gelukzaligheid van de Oneindigheid en roept de Allerhoogste Genade aan om neer te dalen en de pijn van de aarde te helen. Het Grote Mysterie overtuigt hem om deze onderneming uit te stellen. Het stelt hem op de proef met het aanbod van de hoogste status die een ziel kan nastreven voor zichzelf. Maar inmiddels is Aswapati één geworden met ieder hart. Als afgevaardigde van de aspirerende wereld vraagt hij haar Gelukzaligheid, haar Vrijheid, haar Licht, haar Liefde voor de aarde en de mensen. Dit is het thema van Boek Drie. Het is de staat waarin Aswapati het universum overstijgt en er oog in oog mee staat met de Transcendente Eeuwige. Maar in plaats van op te gaan zich te verliezen in Dat streeft hij er juist naar om die Glorie en Grootheid naar de aarde te brengen. De gunst wordt verleend en Aswapati keert terug met de grote goddelijke verzekering.

De Belichaming van Goddelijke Liefde

De tijd verstrijkt en het Allerhoogste Mysterie, de Goddelijke Moeder zelf, wordt op aarde geboren als Savitri, zijn menselijke dochter die niettemin geboren is uit het vuur van Aswapati's tapasya en verlangen. Aanvankelijk groeit ze op als een vreemde voor de aardse gebruiken, maar al snel verzamelen alle dingen zich in haar diepe en goddelijke omhelzing. Alles welbeschouwd is zij niets anders dan de belichaming van Liefde en Licht en de opperste Genade die ermee heeft ingestemd een menselijke vorm aan te nemen. De geboorte en groei van Savitri is het thema van het vierde boek, tot zij dat punt in haar leven bereikt waarop zij bewust haar Avatarische missie moet oppakken en eropuit moet trekken om de ziel van Satyavan op te roepen, die net als wij stervelingen gevangen zit in het net van de dood en onwetendheid. De ziel die instemt met dit goddelijke werk is net zo belangrijk. Het is het andere zelf van de Goddelijke Geliefde die de zoekende ziel net zozeer, en zelfs meer, zoekt als wij het Goddelijke zoeken. Als haar werk succesvol kan worden uitgevoerd op één symbooltype, kan het vervolgens worden gerepliceerd en uitgebreid naar het hele menselijk ras. Wie anders dan het Goddelijke zelf kan ook deze moeilijke rol spelen? De Heer zelf wordt Satyavan om de weg te wijzen en door de dood heen te gaan. Het is het samenkomen van de instemmende en samenwerkende, de strevende en overgegeven menselijke ziel met de goddelijke Genade en Liefde, zodat het goddelijke leven zich hier op aarde kan manifesteren.

Dit samenkomen van de menselijke ziel die, hoewel gevangen in onwetendheid, zich in een moment van de apocalyps plotseling realiseert dat de Goddelijke Moeder bestaat en zich aan haar overgeeft in een grootse daad van liefde en overgave, zoals beschreven in Boek Vijf. Deze daad verandert de loop van het lot, zoals we zien in Boek Zes, 'Het Boek van het Lot'.

Ze moet zich volledig identificeren met alles wat menselijk is, het verdriet ervaren dat de mens ervaart na de slag van een ongunstig Lot. Liefde en Lot zijn de twee krachten die samenwerken om het leven van de mens te weven. In de diepste zin zijn ze de tegenpool van de term yoga die onbewust op aarde plaatsvindt, waar liefde ernaar streeft alle dingen te verenigen, terwijl het Lot ernaar streeft te verdelen en te scheiden. Uiterlijk verheugen we ons en lijden we onder het lot, innerlijk groeien en evolueren we door beide naar een beter leven. Liefde geeft ons zoetheid en kracht, het lot geeft ons wijsheid en macht. Het zijn de twee kanten van de Ene Godheid. Boek Vijf brengt de twee samen: Satyavan, de zoekende ziel gevangen in de greep van onwetendheid. Boek Zes onthult de geheime waarheid van het lot en de bestemming die elke poging tot verlossing van het leven volgen en het vullen met de zoetheid en geur van goddelijke liefde. Boek Vijf onthult hoe zelfs een vaststaand lot kan worden veranderd door ons over te geven aan de goddelijke Genade. Boek Zes beschrijft het proces en de krachten die het Lot weven en hoe Savitri is gekomen om dat alles te veranderen.

Boek Zeven begint met de menselijke strijd die Savitri ervaart, het teken van de volmaakte identificatie van de Incarnatie met onze menselijkheid. Ze lijdt en worstelt als een gewone sterveling en stelt zelfs de rechtvaardiging van het vechten tegen het lot ter discussie. Waarom niet gewoon de wet accepteren en de slag stilzwijgend ondergaan? Maar dat is slechts voor een kort moment. Ze is gekomen met de opdracht en gewapend met de macht om de wet te veranderen. Al snel ontwaakt haar diepere Zelf tot de goddelijke missie waarvoor ze is neergedaald, de mens de weg wijzen die hem uiteindelijk van alle vormen van onwetendheid, inclusief de dood, zal bevrijden. Zij is de wegwijzer die de zonovergoten weg moet openen zodat de mens in haar goddelijke voetsporen kan treden. Immers, daarom had Ze die menselijke vorm aangenomen: om de last te delen en de weg te wijzen. Maar waar vind je zo'n kracht die de dood kan overwinnen? De kracht bevindt zich in ons, in de diepte van ons wezen. De ware realiteit van ons wezen is niet het ego, dat slechts een masker is dat voor een bepaald doel wordt opgezet, maar de innerlijke vlam van Waarheid en Liefde, het psychische wezen dat evolueert door leven, dood en wedergeboorte. Dit moet ze ontdekken. Savitri neemt deze hoge weg naar binnen en vindt haar geheime ziel. Zodra de ziel gevonden is, bloeit haar natuur op tot een goddelijke gestalte; haar wezen wordt een tempel en een kamp van God, opgeslagen in de menselijke tijd. Nadat ze de geheime weg heeft gevonden, die nu voor de mens verloren is gegaan, universaliseert ze haar bewustzijn en wezen, zodat alles wat ze in haar eigen diepte heeft ontdekt, rechtstreeks door haar aanraking aan de mens kan worden doorgegeven. Zo gewapend wacht ze op het grote werk, de fatale slag van de bestemming, de overwinning in het toernooi met de dood.

De Worsteling met het Lot

Boek Acht beschrijft de dood van Satyavan in het bos en verbindt ons zo terug met het verhaal. Boek Een, Canto Een was begonnen met de dag waarop Satyavan moest sterven. Nu worden we teruggebracht naar die noodlottige dag, nadat we de achtergrond en de voorgrond van het verhaal hebben behandeld. Satyavan moet door de dood heen, want dat is de term en de regel van het spel voor de overwinning. Er is een reden waarom de dood

bestaat, waarom hij is ontstaan, een functie die hij vervult, een doel dat de dood vervult in het grote geheel der dingen. Stap voor stap moet Savitri hem volgen en stap voor stap de bezwaren van de god van de Dood tegen de gewenste verandering in deze kosmische wet die alle schepselen en dingen op aarde beheerst, zien en beantwoorden. Ze moet de Dood transformeren in het wezen van Liefde en Licht dat het ooit was. Dit kan alleen gebeuren doordat Savitri zijn duistere oneindigheid binnengaat, de schaduw waaruit hij tevoorschijn komt in het spel, en deze onbewuste ruimtes vult met haar bewustzijn. Ze moet daar binnengaan en het Licht terugvinden dat verborgen ligt achter zijn ondoorgrondelijke masker. Ze moet met haar vlam van licht al zijn maskers ontmaskeren, zoals twijfel, ontkenning, wantrouwen, angst, scepsis en al het andere. Boek Negen en Tien beschrijven dit conflict met het wezen van de Dood. Het is het onzichtbare werk, de yoga die Savitri onderneemt om de weg naar onsterfelijkheid definitief vrij te maken voor aarde en mensen. Ze ontmoet de Dood op zijn eigen terrein en verslaat hem met zijn eigen wapen. Uiteindelijk probeert de Dood zijn macht met haar te meten. Wat volgt is een apocalyptische visie waarin de vleesgeworden Godin haar menselijke sluier opzij werpt en oog in oog staat met de Dood. Niet in staat die krachtige blik te verdragen, probeert de Dood zich haastig terug te trekken en roept al zijn occulte krachtbronnen aan, maar niets helpt. Licht dringt door in de donkere afgrond en verslindt het lichaam van de Dood. Uiteindelijk bezwijkt hij voor haar overheersende macht en geeft hij de hoop op de mens voor altijd in zijn ijzeren greep te houden, onder zijn onbuigzame, rigide wet die nooit zou toestaan dat de ziel en natuur, geest en lichaam, vrij zouden zijn en weer één zouden worden.

De Dood sterft, of liever gezegd, wordt getransformeerd, en in plaats van die vreselijke vorm komt vanachter het masker van terreur en pijn de prachtige Godheid tevoorschijn, die zich zorgvuldig en bewust in dit masker had verborgen om de aarde en de mensheid aan te sporen en voor te bereiden op deze hoogste bestemming, de zegevierende verschijning van de aangeboren en nu verborgen goddelijkheid van de mens door de mantel van een onwetende natuur. Nu heeft Savitri dit feit volbracht en aangetoond dat het uur is gekomen voor deze grote mogelijkheid om op aarde gerealiseerd te worden. Maar de grote en prachtige Godheid, die zich in de sluier van de nacht had gehuld, probeert Savitri opnieuw te charmeren en te verleiden om samen met haar geliefde Satyavan op te stijgen naar de hoogste staat van zijn. Hij schenkt haar de gave van onsterfelijkheid die ze vraagt voor Satyavan, maar alleen als een buitenaardse manifestatie. Hij is het viervoudige Wezen wiens Glorie wordt beschreven in de Upanishads. Hij beveelt haar om met Satyavan op te stijgen naar een hoge hemel van Onsterfelijkheid en Gelukzaligheid en daar voor eeuwig te leven. Maar dat zou de oude en stoffige wetten van de aarde onveranderd laten. Een eenzame overwinning kan haar missie niet volbrengen. Niet voor zichzelf, maar voor de mens is ze neergedaald. De betovering van de hoogste hemelen kan haar niet in de val lokken, want die waren ooit haar natuurlijke thuis en ze hoefde niet naar de aarde af te dalen en de last en de orde van de mens te aanvaarden als het alleen maar was om terug te keren naar waar ze vandaan kwam. Savitri weigert dit aanbod, de goddelijke lokroep van een individuele realisatie, en blijft standvastig in haar hoge en goddelijke vastberadenheid. Niets kan haar afhouden van haar goddelijke missie, het grote werk dat haar ziel samen met

Satyavan, de ziel van de mens, heeft gekozen: het vestigen van het goddelijke leven hier op aarde. De grote en prachtige Godheid is tevreden en stemt ermee in haar wens te vervullen, maar daarvoor moet ze opstijgen naar de volkomen eenheid van de omhelzing van het Oneindige. Dit is de thuisbasis van het mysterieuze besluit van de transcendente Wil. De wetten die ons regeren, vinden daar hun goedkeuring en alleen daar kunnen ze worden veranderd. Het moment breekt aan waarop de Geïncarneerde Godheid oog in oog staat met haar eigen eeuwige Zelf. De deuren van het lot worden voor Savitri geopend. Luisterend naar het gehuil van de dingen in het aardse leven, kiest ze zorgvuldig en wijs de eeuwige gaven voor de magnifieke ziel van de mens op aarde. Boek Elf eindigt met de toekenning van deze zegeningen die Savitri voor de aarde en de mens heeft verworven.

Nu komt het einde van het grote en meeslepende epos van de goddelijke strijd en hoop die zich afspeelt in het menselijk hart. De aarde is het strijdtoneel en de menselijke ziel de hoofdrolspeler. Maar de centrale figuur, de transformerende alchemistische kracht, is de Kracht, Genade en Liefde van de Goddelijke Moeder, geïncarneerd in het wezen en persona van Savitri. Satyavan heeft slechts ingestemd met haar werk, hij heeft zich overgegeven in de veilige handen van de mens geworden Moeder, de macht die alleen alles kan veranderen. Ondertussen keert Satyavan, als gevolg van de zegeningen die zij heeft verkregen, niet alleen terug naar de aarde vanuit het rijk van de Dood, maar krijgt zijn vader Dyumatsena zijn gezichtsvermogen en zijn koninkrijk terug. Symbolisch gezien betekent dit dat niet alleen de menselijke ziel ontsnapt aan de valstrik van de Dood, maar ook de menselijke natuur de grotere krachten van het hemelse zicht ontdekt, dat nu verloren is gegaan voor het denkvermogen, en daaraan worden alle koninklijke rijkdommen toegevoegd die in de natuur stromen en haar vervullen met krachten die nog niet op aarde gemanifesteerd zijn. De zieners die getuige zijn van deze vreemde wonderen zijn vol verwondering. Satyavan onthult het geheim van deze wonderbaarlijke verandering, terwijl de harten van de zieners die zich om haar heen hebben verzameld, vervuld zijn van dankbaarheid:

*Als zij het is, waarvan de wereld heeft gehoord,
Verwonder u niet langer over welke gelukkige verandering dan ook.
Elk eenvoudig wonder van gelukzaligheid
Is de alchemie van haar transmuterende hart.” [723]*

Maar Savitri onthult haar geheim in zulke wonderbaarlijk eenvoudige woorden:

*“Ontwaakt tot de betekenis van mijn hart,
Dat om liefde en eenheid te voelen te leven is
En dit de magie van onze gouden verandering,
Is alle waarheid, die ik ken of zoek, O wijze.”*

Vol vreugde keren ze naar huis terug als de nacht valt over het prachtige landschap waar het grote drama zich afspeelde. Maar Savitri's hart beweegt zich al vooruit op de tijd, naar een nog grotere Dageraad die ze voor aarde en mens wil brengen.

De lyriek van de Liefde die door de Tijd heen Wacht

In de diepste essentie is *Savitri* het verhaal van Liefde die in het hart van de schepping werkt om de twee schijnbare tegenstellingen – aarde en hemel – samen te brengen. Het is daarom ook ons eigen verhaal, het verhaal van onze ziel, het verhaal van ons innerlijke leven, niet minder dan het verhaal van ons uiterlijke leven, in wezen natuurlijk, en zoals gezien door de ogen van het Goddelijke. Herhaaldelijk zien we in *Savitri* onze onwetende menselijke kijk op de dingen gecontrasteerd met de diepere en grotere goddelijke visie. Dit is nog een schoonheid van het goddelijke gedicht: dat het zelfs in zijn hoogste vlucht de aarde nooit uit het oog verliest. Het is alsof een welwillende Liefde zich voortdurend vanuit haar verheven hoogten neerbuigt om kennis te nemen van de pijn en strijd die de kinderen van de aarde ervaren. Wij zijn een dubbele geboorte: ons lichaam is op aarde geboren, terwijl onze ziel in de hemel geboren is. Dat is de reden voor onze grote onrust. In de verzoening van deze twee neigingen in ons – de aardse en de hemelse – ligt de sleutel tot de volmaakte harmonie die we altijd zoeken, maar nooit vinden. Ofwel verlaten we de aarde, zoals de eenzame asceet die het Nirvana of de hemelse rijkdommen nastreeft, ofwel geven we, zoals de gemiddelde mens, alle hoop op een hogere waarheid en een hoger leven op en blijven we binnen de grenzen die de natuur ons oplegt. Maar Savitri fungeert als een brug om deze twee samen te brengen. Zij is de gouden brug, de brug van Licht die de twee verbindt, — aan de ene kant de onwetende, pijnlijke wereld van de mens, en aan de andere kant de zorgeloze werelden van een schaduwloos Licht en oneindige Gelukzaligheid.

Het is de boodschap van hoop, — de hoop die voortkomt uit deze wijsheid dat de wereld in haar kern en essentie goddelijk is. Verborgen in haar afwijkende verschijningen schuilt een Zon van Geheime Kennis en Waarheid; in haar stille diepten werkt een onvermoeibare liefde; achter haar rug ligt een oneindige Gelukzaligheid en oneindige Kracht. Alle beperking is een tijdelijk verschijnsel, onze onwetendheid is een voorbijgaande fase, pijn is slechts een stadium in onze verdere evolutie. De nacht is slechts een verschijning; de dood is een verschijning, een tijdelijke zelf-verhulling van het leven, nodig voor haar grootse en machtige doel. Wij zijn erfgenamen van een goddelijke bestemming en het Goddelijke zal ervoor zorgen dat deze hoge bestemming ons wordt teruggegeven. Waarheid, gelukzaligheid en onsterfelijkheid zijn onze aangeboren rechten. Van onze kant moeten we leren vertrouwen op de Wijsheid die de wereld is ingegaan, we moeten de moedige daad van een opperste overgave verrichten, we moeten een sprong in het diepe wagen. Dan neemt de opperste alchemist zelf de taak op zich om ons te transformeren en onze menselijke natuur te hervormen tot de goddelijke natuur en dit aardse leven te veranderen in het goddelijke leven:

*Zij staat aan het hoofd van geboorte en zwoegen en lot,
In hun trage rondgang keren de cycli zich naar haar roep;
Alleen haar handen kunnen Tijds drakenbasis veranderen.
De hare is het mysterie, dat de nacht verbergt;
De geest's alchemistenenergie is de hare;
Zij is de gouden brug, het prachtige vuur.*

Het lichtende hart van het Onbekende is zij,
Een vermogen van stilte in de diepten van God;
Zij is de Kracht, het onvermijdelijke Woord,
De magneet van onze moeilijke opstijging,
De Zon, waaraan wij al onze zonnen ontsteken,
Het Licht, dat neigt vanuit de ongerealiseerde Uitgestrektheden,
De vreugde, die wenkt vanuit het onmogelijke,
De Macht van alles, wat nog nooit naar beneden kwam.
Heel de Natuur roept haar alleen aan
Om met haar voeten de pijnlijke kloppingen van het leven te helen
En de zegels te breken op de schemerige ziel van de mens
En haar vuur te ontsteken in het gesloten hart van de dingen.
Alles hier zal op een dag haar lieflijkheid's huis zijn,
Alle tegengestelden bereiden haar harmonie voor
Naar haar klimt onze kennis, onze passie tast om zich heen;
In haar miraculeuze verrukking zullen wij verblijven,
Haar omhelzing zal extase veranderen in pijn.
Ons zelf zal één zelf zijn met allen door haar. [314]

Maar vergeefs zijn de menselijke macht en liefde
Om aarde's zegel te breken van onwetendheid en dood;
Zijn natuur's macht leek nu een kind's greep;
De hemel is te hoog voor uitgestrekte handen om te pakken.
Dit Licht komt niet door worsteling of door denken;
In de denkvermogen's stilte werkt het Transcendente
En het verstilde hart hoort het onuitgesproken Woord.
Een uitgestrekte overgave was zijn enige kracht.
Een Vermogen, dat op hoogten woont, moet handelen,
In leven's gesloten kamer de Onsterfelijke's sfeer brengen
En het eindige vullen met het Oneindige.
Alles, wat ontkent, moet uitgerukt of verslagen worden,
En de vele verlangens verpletterd, ter wille waarvan wij
De Ene verliezen, voor wie onze levens werden gemaakt.
Andere aanspraken hadden nu in hem hun roep gestild:
Hij verlangde alleen slechts om haar aanwezigheid en vermogen
Aan te trekken in zijn hart en denkvermogen en ademend gestel;
Hij hunkerde er slechts naar om voor altijd haar helende aanraking
Van liefde en waarheid en vreugde omlaag te roepen
Naar de duisternis van de lijdende wereld.
Zijn ziel was bevrijd en alleen aan Haar gegeven. [315-315]

Savitri – Het Oude Verhaal

De Oude Legende

Savitri is een oud Indiaas verhaal over echtelijke liefde die de dood overwint. Het verhaal, dat deel uitmaakt van de Vedische cyclus, is, net als veel andere verhalen, duidelijk symbolisch. Het is bewaard gebleven in het geheugen van het volk door traditie en rituelen. Hoewel de diepere betekenis ervan vaak verborgen blijft voor het algemene begrip, wijst het toch op een mogelijkheid voor de toekomst en inspireert het ons om met moed, hoop, liefde en geloof te leven. In tegenstelling tot het latere fatalistische denken dat we in het Indiase denken zien sluipen, laat *Savitri* (en andere verhalen uit vroegere tijden) ons zien hoe we de uitdaging van het lot onder ogen kunnen zien en aangaan. Het lot kan veranderd worden, maar niet door wensdenken of huilen om de sympathie van de goden op te wekken. De allerhoogste Godheid, de Heer en Meester van het Bestaan, woont in ons en het is door Zijn ingrijpen dat het lot kan worden veranderd. Dit is een van de krachtige boodschappen van *Savitri*.

De persoon van Savitri wordt vaak beschouwd als de essentie van het ideale vrouwbeeld, wiens liefde de kracht heeft om het lot te veranderen en de doden tot leven te wekken. Het verhaal is een sterke tegenhanger van het latere Indiase denken, dat fatalistisch werd. De Rishis van het Vedische Tijdperk geloofden echter dat men zijn lot kan veranderen wanneer hij de kracht ontdekt die in zijn ziel huist. Zij hadden een manier ontdekt om deze ontdekking te doen, wat voor hen de belangrijkste ontdekking was, een ontdekking die niet alleen hun innerlijke levensoriëntatie, hun psychologie zijn kon veranderen, maar ook invloed kon uitoefenen op externe gebeurtenissen en omstandigheden, hoe uitdagend die ook mochten zijn. Dit is inderdaad de schoonheid van dit verhaal: het integreert ons innerlijke en uiterlijke leven. Savitri's yoga wordt niet voor haar eigen bestwil gedaan, niet om vrede of de stilte van Nirvana te vinden, hier of in een hiernamaals. Het wordt veeleer ondernomen om de suprematie van liefde boven alles te vestigen, ofwel om de paden naar onsterfelijkheid te vinden, zelfs omringd door de schaduw van de dood, om het meest uiterlijke zijn en de uiterlijke natuur zo te beheersen dat het ontsnapt aan de 'schijnbaar onontkoombare' wet van de dood.

In het oude verhaal wordt de legende verteld aan koning Yudhisthira, de oudste van de Pandava's, wanneer hij samen met zijn broers en vrouw door de bossen zwerft. Hij verliest zijn koninkrijk in een dobbelspel door de listigheid en het bedrog van Duryodhana, de oudste zoon van Dhritrashtra, de Kuru-keizer. Tijdens hun tocht door het bos ontmoeten de Pandava-broers de wijze Markandeya, die naar verluidt onsterfelijkheid heeft verworven. Bij het zien van hem vraagt de oudste Pandava of er ooit iemand zo ongelukkig is geweest als zijn vrouw Draupadi, de prinses van een koninklijk geslacht van koning Drupada, die vernederd is door de Kaurava-broers en nu, zonder schuld, door het bos moet zwerven. Als antwoord vertelt de wijze het verhaal van Savitri, die niet alleen tegenspoed ondergaat, maar deze ook overwint.

Geboren uit Vuur

Het is interessant om de vreemde parallellen tussen het verhaal van Savitri en Draupadi op te merken. Beiden worden geboren door een yajna (offerplechtigheid) die hun vader voor een nageslacht heeft uitgevoerd. Terwijl koning Aswapati, Savitri's menselijke vader, de yajna uitvoerde om een deel van de Goddelijke Moeder op aarde te brengen, voert koning Drupada (Draupadi's vader) de yajna uit om een kind te verwekken dat zijn aartsvijand (eerder een boezemvriend) Dronacharya zou vernietigen. Savitri wordt geboren en belichaamt de kracht van de zegevierende liefde van de Goddelijke Moeder. Draupadi wordt geboren en belichaamt de kracht van de Goddelijke Moeder om het kwaad te overwinnen, haar Kali-aspect. Beiden zijn krijgers in hun eigen recht en spelen een belangrijke rol in het veranderen van het lot van de mensheid.

Savitri wordt beschouwd als het ultieme voorbeeld van kuisheid, samen met Sita, de vrouw van Heer Rama, en Anusooya, de vrouw van ziener Atri. Aan de andere kant is Draupadi door een vreemde speling van het lot met vijf mannen getrouwd geweest. Toch draagt ze in haar hart alleen Krishna, haar Heer en vriend, die ze aanroept tijdens elke crisis in haar leven en van wie ze het nodige antwoord vindt. Savitri is kuis in haar lichaam en ziel, Draupadi is kuis in haar innerlijk en haar ziel die alleen aan de Heer is gewijd. Beiden moeten de uitdaging van een ongunstig lot aangaan, ondanks hun goddelijke afkomst.

Wanneer Savitri volwassen wordt, wordt ze door haar vader eropuit gestuurd om een geschikte partner voor zichzelf te vinden. Dit staat in schril contrast met het latere India, waar conservatisme een sterke greep kreeg op de mentaliteit en vrouwen ondergeschikt werden gemaakt aan mannen. Maar in de bloeiperiode van de Indiase beschaving hadden vrouwen een gelijke status. Ze stelden de *Veda's* samen, blonken uit in kunst en literatuur en namen deel aan oorlogen en het bestuur van koninkrijken. Tijdens haar reis ontdekt Savitri Satyavan, de zoon van een blinde koning die zijn koninkrijk is kwijtgeraakt en nu met zijn vrouw en zoon aan de rand van het bos woont. Satyavan zorgt voor hun leven en voor zijn eigen gewin. Hij is een houthakker, maar heeft toch een diepe innerlijke kennis ontwikkeld door zijn dagelijkse contact met Moeder Natuur in haar ongerepte puurheid. Savitri kiest Satyavan als haar echtgenoot en keert terug naar het koninkrijk voor de goedkeuring van haar ouders.

Haar ouders zijn blij haar keuze goed te keuren, op één groot probleem na dat ze plotseling ontdekken. Narada, de hemelse profeet, voorspelt dat Satyavan, hoewel een geweldig persoon, binnen een jaar zal sterven. Savitri houdt echter vast aan haar keuze en gaat de uitdaging van het noodlot aan om het lot te veranderen in plaats van haar geliefde te veranderen. Daarom onderwerpt ze zich aan een drievoudige ascese (tapasya van drie nachten, zoals beschreven in de legende). Dit geeft haar de kracht om de Dood te confronteren wanneer deze komt om Satyavan mee te nemen. Ze volgt de Dood, die haar herhaaldelijk waarschuwt voor zo'n onmogelijke onderneming. Echter, al snel wordt hij geraakt door Savitri's volharding en is hij bereid haar elke wens te vervullen, behalve haar echtgenoot. Savitri vraagt eerst om het terugkrijgen van het gezichtsvermogen en het koninkrijk van Satyavans ouders. Nadat ze twee wensen heeft uitgeput, vraagt ze voor haar laatste

wens om honderd nakomelingen. Yama, de Heer van de Dood, kan dit niet weigeren, aangezien ze de voorwaarden niet heeft geschonden, omdat ze niet om Satyavans terugkeer naar het leven heeft gevraagd. Maar nu wordt de Heer van de Dood, die in het vroegere Indiase denken ook de koning van de Rechtvaardigheid, Dharmaraja, is, geconfronteerd met een ander dilemma, het dilemma van dharma. Hoe kan Savitri honderd nakomelingen krijgen als ze niet opnieuw trouwt? De enige manier is om Satyavan terug te brengen van het land der doden naar de aarde. Verheugd en onder de indruk van Savitri's wijsheid, verandert hij met tegenzin zijn wet ter wille van een hogere wet. Zijn wet is de wet van de dood, die stelt dat eenmaal gestorven men niet in hetzelfde lichaam naar de aarde kan terugkeren. Maar Savitri daagt deze wet uit met de wet en de kracht van de Liefde, die onwrikbaar en onverdeeld in haar liefde voor haar man blijft. Zo eindigt het verhaal met een gelukkige noot. Savitri en Satyavan keren terug en zien het gezichtsvermogen van hun vader en zijn koninkrijk hersteld, en dat alles dankzij de kracht, wijsheid en liefde van één vrouw, Savitri.

Een Symbolisch verhaal

Deze eeuwenoude legende, bewaard in het geheugen van de mensheid door de millennia heen, is een symbool van de overwinning van de liefde op de dood. Savitri, zoals de naam al suggereert, is de opperste schepster van Kracht, draagster van het Licht en de Energie van de Zon. Satyavan is de ziel van de mens die de waarheid in zich draagt, maar hier verstrikt is in de wet van de dood die al zijn dromen van schoonheid, waarheid en liefde op aarde verstikt. De vader van Satyavan is de gevallen natuurtoestand, blind en machteloos. De gewenste nakomelingen van de laatste zegen zijn de kinderen van Onsterfelijkheid die de aarde zullen bewonen dankzij de gezamenlijke inspanning en wederzijdse liefde van de Goddelijke en de menselijke ziel, Savitri en Satyavan.

Zo luidt dit krachtige en belangrijke oude Indiase verhaal dat een nieuwe en grotere betekenis krijgt door het Licht dat erop wordt geworpen door de zienerlijke visie van Sri Aurobindo. Sri Aurobindo geeft ons niet alleen een dieper begrip, maar ook een nieuwe kracht om de uitdagingen van het leven aan te gaan en de strijd te voeren tegen alles wat zijn goddelijke recht ontkent. Volgens Sri Aurobindo is het leven van oorsprong goddelijk, ook al worstelt het hier en nu en is het ernstig beperkt in zijn expressie. Dit komt deels door de beperkingen die de wetten van materie en fysiek bestaan eraan opleggen, en deels door de onwetendheid over de lagere natuur die zijn kracht en wil tot zijn beperkt. Maar omdat het is voortgekomen uit het Transcendente Zelf, is het leven voorbestemd om uiteindelijk zijn inherente goddelijkheid te ontdekken en, door zich te bevrijden van de magische cirkel van Onwetendheid en de wetten van de fysieke natuur te overwinnen, dit aardse leven te transformeren in het goddelijke leven. Dit is het verhaal van de langzame evolutionaire opkomst van het leven, een verhaal dat nog niet af is, een verhaal dat nog maar half geschreven is en waarvan de hoofdstukken vaak eindigen met een tragedie. Toch moeten de laatste hoofdstukken van het leven nog geschreven worden. Gedachte die al een goddelijke opvatting koestert, is voorbestemd om deels auteur te zijn, of op zijn minst een instrument, om dit halfgeschreven verhaal te voltooien, mits hij zijn

oppervlakkige egocentrische opvattingen en preoccupaties van het leven inruilt voor een nieuwe goddelijkere opvatting en oriëntatie. *Savitri* onthult ons het doel en de manier om dat te doen. Het geeft ons de diepere kennis en de kracht om deel te nemen aan het grote evolutionaire avontuur en onze goddelijke bestemming te vervullen.

De Twee Die Eén Zijn

Savitri is niet zomaar een boek, maar een bewustzijn, een belichaming van Sri Aurobindo's Wijsheid en Kracht die hij had verworven door een intense en ongekende tapasya (spirituele ascetische oefeningen). Het is dus een prasada, een Genadegave voor de mensheid. Gedreven door goddelijk Mededogen met het lot van aardse wezens en de wil om een radicale oplossing te vinden voor onze aanhoudende kwalen, wijdde Sri Aurobindo zich aan een intense yoga die bekend is geworden als de Integrale Yoga of de Supramentale Yoga. Het doel ervan is niet persoonlijke *mukti* of individuele verlossing (aangezien dat al eerder is bereikt), maar een transformatie van het aardse leven, hier en niet elders, een radicale verandering in ons dagelijks leven en niet een of andere zalige ervaring of een extatische realisatie van het Verdere, bereikt door een terugtrekking uit het leven en zijn veelvoudige activiteiten. Hij had deze mogelijkheid gezien in de loop van zijn eigen sadhana, maar streefde ernaar dat de resultaten van zijn yoga een bredere reikwijdte zouden hebben. Zijn individuele yoga veranderde daarom in een collectieve yoga, waarbij hij steeds meer individuen meenam als representatieve mensheid naar de grote Toekomst voor de aarde die achter de huidige duisternis schuilging.

In de woorden van *Savitri*:

*Zijn enkele vrijheid kon niet bevredigen,
Haar licht, haar zaligheid, vroeg hij voor de aarde en de mens.
[315]*

Hij onthult deze wonderlijke toekomst die op ons wacht, ja, die voor ons wordt voorbereid door de huidige duisternis en onrust, waardoor *Savitri* een lied van goddelijke hoop wordt. Zo verschilt het van andere traditionele spirituele geschriften die vaak een staat van verlossing beloven aan de weinige gelovigen, maar vaak een somber einde voorspellen voor de beschaving in het algemeen. Om nogmaals iets te delen onsterfelijks uit *Savitri* zelf:

*Zo zal de gemaskerde Transcendente zijn troon bestijgen.
Wanneer de duisternis zich verdiept, en de aarde's borst wurgt
En mensen's lichamelijke denkvermogen de enige lamp is,
Als een dief's in de nacht zal de verborgen tred zijn
Van iemand, wiens stappen ongezien zijn in zijn huis.
Een slecht gehoorde Stem zal spreken, de ziel gehoorzamen,
Een Vermogen binnensluipen in denkvermogen's innerlijke kamer,
Een charme en lieflijkheid leven's gesloten deur openen*

*En schoonheid de verzettende wereld veroveren,
Het Waarheidslicht door verrassing de Natuur veroveren,
Een sluipgang van God het hart dwingen tot zaligheid
En de aarde onverwacht tot goddelijkheid groeien.
In Materie zal de geest's gloed ontstoken worden,
In lichaam na lichaam de heilige geboorte aangestoken;
De nacht zal ontwaken tot de lofzang van de sterren,
De dag een gelukkige pelgrimsmars worden,
Onze wil een kracht van Eeuwige's macht
En gedachten de stralen van de spirituele zon.
Enkelen zullen zien, wat niemand nog begrijpt;
God zal opgroeien, terwijl wijze mannen praten en slapen;
Want de mens zal de komst niet weten voor haar uur
En geloof zal niet zijn tot het werk is gedaan. [55]*

Bovenal is *Savitri* een lied van liefde. Liefde is inderdaad het centrale thema, de kernboodschap van *Savitri*. Maar dit is niet de liefde die de mensheid ervaart, een kortstondige beroering in het hart of momenten van hoog opbeurende emotie en sublieme passie die zich nauwelijks kunnen handhaven.

Sri Aurobindo onthult ons de waarheid achter deze legende:

Het verhaal van Satyavan en Savitri wordt in de Mahabharata verteld als een verhaal over echtelijke liefde die de dood overwint. Maar deze legende is, zoals blijkt uit vele kenmerken van het menselijke verhaal, een van de vele symbolische mythen van de Vedische cyclus. Satyavan is de ziel die de goddelijke waarheid van het zijn in zich draagt, maar afdaalt in de greep van de dood en onwetendheid; Savitri is het Goddelijke Woord, dochter van de Zon, godin van de opperste waarheid die neerdaalt en geboren wordt om te redden; Aswapati, de Heer van het Paard menselijke vader, is de Heer van Tapasya, de geconcentreerde energie van spirituele inspanning die ons helpt op te stijgen van het sterfelijke naar het onsterfelijke vlak; Dyumatsena, Heer van de Lichtende Legers, vader van Satyavan, is hier de Goddelijke Geest die blind wordt, zijn hemelse koninkrijk van visie verliest, en waardoor hij zijn koninkrijk van glorie verliest. Toch is dit geen loutere allegorie, de personages zijn geen gepersonifieerde kwaliteiten, maar incarnaties of emanaties van levende en bewuste krachten waarmee we concreet in contact kunnen komen en die menselijke lichamen aannemen om de mens te helpen en hem de weg te wijzen van zijn sterfelijke staat naar het goddelijke bewustzijn en het onsterfelijke leven.

Savitri, Auteursnotitie

Savitri en Satyavan zijn dus niet beperkt tot één enkel lichaam, maar onsterfelijke wezens die van tijdperk tot tijdperk een aardse vorm aannemen, op verschillende plaatsen en in verschillende klimaten, en verschillende namen en gedaanten aannemen. In ons tijdperk zijn ze opnieuw tot ons

gekomen in de goddelijke gedaante van Sri Aurobindo en de Goddelijke Moeder.

Zoals geopenbaard in Savitri zelf:

*O Satyavan, O lichtende Savitri,
Ik zend jullie verder als voorheen onder de sterren,
Een tweevoudig vermogen van God in een onwetende wereld,
In een omheinde schepping, afgesloten van het grenzeloze zelf,
God omlaag brengend naar de onbezielde aarde,
De aardewezens optillend naar onsterfelijkheid.
In de wereld van mijn kennis en mijn onwetendheid,
Waar God ongezien is en alleen een Naam wordt gehoord
En kennis is ingesloten binnen de grenzen van het denkvermogen
En het leven is opgehaald in het sleepnet van verlangen
En Materie de ziel voor zijn eigen zicht verbergt,
Zijt gij Mijn Kracht aan het werk om aarde's lot te verheffen,
Mijn zelf, dat omhoog beweegt langs de immense helling
Tussen de uitersten van de geest's nacht en dag.
Hij is mijn ziel, die klimt uit de onwetende Nacht
Door leven en denkvermogen en supernatuur's Onmetelijkheid
Naar het hemelse licht van Tijdloosheid
En mijn eeuwigheid, verborgen in de bewegende Tijd
En mijn grenzeloosheid, gesneden door de curve van de Ruimte.
Het klimt naar de grootsheid, die het had achtergelaten,
En naar de schoonheid en vreugde, waar het afgefallen was,
Naar de beslotenheid en lieflijkheid van alle goddelijke dingen,
Naar licht zonder grenzen en onbeperkbaar leven,
Smaak van de diepten van de Onuitsprekelijke's zaligheid,
Aanraking van het onsterfelijke en oneindige.
Hij is mijn ziel, die zich tast uit het beest
Om mensheid's hoogten te bereiken van helder denken
En de nabijheid van Waarheid's sublieme.
Hij is de godheid, die groeit in menselijke levens
En in het lichaam van aardewezen's vormen:
Hij is de ziel van de mens, die klimt naar God
In de Natuur's stroming uit aarde's onwetendheid.
O Savitri, gij zijt mijn geest's Vermogen,
De openbarende stem van mijn onsterfelijke Woord,
Het gezicht van de Waarheid op de wegen van de Tijd,
Dat aan de zielen van de mensen de routes naar God wijst.
Terwijl het schemerige licht van de gesluisde Geest's top
Valt over Materie's volslagen onbewuste slaap
Alsof een bleke manestraal op een dichte open plaats,*

*En het Denkvermogen beweegt in een halflicht midden tussen
halve waarheden
En het menselijke hart alleen menselijke liefde kent
En het leven een strompelen is en een onvolmaakte kracht
En het lichaam zijn precaire dagen telt,
Zult gij geboren worden in mensen's dubieuze uren
In vormen, die de ziel's goddelijkheid verbergen
En door de sluiers van aarde's twijfelende sfeer
Mijn glorie laten zien, die doorbreekt als door wolken een zon,
Of brandend als een zeldzaam en inwendig vuur,
En met mijn naamloze invloed mensen's leven vullen. [702-703]*

De Moeder onthult deze waarheid op een directe en eenvoudige manier:

Weet je, mon petit, ik zei, dat op een dag in de geschiedenis van de aarde, waar er ook een mogelijkheid was voor het Bewustzijn om zich te manifesteren, ik er was.[Sinds het begin van de aarde was ik er, waar er ook en wanneer er ook een mogelijkheid was om een straal van het bewustzijn te manifesteren." Maart 14, 1952]: dat is een feit. Het is als het verhaal van Savitri: altijd daar, altijd daar, altijd daar, in deze, in die --- op zekere tijden waren er vier emanaties gelijktijdig! Ten tijde van de Italiaanse en Franse Renaissance. En weer ten tijde van Christus, toen ook....

....wat in de huidige incarnatie van de Mahashakti (zoals hij het beschreef in Savitri) meer of minder aan Haar gebonden is, wil deelnemen, dat is nogal natuurlijk. En het is in het bijzonder waar voor het vitale: er is altijd een hoofdbezigheid geweest om de vitale krachten te organiseren, centraliseren, ontwikkelen en verenigen, en hen te controleren. Dus er is een aanzienlijk aantal vitale wezens, ieder met zijn eigen bijzondere bekwaamheid, die hun rol gespeeld hebben in de geschiedenis en nu terugkeren.

Moeder's Agenda, Juni 27, 1962

Maar met deze huidige incarnatie van de Mahashakti (Moeder refereert aan zichzelf).... Zij is de Allerhoogste's eerste manifestatie, schepping's eerste schrede, en Zij was het, die eerst vormgaf aan al die wezens. Nu zijn, sinds haar incarnatie in de fysieke wereld, en door de positie, die Zij hier ingenomen heeft in relatie tot de Allerhoogste door haar incarnatie in een menselijk lichaam, alle andere werelden beïnvloed, en beïnvloed op een extreem interessante manier....

Het was altijd door Emanaties, terwijl het nu is, zoals Sri Aurobindo het in Savitri beschrijft --- de Allerhoogste vertelt Savitri, dat er een dag zal komen, wanneer de aarde klaar is en 'De Machtige Moeder geboorte zal nemen'.... Maar Savitri was al op aarde --- zij was een emanatie....

Zij waren allemaal emanaties, helemaal vanaf het begin. Dus moeten we zeggen: 'Met de HUIDIGE incarnatie.'....Ik ben in contact geweest met al deze goden, al die grote wezens, en voor het grootste deel is hun attitude veranderd. En zelfs met diegenen, die niet wilden veranderen, heeft het desalniettemin hun manier van bestaan veranderd.

Moeder's Agenda, Jui 30, 1962

Savitri – Het Boek

Het Diamantschrift van het Onvergankelijke

Savitri wordt het best beschreven in *Savitri* zelf in deze stralende woorden:

*De bekwame Pennenkunstenaar 's ongeziene vinger schreef
Zijn snelle intuïtieve kalligrafie;
Aarde's vormen werden zijn goddelijke documenten,
De belichaamde wijsheid, die het denkvermogen niet kon
openbaren,
Verjaagde Onbewustheid van wereld's stemloze borst;
Herschapen waren de vaste schema's van het redenerende
Denken.
Door bewustzijn te wekken in inerte dingen
Legde hij aan het duistere atoom en de stomme massa
Het diamanten script op van het Onvergankelijke,
Graveerde op het schemerige hart van gevallen dingen
Een lofzang van het vrije Oneindige
En de Naam, grondslag van de eeuwigheid,
En spoorde op de ontwaakte juichende cellen
In de ideogrammen van het Onuitsprekelijke
De lyriek op van de liefde, die wacht door de Tijd
En het mystieke volume van het Boek van Zaligheid
En de boodschap van het bovenbewuste Vuur. [232]*

Deze regels verschijnen aan het einde van Boek Twee, Canto Acht ('De Wereld van Onwaarheid') en zijn een treffende beschrijving van het boek zelf. Hun context is natuurlijk dat de Yogi-Koning Aswapati is afgedaald in de dichtste duisternis van de onderwerelden om de geheime oorzaak te ontdekken van het falen van de wereld in al haar opwaartse inspanningen. Maar wat gebeurt er als hij afdaalt naar de alleronderste plek, het laatste bolwerk van de afgrond, is dat hij plotseling een almachtige bron van Liefde aanraakt, een geheime Wijsheid die broeit in de donkere afgrond en die plotseling vrijkomt en hem meevoert in de machtige stromingen naar rijken van Schoonheid en Heerlijkheid. Het boek *Savitri* werd in zijn huidige vorm ook in 1916 begonnen, toen de wereld afgleed naar de rode hitte van de hel in de Eerste Wereldoorlog. De uiteindelijke geboorte vond natuurlijk kort na de Tweede Wereldoorlog plaats, als een nieuwe dageraad die aan de oostelijke hemel verschijnt na de nachtmerries. De bekwame schrijver past prachtig bij Sri Aurobindo, de Meester van het goddelijke Woord, en gebruikt het met zo'n behendigheid en natuurlijk gemak dat alleen een denkvermogen dat is afgestemd op de heldere alwetendheid van de intuïtieve gebieden van het denken en daarbuiten dat kan. Het is natuurlijk algemeen bekend dat Sri Aurobindo het Stille Bewustzijn van Nirvana al in 1907 had gerealiseerd, nog vóór zijn aankomst in Pondicherry. Alles wat hij daarna schreef, was

geschreven, of liever gezegd, overgedragen door deze Stille vanuit rijken voorbij het Bewustzijn. Zo wordt *Savitri* een openbarend Schrift, in de lijn van de *Veda's*. Het belichaamt de levende ervaring en inzichten van de auteur en kan daarom worden overgedragen aan iemand die er klaar voor is en ontvankelijk genoeg is om een glimp op te vangen van deze hogere staten. Voor de literatuurlijfhebber is *Savitri* sublieme poëzie. Voor de aspirerende yogi legt het de ervaringen en inzichten bloot, de wezens, krachten en energieën die men tegenkomt op de reis naar Licht, Waarheid en Onsterfelijkheid. Voor hen die openstaan voor en op zoek zijn naar begeleiding op hun yogische reis, kan *Savitri* een prachtige gids zijn op de paden van Oneindigheid. Voor een zoeker naar de Waarheid helpt het om de Waarheid in haar geheel te onthullen zoals die wordt aanschouwd door een kosmische visie. Voor de God-liefhebber betovert *Savitri* hart en ziel, omdat het ons dichtert bij de goddelijke persoonlijkheid van Savitri brengt, een gedeeltelijke incarnatie van de Goddelijke Moeder, en door haar verhaal schenkt het ons de bevrijdende aanraking van Haar Liefde en Genade. Sri Aurobindo beschouwde het als zijn 'belangrijkste werk' en het verscheen in twee delen in 1950 en 1951 (kort voor en kort na Sri Aurobindo's fysieke terugtrekking op 5 december 1950) en werd meteen zijn laatste boodschap, het geschenk van zijn tapasya, gecreëerd als een Liefdeswerk voor de aarde en de mens. Het minste wat we kunnen doen is het lezen en herlezen. Of we het nu begrijpen of niet, de handeling van het lezen zelf zal ons in contact brengen met het Bewustzijn van Sri Aurobindo en, net als vuur, ons wakker maken voor zijn Licht en Kracht, ongeacht ons begrip. Net zoals een mantra de godheid en de verborgen waarheid die het belichaamt onthult, onthult *Savitri* ook haar waarheid en de Goddelijkheid die erin belichaamd is aan hen die zich kunnen openen door de eenvoudige daad van geloof, met de wil om te weten en te ontdekken wat nog steeds verborgen ligt voor ons denkvermogen en zintuigen, met de aspiratie om de weg te bewandelen die geopend is voor de aarde en de mens door de tweeling Avataras van ons Tijdperk, Sri Aurobindo en de Moeder. Aan zulke zielen openbaart *Savitri* zich als het verhaal van Sri Aurobindo en de Goddelijke Moeder, geschreven over het brede canvas van het aardse leven, omspannend over vele levens vanaf het begin der tijden.

Sri Aurobindo's Geschenk aan de Mensheid

We zullen te zijner tijd verschillende aspecten en dimensies van dit wonderbaarlijke werk van Sri Aurobindo, zijn Liefdeswerk en oppperste geschenk aan de mensheid, bespreken. Sri Aurobindo beschouwde het als zijn belangrijkste werk. Het is inderdaad het resultaat van zijn goddelijke arbeid die zich over meerdere decennia uitstreckte en in zekere zin zijn eerste en laatste werk is. De eerste versie werd begonnen tijdens zijn verblijf in Baroda en het laatste deel werd gecorrigeerd vlak voor zijn fysieke heengaan. Sri Aurobindo schrijft in een brief over het ontstaan van het boek:

Ik gebruikte Savitri als middel tot verheffing. Ik begon ermee op een bepaald mentaal niveau, en telkens als ik een hoger niveau kon bereiken, herschreef ik vanuit dat niveau. Bovendien was ik kieskeurig — als een deel mij van een lager niveau leek te komen, nam ik geen

genoegen met het laten bestaan ervan, omdat het goede poëzie was. Alles moest zo ver mogelijk van dezelfde bron verwijderd zijn. In feite heb ik Savitri niet beschouwd als een gedicht dat geschreven en afgemaakt moest worden, maar als een experimenteel terrein om te zien hoever poëzie geschreven kon worden vanuit het eigen yogische bewustzijn en hoe dat creatief kon worden gemaakt. Ik heb Rose of God of de sonnetten niet herschreven, behalve twee of drie woordelijke aanpassingen die ik ter plekke heb gemaakt.

CWSA 27:272 (29 maart 1936)

V: We hebben ons afgevraagd waarom u uw poëzie zou moeten schrijven en herschrijven – bijvoorbeeld Savitri tien of twaalf keer – terwijl u alle inspiratie tot uw beschikking hebt en die niet hoeft te ontvangen met de moeite die beginnende yogi's zoals wij ondervinden.

*Nirodbaran, Correspondentie met
Sri Aurobindo, 2e serie: 202*

A: Savitri werd oorspronkelijk vele jaren geleden geschreven voordat de Moeder kwam, als een verhalend gedicht in twee delen, Deel I Aarde en Deel II Verderop (deze twee delen bestaan nog steeds in het schema) elk van vier boeken — of liever Deel II samengesteld uit drie boeken en een epiloog. Twaalf boeken voor een epos is een klassiek bijgeloof, maar de nieuwe Savitri kan uitbreiden tot tien boeken — als er veel wordt toegevoegd in de uiteindelijke versie kunnen het er zelfs twaalf zijn. Het eerste boek is steeds langer geworden tot het meer dan 2000 regels moet tellen, maar ik zal de oorspronkelijke eerste vier in vijf delen splitsen, denk ik — sterker nog, ik ben er al mee begonnen. Deze eerste vijf zullen zoals ik ze nu voor me zie, het Boek van de Geboorte, het Boek van de Zoektocht, het Boek van de Liefde, het Boek van het Lot en het Boek van de Dood zijn. Wat het tweede deel betreft, daar heb ik nog niets aan gedaan. In de eerste versie was er geen sprake van het beklimmen van dimensies — Savitri bewoog zich door de werelden van de Nacht, van de Schemering, van de Dag — allemaal natuurlijk in spirituele zin — en eindigde met het aanroepen van de kracht van de Hoogste Werelden van Sachchidananda. Ik had destijds geen idee hoe de supramentale Wereld eruit zou kunnen zien, dus kon die niet in het plan worden opgenomen. Wat betreft het uitdrukken van de supramentale inspiratie, dat is een zaak voor de toekomst.

CWSA 27: 277 (31 oktober 1936)

Nirod-da beschrijft de laatste momenten:

Gedurende de laatste vier jaar, van 1946 tot 1950, werkte hij constant aan de onvoltooide delen en gaf ze een bijna nieuw leven, met uitzondering van Het Boek van de Dood en Het Epiloog, die hij om een ondoorgrondelijke reden praktisch ongewijzigd liet...

De herziening van Savitri vorderde gestaag met onverminderde energie. Boek na boek werd voltooid en delen ervan werden gepubliceerd. Zo'n 400-500 regels van Het Boek van de Eeuwige Dag

werden op opeenvolgende dagen gedicteerd, omdat we niet meer dan een uur per dag konden vrijmaken voor het monumentale werk en dat ook nog eens vaak moest worden ingekort vanwege andere verplichtingen. We maakten desondanks gestaag vorderingen. Ik wonderde me uit over de vloeiende, spontane stroom van vers na vers van opmerkelijke schoonheid. Ik klaagde eens in mijn correspondentie bij hem waarom hij, met alle inspiratiebronnen tot zijn beschikking, nog steeds net als wij stervelingen moest zwoegen aan zijn Savitri. Waarom barstte de inspiratie niet open als de "champagnefles"? Nu zag ik dat wonder en stelde me voor dat Valmiki op die manier ook zijn Ramayana had gecomponeerd. In dit tempo, dacht ik, zou Savitri niet lang meer duren om af te maken. Iedereen vroeg gretig: "Hoever bent u al met Savitri?"

Maar Savitri was, zoals ik al zei, niet zijn enige bezigheid. Veel andere, onverwachte taken werden hem opgedragen en hij zei daar geen "nee" tegen, uit de grootmoedigheid van zijn goddelijke aard...

Het werk aan Savitri ging zoals gebruikelijk door, maar vertraagde in tempo, vooral toen we voor een machtige confrontatie kwamen met de twee grote Canto's van Het Boek van het Lot. Revisie na revisie, toevoeging van regels, zelfs de interpunctie werd zo vaak veranderd! Het leek wel een echte "goddelijke arbeid" tegen een rots van weerstand. In zijn tijd stuurde de uitgeverij een verzoek om een nieuw boek van hem. De Toekomstpoëzie kreeg de voorkeur en er werden enkele passages geschreven die bedoeld waren om naadloos in de tekst van de hoofdstukken te worden geïntegreerd. Maar omdat hij iets wilde schrijven over moderne poëzie en daarvoor werken van moderne dichters nodig waren, werden er bestellingen naar Madras gestuurd, terwijl de weinige boeken die beschikbaar waren in onze kleine bibliotheken werden gevorderd. Terwijl ik ze voorlas, zei hij: "Let op die passage," of "Deze regels hebben een treffend beeld" — (eenmaal verwezen de regels, geloof ik, naar C. Day Lewis' Magnetic Mountain). Hij las zelf een gedicht van Eliot voor — ik weet niet meer precies welke, en merkte op: "Dit is mooie poëzie." Zo gingen we verder. Omdat we moesten wachten op de aankomst van de boeken, zei hij: "Laten we teruggaan naar Savitri." Zijn hele aandacht leek gericht op Savitri, maar opnieuw moest het werk worden onderbroken vanwege de druk van diverse externe eisen. Ze zwollen zo op dat hij zich genoodzaakt voelde op te merken: "Ik heb geen tijd meer voor mijn echte werk." Toen de weg redelijk vrij was en ik me afvroeg wat zijn volgende keuze zou zijn, zei hij met een afwezige stem: "Neem Savitri maar op. Ik wil het snel afmaken." Dit moet ongeveer twee maanden geleden zijn geweest. Het laatste deel van zijn woorden verraste me, hoewel het ingetogen werd gezegd. Ik vroeg me even af of ik het wel goed had verstaan. Ik keek hem aan; mijn verbijsterde blik met een onbewogen gezicht. In deze twaalf jaren was dit de eerste keer dat ik hem hoorde nadenken over de tijd. Een toonbeeld van evenwicht, geduld en gelijkmoedigheid, dat was het beeld dat voor onze ogen schitterde telkens als we aan hem dachten of over hem spraken. Vandaar mijn verwondering. We pakten dezelfde twee Canto's op die zo hardnekkig waren gebleken. Het werk vorderde

langzaam; woorden, ideeën, beelden leken zich te herhalen; de verzen zelf leken met tegenzin te vloeien. Een leesteken moest eens vier of vijf keer worden veranderd. Toen de laatste revisie was gemaakt en de Canto's waren afgerond, zei ik: "Het is nu klaar." Een onpersoonlijke glimlach van tevredenheid begroette me, en hij zei: "Ah, het is klaar?" Wat herinner ik me die flits van een glimlach nog goed, waar we allemaal zo lang naar verlangd hebben! "Wat rest er nu nog?" was zijn volgende vraag. "Het Boek van De Dood en het Epiloog." "O, dat? Daar zullen we later wel naar kijken." Dat "later" kwam nooit en was ook niet bedoeld om te komen. Nadat hij had besloten het lichaam te verlaten, moet hij op het juiste moment hebben gewacht om te gaan, en om redenen die alleen hijzelf kende, liet hij de twee laatstgenoemde boeken vrijwel ongewijzigd achter. Zo werd Savitri ongeveer twee weken voor de Darshan op 24 november afgesloten met een zegel van onvolledige voltooiing. Ook andere literaire werken kwamen tot een einde.

En veelbetekenend genoeg was Het Boek van het Lot het laatste boek dat werd herzien. Wat ik beschouwde als kleine fouten of onnodige herhalingen, en waarvan ik dacht dat een verdere revisie ze zou verwijderen, bleek na zijn overlijden bewust en profetisch te zijn:

*Er kan een dag komen dat ze hulpeloos moet staan
Op de gevaarlijke rand van de ondergang van de wereld en van
haarzelf...*

*In die immense stilte, eenzaam en verloren...
Roep niet naar de hemel, want zij alleen kan redden...
Zij alleen kan zichzelf en de wereld redden.*

We weten hoe waar deze woorden zijn gebleken.

*Nirodbaran, Twaalf jaar met Sri Aurobindo,
4e editie (2010): 166, 185, 187-188*

Savitri was voor Sri Aurobindo geen boek dat je kon beginnen en afmaken, maar een eindeloze tapasya (ascetische oefening). Savitri heeft zijn spirituele reis begeleid en naarmate hij verder en verder, hoger en hoger de rijken van het Onbekende in ging, paste hij Savitri aan om de bewustzijnstoestanden die hij tijdens zijn tapasya ervoer, verder te belichamen. Zo wordt Savitri een belichaming van Sri Aurobindo's Bewustzijn, zijn Wil die hij aan de aarde en de mensen heeft nagelaten. Wij als aardse wezens kunnen deze Wil delen en ons ermee verbinden, waardoor we het uur van de vervulling ervan bespoedigen. Want één ding is zeker: hoelang het ook duurt, deze wil, die goddelijk in de aarde is geplant en met de handtekening van het Goddelijke erop in de rol van het menselijk lot is geschreven, zal zich ongetwijfeld vervullen. Zoals geopenbaard in Savitri zelf:

*Zelfs al zou een vijandige kracht zich vastklemmen aan zijn
bewind
En zijn recht's eeuwigdurende soevereiniteit opeisen*

En de mens zijn hoge spirituele lot weigeren,
Zal toch de geheime Waarheid in dingen prevaleren.
Want in de opmars van de al-vervullende Tijd
Moet het uur komen van de Transcendente's wil:
Alles wendt en keert zich naar zijn voorbestemde einden
In Natuur's gefixeerde onvermijdelijke koers,
Verordend sinds het begin van de werelden
In de diepe essentie van geschapen dingen:
Zelfs zal er als een kroon op alles
Het einde komen van de Dood, de dood van Onwetendheid.
Maar eerst moet de hoge Waarheid voet zetten op aarde
En de mens aspireren naar Eeuwige's licht
En al zijn ledematen de Geest's aanraking voelen
En heel zijn leven een innerlijke Kracht gehoorzamen.
Ook dit zal zijn; want een nieuw leven zal komen,
Een lichaam van Superbewuste's waarheid,
Een geboortegrond voor de Supernatuur's machten:
Het zal aarde's onwetende bodem Waarheid's kolonie maken,
Zelfs de Onwetendheid een doorschijnend gewaad maken,
Waardoorheen de schitterende ledematen van Waarheid zullen
schijnen
En Waarheid een zon zal zijn op Natuur's hoofd
En Waarheid de gids zal zijn van Natuur's stappen
En Waarheid naar buiten zal staren vanuit haar lagere diepten.
Wanneer de supermens geboren is als Natuur's koning,
Zal zijn aanwezigheid Materie's wereld herscheppen:
Hij zal Waarheid's vuur ontsteken in Natuur's nacht,
Hij zal aan de aarde Waarheid's grotere wet opleggen;
Ook de mens zal zich keren naar Geest's roep.
Ontwaakt tot zijn verborgen mogelijkheid,
Ontwaakt tot alles, dat sliep binnen zijn hart
En alles, wat de Natuur bedoeld heeft, toen de aarde werd
gevormd
En de Geest deze onwetende wereld zijn huis maakte,
Zal hij aspireren naar Waarheid en God en Zaligheid.
Als vertolker van een goddelijke wet
En het instrument van een allerhoogst ontwerp,
Zal de hogere soort zich neigen om de mens te verheffen.
De mens zal verlangen om naar zijn eigen hoogten te klimmen.
De waarheid boven zal een waarheid beneden wekken,
Zelfs de verstomde aarde een voelende kracht worden.
De Geest's toppen en de Natuur's grond
Zullen naderen tot het geheim van hun afgescheiden waarheid

*En elkaar als één godheid kennen.
De Geest zal uitkijken door Materie's blik
En de Materie zal het Geest's aangezicht openbaren. [708-709]*

Als we ons kunnen openstellen voor het bewustzijn van *Savitri*, dan zal het werk sneller en misschien soepeler verlopen. Het is aan ons om het proces te versnellen of te vertragen, om het soepel te laten verlopen of het tijdelijk te belemmeren door onze verborgen en openlijke weerstand. Maar uiteindelijk zullen we hoe dan ook slechts de belofte van een gelukkige bestemming voor aarde en mensen vervullen, zoals die in *Savitri* is vastgelegd. De transformerende kracht van *Savitri's* woord wordt ook in *Savitri* zelf onthuld, zoals in feite in alle mantrische woorden:

*Zoals, wanneer de mantra verzinkt in Yoga's oor,
Komt zijn boodschap binnen en roert het blinde brein
En bewaart in de schemerige onwetende cellen zijn geluid;
De toehoorder verstaat een vorm van woorden
En, peinzend over de aanwijzende gedachten, die het bevat,
Probeert hij te begrijpen met het werkende denkvermogen,
Doch vindt heldere aanwijzingen, niet de belichaamde waarheid:
Dan, terwijl hij stilvalt in zichzelf om te weten,
Ontmoet hij het diepere luisteren van zijn ziel:
Het Woord herhaalt zich in ritmische regels:
Denken, visie, gevoel, besef, het lichamelijke zelf
Worden onuitsprekelijk aangegrepen en hij ondergaat
Een extase en een onsterfelijke verandering;
Hij voelt een Wijdheid en wordt een Vermogen,
Alle kennis bestormt hem als een zee:
Getransmuteerd door de witte spirituele straal
Wandelt hij in naakte hemelen van vreugde en kalmte,
Ziet het God-gelaat en hoort transcendente spraak: [375]*

Savitri Veda

Inleiding

Savitri, het epische gedicht van Sri Aurobindo, wordt door velen beschouwd als een diep mystiek gedicht. De Moeder onthulde dat de regels van *Savitri* een mantra op zich zijn, een mantra van transformatie, om zo te zeggen. Sri Aurobindo's eigen brieven, geschreven als antwoord op vragen van dichter-discipelen, onthullen ons de immense arbeid die in het gedicht is gestoken met als enige doel de allerhoogste ritmes van Schoonheid, Waarheid en Vreugde in klank en woord te gieten. Het feit dat *Savitri* de allerhoogste ritmes van Waarheid belichaamt, in het Indiase denken mantra genoemd, en de manifestatie is van de ziener-visie, de spiritueel-occulte visie en ervaringen van Sri Aurobindo, die de diepste en hoogste rijken van yogische realisaties had bereikt, maakt *Savitri* tot een Veda op zich. Wat we bedoelen met de Veda is niet zomaar een verzameling van vier heilige boeken, de meest oude en vereerde heilige teksten van het Hindoeïstische denken, maar een document van occulte visioenen en spirituele ervaringen van zieners die de waarheid achter de schijn zochten en die gevonden hebben. Ze hebben ons onschatbare documenten nagelaten als een kostbare schat voor alle kinderen der aarde, ongeacht hun religie, om te profiteren van hun ontdekkingen en de Waarheid achter de teksten te ontdekken en te ontcijferen.

Dit is echter geen gemakkelijke taak. Ten eerste is de gebruikte taal een nogal archaïsche vorm van Sanskriet waarvan de sleutels niet altijd gemakkelijk te vinden zijn. Maar zelfs wanneer men de sleutels gevonden heeft, zijn de teksten gehuld in beeldspraak die zich niet makkelijk laat interpreteren, een moeilijkheid die zelfs grote geleerden hebben ondervonden, laat staan een gewone zoeker. Maar zelfs als we deze twee uitdagingen hebben overwonnen, is er nog een andere moeilijkheid: de uitdaging om de teksten in hun context te plaatsen, zodat het moderne denkvermogen zich kan verbinden met de diepgaande waarheden die in deze prachtige teksten besloten liggen. Dit geldt niet alleen voor de waarheden zelf, maar ook voor het pad dat in de Veda's wordt getoond. De mensheid is ver gevorderd in haar zoektocht naar de Waarheid en het is moeilijk voor te stellen hoe de ouden leefden en volgden als onderdeel van hun zelf-discipline en voorbereiding op yoga.

Om deze redenen voelen veel jongeren zich meer verbonden met de *Gita*, die de nadruk legt op een psychologische benadering, in plaats van een occulte en mystieke, zoals we die in de *Veda's* zien. Sri Krishna moet de noodzaak hebben ingezien om de *Veda's* te herstellen uit de staat van onduidelijkheid en verwarring waarin hun begrip was vervallen, vooral met een ritualistische interpretatie en de opkomst van meer benaderingen dan één gericht op het goddelijke. De *Gita* was zijn manier om de *Veda's* te herstellen, wat een van de vele werken is van de Avatar. Maar de mensheid is nog verder gegaan. De *Gita* zelf werd omgevormd tot een religieus geschrift en met de snelgroeiende vooruitgang van de moderne wetenschap werden nieuwe vragen voor de mensheid gesteld aan het begin van de vorige eeuw. Arjuna's dilemma was grotendeels een moreel en ethisch dilemma. Hij twijfelde de geldigheid van spirituele ervaringen in twijfel, noch was zijn

denkvermogen verscheurd tussen de ontdekkingen van de materiële wetenschap en de oude spirituele waarheden.

Ons Tijdperk, gezegend met nieuwe mogelijkheden, heeft ook nieuwe uitdagingen en moeilijkheden met zich meegebracht. De Veda moest opnieuw worden hersteld en in een taal worden gegoten die beter aansluit bij ons moderne temperament. Tegelijkertijd moest dit gebeuren zonder afbreuk te doen aan de methode die de Vedische zieners volgden, namelijk het verkondigen van diepe waarheden niet slechts als beweringen, maar als een krachtige mantra die direct op de ontvanger kan inwerken, in hem de aspiratie kan opwekken die het hart van de ziener bewoog en hem kan inspireren om de weg te bewandelen, waarbij alle leiding, Licht en Kracht worden geboden die nodig zijn wanneer we het grootste van alle avonturen ondernemen: de zoektocht naar Waarheid, Vrijheid, Gelukzaligheid en Onsterfelijkheid. Die mantra, die Veda, is Savitri, gegeven aan de mens door de Avatar van het Tijdperk, Sri Aurobindo.

Het Redden van de Veda's

Dit is een van de werken die de Avatar ondernam, zoals prachtig wordt weergegeven in dit symbolische verhaal, dat ook onthult dat de *Veda's* meer zijn dan een verzameling heilige geschriften. De ware Veda is de Kennis-Kracht, de Wijsheid, *prajna prasrato purano* die in de schepping is opgenomen. Het is de blauwdruk van het Goddelijke, ingebed in het hart van alle wezens, en wordt onthuld wanneer we diep in onze kern duiken en in contact komen met onze ziel. De Vedische zieners waren enkele van de vroege mystici die deze Wijsheid ervoeren, hoewel ze de voorvaders noemen die de weg voor hen hebben gebaand.

Er zijn daarom twee manieren waarop de *Veda's* kunnen worden begrepen. De eerste en meest voor de hand liggende, de manier waarop ze over het algemeen worden begrepen, is om ze te zien als een reeks van vier boeken die zijn voortgekomen uit het Woord van God zelf, traditioneel afkomstig van Brahma, wiens Woord ook wordt geassocieerd met de schepping. Maar juist deze parallel in het verhaal van zowel de *Veda's* als de schepping die uit dezelfde Bron voortkomen, zou erop wijzen, of op zijn minst suggereren, dat er nog een Veda bestaat, en dat deze betrokken is bij de schepping zelf, niet als een boek, maar als de Kennis die erin verweven is in de kern van het bestaan. De ziel herwint deze Kennis beetje bij beetje terwijl ze de talloze ervaringen doorloopt, leven na leven. Deze tweede betekenis van de Veda maakt het tot een veel grotere waarheid, een waarheid die niet kan worden beperkt tot een aantal boeken en die onuitputtelijk zou blijven, zelfs als men rekening zou houden met alle zielservaringen en zielsmomenten van alle wezens die tot nu toe hebben deelgenomen aan het grote spel van de schepping. Het zou ook betekenen dat zelfs als die schepping vernietigd zou worden, zoals de overlevering suggereert, ze toch weer zou opduiken, aangezien 'Kennis' niet vernietigd kan worden. Deze Kennis zal de schepping onvermijdelijk weer in orde brengen.

Misschien is dat wat gesuggereerd wordt in het verhaal van de allereerste Avatar in het Hindoeïstische denken, de grote Vis. Tijdens de grote vloed (*pralaya*) wordt alles vernietigd in de golven, behalve de grote koning Satyavrata (wat veelbetekenend betekent: iemand die vasthoudt aan de

Waarheid, — de Waarheid wordt nooit vernietigd) en de onderdanen die hij in de grote Ark heeft geplaatst. Het Goddelijke is als een Vis neergedaald en stuurt de boot door het opkomende water. Wanneer de koning vraagt wat zijn missie is, antwoordt de Goddelijke Vis, de Matsya Avatar, dat hij is neergedaald om de Veda's te redden! Het waren zeker niet een of andere verzameling heilige boeken die gered werden, maar de Waarheid, de essentiële Kennis die bewaard werd voor een nieuwe schepping die zou volgen op de vernietiging van de oude. Men kan niet anders dan denken aan een van de ervaringen van de Goddelijke Moeder die zo sterk gelijk is aan dit oeroude verhaal dat men heel goed zou kunnen concluderen dat tenminste een deel van de mensheid net de grote zondvloed is overgestoken. Het is dat deel dat zich vastklampt aan de Waarheid en aan het Goddelijke. De rest is voorbestemd om vroeg of laat in te storten. Laten we deze ervaringen eens doorlezen voordat we verdergaan:

Het was alsof de poorten van de vernietiging wijd open stonden. Overstromingen – overstromingen zo groot als een oceaan – stortten zich neer op...iets...de aarde? Een formidabele stroom die met een waanzinnige snelheid en een onstuitbare kracht naar beneden stortte....

Helemaal aan het einde was er een plek waar het water moest keren om naar beneden te stromen — dit was de Grote Doorgang. Als je daarin terechtkwam, was het voorbij. Je moest deze plek bereiken en oversteken voordat het water kwam. Het was de enige plek waar je kon oversteken. Toen een laatste duik, en als een pijl uit een boog, met volle snelheid, stak ik over en daar was ik.

En eenmaal aan de andere kant, zonder ook maar een verhoging van het grondniveau (ik weet niet waarom), was het meteen veilig. En de stroming ging maar door, golven op golven, maar door, zover het oog reikte, maar hij werd hier bij de Grote Keerpunt gekanaliseerd; en zodra hij dit punt voorbij was, was de overstroming totaal, hij verspreidde zich over iets... over de aarde. En de stroming keerde — hij keerde — maar ik was al aan de andere kant. En beneden was alles voorbij, het water stroomde overal naar beneden. Pas toen ik aan de andere kant was, kon het me niet meer raken — het water kon er niet overheen, het werd tegengehouden door iets onzichtbaars en keerde zich af...

Het pad van het voertuig liep niet over aarde, maar hoog boven (waarschijnlijk in interstellair gebied!), een speciaal pad voor dit voertuig. En ik wist niet waar het water vandaan kwam; ik kon de oorsprong ervan niet zien, die zich voorbij die horizon bevond. Maar het kwam met grote kracht naar beneden — niet plotseling als een waterval, maar eerder als een kolkende stroom. Mijn pad liep tussen de waterstromen en de aarde beneden. En ik zag het water voor me, overal, voor en achter me — het was zo buitengewoon, want het leek alsof... het overal was, zie je, behalve langs mijn pad (en zelfs daar was er wat sijpelen). Water stroomde overal met grote snelheid. Maar er was een soort bewuste wil in deze stormloop, en ik moest de Grote Passage bereiken vóór deze bewuste wil...

Het voertuig en de voorwaartse beweging zijn de sadhana, zonder enige twijfel. Ik begreep dat de snelheid van sadhana groter was dan de snelheid van de krachten van vernietiging. En het eindigde in een zekere overwinning, daar is geen twijfel over mogelijk. Dit gevoel van macht, toen ik eenmaal stevig geworteld was daar [op het 'plein'], genoeg macht om anderen te helpen.

Moeders Agenda, 23 juli 1960

Men moet zich verheffen, opstijgen naar het Licht en de Harmonie, of terugzakken in de eenvoud van een gezond, onvervalst dierlijk leven.

Maar zij die zich niet kunnen verheffen, die weigeren vooruitgang te boeken, zullen automatisch het gebruik van het mentale bewustzijn verliezen en terugvallen in een infra-menselijk stadium...

Dat deel van de mensheid, van het menselijk bewustzijn, dat in staat is zich te verenigen met het Supramentale en zichzelf te bevrijden, zal volledig getransformeerd worden. Het beweegt zich naar zijn toekomstige realiteit die nog niet in de uiterlijke vorm is uitgedrukt; het deel dat zeer dicht bij de eenvoud van het dier staat, dicht bij de Natuur, zal door de Natuur worden opgenomen en grondig geassimileerd. Maar dat verdorven deel van het menselijke bewustzijn, dat door verkeerd gebruik van het denkvermogen deze verdraaiing toestaat, zal worden afgeschaft.

Dat soort mensheid behoort tot een vruchteloze poging — en zal worden uitgeroeid, zoals zoveel andere mislukte soorten die in de loop van de universele geschiedenis zijn verdwenen.

Bepaalde profeten in het verleden hadden deze apocalyptische visie, maar zoals gewoonlijk raakten de zaken vermengd, en samen met hun visie op de apocalyps hadden ze niet de visie op de supramentale wereld die zal opkomen. Het verheffen van het instemmende deel van de mensheid en het transformeren van deze fysieke wereld. Om echter hoop te geven aan hen die geboren zijn in dit verdorven deel van het menselijk bewustzijn, werd verlossing door geloof onderwezen: zij die geloof hebben in het Offer van het Goddelijke in de Materie zullen automatisch gered worden in een andere wereld — alleen door geloof, zonder begrip, zonder intelligentie. Zij zagen die supramentale wereld nooit, noch zagen zij dat het grote Offer van het Goddelijke in de Materie een involutie is die zal leiden tot de totale openbaring van het Goddelijke in de Materie zelf.

CWM 9:300-301

Woord van de Nieuwe Schepping

Deze goddelijke Handeling van het belichaamde Goddelijke, de Avatara, neemt ook de vorm aan van het geven aan de aarde van het Nieuwe Woord, het woord van een Nieuwe Schepping die de dharma van het tijdperk zou belichamen dat aanbreekt op aarde en voor de mensheid. In een van haar vroege aantekeningen noemt ze dit als een van haar werken, iets dat we ook terugvinden in de vroege uitspraken van Sri Aurobindo, zoals we zien in deze citaten, eerst van de Moeder en vervolgens van Sri Aurobindo:

Het algemene doel dat bereikt moet worden, is de komst van een voortschrijdende universele harmonie.

Het middel om dit doel te bereiken, met betrekking tot de aarde, is de realisatie van menselijke eenheid door het ontwaken in allen en de manifestatie door allen van de innerlijke Goddelijkheid die Eén is.

Met andere woorden: eenheid scheppen door het vinden van het Koninkrijk van God dat in ons allen aanwezig is. Dit is daarom het meest nuttige werk dat gedaan moet worden:

(1) Voor ieder individu, zich bewust worden van de Goddelijke Aanwezigheid en zich ermee identificeren.

(2) De bestaansvormen individualiseren die tot nu toe nooit bewust in de mens zijn geweest en daardoor de aarde in verbinding brengen met een of meer van de bronnen van universele kracht die nog steeds met haar verbonden zijn.

(3) Het eeuwige woord opnieuw tot de wereld spreken in een nieuwe vorm, aangepast aan haar huidige mentaliteit. Het zal de synthese zijn van alle menselijke kennis.

(4) Gezamenlijk een ideale samenleving vestigen op een gunstige plek voor de bloei van het nieuwe ras, het ras van de Zonen van God.

CMW 2: 49

Mijn toekomstige sadhana is voor het leven, praktische kennis en shakti, — niet de essentiële kennis of shakti op zich die ik al bezit — maar kennis en shakti gevestigd in hetzelfde fysieke zelf en gericht op mijn werk in het leven. Ik krijg nu een duidelijker beeld van dat werk en ik kan net zo goed iets van dat beeld met je delen; aangezien je mij als het centrum beschouwt, weet je waarschijnlijk wat er uit dat centrum zal uitstralen.

1. Om de Sanatana Dharma opnieuw uit te leggen aan het menselijk intellect in al zijn onderdelen, vanuit een nieuw standpunt. Dit werk is al begonnen en drie onderdelen ervan worden duidelijk uitgewerkt. Sri Krishna heeft mij de ware betekenis van de Veda's getoond, en niet alleen dat, maar hij heeft mij ook een nieuwe wetenschap van de filologie getoond, die het proces en de oorsprong van de menselijke spraak laat zien, zodat een nieuwe Nirukta kan worden gevormd en een nieuwe interpretatie van de Veda daarop gebaseerd kan worden. Zo heeft hij mij de betekenis van alles in de Upanishads getoond dat noch door Indiërs, noch door Europeanen wordt begrepen. Ik moet daarom de hele Vedanta en Veda opnieuw uitleggen, op een manier die duidelijk maakt hoe alle religies eruit voortkomen en overal één zijn. Op deze manier zal bewezen worden dat India het centrum van het religieuze leven in de wereld is en de uitverkoren redder ervan door middel van het Sanatana Dharma.

2. Op basis van Vedische kennis een Yogische sadhana vestigen die niet alleen de ziel bevrijdt, maar een volmaakte mensheid voorbereidt en helpt bij het herstel van de Satyayuga. Dat werk moet nu beginnen, maar zal niet voltooid zijn vóór het einde van de Kali.

3. India is het centrum om te werken aan haar herstel naar haar rechtmatige plaats in de wereld; maar dit herstel moet bewerkt worden als onderdeel van het bovenstaande werk en door middel van Yoga toegepast op menselijke middelen en instrumenten, niet anders.

4. Omdat een volmaakte mensheid beoogd wordt, zal de samenleving hervormd moeten worden om die volmaaktheid te kunnen bevatten.

CWSA 36: 177-178 (uit een brief aan Barin)

Beeldspraak en Symbolen

Savitri bevat veel unieke elementen, zowel poëtisch als mystiek. Een van die elementen is het gebruik van beeldspraak. Mystieke literatuur, met name Vedische literatuur, heeft handig gebruikgemaakt van beeldspraak, zowel om de ervaring te verbergen als om deze over te brengen! De Vedische zieners gebruikten vaak beeldspraak en woorden op een manier die de waarheid verborgen hield voor de niet-ingewijden. De waarheid kon echter wel worden ontcijferd door degenen die ingewijd waren in de diepere mysteries van de Geest. Zowel taal als beeldspraak werden door mystici wereldwijd voor dit doel gebruikt. Hoe kun je anders ervaringen overbrengen die niet alleen tot een ander domein, maar ook tot een andere dimensie van het bestaan behoren? Onze taal schiet tekort, omdat ze grotendeels is geëvolueerd om onze normale ervaringen over te brengen, die we in ons gewone dagelijkse leven tegenkomen. Het is vanwege deze moeilijkheid dat mystici vaak zwijgen terwijl ze dieper doordringen in de wonderlijke wereld van de Geest.

De Vedische zieners probeerden het echter wel over te brengen en uit te drukken voor degenen die na hen zouden komen. Sri Aurobindo doet in grote mate hetzelfde. Maar de schoonheid van Sri Aurobindo's uitdrukking is dat de beelden vaak hedendaags worden gebruikt en dat het gemakkelijker is om er in onze eigen tijd een verband mee te leggen. Vedische beeldspraak is, als je het zo mag zeggen, een beetje gedateerd, aangezien de tijd sindsdien is voortgeschreden. Dat is een van de redenen waarom de essentie van de *Veda's* geleidelijk verloren ging en telkens opnieuw moest worden herleefd.

Een ander aspect betreft de taal. Sanskriet is ongetwijfeld een prachtige taal, maar het heeft nog geen groot bereik. Bovendien vinden zelfs degenen die de taal goed hebben bestudeerd het vaak moeilijk om zich met de taal in haar vroegere vormen te verbinden. Talen evolueren en veranderen immers ook, net zoals de mensheid evolueert. Er is veel verschil tussen Latijn en modern Engels, hoewel er nog steeds enkele wortels te vinden zijn. Iemand die goed thuis is in modern Engels hoeft niet per se een meester in het Latijn te zijn. Het Sanskriet moet verschillende lagen van veranderingen hebben ondergaan in het proces van de menselijke evolutie sinds zijn oude oorsprong, waardoor het moeilijk is om er verbinding mee te maken.

Dit geldt des te meer voor diepere bewustzijnstoestanden, vaak gehuld in beelden van het leven die de Rishis van weleer om zich heen ervoeren. Vaak vinden we in de *Veda's* beelden die zijn ontleend aan de natuurlijke omgeving en elementen zoals oceaan, rivier, berg, vogel, koe, stier, paard, wolf, bliksem, vuur, dag en nacht. Sri Aurobindo heeft met alle vindingrijkheid van een Meester een aantal van deze beelden behouden, die nog steeds deel

uitmaken van onze dagelijkse ervaring of waar ze overeenkomen met mystieke visioenen. Maar andere beelden zijn aangepast aan het moderne denkvermogen en zijn repertoire aan ervaringen. We kunnen een paar voorbeelden van elk type nemen.

De beelden van de zon en de rivier:

*Als een geschikte metgezel van de tijdloze Koningen,
Die de godheden van de levende Zonnen evenaarden,
Mengde hij zich in het stralende tijdverdrijf van de Ongeborenen,
Hoorde fluisteringen van de nooit geziene Speler
En luisterde naar zijn stem, die het hart steelt
En het aan de borst legt van God's verlangen,
En voelde zijn honing van gelukzaligheid
Door zijn aderen stromen als de rivieren van het Paradijs,
Maakte het lichaam een nectarbeker van het Absolute. [236]*

Het beeld van vuur:

*We ontmoeten de extase van de Godheid's aanraking
In gouden afzonderingen van het onsterfelijke vuur.
Deze tekens behoren bij een groter zelf,
Dat leeft in ons, door onszelf niet gezien;
Alleen af en toe komt er een heiligere invloed,
Een getij van machtigere stromingen draagt onze levens
En een goddelijkere Aanwezigheid beweegt de ziel;
Of door de aardse bedekkingen breekt iets door,
Een genade en schoonheid van spiritueel licht,
De mompelende tong van een hemels vuur. [48]*

*Een schat van honing uit de honingraten van God,
Een Pracht, die brandt in een duister kleed,
Het is onze glorie van de vlam van God,
Ons gouden fontein van het wereld's geluk,
Een onsterfelijkheid, gehuld in de monnikskap van de dood,
De vorm van onze ongeboren goddelijkheid.
Hij bewaakt ons lot voor ons in de diepten vanbinnen,
Waar het eeuwige zaad slaapt van vergankelijke dingen.
Altijd dragen we in ons een magische sleutel,
Verborgen in leven's hermetische omhulsel.
Een brandende Getuige in het heiligdom
Beschouwt door Tijd en de blinde muren van de Vorm;
Een tijdloos Licht is in zijn verborgen ogen;
Hij ziet de geheime dingen, die geen woorden kunnen uitspreken
En kent het doel van de onbewuste wereld*

En het hart van het mysterie van de reizende jaren. [49]

Moderne beelden die de Rakshasische en Asurische Maya beschrijven:

*Toen in Illusie's occulte werkplaats
En in Onbewustheid's magische drukkerij,
Waren de formaten verscheurd van de oorspronkelijke Nacht
En de stereotypen van Onwetendheid verbrijzeld.
Levend, ademend met een diepe spirituele adem,
Wiste de Natuur haar stijve mechanische code
En de artikelen van het gebonden ziel's contract,
Valsheid gaf aan Waarheid haar gemartelde vorm terug.
Vernietigd werden de tafels van de wet van Pijn,
En in hun plaats groeiden lumineuze karakters. [231-232]*

We zouden de voorbeelden kunnen blijven vermenigvuldigen, maar dat zou een onderwerp op zich zijn. Voorlopig volstaat het om een snelle vergelijking te maken tussen de beelden die in de *Veda's* en in *Savitri* worden gebruikt, — de overeenkomsten en nieuwe toevoegingen.

Een Complete en Integrale Realisatie van de Waarheid

Er is echter nog een andere, nog belangrijkere factor met Sri Aurobindo's *Savitri*, die ik zou beschouwen als een *Veda* op zich. Enerzijds bevat *Savitri* praktisch alle belangrijke realisaties van de Vedische mystici, anderzijds is elk van deze ervaringen tot in de kleinste details uitgewerkt en ruimer uitgewerkt. Dit maakt het voor ons gemakkelijker om ons te verbinden met de ervaring zelf, via de deur van het dagelijks leven die zich voor ons opent. Neem bijvoorbeeld de beroemde realisatie van de Vedische mystici, *ekamevadwityam*, De Ene zonder Tweede. Aan de oude ervaringen van de Vedische mystici heeft hij nieuwe realisaties toegevoegd. Er zijn passages waar de formulering rechtstreeks uit de *Veda's* lijkt te komen. Bijvoorbeeld:

*Er was geen tweede, het had geen partner of gezelschap;
Alleen zichzelf was werkelijk voor zichzelf.
Als een zuiver bestaan, veilig voor denken en stemming,
Een bewustzijn van ongedeelde onsterfelijke zaligheid,
Verbleef het afzijdig in zijn loutere oneindigheid,
Een en uniek, onuitsprekelijk alleen.
Een vormloos, kenmerkloos, en stom Wezen,
Dat zichzelf kende door zijn eigen tijdloze zelf,
Voor altijd gewaar in zijn bewegingsloze diepten,
Niet scheppend, niet geschapen en ongeboren,
De Ene, door wie allen leven, die leeft door niemand,
Een onmetelijke lumineuze heimelijkheid,*

*Bewaakt door de sluiers van het Onmanifeste,
Boven het veranderlijke kosmische tussenspel
Verbleef verheven, onveranderlijk hetzelfde,
Een stille occulte Oorzaak, ondoordringbaar,
Oneindig, eeuwig, ondenkbaar, alleen. [308-309]*

Maar aangezien Sri Aurobindo's visie integraal is, neemt hij geen genoegen met eenzijdige realisatie. Daarom zien we hem verder inclusief de andere kant van dezelfde realisatie om deze te voltooien. Deze totaliteit en integraliteit helen de verdeeldheid die we vaak zien in de post-Vedische periode, waarin scheidslijnen werden getrokken tussen welke hoger is, — het Vedantische of het Tantra, het Boeddhisme of het Illusionisme, en vele anderen die een perfecte plaats vinden in harmonie met elkaar in *Savitri*. Bijvoorbeeld:

*Zelfs, terwijl hij stond aan wezen's naakte rand
En alle passie en zoeken van zijn ziel
Hun vernietiging trotseerde in enig kenmerkloos Uitgestrekte,
Kwam plotseling de Aanwezigheid, waar hij naar smachtte,
naderbij.
Door de stilte van een ultieme Kalmte,
Uit een wonderbaarlijke Transcendentie's kern,
Was een lichaam van wonder en doorschijnendheid,
Alsof een lieflijke mystieke samenvatting van haar zelf,
Ontsnappend in de oorspronkelijke Zaligheid,
Vergroot gekomen was uit de eeuwigheid,
Kwam iemand oneindig en absoluut.
Een wezen van wijsheid, vermogen en heerlijkheid,
Nam, zoals een moeder een kind naar haar armen trekt,
Natuur en wereld en ziel naar haar borst.
Terwijl zij de tekenloze leegte vernietigde,
De leegheid en het stemloze stilzwijgen doorbrak,
En doordrong in het grenzeloze Onkenbare,
Sloop in de vrijheid van de bewegingsloze diepten
Een mooie en weldadige luister.
Het Vermogen, het Licht, de Zaligheid, die geen woord kan
bespreken,
Beeldde zich uit in een verrassende straal
En bouwde een gouden passage naar zijn hart,
Terwijl hij door hem alle verlangende voelende dingen raakte.
Een moment's lieflijkheid van het Al-Schone
Hief de ijdelheid op van de kosmische werveling.
Een Natuur, die klopte met een goddelijk Hart
Werd in het onbewuste universum gevoeld;*

*Het maakte de adem een gelukkig mysterie.
Een liefde, die het kruis van pijn met vreugde droeg
Eudemoniseerde het verdriet van de wereld,
Maakte het gewicht gelukkig van de lange oneindige Tijd,
Ving het geheim van God's gelukzaligheid.
Terwijl het in het leven een verborgen extase affineerde,
Hield het de geest in zijn miraculeuze koers;
Onsterfelijke waarden overdragend naar de uren
Rechtvaardigde het het werk van de zonnen.
Want één was daar allerhoogst achter de God.
Een Moeder-Macht broedde boven de wereld;
Een Bewustzijn openbaarde zijn wonderbaarlijke aanzien,
Alles transcenderend, wat is, ontkende geen:
Onvergankelijk boven onze gevallen hoofden
Voelde hij een extatische en niet struikelende Kracht.
De onsterfelijke Waarheid verscheen, het verdurende Vermogen
Van alles, wat hier gemaakt is en dan vernietigd,
De Moeder van alle godheden en alle krachten,
Die, als bemiddelaarster, de aarde bindt aan het Allerhoogste.
[312-313]*

Er is ook de grote eenheid die wordt getoond tussen de twee aspecten van de Ene:

*Hij is de Maker en de wereld, die hij gemaakt heeft,
Hij is het visioen en hij is de Ziener;
Hij is zelf de speler en het gespeelde,
Hij is zelf de kenner en het gekende,
Hij is zelf de dromer en de droom.
Er zijn Twee, die Een zijn en spelen in vele werelden;
In Kennis en Onwetendheid hebben zij gesproken en ontmoet
En licht en donker zijn hun ogen's uitwisseling;
Ons plezier en onze pijn zijn hun worsteling en omarming,
Onze daden, onze hoop zijn intiem met hun verhaal;
Zij zijn heimelijk getrouwd in ons denken en leven.
Het universum is een eindeloze maskerade:
Want niets is hier ten enenmale wat het lijkt;
Het is een droomfeit visie van een waarheid,
Die zonder de droom niet volkomen waar zou zijn,
Een fenomeen tekent zich veelbetekenend af
Tegen duistere achtergronden van de eeuwigheid;
We aanvaarden zijn gezicht en passeren alles wat het betekent;
Een deel wordt gezien, we nemen het voor het geheel.*

*Aldus hebben zij hun spel gemaakt met ons in de rollen:
Als auteur en acteur met zichzelf als scenery,
Beweegt Hij daar als de Ziel, zij als de Natuur. [61]*

Ten slotte wordt de ervaring dynamischer en levendiger gemaakt en echter met betrekking tot ons dagelijks leven. Bijvoorbeeld:

*Een, die deze wereld gevormd heeft, is altijd haar heer:
Onze fouten zijn zijn stappen op de weg;
Hij werkt door de onstuimige wisselvalligheden van onze levens,
Hij werkt door de moeizame adem van strijd en zwoegen,
Hij werkt door onze zonden en droefenis en onze tranen,
Zijn kennis zet onze onwetendheid opzij;
Welke verschijning we ook moeten dragen,
Wat ook onze sterke ziekten en ons huidige lot,
Wanneer dwaling en verderf alles is, wat wij kunnen zien,
Dan nog leidt een machtige Begeleiding ons door alles.
Nadat we deze grote verdeelde wereld gediend hebben,
Zijn God's zaligheid en eenheid ons ingeboren recht. [59]*

Ik vraag me af of er één enkel boek is waarin we in een harmonieuze synthese alle diverse spirituele ervaringen vinden die te vinden zijn in de Veda's, de Tantra, evenals andere mystieke literatuur. Er zijn bijvoorbeeld levendige beschrijvingen van wat in het algemeen en in brede zin Zelf-realisatie wordt genoemd, in al zijn facetten en niveaus waarop men het kan bereiken. Er zijn alle ervaringen die yogi's hebben wanneer hun innerlijke wezen zich opent voor het Goddelijke: visioenen, lichten, gehoor en subtiele geluiden, de smaak van nectar, de geur van subtiele krachten, aanraking en waarneming, en talloze andere ervaringen waardoor bepaalde stromingen van traditionele yoga naar hun doel klimmen. Er is de hoogste Vedantische ervaring van het Ene zonder een Tweede, waarin alles kan oplossen en nooit meer terugkeert. Er is ook de complementaire ervaring, waarin de yogi alle dingen in het Goddelijke ervaart, het Goddelijke in alles en het Goddelijke als alles. Er zijn ervaringen van de Jivanmukti-staat, van de extatische bhakta, geabsorbeerd in mystieke aanbidding. Er is een uitgebreide beschrijving van de Kundalini-ervaringen en het hoogste niveau van Tantra in de visie op en aanbidding van de Goddelijke Moeder.

Er zijn vele andere ervaringen, veel meer dan ooit bekend of ervaren is, bijvoorbeeld de ervaring van de transformerende afdaling. Niet alleen worden al deze verschillende ervaringen hier gedocumenteerd, maar ze worden ook elk op hun eigen plaats gezet, tot hun absolute volheid gebracht en uiteindelijk verbonden met ons dagelijks leven. Daarom heb ik het gevoel dat Savitri een miniatuur-Veda (en veel meer) op zich is.

Bovendien is de taal zowel eigentijds als dicht bij ons leven. Dit alles maakt het voor ons gemakkelijker om ons met Savitri te verbinden dan met de Veda's. Het vereist geen speciale taalvaardigheden, behalve een beetje poëtisch oor. De meesten van ons zijn redelijk bekend met Engels en in de toekomst zal dat nog meer het geval zijn. De oude termen hebben een

nieuwe betekenis gekregen en zijn dichter bij ons bewustzijn gebracht. Het is alsof de hele essentie van alles wat er in de spirituele geschiedenis van de mensheid is gebeurd, in één boek voor het nageslacht is samengebracht. Is dat niet het redden van de Veda's in de ware zin van het woord? Natuurlijk schreef Sri Aurobindo ook over de Vedische teksten en zijn originele inzichten, geboren uit authentieke spirituele realisaties, helpen ons de Vedische teksten veel gemakkelijker te ontcijferen. Maar in *Savitri* gaat hij verder dan de oude teksten en onthult hij de nog ongeschreven Veda's die tot nu toe verborgen zijn gebleven in het menselijk hart of in het geheim zijn vastgelegd in aardse materie en materiële vormen.

Het Allerhoogste Mysterie.

Dit is echter slechts een deel ervan. Hier, in *Savitri*, vinden we dat wat we niet in de *Veda's* aantreffen, dat wat wordt gesuggereerd in de *Gita* en tot op zekere hoogte wordt uitgewerkt in de Purana's. Het is het mysterie van Gods geboorte in de tijd, door de *Gita* het allerhoogste Mysterie genoemd. De gemiddelde Vedantist vindt het moeilijk te geloven dat God binnen de grenzen van ruimte en tijd geboren kan worden en zich kan beperken tot naam en vorm, aangezien Hij per definitie hierboven staat. Sri Aurobindo behandelt dit geheim op verschillende plaatsen, in zijn talrijke brieven en met name in *Essays over de Gita*, bijvoorbeeld. Het is een van de centrale pijlers waarop Zijn Yoga rust. Maar in *Savitri* wordt het met grote kracht en helderheid naar voren gebracht. *Savitri* is in feite het verhaal van een vorige incarnatie van de Goddelijke Moeder. Sri Aurobindo verbindt het met het heden en de toekomst door dit kader te gebruiken om het te verbinden met de huidige incarnatie van de Goddelijke Moeder. Maar de mogelijkheid en het doel van Avatarahood zelf worden onthuld in deze wonderlijke regels van sublieme poëzie:

De meester van bestaan schuilt in ons
En speelt verstoppertje met zijn eigen Kracht;
In Natuur's instrument slentert God heimelijk rond.
De Immanente woont in de mens als in zijn huis;
Hij heeft het universum zijn gebied van tijdverdrijf gemaakt,
Een uitgestrekt gymnasium voor zijn werken van macht.
Alwetend aanvaardt hij onze verduisterde staat,
Goddelijk, draagt hij de gedaante van dier of mens;
Eeuwig, stemt hij toe met Lot en Tijd,
Onsterfelijk, flirt hij met de sterfelijkheid.
De Al-Bewuste heeft zich aan Onwetendheid gewaagd,
De Al-Zaligvolle droeg het om ongevoelig te zijn.
Als geïncarneerde in een wereld van tweedracht en pijn,
Doet hij vreugde en verdriet aan als een mantel
En drinkt ervaring als een versterkende wijn.
Hij, wiens transcendentie de zwangere Uitgestrektheden regeert,
Verblijft nu voorziend in onze subliminale diepten,
Een lumineus individueel Vermogen, alleen.

De Absolute, de Volmaakte, de Eenzame
 Heeft uit de stilte zijn stomme Kracht geroepen,
 Waar zij lag in het saaie en vormloze zwijgen,
 En door haar onbeweeglijke slaap tegen de Tijd
 De onuitsprekelijke macht van zijn eenzaamheid bewaakte.
 De Absolute, de Volmaakte, de Eenzame
 Is met zijn stilte de ruimte binnengegaan:
 Hij heeft deze ontelbare personen gevormd uit één zelf;
 Hij heeft een miljoen gedaanten gebouwd uit zijn vermogen;
 Hij leeft in allen, die alleen leefden in zijn Uitgestrektheid;
 De Ruimte is hijzelf en de Tijd is alleen hij.
 De Absolute, de Volmaakte, de Onvatbare,
 Een, die in ons is als ons geheime zelf,
 Heeft ons masker van onvolmaaktheid aangenomen,
 Hij heeft deze woning van vlees zijn eigen gemaakt,
 Zijn beeld in de menselijke maat gegoten,
 Opdat we tot zijn goddelijke maat mogen rijzen;
 Dan zal de Maker ons weer in een gestalte
 Van goddelijkheid gieten en ons een plan opleggen
 Van de godheid op de sterfelijke's vorm,
 Onze eindige denkvermogens verheffen tot zijn oneindigheid,
 Het moment aanraken met eeuwigheid.
 Ons leven is een paradox met God als sleutel. [66-67]

Het doel van dit alles is niet om een gedetailleerde en wetenschappelijke vergelijking te maken tussen de Vedische teksten en *Savitri*, noch om de inzichten van de Vedische zieners te vergelijken met die die in *Savitri* zijn vervat en die de auteur ervan had. Het is slechts om aan te tonen dat een blind geloof in Vedische teksten, en dan ook nog eens gebaseerd op de interpretatie van geleerden, de grootsheid van deze omvangrijke en alomvattende heilige schrift reduceert tot een dogmatische religieuze tekst. We moeten de *Veda's* eerder beschouwen als een tekst die nog moet worden voltooid en altijd zal blijven worden voltooid, omdat er van nature altijd iets meer te ontdekken valt wanneer we in contact komen met de Oneindigheid. Net zoals de schepping, de aarde en de mensheid evolueren, zullen ook de *Veda's* evolueren en nieuwe geheimen onthullen die verborgen lagen in het hart van het Ene, nieuwe kennis die besloten ligt in de schoot van het Oneindige. Laten we dit afsluiten met nog een paar regels die deze waarheid onthullen.

De eerste passage verwijst naar de zielsvisie die wordt gesymboliseerd door Satyavan:

*In haar goddelijke gemeenschap was hij gegroeid
 Tot een pleegkind van schoonheid en eenzaamheid,
 Erfgenaam van de eeuwen van de eenzame wijzen,
 Een broeder van de zonneschijn en de hemel,*

*Een zwerver in vereniging met diepte en marge.
Als een Veda-kenner van het ongeschreven boek,
Studerend op het mystieke geschrift van haar vormen
Had hij hiërofant-en-betekenis-sen begrepen,
Haar verheven immense voorstellingen geleerd,
Onderwezen door sublimiteiten van stroom en woud,
En stemmen van zon en ster en vlam
En het zingen van de magische zangers op de takken
En het stomme onderwijs van viervoetige dingen.
Met zelfverzekerde stappen haar langzame grote handen helpend,
Neigde hij naar haar invloed als een bloem naar de regen
En verwijdde zich, gelijk de bloem en boom een natuurlijke groei,
Met de aanrakingen van haar vormende uren.
Het meesterschap, dat vrije naturen hebben, was de zijne
En hun instemming met vreugde en weidse kalmte;
Eén met de enkele Geest, die woont in al,
Legde hij ervaring aan de voeten van de Godheid;
Zijn denkvermogen was open voor haar oneindige denkvermogen,
Zijn daden waren ritmisch met haar oorspronkelijke kracht;
Hij had zijn sterfelijke gedachten onderworpen aan de hare. [393-394]*

De tweede passage is een prachtige en ware beschrijving van wat de Veda werkelijk is --- de uitstroom van intuïtie, 'de belichaamde wijsheid die het denkvermogen niet kon openbaren', 'een lofzang van het vrije Oneindige', 'de ideogrammen van het Onuitsprekelijke', de lyriek op de liefde die wacht door de tijd', 'het mystieke volume van het Boek van Zaligheid', 'de boodschap van het bovenbewuste Vuur'.

*De bekwame Pennenkunstenaar 's ongeziene vinger schreef
Zijn snelle intuïtieve kalligrafie;
Aarde's vormen werden zijn goddelijke documenten,
De belichaamde wijsheid, die het denkvermogen niet kon
openbaren,
Verjaagde Onbewustheid van wereld's stemloze borst;
Herschappen waren de vaste schema's van het redenerende
Denken.
Door bewustzijn te wekken in inerte dingen
Legde hij aan het duistere atoom en de stomme massa
Het diamanten script op van het Onvergankelijke,
Graveerde op het schemerige hart van gevallen dingen
Een lofzang van het vrije Oneindige
En de Naam, grondslag van de eeuwigheid,
En spoorde op de ontwaakte juichende cellen*

*In de ideogrammen van het Onuitsprekelijke
De lyriek op van de liefde, die wacht door de Tijd
En het mystieke volume van het Boek van Zaligheid
En de boodschap van het bovenbewuste Vuur. [232]*

EEN KORTE CANTO-GEWIJZE LEZERSGIDS

Een Korte Canto-Gewijze Lezersgids - Introductie van de hoofdpersonen

Het verhaal van Satyavan en Savitri wordt in de Mahabharata verteld als een verhaal over echtelijke liefde die de dood overwint. Maar deze legende is, zoals blijkt uit vele kenmerken van het menselijke verhaal, een van de vele symbolische mythen van de Vedische cyclus. Satyavan is de ziel die de goddelijke waarheid van het wezen in zich draagt, maar is afgedaald in de greep van de dood en onwetendheid; Savitri is het Goddelijke Woord, dochter van de Zon, godin van de allerhoogste Waarheid die neerdaalt en geboren is om te redden; Aswapati, de Heer van het Paard, haar menselijke vader, is de Heer van Tapasya, de geconcentreerde energie van spirituele inspanning die ons helpt op te stijgen van het sterfelijke naar het onsterfelijke vlak; Dyumatsena, Heer van de Lichtende Legerscharen, vader van Satyavan, is hier de Goddelijke Geest blind gevallen, die zijn hemelse rijk van visie verliest, en door dat verlies zijn rijk van glorie. Toch is dit geen loutere allegorie, de personages zijn geen gepersonifieerde eigenschappen, maar incarnaties of emanaties van levende en bewuste Krachten waarmee we concreet in contact kunnen komen en zij nemen menselijke lichamen aan om de mens te helpen en hem de weg te wijzen van zijn sterfelijke staat naar een goddelijk bewustzijn en onsterfelijk leven.

Savitri, Auteursnotitie

In de bovenstaande Auteursnotitie zien we de hoofdpersonen van het epos. Uit een overvloed aan verhalen en legendes in de Indiase mythologie heeft Sri Aurobindo dit specifieke verhaal gekozen omdat het het meest geschikt lijkt om zijn opperste openbaringen over te brengen. Het is rijk aan symbolen van universele betekenis. Het biedt Sri Aurobindo de mogelijkheid om zijn eigen innerlijke reis en die van de Moeder uit te drukken, de ervaringen en inzichten die zij hadden en hun werk en missie op aarde. De ervaringen van Aswapati zijn niets anders dan die van Sri Aurobindo. Evenzo zijn de ervaringen van Savitri niets anders dan die van de Goddelijke Moeder in haar huidige volledige incarnatie als de opperste Mahashakti. Het verhaal van Savitri en Satyavan is een vroege poging van de Goddelijke Moeder om een individuele mogelijkheid te realiseren, die Zij samen met Sri Aurobindo op collectief niveau heeft gerealiseerd. Duizenden jaren waren nodig voor de mensheid om voorbereid te zijn op dit niveau, waarop een grotere collectieve inspanning mogelijk is. Sri Aurobindo onthult deze waarheid en de subtiële redenen waarom dit project van Savitri nu op een groter collectief niveau is opgepakt:

Het psychische wezen is in dit stadium van zijn evolutie meer dan een vonk. Het is een vlam. Zelfs als de vlam bedekt is met mist of rook, kan de mist of rook worden verdreven.

CWSA 35: 33

De Moeder onthult het ook als volgt:

...met de huidige incarnatie van de Mahashakti (zoals hij het beschreef in Savitri), wil alles wat min of meer verbonden is met Haar deelnemen, dat is heel natuurlijk.

Moeders Agenda, 27 juni 1962

Toen haar opnieuw werd gevraagd of de Moeder niet al sinds het begin der tijden actief was op aarde en niet slechts 'met de huidige incarnatie van de Mahashakti', antwoordde Zij:

Het was altijd via EMANATIES, terwijl het nu is zoals Sri Aurobindo schrijft in Savitri — de Allerhoogste vertelt Savitri dat er een dag zal komen waarop de aarde er klaar voor is en 'De Machtige Moeder zal geboren worden'.... Maar Savitri was al op aarde — zij was een emanatie.

Dus waren het allemaal emanaties?

Het waren allemaal emanaties, vanaf het begin. Dus we moeten zeggen: 'met de HUIDIGE incarnatie.'

Moeders Agenda, 30 juni 1962

Met andere woorden, het verhaal van Savitri en Satyavan is hun eigen verhaal, waarvan het eerste deel zich in een ver verleden afspeelde. In de daaropvolgende eeuwen waren ze bezig de aarde voor te bereiden op deze grotere mogelijkheid. Nu is het uur gekomen om het laatste deel ervan te realiseren. Daarom suggereert hij in de bovenstaande Auteursnotitie dat de personages echt en levend zijn en niet slechts symbolen of personificaties van eigenschappen. Het is hun eigen verhaal dat millennia omvat, zowel in het verleden als in de toekomst, die Sri Aurobindo kon zien door de *trikaladristi* (drievoudige tijd visie) ontwikkeld door de Yoga, die is geopenbaard in en door *Savitri*. Savitri is dus de incarnatie van de Goddelijke Moeder. Zij is een belichaming, in menselijke vorm, van het goddelijke Licht, opperste Liefde, goddelijke Genade om de aarde en de mensheid te redden. Door een menselijke vorm aan te nemen, bewerkt zij de materie en het materiële bestaan zodat het kneedbaar wordt voor de Geest en daardoor klaar is om het Goddelijke te manifesteren, zelfs hier op aarde. Dat is de betekenis van Satyavans terugkeer naar de aarde na de doorgang door de dood. Onsterfelijkheid in haar innerlijke essentie is bereikt door de Vedische Rishi's door in zichzelf het bewustzijn te ontdekken van onsterfelijkheid en het onsterfelijke Zelf in de mens. Maar fysieke onsterfelijkheid moet nog komen. Die zal komen wanneer de materie ook volledig klaar is om het goddelijke Licht te ontvangen en te manifesteren. Het wordt voorbereid en de dag nadert waarop het lichaam van de mens getransformeerd en bevrijd zal worden uit de greep van de dood, net zoals zijn ziel in lang vervlogen tijden bevrijd werd van Onwetendheid. Dit zijn twee machtige stappen in hetzelfde goddelijke project, ondernomen door de goddelijke pioniers.

Aswapati is, zoals ons verteld wordt, de tapaswi, de Heer van Tapasya, die de aarde en de mensheid voorbereidt om de Goddelijke Moeder te

ontvangen. Het is zijn tapasya die het onmogelijke mogelijk maakt door de tussenkomst van de Goddelijke Moeder die ermee instemt een menselijke vorm aan te nemen.

Aswapati representeert de Goddelijke Avatara die het Licht en de Genade van het Goddelijke Bewustzijn op aarde brengen. Zijn vrouw vertegenwoordigt de natuur die nog niet getransformeerd is en voor wiens verlossing Aswapati, de ziener en yogi, de goddelijke Genade zoekt. Savitri wordt geboren als een belichaming van het Nieuwe Bewustzijn om een Nieuwe Schepping uit de oude te bouwen. Haar menselijke moeder kan dan worden beschouwd als de oude natuur, net zoals Savitri het Nieuwe Bewustzijn vertegenwoordigt.

Satyavan is natuurlijk niemand anders dan wij, het ware Zelf in ons, de menselijke ziel die in haar diepste werkelijkheid niemand anders is dan de Heer zelf, die een verkleinde vorm heeft aangenomen voor het werk dat Hij met de materie te doen heeft. Het is door vele van zulke Satyavans die ontwaken tot deze diepere mogelijkheid dat het goddelijke leven op aarde gemanifesteerd kan worden. Daarom is hij een ander centraal personage in het kosmische gedicht.

Het moet echter worden vermeld dat Satyavan de menselijke ziel vertegenwoordigt die al een zekere mate van ontwikkeling heeft bereikt, waarin het op zoek is naar een grotere waarheid die het aardse leven met het Goddelijke kan verzoenen. Savitri is naar hem toegekomen en heeft anderen achtergelaten die ofwel hun eigen verlossing zoeken, ofwel tevreden zijn met hun spirituele ervaringen en inzichten en niet verder zoeken. Satyavan daarentegen is het type mens dat ernaar streeft de aarde en het Verdere te verzoenen en niet het een voor het ander op te geven. Zo'n type mens is speciaal door de Genade uitgekozen voor de opbouw van het goddelijke leven op aarde.

Dyumatsena vertegenwoordigt het denkvermogen van de mens. Hoewel deze de ziel in zich draagt (meestal beginnen mensen hun reis naar de ziel via de mentale intelligentie), is deze op zichzelf niet in staat de waarheid van de ziel te kennen. Het is blind geworden en omdat het blind is voor de diepere rijkdommen van het leven, heeft het zijn koninkrijk van glorie en vreugde verloren.

Narada is de goddelijke boodschapper. Ooit een mens, heeft hij de status van een halfgod bereikt, wiens voornaamste taak het is om de goddelijke komst op aarde te bespoedigen door de mensheid te wekken tot de liefde en glorie van de Heer. Hij vertegenwoordigt de mens die door de kracht van bhakti kan opstijgen tot de status van de goden en daardoor kan bemiddelen tussen de mens en het Goddelijke.

De Dood is de belangrijkste tegenstander in het epos, die het duistere geweten vertegenwoordigt dat zich verzet tegen de evolutionaire mars van de mensheid naar een goddelijk leven op aarde. De volheid van het goddelijke leven op aarde betekent dat een deel van de mensheid volledig zal ontsnappen aan onwetendheid en dood en zal leven in Vrijheid en Heerlijkheid, gedreven door de Waarheid en bewogen door de goddelijke Liefde en goddelijke Kracht in hen. De aanwezigheid van zelfs een handvol van zulke mensen, getransformeerd tot een goddelijke supermens, is genoeg om de balans van het aardse leven voor de rest te doen doorslaan naar een harmonieuzer, mooier en waarachtiger leven op aarde. De Dood wil jaloers

zijn heerschappij bewaken, eerst door het Goddelijke te ontkennen, en later erkent hij het Goddelijke, maar beschouwt het als een onpersoonlijke staat die ver weg staat en onverschillig is voor het aardse leven. Hij wil dat de aarde in de greep blijft van zijn ijzeren wet van Onwetendheid, met de gevolgen van lijden en pijn. Hij wil niet dat de wet van de Waarheid wordt gevestigd, de wet van goddelijk Mededogen, goddelijke Welwillendheid, Harmonie, Vrede, Eenheid en Liefde.

Natuurlijk zijn er nog veel andere personages in *Savitri* die op hun eigen plek komen en gaan, en hun werk en hun rollen worden onthuld. Ten slotte hebben we de ultieme visie van het Allerhoogste en de Goddelijke Moeder zelf, waarbuiten er niets anders en niemand anders is.

Een Korte Canto-Gewijze Lezer's Gids – Deel één

Deel Één, bestaande uit Boek Één, Twee en Drie, behandelt Aswapati's tapasya. De eerste twee canto's van Boek Één schetsen de achtergrond van het epos door ons kennis te laten maken met Savitri, de hoofdpersoon van het gedicht. We leren ook over haar werk en haar missie. Maar vanaf Boek Één, Canto drie, verloopt het verhaal in flashbacks. We maken kennis met Aswapati, de menselijke vader van Savitri, die een enorme tapasya onderneemt om een kind te verwekken dat als redder naar de aarde zou komen. Vanaf dit punt gaat het verhaal in detail in op Aswapati's tapasya. Deel Één eindigt met Boek Drie, Canto Vier, waarin Aswapati de gunst verkrijgt van de Goddelijke Moeder, die belooft naar de aarde neer te dalen om de aarde en de mens te verlossen.

Boek Één

'Het Boek van Beginnen' geeft ons de achtergrond van het verhaal. In dit boek maken we kennis met het thema van het epos. Dit thema loopt langs twee lijnen. Er is natuurlijk het uiterlijke verhaal van Savitri en Satyavan, zoals verteld in de Mahabharata. Maar dit is slechts een uiterlijk kader voor een wereld van innerlijke waarheden en openbaringen die erin worden gegoten. We maken hier kennis met de twee hoofdpersonen van het epos. De eerste, de centrale figuur, rondom wie het verhaal zich ontwikkelt, is Savitri zelf. Zij is de Goddelijke Moeder die een menselijk lichaam heeft aangenomen en op aarde is geïncarneerd om de ziel van de mens te redden uit de greep van onwetendheid en dood. Haar ervaringen, die in het epos worden beschreven, zijn de ervaringen en inzichten van de Goddelijke Moeder in haar huidige menselijke geboorte als Moeder Mirra Alfassa, die Sri Aurobindo op de heilige zetel van zijn tapasya heeft geplaatst als de Moeder. In deze menselijke geboorte heeft zij hetzelfde werk op zich genomen dat Savitri in lang vervlogen tijden had ondernomen als een gedeeltelijke incarnatie van de Goddelijke Moeder. Wat toen een individuele menselijke mogelijkheid was, is nu een collectieve mogelijkheid geworden. Wat toen het werk was om de ziel te redden uit de greep van onwetendheid en dood, is nu uitgebreid tot het werk van de transformatie van de dood zelf en van het menselijk leven in een goddelijk leven.

Hier maken we ook kennis met Aswapati, de menselijke vader van Savitri. Hij is de goddelijke vertegenwoordiger op aarde. Hij is dat deel van het Goddelijke dat ervoor heeft gekozen om van tijd tot tijd op aarde neer te dalen, een groter licht te brengen en zo de menselijke beschaving stap voor stap vooruit te helpen. In India worden dergelijke bewuste afdalingen van het Goddelijke Avatara genoemd. Ook hier zien we dat Sri Aurobindo zijn eigen openbaringen en inzichten deelt via de reis van Aswapati. In de Mahabharata is hij de menselijke vader die zich bezighoudt met tapasya om Savitri als nakomeling te verwekken. Hier zien we Aswapati een nog zwaardere tapasya ondernemen om de Genade en Liefde van de Goddelijke Moeder te ontvangen. Nadat Aswapati, de voorloper en goddelijke vertegenwoordiger in

de mens, een gunst van de Goddelijke Moeder heeft ontvangen dat zij de onvoltooide taak op zich zal nemen, treedt hij op de achtergrond en laat het veld aan haar over om het werk voort te zetten. We zien hetzelfde in de levens van Sri Aurobindo en de Moeder, waarin Sri Aurobindo een goddelijke mogelijkheid voor de aarde en de mensheid voorziet, het veld voorbereidt en vervolgens de leiding van de Nieuwe Schepping aan de Moeder overdraagt om het werk voort te zetten.

Savitri wordt op deze manier niet alleen Sri Aurobindo's ultieme openbaring, doordrenkt met zijn bewustzijn en kracht, maar ook de innerlijke biografieën van Sri Aurobindo en de Moeder. Door het leven van twee goddelijke wezens en hun werk in het verre verleden te verbinden met hun huidige incarnatie en werk, geven ze aan dat het een oneindige saga is van het Goddelijke dat in de materie en op aarde werkt voor de uiteindelijke vergoddelijking van het aardse leven. Het verhaal begint in een ver verleden en gaat door de eeuwen heen verder in verschillende vormen en onder verschillende namen, om nu zijn grootse hoogtepunt en vervulling te bereiken. Dit is de grote belofte en zekerheid van *Savitri*, waardoor het een profetisch gedicht van de toekomst wordt, een goddelijk document van het leven zoals gezien door de ogen van het Goddelijke, en een mantra van transformatie om de mens te helpen op zijn reis naar het goddelijke leven. Al deze fundamentele waarheden worden onthuld in 'Het Boek van Beginnen', dat begint met de openingsscène van de schepping zelf.

De eerste twee canto's geven ons de achtergrond van het verhaal. Ze introduceren ons aan de dag waarop de epische gebeurtenis van Satyavan's dood en terugkeer zal plaatsvinden. De volgende drie canto's vormen een flashback die ons terugvoert naar het allereerste begin van Aswapati's zoektocht, zijn ervaringen en het doel van zijn tapasya.

Canto Een

Het symbool 'dageraad', zoals de naam al suggereert, is het symbool van de schepping die uit de duisternis voortkomt. De dagelijkse terugkeer van de dageraad is een symbool van de schepping die telkens weer ontstaat na de *pralaya* in de steeds terugkerende cycli. Het vormt ook het decor van de grote epische strijd van de mens en de goddelijke hulp die hem in elke cruciale fase wordt geboden door een bewuste tussenkomst van het Goddelijke. Het toneel van dit goddelijke drama is de aarde en haar onwetende velden. De 'nacht' is de duisternis die aan de schepping voorafgaat en haar steeds weer omhult, en de pogingen tot de komst van het Licht tegenwerkt. Maar de dageraad keert terug en werkt voortdurend aan de verheffing van de aarde en de mens. Natuurlijk gaat niets volledig verloren. Er is vooruitgang en elke terugkeer draagt de herinnering aan eerdere pogingen in zich, waardoor het proces wordt versneld. *Savitri* is deze geïncarneerde dageraad die hoop en Licht brengt in onze sterfelijke wereld vanuit de hoge sferen van de Onsterfelijkheid.

De dageraad die hier beschreven wordt, is de dageraad van de dag waarop Satyavan voorbestemd is te sterven. Maar daar is *Savitri*, die naar de aarde is gekomen en de dageraad van hoop brengt, en de mogelijkheid om aarde en mens naar een Nieuwe Schepping te leiden. *Savitri*, als dochter van de Zon, is de Dageraad die verlichting brengt en door haar aanraking beginnen nieuwe dingen geboren te worden. Dochter van de Zon betekent

ook dat ze ervoor heeft gekozen haar hemelse thuis te verlaten en deze duistere velden binnen te treden om verlichting naar aarde en de mens te brengen. Dit offer van het Goddelijke in de materie, om de materie te verlossen, is een van de grote geheimen die bekendstaan als de Avatara of de goddelijke Komst, die de aarde redt van het volledig opslokken in de afronden van de Nacht. Maar dit Licht van het Verdere blijft slechts van korte duur. De mens is er niet klaar voor en de aarde verwerpt de zegen van de onsterfelijke Liefde. Ze geeft de voorkeur aan haar routinematige baan langs de oude, vertrouwde paden, de wisseling van de seizoenen die reageren op de aanraking van de zon van ver weg. Even is ze te gast, ze schenkt haar goddelijke gaven aan de weerbarstige aarde en verdwijnt dan weer uit het zicht van stervelingen. Zo eindigt de beweging van de Dageraad. Maar zelfs in het verdwijnen en het vervagen heeft ze het werk gedaan waarvoor ze gekomen was. Ze heeft de zaden van het Licht op aarde gezaaid. Ze heeft het hart van aarde en mens gevuld met een heilig verlangen. Ze heeft de grenzen van onwetendheid teruggedrongen voor de weinigen die bereid zijn de roep te horen en de wil te wekken om te overwinnen en het zonverlichte pad te bewandelen.

Canto Twee

Hier maken we kennis met het centrale thema van het boek, namelijk het doel en de missie van Savitri's incarnatie. Zij is naar de aarde neergedaald en heeft een menselijke gedaante aangenomen, de last van het vlees op zich genomen en van een ras dat niet alleen blind is, maar ook verliefd op zijn blindheid. Het is een daad van goddelijke Compassie, goddelijke Liefde en Genade die naar de aarde neerdaalt, zodat de weg geopend kan worden voor de mens om te ontsnappen aan de wet van de dood en de ijzeren ketenen van de materiële natuur die zo'n sterke greep op zijn leven heeft. Daarom moet het Goddelijke een fysiek lichaam aannemen. Anders is er geen noodzaak om een lichaam aan te nemen, aangezien het Goddelijke al in alle wezens woont en hun geheime beweging en gids is, ook al weet de wereld het niet. Zij is gekomen om de wetten te veranderen, die slechts patronen van energie zijn die de materiële natuur gewoonlijk en mechanisch volgt in vaste patronen. Zij is gekomen gewapend met de macht en het mandaat om dat te doen. Het is om direct op materie in te werken dat de Avatar een lichaam aanneemt. Het is deze uiteindelijke overwinning op materie, leidend tot haar progressieve vergoddelijking, die wordt gesuggereerd door het terugbrengen van Satyavan uit het dodenrijk. Een groep yogi's wordt zich bewust van hun onsterfelijke deel en kan daardoor, als ze dat willen, onsterfelijk leven. Sommigen ontdekken zelfs het geheim van een lang leven door het lichaam de wet van een andere dimensie op te leggen. Ze worden oud, maar blijven in hetzelfde lichaam leven, maar dit is geen verandering in de wet van het lichamelijke leven zelf. Het is een tijdelijke opschorting onder bepaalde speciale omstandigheden door een individu. Savitri daarentegen is gekomen om de wet te veranderen. Het gaat niet alleen om het ontdekken van het onsterfelijke element in ons, maar om het transformeren van het lichaam zelf, zodat ook dat lichaam kan ontsnappen aan de wet van ziekte, verval en dood. Het is belangrijk om dit subtiele onderscheid te begrijpen, anders missen we het enorme belang en de buitengewone moeilijkheid van Savitri's werk. Dit is

het werk dat ze is komen doen, het werk dat alleen de Avatar met de opdracht kan ondernemen.

Canto Drie

Met dit canto begint het eigenlijke verhaal. Het canto begint met het onthullen van het geheim van Savitri's geboorte in één krachtige zin. Daarmee maken we kennis met Aswapati, wiens tapasya de weg bereidt voor de komst van Savitri. Aswapati zelf is een Avatar. Hij is het Goddelijke dat bewust en opzettelijk in de materie is gedoken om het evolutionaire proces aan te voeren. Enerzijds is hij de vertegenwoordiger, de afgevaardigde van het Goddelijke op aarde. Anderzijds is hij ook de leider van de menselijke mars. Door de lange reis die vele geboorten omvat, heeft hij de angst en het verlangen van de aarde geërfd. In hem heeft dit verlangen dat grote punt bereikt waarop de mens zich openstelt voor het Goddelijke en een nieuwe instroom van hogere bewustzijnsstaten begint te stromen in zijn leven.

Dit alles wordt beschreven in dit canto, de psycho-spirituele transformatie die plaatsvindt door een opening naar diepere en hogere bewustzijnsstaten. Het proces wordt hier niet beschreven, maar wel de eerste resultaten. Wat we hier zien, zijn de resultaten van het betreden van hogere bewustzijnsstaten en het binnenstromen van deze krachten en energieën van gene zijde, die deuren openen naar een nieuwe en hogere mogelijkheid. Dit proces van progressieve verbreding, verhoging en verdieping leidt hem uiteindelijk naar de staat van vrijheid die door de yogi's wordt begeerd. Zijn ziel is nu volledig bevrijd van de greep van de lagere natuur. Het wordt een getuige van het veld. Het is uit de magische cirkel gekomen waarin de mens gevangen zit. Het wordt ook onthuld hoe met deze ontwaking uit de velden van onwetendheid in het Licht nieuwe vermogens in ons ontwaken. Latente krachten en middelen van kennen en werken komen naar boven en veranderen de hele perceptie en reactie op de wereld. Deze ervaringen zijn beschrijvend voor de wezens van de toekomst die het Nieuwe Bewustzijn zullen belichamen.

Canto Vier

Hier hebben we een beschrijving van de ontdekkingen die Aswapati doet terwijl hij de grenzen van de Onwetendheid overstijgt. Hij heeft nu toegang tot de geheime Kennis die ingebed is in het hart van de Tijd. Het is geheim omdat ons denkvermogen en zintuigen er geen toegang toe hebben. De sleutel tot deze Kennis ligt in onze ziel en door de deuren ervan te openen, kunnen we deze magische ruimte betreden. Anders moeten we de grenzen van ons denkvermogen overstijgen, het ego volledig afwerpen en er dan een glimp van opvangen. Aswapati ontdekt het mysterie dat zich heeft verborgen achter het masker van materie, onwetendheid en dood. Hij ontdekt het onsterfelijke vuur waarvan de zuiverende tong oplaait in de nacht van onze onwetendheid. Hij ontdekt de bron van alle zoetheid en gelukzaligheid die huist in de diepten van ons diepste hart. Hij ontdekt de waarheid van de aarde en haar reis en het ontstaan van de mens en de enorme taak, het goddelijke lot dat hem is toevertrouwd. Hij ontdekt de innerlijke krachten die het

menselijk bestaan beheersen en de middelen die hem gegeven zijn om door dit complexe doolhof te navigeren. Hij ontdekt de Waarheid die verborgen ligt in de dichte Nacht en wacht op het uur van haar verschijning. Hij ontdekt het spel van ziel met de natuur, met de aarde als toneel en leven en dood als doorgang en gebeurtenissen en omstandigheden als de voorwaarden van het spel. Hij ontdekt het drievoudige evenwicht van het Ene Goddelijke, het geheim van Gods geboorte in de Tijd, het mysterie van de grote incarnaties, de goddelijke Komsten die van tijd tot tijd plaatsvinden om de materie te transformeren en daarmee het aardse leven. Hij ontdekt de geheime zin van het menselijk leven en het doel van zijn reis die zich uitstrekt over vele levens. Hij ontdekt het ware doel van de schepping en het pad dat we moeten bewandelen om deze grote intentie te vervullen die verborgen ligt in het hart van de natuur. Kortom, Aswapati ontdekt de Veda, of liever de ontbrekende pagina's van de Veda, de ongeschreven pagina's die onthuld zullen worden door middel van de Tijd.

Canto Vijf

Aswapati heeft reeds bereikt wat over het algemeen wordt beschouwd als het doel van de meeste yoga's. Als hij wil, kan hij ook de laatste sprong wagen en oplossen in de oneindigheid en eeuwigheid Verderop, ontsnappend aan de grote cycli van geboorte en wedergeboorte en de enorme aardse arbeid. Maar nu ontwaakt er een nieuwe aspiratie in hem. Deze aspiratie is om het hele veld van de natuur en haar instrumenten van lichaam en denkvermogen geschikte voertuigen en perfecte uitdrukkingen te maken van de Waarheid die hij heeft gezien op de toppen van natuur. Maar de natuur is geen individuele zaak, hoe zeer ons ego het ook zo mag bekijken. De natuur is universeel. Het individuele ego grijpt een kleine golf uit die enorme zee en denkt dat die van hem is. De ziel is het ware individuele, maar de natuur is altijd universeel. Aswapati's wezen is gegroeid tot deze universaliteit en daarom moet hij nu verder gaan, niet langer als een individuele ziel alleen, maar als een vertegenwoordiger van het menselijk ras.

Terwijl hij zo opstijgt met deze nieuwe aspiratie om het hele natuurveld te laten overeenkomen met de grootsheid en glorie die zijn ziel heeft gezien, ervaart Aswapati een immense en krachtige afdaling. Deze ervaring is onverwacht, snel en plotseling en overvalt zijn hele wezen. Het is iets nieuws en is nog nooit voorgekomen in de yogische ervaring. Yoga is een opstijging uit duisternis, onwetendheid en dood naar Licht, Waarheid en Onsterfelijkheid. Maar deze afdaling opent onverwachte velden van mogelijkheden. Niet alleen de ziel, maar ook de natuur zelf kan de nectar van de goddelijke gelukzaligheid proeven. Zelfs de cellen van het lichaam kunnen hun goddelijke mogelijkheden ontdekken en bevrijd worden uit de greep van onwetendheid en dood. Het is de mogelijkheid van bevrijding en transmutatie van de natuur zelf, waardoor de mogelijkheid van een goddelijk leven in een goddelijk lichaam ontstaat. Dit besef komt nu steeds dichterbij Aswapati. Hij heeft een keuze: ofwel alleen verdergaan en de reis voltooien, ofwel de mensheid met zich meenemen. De keuze wordt spontaan gemaakt. Hij moet op zoek gaan naar deze transformerende kracht voor de aarde en de mens. Een nieuwe reis begint dus, een reis voorbij de laatste grenzen van

kosmische Ruimte en Tijd, een reis die hem moet leiden naar de zetel van de allerhoogste Macht, wiens aanraking de aarde en de mens kan verlossen.

Boek Twee

Boek Twee is een levendige en gedetailleerde beschrijving van de reis die Aswapati onderneemt als reiziger der werelden. Deze reis onderneemt hij als vertegenwoordiger van het menselijk ras. Hij onderneemt deze reis omdat het zijn missie is om de structuur van de lagere natuur te veranderen in termen van de hogere. Maar eerst moet hij grondig begrijpen met welk materiaal de schering en inslag van onze huidige schepping in onwetendheid is gemaakt. Hij moet zich volledig bewust worden van de krachten en energieën die erop inwerken, maar die erin verborgen liggen, hetzij als patronen uit het verleden, hetzij als mogelijkheden voor de toekomst. Hij moet de wezens begrijpen die er invloed op uitoefenen, de titanen en goden die strijden om het bezit van de aarde en de mensen voor hun eigen agenda's. Hij moet met het spirituele vuur alle hoeken van zijn wezen doorzoeken naar de verborgen sleutel tot de verandering die hij in de schepping wil bewerkstelligen.

Dit langste boek is een levendige beschrijving van de lagere drie werelden van denkvermogen, lichaam en leven, totdat Aswapati de laatste top van deze manifestatie bereikt. Hij moet nog verder gaan om een grotere kracht uit het ongemanifesteerde Transcendente te halen. Maar dat is het onderwerp van Boek Drie. In dit boek worden we meegenomen op een gedetailleerde rondreis langs de toppen, afgronden en vlaktes van de verschillende lagen van denkvermogen, leven en materie. In het proces krijgen we ook een glimp van het evolutionaire proces en de lagen die tot nu toe zijn ontstaan.

Hij klimt van vlak naar vlak door de drie werelden van materie, leven en denkvermogen. Hij verkent elk van deze werelden, peilt hun toppen en diepten, peilt hun donkere afgronden, betreedt de verschillende rijken en domeinen die ze hebben gevormd, ontmoet de wezens en krachten van deze werelden en ontdekt zo een volledig evolutionair plan waarlangs de menselijke ziel opstijgt. Dan, voorbij de laatste grenzen van het denkvermogen, treedt hij een staat van immense onpersoonlijkheid binnen waarin het Ene Zelf wordt weerspiegeld als de maan in een kalm, vredig meer. Dit is echter niet het einde van zijn reis. Op zoek naar een weg duikt hij diep in zijn wezen en ontdekt daar een doorgang van verwondering en heerlijkheid. Het is het centrum van de wereld, de Wereldziel waar zielen na de dood naartoe gaan om even te slapen en terug te keren naar het grote avontuur. Het is door dit wonderbaarlijke rijk dat hij het pad naar het verdere vindt. Hij bereikt de plek waar de Wereld Moeder wacht op de menselijke ziel om haar te ontvangen wanneer zij arriveert na alle worstelingen van de evolutionaire reis. Zij is het die door haar genade de deuren opent voor Aswapati om verder te gaan. Zo komt Aswapati aan de grenzen van de supramentale wereld aan na een lange en geweldige reis. Hij moet nu binnentreden en de Kracht vinden die het aardse leven kan transformeren.

Canto Een

Er is een ladder van bewustzijn, zowel innerlijk als uiterlijk, waarlangs de ziel zich voortbeweegt op haar evolutionaire reis. De sporten van deze ladder zijn de verschillende universele bewustzijnsniveaus. Maar het is ook innerlijk, in de subjectieve ruimtes van de mens, waardoor hij tot nu toe is geklommen in zijn evolutionaire avontuur en nog verder zal klimmen. Deze ladder is aangelegd als gevolg van de initiële involutie waardoor de Geest zich stort in de slaap van de Onbewustheid. Echter, alle evolutie is het resultaat van de krachten en energieën van de bewustzijnsniveaus die de treden vormen van deze ladder die zich naar de materiële wereld beweegt voor manifestatie. De sporten vormen de niveaus van opstijging waardoor de schepping klimt om de bron en oorsprong van de schepping te bereiken.

Canto Twee

Achter deze grove materiële wereld zoals wij die waarnemen en ervaren, bevinden zich werelden waarvan de materie anders is. Het is subtiel, om zo te zeggen, en ons huidige zintuiglijk apparaat is niet ontworpen om het waar te nemen. Daarom geloven we dat het niet bestaat. Maar achter deze grove zintuigen bevinden zich subtiele zintuigen die nu volledig verloren zijn gegaan door gewoontepatronen in de waarneming. Deze subtiele zintuigen kunnen worden gewekt door yoga en daardoor beginnen we werelden achter werelden te ontdekken, werelden voorbij werelden verborgen voor ons zicht. Het is door deze subtiele zintuigen die in Aswapati zijn ontwaakt en door zijn vermogen om zijn bewustzijn uit de gevangenis van dit grove materiële omhulsel te bevrijden dat hij deze ontdekkingen doet.

Subtiele materie is in feite ware materie. Wat wij materie noemen is het resultaat van een verdere duik in de Onbewustheid, wat het grofheid en stijfheid geeft. Maar subtiele materie heeft een andere kwaliteit. Het is soepel en licht. Het rijk van subtiele materie is een wereld waar schoonheid van vorm boven alles heerst. Het is deze subtiele omhulling die de ziel na de dood verder draagt, terwijl het grove lichaam afvalt. Onze oorspronkelijke blauwdruk van vorm bevindt zich hier. Deze subtiele materie vormt ook een beschermende laag rond ons grove fysieke lichaam en kan ons, indien intact gehouden, beschermen tegen vele ziekten. In de hiërarchie van bestaansvlakken is dit de laatste trede van het determinisme, waar gebeurtenissen die in de hogere bestaansvlakken worden bepaald, hun laatste hand krijgen voordat ze zich op aarde manifesteren. Dit is het eerste rijk waar Aswapati doorheen moet. In deze omhulling kan hij verder reizen en laat hij zijn grove lichaam achter.

Canto Drie

Na de toestanden van subtiele materie te hebben doorlopen, betreedt Aswapati nu de Levenswerelden. Het is een uitgestrekt en complex domein, vol energie en beweging van allerlei aard. Natuurlijk is leven overal, in alle domeinen, maar hier vindt men de oorspronkelijke domeinen, die niet, zoals in andere bestaansvlakken, worden aangepast door het niveau waarop het zich

manifesteert. In Canto Drie zien we dat Aswapati een glimp opvangt van het leven in zijn totaliteit, zoals men een hele bergketen ziet voordat men de grote beklimming onderneemt. Hij ziet dat de bron van het leven, de oorsprong ervan, in de goddelijke werelden ligt. In feite is het leven een goddelijke kracht die hierheen is gekomen om de materie te redden van haar staat van dofheid en inertie. Het wekt in de materie de dromen van grotere mogelijkheden en hogere werelden en geeft haar de energie om hogerop te stijgen naar haar eigen goddelijke thuis. Deze goddelijke werelden worden door Aswapati gezien terwijl hij zich nog aan deze kant van de twee hemisferen bevindt. Het zijn werelden van schoonheid en gelukzaligheid, werelden waar verdriet niet kon doordringen en geen spoor van lijden de hoogste goden kon raken. Het is een wereld waar macht wordt beheerst door de waarheid. De wezens van deze hoge en machtige werelden zijn vol van een stralende kracht. De werelden zijn hun speelgoed en tijd en ruimte hun speelvelden. Aswapati ziet deze wereld en hoort haar roep van gelukzaligheid, maar kan de poort niet vinden om er binnen te gaan. Hij vraagt zich af waarom het leven, dat van oorsprong goddelijk is, hier is veranderd in deze strijd en dit lijden.

Canto Vier

De Levenskracht die hierheen kwam om te redden, is gevangen geraakt in de vormen van de materie en moet langzaam bevrijd worden. Maar bij deze terugkeer mag het niet alleen terugkeren, maar moet het materie met zich meedragen. Elke stap van de ascensie is een transformatie van materie door de overeenkomstige krachten van het bewustzijnsniveau dat ernaar streeft te ontwaken. Dit is de enorme reis van het leven die begint met één kleine stap. Deze kleine stappen, die zich uiten in de levende vormen van planten en dieren en met het rudimentaire denkvermogen van de primitieve mens, zijn de eerste vage stappen waarmee het bewustzijn zichzelf probeert te herstellen. Als gevolg van de druk ervan ontstaan de eerste levensvormen op aarde uit de modder en de kleine cel en klimmen ze via vogel en dier naar de half-dierlijke mens.

Canto Vijf

Canto Vijf is een vervolg op het Vierde Canto. In plaats van de wereld van het kleine leven en de effecten ervan te beschrijven, zien we de wezens die achter de vorming ervan staan, het drama dat ze opvoeren op aarde als toneel met mens en dier als hun blinde, onwetende instrumenten. Het is belangrijk om te begrijpen wat de godheden werkelijk zijn. Een godheid is een onpersoonlijk en universeel wezen dat zich kan manifesteren door middel van een aantal goden en godinnen. Achter deze krachten en energieën staan wezens die als knooppunten fungeren voor de projectie van deze krachten in de wereld van vormen. Elk wezen, elke kracht probeert de materiële wereld binnen te dringen en te beheersen. Sterker nog, dit zijn de krachten die de materie aanvankelijk uit haar slaap hebben gewekt en daarom een natuurlijke greep hebben en het als hun recht beschouwen om hun spel met materie voort te zetten. Maar met de komst van de denkende mens komen er nieuwe krachten in het spel waardoor hun ongebreidelde poppenspel met de vroege

primitieve mensheid wordt beteugeld. Hoewel ze nog steeds een behoorlijke greep op de mens hebben, wat leidt tot veel onnodig lijden, wordt hun werking gemodificeerd door het denkvermogen en de ontluikende ziel in de mens. Toch ligt de uiteindelijke oplossing niet eens in het denkende verstand, maar in iets diepers in de mens. De ware oplossing begint wanneer we onze ziel hebben gevonden. Pas dan begint deze droom van het hiernamaals, met al zijn ongewenste gevolgen en schaduwen die over het lot worden geworpen, te eindigen.

Canto Zes

Er is ook een hoger leven, het leven van emoties en hoger streven zoals dat zich openbaart in alle mannen die een beetje boven het gewone niveau van een gemiddelde man zijn uitgeklimmen. Deze hogere vitaliteit begint nu te ontwaken in de mens. Een nieuwe fase van evolutie begint met het ontwaken van deze hogere bewegingen. Enerzijds ontstaat idealisme en anderzijds ambitie. Het passiespel begint, een strijd, een botsing, een gevecht en overwinning worden de levenswijze. Heldenmoed wordt geboren die zichzelf zelfs door de dood kan vereeuwigen. Of een geest van opoffering, waarbij alles verloren gaat en wordt weggegeven in een moment van verheven emotie. Hoogtepunten in muziek, schilderkunst en kunst ontstaan in de mens en het lijkt alsof hij de rand van een hemelser leven aanraakt en goddelijkere lucht inademt. Maar niet in staat om verder te klimmen, valt hij terug naar de hel en ervaart de pijn van lijden en de scherpe prik van emotionele pijn. Dit grotere leven wordt eerder gedroomd dan verwezenlijkt. Het kan prachtige regenboogwerelden uit zijn eigen verbeelding creëren en erin verblijven alsof ze waar en echt zijn. Toch kan het niet verder gaan dan een bepaald punt en kan de ziel van de mens niet voor altijd rusten in deze magische maar beperkte ruimte. Dat zou betekenen dat men voor altijd in een eindeloze cirkel van vreugde, getint met verdriet, en lijden zou blijven, beladen met de droom en het verlangen naar een toekomstige vreugde die nooit komt. Het is een droomwereld, een tussenwereld die de illusie van de ultieme Waarheid geeft, maar die deze Waarheid hoogstens door een magische spiegel kan waarnemen, en dan nog maar even. De illusie verdwijnt en daarmee eindigt de droom. Daarom moet het leven verder gaan om zijn ware oorsprong, zijn doel en zijn bestemming te vinden.

Canto Zeven

Aswapati ervaart dit domein van het hogere leven, ziet zijn machtige godheden die hier de hemel willen bouwen, al is het maar voor een moment. Maar de hemel ervan is nooit blijvend. Zoals zandkastelen gebouwd op de oevers van de Tijd, vergaan ze en storten ze in elkaar in het stof waaruit ze zijn gemaakt. Dit probeert Aswapati nu te ontdekken: de reden waarom het leven niet ononderbroken kan opklimmen naar zijn goddelijke thuis. Wat trekt het steeds weer terug de afgrond in? Het mysterie moet in de afgrond zelf gevonden worden, en daarom richt hij nu zijn blik op de afgrond. Hij daalt af in de nacht om het hart ervan te leren kennen en de bron van zijn kracht. Laag na laag dringt hij door in de donkere duisternis van de oernacht, ontmoet hij

de gevaarlijke krachten ervan, waarvan de blik alleen al fataal is en waarvan de dodelijke aanraking zowel fascinatie als dood betekent. Deze krachten zijn overal verspreid als de donkere onderbuik van de schepping. Het is het onderbewustzijn en het onbewuste in de mens, de donkere, dubbelzinnige basis waaruit de schepping lijkt voort te komen en waarin ze de neiging heeft te vervallen. De invloed ervan is overal doorgedrongen, in religie en politiek, in recht en gerechtigheid, in bestuur en organisatie. Zelfs deugd en rechtvaardigheid zijn onder hun invloed veranderd in een misleidend licht dat naar de hel leidt, terwijl het beweert naar de hemel te klimmen. Alle levensverhalen en alle natuurlijnen vervalsen en verdraaien ze, waardoor deze wereld gevuld wordt met wanorde, chaos, desintegratie, kwaad en pijn.

Canto Acht

Aswapati richt nu zijn blik op de wezens die deze wereld besturen, de koningin van dit donkere en eenzame koninkrijk waar allen alleen wandelen, gehuld in de felle maskers van een hard en star ego. Hier heersten alleen bedrog en wrede pijn. Noch vriendschap, noch medelijden konden hier een plaats vinden. De waarheid was veranderd in leugen, vrede in inertie, gelukzaligheid in lijden, bewustzijn in onbewustheid, leven in dood. Het was de schaduw van het oneindige Ene en probeerde daarom de Werkelijkheid na te bootsen en te imiteren die het voortdurend ontkende. Deze vijandige invloeden kunnen het hart van de mens binnendringen en, zijn natuur overweldigend, hem innerlijk doden. Het geloof wordt gedood en de hoog opstijgende vlam van aspiratie wordt gedoofd. De ziel verliest haar goddelijkheid en verlaat de aardse sfeer met een zware val, terwijl geest en lichaam achterblijven als een lege huls om een tijdje te leven en te sterven. Dit is de donkere hel waar allen doorheen moeten op hun weg naar de hemel. Dit moeten allen durven, onder ogen zien en doorstaan die het Licht willen ontdekken dat nooit vervaagt en de Liefde die eeuwig duurt. Het enige dat helpt wanneer men deze donkere en gevaarlijke rijken doorkruist, is de Naam van God en de twee krachten van moed en geloof.

En toch is er hoop, zoals Aswapati ontdekt. In het hart van de duisternis ligt het grote Wezen dat zich heeft verborgen in deze dubbelzinnige mantel. Dit bedrieglijke masker van terreur en pijn dat hij om zich heen heeft gewikkeld, dient slechts om de vooruitgang van de mens te bespoedigen naar het Doel dat reeds in zijn ziel is gegrift. Er is een Wijsheid die zelfs in de Nacht in stilte werkt en ons voorbereidt op een grotere Dageraad. Er is een Liefde die onder de meest onmogelijke omstandigheden werkt om zelfs daar de bovenbewuste vuren te brengen. Dood en tragedie zijn het masker van een geheime extase die wacht op de plotselinge openbaring en de schok van vreugde bij deze ontdekking. Leugen is de gekwelde vorm van de Waarheid en de hel is de kortste weg naar de poorten van de hemel. Het is de beproeving van een zuiverend vuur waar de ziel doorheen moet gaan in haar opwaartse curve. Na te hebben gestreden met de krachten van de Duisternis, de wonden te hebben doorstaan van de Tijd, standvastig te zijn gebleven in het geloof ondanks de uitdagingen van hemel en hel, is de ziel klaar om verder te gaan.

Canto Negen

De gemiddelde ziel blijft gebonden aan het lagere vitale leven met zijn bijna exclusieve focus op voedsel en plezier en de behoeften van het lichaam. Zij die opstijgen naar een hoger leven betreden een ander soort illusie, subtieler met nobelere aspecten, maar niettemin een illusie. Het kan onze wereld kleuren met fantasie en verbeelding met behulp van dromen en verbeelding, voortgedreven door sterke ambitie of idealiserende gevoelens. Maar het kan hier op aarde niets bouwen van blijvende waarde. Daarom ontstaat de noodzaak om door de gloeiende hitte van de hel te gaan, die deze illusies verbreekt en ons zuivert door lijden en pijn. De heldhaftige ziel gaat met moed en geloof door deze innerlijke strijd en krijgt zo toegang tot het Paradijs van de Levensgoden. Het is het hoogste punt waartoe het vitale kan stijgen en even kan rusten. Het is een rijk van zuiver verlangen waar het hart en het zintuiglijke wezen genezen worden door stromen van heerlijkheid die door deze wereld spoelen. Het is een wereld waar de gelukzaligheid die de werelden schiep, uitstroomt in een beperkte maar verheven ruimte halverwege de hoogten die reiken naar het allerhoogste. Het is een wereld van bedwelmende lieflijkheid en vreugde, de hoogste hemel van bepaalde religies. Maar de ziel die naar volmaaktheid streeft, moet verder gaan. Ook dit moet worden opgegeven en de reis moet doorgaan tot het allerhoogste is gevonden, waarin God en Wereld waarachtig en één worden. Zo zet Aswapati zijn reis voort.

Canto Tien

Een nieuwe reis begint, een nieuwe bergbeklimming. Aswapati is uit de fysieke werelden vertrokken, heeft de hoogten ervan gezien en de afgronden ervan verkend. Nu begint hij aan zijn beklimming door de mentale werelden. Eerst betreedt hij de rijken en godheden van het kleine verstand. Het is de wereld waarvan de krachten tot nu toe onze gedachten hebben gevormd. Ook hier vinden we een drievoudige laag. Eerst komt een gedachte die volledig gebaseerd is op de zintuiglijke input. Het is het fysieke denkvermogen dat afhankelijk is van de zintuiglijke gegevens en zijn conclusies baseert op deze wankelende basis. Dan is er het vitale denkvermogen, een verstand van verbeelding dat gedachten vormgeeft aan verlangens en fantasieën. Ten slotte komt de rede zelf, die probeert de hemel te bereiken maar daar veel tekortkomt. Al zijn conclusies blijven uiteindelijk onbeslist. De zoektocht naar de waarheid, de poging om een perfecte wereld te bouwen, blijft onvolledig omdat het noch de middelen heeft om tot ware kennis te komen, noch het inzicht om de totaliteit der dingen te begrijpen.

Canto Elf

Er zijn andere niveaus van het Mentale die zich nog moeten manifesteren op aarde. Ze hebben zich gemanifesteerd in de ziener en yogi soms, of in de geniale man. Dit zijn de rijken van het spirituele denkvermogen die opstijgen, waardoor we hogere kennisvermogens kunnen verwerven dan onze rede zich

zelfs kan voorstellen. Ook hier vinden we de drie rijken van de hogere mentale, het verlichte en openbarende mentale en het intuïtieve mentale. Dit zijn hoge en wijde rijken van denken waar men een glimp begint op te vangen van een weerspiegeling van de Waarheid. Het zijn deze rijken en hun grote, lichtgevende krachten die het denkvermogen van de ziener en de wijze vormen. Hoe hoog deze rijken ook zijn en hoe groot de kennis ook is die zij bezitten, toch kunnen zij de ultieme Waarheid niet bereiken. Evenmin kunnen zij de wegen van de Goddelijke Moeder kennen en het immense doel dat in haar hart leeft. Zij kunnen de betekenis en het doel van dit universum, dat uit het Niets is ontstaan, niet doorgronden. Het ultieme Mysterie blijft zelfs voor deze hoge goden een mysterie.

Canto Twaalf

Na de top van het denken te hebben bereikt, betreedt Aswapati nu het rijk der Ideeën, waar de krachten van de Waarheid worden ontketend als een falanx van stralen uit het lichaam van Licht. Dit zijn de hemelen van het Ideaal, waar men kan komen door de top te bereiken van de Mentale werelden, of door diep in het hart te duiken en het psychische centrum in zichzelf te openen. Het is de Swarloka van de Vedische zieners, waar de eerste zonnestralen in hun oorspronkelijke glorie en pracht worden gezien. Het is de eerste stap naar schepping in deze lagere drievoudige wereld. Elke Idee-kracht is daar een godheid die streeft naar een expansie van haar eigen unieke en onafhankelijke universum. Het roept de menselijke ziel op om op te stijgen naar deze sublieme hoogten, wat het offer vereist van alles wat we hier koesteren. Dit zijn de grote goden van het Bovenmentale en elk is absoluut in zijn eigen recht. Toch waren op de toppen van deze pracht en het licht al deze godheden verenigd in één harmonieus concert van stralende krachten.

Het is de Bovenmentale wereld waar het Ideaal wordt geboren en vervolgens afdaalt door verschillende lagen en graden in het menselijk bewustzijn. Deze wereld staat als het ware op de toppen van het mentale. Het is het hoogste niveau van het mentale waar Idee zich verenigt met Idee rond het heilige Vuur. De verschillende aspecten van Waarheid staan hier naast elkaar, samen in een staat van eenheid. In de pracht van het oorspronkelijke Licht stonden ze rond de Ene oer-Waarheid die werd gezien, gevoeld en gekend door een zeer dunne, bijna transparante reflectie. Het Bovenmentale is de thuisbasis van de Ideeën die de wereld hebben gebouwd. Het is niet de oorsprong, maar de pracht ervan is zo groot dat het gemakkelijk is om het te verwarren met de ultieme Waarheid. Tot nu toe zijn het deze godheden die de schepping hebben beheerd. Ze ontvangen hun impuls van boven en creëren vervolgens een wereld met hun kennis en macht. Maar de ultieme Bron, de Oorsprong, ligt verder voorbij de laatste toppen. Het is hiernaartoe dat Aswapati nu zijn stappen richt, maar niet voordat hij onderweg hun lichtgevende krachten als geschenken ontvangt.

Canto Dertien

Hier houden de grenzen van het mentale op. Het is de grote scheidslijn en als men er voorbijkomt, ervaart men de volledige verstilling van alle mentale concepten en cognitie. Zelfs de hoogste concepten lijken illusoir en een karikatuur van de Waarheid die op dit vlak verschijnt als iets kaals, onpersoonlijks, kouds en afstandelijks, iets dat niets te maken heeft met vorm en namen die slechts constructies van het mentale zijn. Zelfs op het hoogste niveau zijn het nog steeds constructies en niets anders. Gedachten, zintuigen, de opwellingen van het hart en de wil en passie houden daarop in een stomme stilte. Alles is ondergedompeld in het nirvana van een immense onpersoonlijkheid, vormloos, oorzaakloos, een staat van ontsnapping naar een leeg Niets. Het is niet de staat van puur Bestaan, maar de weerspiegeling ervan in de mentale substantie. Hier is echter niet de uiteindelijke oplossing voor het kosmische raadsel te vinden. Deze staat kan de broodnodige vrede en een statische bevrijding aan het individu schenken, maar kan het raadsel van de aarde en haar reis niet oplossen. Hier is niet de oorsprong of de sleutel tot het grote mysterie van de schepping. Hier vindt men een statische bevrijding waar Macht wordt ingehouden en Kennis over de wereld schijnt zonder grenzen en scheidslijnen. Het is een onpersoonlijke en naakte eenheid waarin de yogi's die naar nirvana streven binnengaan en kunnen verblijven.

Canto Veertien

Velen hebben hun zoektocht hier gestaakt en verklaard dat er Niets is aan de basis van de wereld. Ze hebben een onverschillige getuige die toekijkt over de werken van de tijd verklaard tot de ultieme en overduidelijk paradoxale Waarheid van de schepping. Maar de zoekende ziel van Aswapati moet verder streven. Hij is aangekomen bij het onpersoonlijke Oneindige, maar waar is de goddelijke Persoon die zich achter het onpersoonlijke verbergt? Waar is de Godheid van de Gita, de Purushottama die voorbij het persoonlijke en het onpersoonlijke is, de universele Godheid en de Wereldmoeder? Waar is de doorgang naar het nog grotere Hiernamaals? Zelfs terwijl Aswapati op deze pure en kale toppen staat, komt er een antwoord op zijn zoektocht en wordt hij als het ware naar binnen getrokken in de geheime tunnel die naar de Wereldziel leidt. Daar ontdekt hij een zalige staat waar goddelijke Vrede en Extase verenigd zijn in één Wezen, een schoonheid, wonder en charme van het Kosmische Goddelijke. Dit is de plaats waar de zielen na de dood terugkeren, een tijdje in een herstellende slaap verkeren en vervolgens terugkeren om hun avontuur van wedergeboorte in Tijd en Ruimte voort te zetten. Hier ontmoet hij het Kosmische Goddelijke in zijn tweelingvorm van Purusha en Prakriti, Ishwara en Ishwari, wiens trance van zalige vereniging de wereld in stand houdt. Hier heeft hij de meest betoverende visie op de Wereldmoeder, wier stappen de reis van de sterren en het verloop van de Tijd bepalen. De Goddelijke Moeder, als de Kosmische Kracht, kent de geheime aspiratie in Aswapati's hart. Bij het zien van haar werpt Aswapati zich aan haar voeten en geeft zich volledig aan haar over. Het is Zij die vervolgens de poorten naar het Verdere voor Aswapati opent.

Canto Vijftien

De deuren van het Onuitsprekelijke zijn voor Aswapati geopend door de genade van de Goddelijke Moeder. Hij kan nu al een nieuwe kosmische staat in zich ervaren. Hij is één geworden met het Kosmische Wezen, een universele of wereldpersoonlijkheid die nu een van de eerste zieners is die de schepping leidt op haar bestemming. Nog voordat hij het Verdere betreedt, begint hij de instroom van een groter Licht en Kracht te ervaren, voortkomend uit een staat van volkomen eenheid waar de geliefde, de liefde en de beminde, de kenner, de kennis en het gekende één worden. Het is de oorspronkelijke volheid waar men de alomwetende Wijsheid kan ontdekken die in de schepping is gegaan en die voor de mens duizend paden naar het Ene opent. Deze staat grenst aan het Bovenmentale en het Supramentale. Het is de lijn waar de twee hemisferen, het onderste en het bovenste deel, samenkomen. Deze moet hij nu oversteken om het Verdere binnen te gaan.

Met deze prestatie zien we dat een deel van Aswapati's reis voorbij is. Voor wat nog komen gaat, moet hij wachten op het opperste bevel van de mysterieuze Werkelijkheid daarbuiten.

Boek Drie

Dit is de voorlaatste fase van Aswapati's tapasya, die nu niet langer als individu, maar voor het hele menselijk ras is. Hij is aangekomen bij de poorten van het Transcendente, het onkenbare Allerhoogste. De vier canto's hier beschrijven zijn ervaringen terwijl hij dit opperste rijk betreedt, vanwaar niemand terugkeert. Dit is de grote deur, het laatste uitgangspunt. Zielen die het Verdere betreden komen niet terug om hun ervaringen te vertellen. Ze zijn uit het wereldse spel. Het is het gebied van het Ongemanifesteerde. Het is een domein waarvan de krachten nog niet zijn binnengedrongen in het kosmische spel. Het is vanuit hier dat Aswapati een nieuwe mogelijkheid in het kosmische veld moet brengen, zodat de mensheid deze kan belichamen.

We kunnen de drie fasen van zijn reis als volgt bekijken. In de eerste fase, die voornamelijk in Boek Een wordt beschreven, realiseert Aswapati het Immanente Goddelijke in de schepping. Het is een individuele realisatie. In Boek Twee zien we hem de universele sferen betreden totdat hij het Kosmische Goddelijke realiseert. In Boek Drie zien we hem het Transcendente Goddelijke betreden, wiens Wil zich nog in de schepping moet manifesteren. Aswapati treedt hier binnen als een kosmisch wezen, een vertegenwoordiger van het menselijk ras, om iets in de schepping te brengen dat zich nog niet heeft gemanifesteerd, maar wel de kracht heeft om de orde der dingen hier te veranderen. Hij moet het brengen en vestigen in de schepping. Zodra dit is gebeurd, zal het Kosmische Goddelijke het manifesteren door de complexe werking van de Tijd. De vier canto's beschrijven dit stap voor stap.

Canto Een

Aswapati staat aan de poorten van het Onkenbare. Het Onkenbare kan niet gekend worden door het Mentale. Het kan alleen gekend worden alleen als het ervoor kiest zich aan ons te openbaren. Men moet wachten met eindeloos geduld, wachten op de Genade op de toppen van de schepping. Aswapati voelt de wonderbaarlijke Aanwezigheid van het Transcendente Goddelijke, maar het is niet mogelijk zijn pracht te aanschouwen, noch deze lang vast te houden. Aangeraakt en verheven door de directe zonnestralen, gebaad in de supramentale vibraties die van nature op deze toppen voorkomen, treedt hij de hogere hemisfeer van het bestaan binnen. Hier moet hij alle mentale constructies en concepties terzijde schuiven, alle onvolmaakte middelen die de natuur tot nu toe heeft ontwikkeld om bepaalde waarheden te manifesteren, maar zeer onvolmaakt. De wereld zoals wij die kennen en ervaren is een vervorming van de Waarheid. Het is niet wat het zou moeten zijn. Deze illusie is geen onwerkelijkheid maar een vervorming van de Werkelijkheid. Dit is wat Aswapati moet rechtzetten. Maar men kan dit rijk van Waarheid niet betreden zonder alle sluiers van vervorming en beperkingen af te werpen. Alleen de Waarheid kan in dit rijk blijven, zelfs niet de representaties ervan. Alles moet achtergelaten worden, om te eindigen in de diepe en onuitsprekelijke Stilte of om opnieuw gevormd te worden in de vorm van de Waarheid. Maar in eerste instantie ervaart Aswapati de Stille Purusha, *Ekamewadwitiyam*, de Ene Oneindige die de occulte oorzaak van de schepping is en er toch boven staat. Hij is Zelf-geboren en ongeschapen, maar toch de bron van alle dingen.

Canto Twee

Is dit stille Zelf het einde van onze zoektocht? Is deze staat die de natuur en de wereld opheft en de ziel ontvangt in de schoot van een immense Nihil de laatste en definitieve stap van deze grote enorme reis? Is de ontbinding in de Ene Werkelijkheid die het individu en de kosmos overstijgt, wat we Moksha noemen, het doel van het menselijk bestaan? Aswapati staat nu tussen deze staat, zwevend tussen het eeuwige Ja dat de diepgaande paradox van de schepping heeft bekrachtigd en het eeuwige Nee dat deze opheft. Zijn wil is de verlossing van de schepping. Terwijl hij zo wacht, ervaart hij de nabijheid van de wonderbaarlijke Aanwezigheid van de Goddelijke Moeder die de wereld en de natuur en de ziel in zich opneemt. Zij is de sleutel tot het oplossen van het raadsel van de Nacht en de paradox van de schepping. Het is haar alchemistische aanraking die alle dingen kan transformeren. Zij is naar wie hij die hele weg is gekomen. Zij alleen kan dit aardse leven veranderen in een goddelijk leven, waardoor aarde en mens bevrijd worden uit de greep van leugen, onwetendheid, duisternis en dood. Deze wonderbaarlijke Aanwezigheid vervult Aswapati met extase. Nu zijn alle andere verlangens in zijn hart verdwenen en is er nog maar één kreet over. Zijn wezen, nu grenzeloos en wijd geworden, streeft naar het hele menselijk ras. Er rest hem nog maar één verlangen: deze aarde vullen met haar Aanwezigheid en Kracht om te genezen en de mens te helpen zijn hoogste bestemming te bereiken. De duisternis moet volledig van de aarde verdwijnen. Alles moet gevuld worden met haar Schoonheid, Glorie, Vrede, Harmonie en Gelukzaligheid.

Canto Drie

De aanraking van de Goddelijke Moeder brengt een laatste en machtige transformatie teweeg, die alle weerstanden in het onderbewustzijn vernietigt. Zijn lichaam en zenuwen beginnen een verandering te ondergaan alsof de laatste restanten van het ego verdwenen zijn. De Oneindigheid opent haar deuren voor hem en de oorspronkelijke superbewuste Kracht begint haar straling en pracht over zijn wezen uit te storten. Hij ontdekt de geheime Eenheid die zich begint uit te breiden tot ontelbare menigten gecentreerd rond het Ene Zelf. Dit zijn de werelden van Waarheid waar geen verdeeldheid of scheiding is. Hij wordt geleid naar dit nieuwe Leven gebaseerd op eenheid in verscheidenheid. Hier is alles bewust met alles verbonden in een matrix van spirituele eenheid. Alles hier is gecentreerd rond de Waarheid, het Licht, Vrede, Harmonie en Gelukzaligheid van de Goddelijke Moeder. Het is een wonderbaarlijke schepping, het oorspronkelijke plan of blauwdruk van de schepping voordat het verviel tot onwetendheid, dwaling, verdeeldheid en pijn. Hier is de goddelijke Volmaaktheid, die niet statisch is, maar een dynamische dans rond het Ene en gebaseerd op eenheid. In tegenstelling hiermee staan onze werelden, waar onwetendheid en kennis, waarheid en dwaling, vreugde en verdriet de structuur van ons leven bepalen. Aswapati streeft er nu naar om deze grotere, hogere, goddelijke wereld in onze onwetendheid te brengen, zodat de aarde erdoor getransformeerd kan worden.

Canto Vier

Als antwoord op Aswapati's gerichte aspiratie om een grotere, goddelijkere wereld hierheen te brengen, verschijnt de Goddelijke Moeder op de drempel van zijn subtiële yogische visie en omhult hem. Overweldigd door haar visie is zijn hele wezen in vervoering. Zijn lichaam en cellen worden aangeraakt en ontwaken tot de bovenbewuste vreugde. De Goddelijke Moeder heeft zijn roep gehoord en is gekomen als antwoord op zijn oproep. Aanvankelijk weerhoudt Zij Aswapati ervan om deze aller zegeningen te vragen. De aarde is er nog niet klaar voor en de mens zal de impact van de kracht van de Waarheid, eenmaal vrijgelaten op aarde, wellicht niet kunnen verdragen. Aswapati blijft volharden in zijn streven naar de directe tussenkomst en komst van de Goddelijke Moeder om de aarde voor te bereiden en er de zaden van Licht, Waarheid en Onsterfelijkheid in te zaaien. Uiteindelijk stemt de Goddelijke Moeder ermee in te komen. Zij heeft Aswapati de gunst verleend dat Zijzelf zal neerdalen in een menselijke gedaante en de wet van het noodlot zal veranderen in een wet van eeuwige Waarheid en Liefde.

Met deze gunst eindigt het eerste deel van het epos. Aswapati's ascese is voorbij en nu moet hij wachten op de vervulling van de gunst waar hij om heeft gevraagd.

Een Korte Canto – Gewijze Lezer's Gids -

Deel twee

Het tweede deel van het epos draait om Savitri's reis vanaf haar geboorte tot het moment dat ze de yoga voor aarde en mensen onderneemt. Het beslaat de boeken vier tot en met acht. Het laatste boek verbindt ons weer met de dag waarop Satyavan moet sterven. In de beschrijving van de geboorte en groei van Savitri wordt ook het mysterie van de goddelijke Wedstrijd onthuld. Door Savitri's yoga krijgen we ook de essentiële structuur te zien, de belangrijkste stappen van de yoga voor aarde en mens.

Boek Vier

De Goddelijke Moeder is op aarde. Ze heeft ermee ingestemd om neer te dalen als de reddende genade voor aarde en mensen. Ze is neergedaald als antwoord op Aswapati's tapasya als een gunst die aan hem is verleend. Dit boek beschrijft nu Savitri's geboorte en groei tot ze klaar is om haar missie op zich te nemen, waarvoor ze haar menselijke geboorte heeft aanvaard. Maar deze missie is een gezamenlijke onderneming van God en de mens. Het is de menselijke ziel waardoor de taak van transformatie van het aardse leven wordt volbracht. De ziel van de mens moet zich openen voor Haar Liefde en daarop reageren. Alleen dan kan de rol van het lot die tot nu toe voor de mens is geschreven, worden veranderd. Dit boek sluit af met Savitri die op zoek gaat naar haar partner, de ziel die klaar is voor dit grote levensavontuur.

Canto Een

Het eerste canto beschrijft de geboorte van Savitri. Maar eerst moet de aarde zich voorbereiden om het Vlam-kind te ontvangen dat een nieuwe openbaring met zich meebrengt. We zien hier een prachtige, levendige en symbolische beschrijving van de seizoenen: zomer, regen, herfst en lente. De aarde doorloopt de eerste drie voordat de lente nieuwe hoop brengt en de aarde vult met vreugde, schoonheid en liefde. Deze opeenvolging van seizoenen is veelzeggend voor hoe de menselijke ziel de fase van inspanning, van zuivering en van een gerichte, stille concentratie moet doorlopen, van waaruit zich in zichzelf teruggetrokken moet voorbereiden op de komst van een Nieuwe Schepping. Dan breekt de tijd aan en begint de aarde zelf te veranderen. Ze verkeert in een staat van vreugde, de vreugde van de Nieuwe Schepping.

Savitri arriveert, maar in tegenstelling tot een gewone menselijke geboorte is dit een bewuste geboorte. Zij is de Goddelijke Moeder die het lichaam en het denkvermogen heeft voorbereid die geschikt en klaar zullen zijn om haar te ontvangen. Zij brengt de nieuwe mogelijkheden voor aarde en mens met zich mee. Door een menselijk lichaam aan te nemen, opent zij de deur in de materie zelf voor de Nieuwe Schepping en de nieuwe mogelijkheden om daar wortel te schieten. Maar eerst moet zijzelf ze vanuit haar diepten naar de voorgrond van haar menselijk leven brengen. Hoewel ze al vanaf haar kindertijd goddelijk is, moet deze goddelijkheid in haar zich

geleidelijk manifesteren met haar innerlijke en uiterlijke ontwikkeling. Ze heeft een nieuw Bewustzijn met zich meegebracht en is door haar geboorte begonnen het in de materie te brengen. Terwijl de materie enerzijds dit nieuwe Bewustzijn moet ontvangen, absorberen en assimileren, zal Savitri anderzijds Haar Bewustzijn moeten aanpassen aan de materie en haar verstikkende kracht. Het is door deze wederzijdse aanpassing dat de bodem van de aardse materie gereed zal worden gemaakt om de Nieuwe Schepping te ontvangen.

Canto Twee

Het geïncarneerde Goddelijke, gekleed in een menselijke gedaante, groeit te midden van de mensen. Hoewel Goddelijk, heeft ze ermee ingestemd een sterfelijke menselijke mantel aan te nemen en zich te identificeren met onze menselijkheid. Toch kon iets van haar goddelijkheid nog steeds worden gezien en gevoeld door de menselijke mantel. In zekere zin zijn we allemaal goden die een menselijke mantel dragen. Het verschil is echter dat wij ons dat niet herinneren, terwijl Savitri een bewuste geboorte is. Ze wordt niet gedwongen, maar heeft ervoor gekozen om een menselijk lichaam aan te nemen en een van ons te zijn.

Met de ontwikkeling van haar lichaam dringt haar innerlijke wezen zich op de oppervlakte en beginnen nieuwe vermogens zich te ontwikkelen. Nieuwe manifestatievormen ontstaan op het gebied van kunst, muziek en schilderkunst. Nieuwe gedachten en ideeën op het gebied van filosofie, wetenschap en poëzie beginnen vorm te krijgen. Terwijl Savitri groeit en zich beweegt te midden van haar vriendenkring en haar gaven deelt, is niemand er nog klaar voor om ze te ontvangen. Het Goddelijke neemt een menselijke gedaante aan en lijkt te lopen als een van ons, maar innerlijk is Hij verheven. Weinigen kunnen voorbij de uiterlijke vorm kijken, nog minder zijn klaar om de aanraking te ontvangen en te evolueren. Nog minder zijn klaar om het pad te volgen dat voor de mens is geopend. Ze voelden soms de goddelijkheid in haar, maar wanneer ze zich voorover boog en dichtbij hen kwam, konden ze de aanraking niet verdragen op zo'n korte afstand. Natuurlijk waren er enkelen die de aanraking op hun ziel voelden. Ze openden zich en gaven zich aan haar als een bloem aan de zon. Maar niemand kon ze vinden die haar partner in het goddelijke spel zou zijn. Daarom stond ze alleen te midden van alle geliefde gezichten en allen die ze had geholpen en die stille ontvangers waren van haar genade en liefde.

Canto Drie

Terwijl Savitri opgroeit, haar menselijke manieren de goddelijkheid in haar veilig bewakend en koesterend, hoort Aswapati, haar menselijke vader, een stem in de subtiele ether die hem aanspoort zijn dochter te sturen om het diepere doel te vinden waarvoor ze gekomen is. Ze moet de wereld verkennen en degene vinden die haar werk met haar zal delen. Aswapati wordt herinnerd aan het werk waarvoor zijn dochter is neergedaald. Hij is degene die om de gunst heeft gevraagd, waardoor de Goddelijke Moeder ermee instemde om in de vorm en gedaante van Savitri neer te dalen. Nu

haar wezen zich heeft ontwikkeld en de geur van haar goddelijkheid en de straling van haar liefde zich overal verspreidt, moet ze haar ideale partner vinden. Met hem is ze voorbestemd om haar werk te volbrengen. Bij het zoeken naar haar partner zoekt ze ook naar het mensentype dat het meest geschikt is voor haar werk, degene die ze is gekomen om te redden en te veranderen of te transformeren naar een hoger type. Ze moet de mensheid vinden die klaar is om getransformeerd te worden tot de goddelijke mensheid van de toekomst. Dit is haar missie, want, zoals de stem aan Aswapati onthult, *'zijn er nog steeds te weinig goden in sterfelijke gedaante'*.

Canto Vier

Savitri trekt de wijde wereld in, verlaat de veiligheid van het paleis van haar vader en gaat op zoek naar de menselijkheid die het materiaal voor de toekomst in zich draagt. Dit is haar zoektocht, de zoektocht naar haar partner in dit goddelijke spel, iemand die net als zij een ziel van vuur en liefde is, iemand die hemel en aarde, God en wereld wil verenigen in één bewustzijn en wezen. Tijdens haar zoektocht ontmoet ze verschillende soorten mensen, — asceten en wijzen, tapaswis en teruggetrokkenen. Hoe geweldig ze ook zijn, hebben ze al een bepaalde vorm van yoga gevolgd en zijn ze niet geschikt voor het werk van de toekomst. Ze horen haar stralende wijsheid en voelen zich tot haar aangetrokken, maar kunnen zich niet overgeven en openstellen voor haar invloed. Ze zijn zoekers naar kennis, maar de knop van de liefde is nog niet ontkiemd in hun harten. Liefde en overgave zijn de sleutels die de deuren kunnen openen naar de toekomst die Savitri brengt, maar van dit soort menselijkheid heeft ze er nog geen gevonden. Daarom gaat haar reis verder. Aan het einde van dit prachtige boek dat de geboorte en groei van Savitri beschrijft, bereikt ze het punt waarop haar missie vorm kan gaan krijgen.

Boek Vijf

Boek Vijf, 'Het Boek van de Liefde', en Boek Zes, 'Het Boek van het Lot', bevinden zich bijna in het midden van het epische verhaal en verbinden zich prachtig met het centrale thema. 'Het Boek van de Liefde' gaat over de ontmoeting van Savitri en Satyavan die leidt tot een keten van gebeurtenissen geweven door het lot. Het is deze keten die Savitri is gekomen om te verbreken en de mens te bevrijden van de ijzeren banden van onwetendheid die hem tegenhouden en hem vastbinden aan de raderen van het lot. Dit is een van de meest wonderlijke boeken, vol van de schoonheid van de liefde. Het onthult het geheim van deze grootste kracht die het menselijk leven beweegt en de schepping verbindt met de Schepper en de menselijke ziel met het Goddelijke. Het is de goddelijke Liefde die alle krachten kan overwinnen en alle dingen kan transformeren tot hun geheime goddelijkheid. Daarom gaat Savitri, geleid door deze Liefde, op zoek naar haar goddelijke menselijke partner. Satyavan wordt hier geïntroduceerd. Hij is de menselijke ziel die momenteel gebonden is aan de banden van onwetendheid. Savitri is de goddelijke Kracht, de goddelijke Genade gemanifesteerd als Liefde, die gekomen is om hem te redden. Hun relatie is symbolisch voor het Goddelijke

en de mens, wiens samenkomen de opening van een nieuwe deur markeert en de opkomst van een nieuwe mogelijkheid voor de aarde en de mensheid.

Canto Een

Hier zien we een prachtige en schitterende beschrijving van de plek waar Savitri en Satyavan elkaar voor het eerst ontmoeten. Het is een bosrand te midden van de bergen waar haar strijdswagen is afgedwaald, voortgedreven door de onzichtbare handen van het lot. Het is een plek ongerept en puur, onaangetast door menselijk verkeer. Deze prachtige plek op aarde, gevuld met de gratie, schoonheid en charme van de oertijd, is door het lot uitgekozen voor de vereniging van de twee die hand in hand, hart in hart, zullen lopen. Voor alles is een tijd en plaats voorzien, ook al lijkt het spel ons willekeurig. Iets vanbinnen, dat het in het geheim weet, leidt onze stappen en brengt ons naar de plek waar we op een bepaald moment moeten zijn. Zo ook Savitri, die de koninklijke plaatsen, de luxueuze hoven en de koele, serene ashrams achter zich laat en zich begeeft naar de prachtige, maar dunbevolkte bosrand. Daar, te midden van die stilte en geheimzinnigheid, ontmoet ze Satyavan, de partner van haar dromen.

Canto Twee

Savitri is op zoek gegaan naar haar ideale partner en levensgezel in dit grote spel van het leven. Tijdens haar reis heeft ze machtige koningen en briljante wijzen ontmoet. Ze is heldhaftige krijgers en wereldschuwende, teruggetrokken asceten tegengekomen. Dit zijn de hoogste mogelijkheden die we in onze menselijkheid zien manifesteren. Maar misschien juist daarom, vastgeklampt aan hun glorie en het type mensheid dat ze vertegenwoordigen, zijn ze niet bereid om alles op te geven voor het nieuwe en het onbekende. Maar nu komt ze aan de rand van het bos en ontmoet ze Satyavan. Hier vindt ze het ideale type mens dat haar partner kan zijn in haar goddelijke spel. Hij is eenvoudig, nederig, vol natuurlijk vertrouwen en zelfverzekerd renderend. Edel en genereus. Hij staat open voor de Wijsheid die in de natuur huist. Satyavan is inderdaad een zeldzaam juweel. Gevoed door de stilte van het bos dat getuige is geweest van de Eeuwen, is hij gegroeid in wijsheid door het lezen van de ongeschreven Veda van het leven. Hij is op zoek, een innerlijke zoektocht, naar het Licht dat alles kan verzoenen, de Schoonheid die de aarde kan aanschouwen en al het Waarheid-Licht dat de hemel kan uitstorten. Tot nu toe is hij niet in staat de sleutel tot dit mysterie te vinden, het mysterie van het huwelijk tussen hemel en aarde. Hier ontmoet zij hem en in één moment weeft zij verwantschap door de blik. Het mysterie van de Liefde wordt geboren tussen Savitri en Satyavan.

Canto Drie

Hier ontmoeten ze elkaar en herkennen elkaar door hun ziel. Hoewel ze elkaar nu voor het eerst lijken te ontmoeten, hebben ze samen het grote drama van het leven in verschillende vormen en onder verschillende namen, in verschillende gedaanten, opgevoerd. Deze zielsherkenning bevat de sleutel

tot de toekomst. De zintuigen en het oppervlakkige verstand vergeten, zelfs het geheugen van het hart gaat verloren als we een nieuw lichaam aannemen en de levensreis opnieuw beginnen. Maar de ziel bewaart de afdrukken van het verleden en de mogelijkheden van de toekomst. Zo ontmoeten Satyavan en Savitri elkaar in een moment van de ziel. Ze trouwen voor de Zon der Waarheid in het bos zelf. Hun ziel, de Waarheid die erin besloten ligt, het Goddelijke in hen, is hun getuige. Geen andere ceremonie is nodig. De natuur heeft het toneel klaargezet voor deze hemelse verloving. Savitri haast zich nu naar huis nadat ze ervoor heeft gekozen om deze vreugde van de ontmoeting met haar vader te delen.

Boek Zes

'Het Boek van de Liefde' wordt gevolgd door 'Het Boek van het Lot'. Het is een op zichzelf staand boek waarin de hele verstrengeling van het lot en de wielen van het lot worden uitgelegd, die stilletjes ons leven naderen en een web vormen waar de ziel zich doorheen moet bewegen op haar hobbelige pad. Toch is er altijd een geheime Hulp en als we weten hoe we ons leven met geloof en vertrouwen in de Genade aan het Goddelijke kunnen toevertrouwen, dan neemt Hij onze last op Zich en strijdt Hij onze strijd. Dit is wat Satyavan heeft gedaan in een moment van het lot en daarmee een andere kracht heeft ingebracht, een soort interventie in de vaste groeven van het lot. Alle geheimen van het lot worden nu voor ons onthuld in dit wonderbaarlijke boek, waarin Sri Aurobindo de ene knoop na de andere, laag na laag, voor ons ontrafelt, waarin het lot zich aan ons presenteert als de gebeurtenissen en omstandigheden van het leven.

Canto Een

Over het algemeen is het gezicht van het lot verborgen voor de mens. Dit komt doordat wij een rol te spelen hebben in de werking van het lot. Maar als we het zouden weten terwijl we nog in onwetendheid verkeren, zouden we onze rol wellicht niet met de perfectie en volledigheid vervullen die nodig is voor onze vooruitgang. Het rad van het lot is immers slechts bedoeld om ons naar het ene onvermijdelijke doel van ons leven te leiden. Maar deze reis kan soms verschrikkelijk en gevaarlijk zijn. Het kan nodig zijn voor onze groei dat we onmogelijke bergtoppen beklimmen met afgronden die onder onze voeten gapen, waar elke stap een dood of een nieuw leven betekent. Maar Savitri is een Kracht met een missie, wiens taak het is om de wielen van de ondergang te stoppen en de mens te laten zien hoe hij zijn lot kan veranderen.

In dit canto komt Narad, de goddelijke wijze, naar het paleis van Aswapati, terwijl Savitri terugkeert van haar zoektocht. Het lot van Savitri en Satyavan wordt onmiddellijk onthuld voor zijn subtiele blik. Na enige aarzeling onthult hij aan Savitri's moeder, de koningin, dat Satyavan, hoewel een juweel onder de mensen, een noodlottig lot heeft. Zijn vader, een blinde koning in ballingschap, heeft zijn koninkrijk verloren, en Satyavan zelf heeft nog maar een jaar te leven. Terwijl Aswapati, de ziener-koning, weet dat zelfs wat ongunstig lijkt voor onze onwetende ogen een goddelijk Goed dient in het kosmische plan, is de koningin verontrust door het lot. Ze vraagt Savitri terug

te keren en haar keuze te herzien. Maar Savitri houdt voet bij stuk. Ze verkiest vast te houden aan de keuze die ze in een moment van haar ziel heeft gemaakt, zelfs als die voor het pragmatische verstand onjuist lijkt, in plaats van de dictaten van de praktische rede te volgen. Ze blijft bij haar keuze en laat de koningin volkomen hulpeloos achter tegenover de snel naderende duisternis die het lot van haar dierbaarste dochter overschaduwde.

Canto Twee

Wat is het lot dan? Is het een rechtbank die decreten uitdeelt van beloning en straf die aan de menselijke ziel worden opgelegd om haar voeten op het rechte pad te houden? Of is het een mysterieus besluit van een willekeurige Schepper die geniet van ons lijden en onze pijn, zodat we ons tot Hem kunnen wenden in smeekbeden? Of is het een evolutionair mechanisme dat is bedacht voor de menselijke ziel om te groeien door ervaring en te leren door falen en vallen? Wat is de noodzaak van lijden en pijn in het grote geheel van dingen? Bovenal, wie kiest ons lot? Zijn het goden die het voor ons weven, of onze ziel die bepaalde ervaringen moet doormaken en daardoor haar eigen verloop kiest? Is het lot gebaseerd op haar intrinsieke behoefte? En hoe zit het met de groten, de stralende zieners, de Avatara's die ook lijden wanneer ze een menselijk lichaam aannemen? Deze en vele andere vragen, in feite alle mogelijke vragen die de mens ooit heeft bedacht of nog niet heeft bedacht, zijn door Sri Aurobindo aan de orde gesteld via de Koningin, de moeder van Savitri, in dit canto. Vervolgens beantwoordt de meesterdichter, de ziener van Savitri, de Heer van Yoga, het geïncarneerde Goddelijke, Sri Aurobindo, ze één voor één door de woorden van Narada, de halfgod, in dit opmerkelijke canto dat op zichzelf staat. Dit boek en dit canto sluiten af door al deze draden te verbinden met het verhaal van Savitri en waarom ook zij de pijn van het lijden en de uitdaging van de dood moet doorstaan.

Boek Zeven

Savitri heeft de uitdaging van het lot aanvaard. Ze staat vastberaden bij de keuze van haar ziel. In tegenstelling tot zwakke zielen die op zoek zijn naar elke mogelijke ontsnappingsroute uit deze wereld van verdriet en pijn, kiest Savitri, als een heldhaftige ziel, ervoor om het lot onder ogen te zien. Daarbij moet ze het raadsel van de dood en alle krachten die de omstandigheden van ons leven bepalen, onder ogen zien. Maar hoe rust ze zich toe om de uitdaging aan te gaan, om een ongunstig lot te confronteren en zelfs te veranderen? Ze kan het niet zomaar doen als een wonder, want dat zou hoogstens een persoonlijke overwinning zijn. Ons is verteld dat ze een incarnatie is van de Goddelijke Moeder, de bron en belichaming van alle krachten. Ze is hier niet gekomen om in te grijpen in een persoonlijk lot en de loop der dingen te veranderen. Daarvoor hoeft ze niet af te dalen en de last van het vlees op zich te nemen. Zij moet in plaats daarvan de weg wijzen aan de mens, iets wat de mens kan en moet doen om te ontsnappen aan de gevolgen van de oeroude onwetendheid die hem achtervolgt als een schaduw en zijn steeds voorwaartse stappen belemmert. Zij moet de deuren openen

naar een hogere mogelijkheid, een collectieve mogelijkheid door een schijnbaar individuele overwinning. Hiervoor moet Savitri zich nu uitrusten. De weg die zij bewandelt om zichzelf te bekrachtigen om de uitdaging van het lot aan te gaan, wordt ons onthuld in 'Het Boek van Yoga'. Het is ook het pad dat aan de mens wordt getoond, dat ook hij moet bewandelen om zich te bevrijden van onwetendheid, onbewustheid, leugen en dood.

Canto Een

Hier zien we de menselijke kant van Savitri. Toch draagt deze menselijke liefde een lieflijkheid in zich die voortkomt uit de vreugde van volmaakt geven en ontvangen in liefde. Savitri ervaart deze vreugde van samenzijn. Maar zij kent ook het noodlot dat hen nadert. Slechts een kortstondig geluk wordt haar geschonken. We zien hier hoe Savitri de menselijke toestanden ervaart die we doormaken totdat we uiteindelijk accepteren dat we altijd pionnen in de handen van het lot zullen blijven. Savitri ervaart in haar menselijke gedaante de beproeving, de vreugde en het verdriet waarvan de schaduw zwaar op haar toekomst werpt.

De Avatar moet het pad beginnen waar de mens is en hem leiden naar waar hij kan komen. Hij komt om de brug te bouwen. Maar daarvoor moet hij allereerst de menselijke ervaring in serieuze ernst begrijpen. Alleen als hij als mens wordt, kan hij de weg naar zijn hogere zelf wijzen, en dan wordt zijn werk gerechtvaardigd. De mens kan dan het voortouw nemen en Gods voorbeeld volgen. Anders zou het Avatarschap geen echt of blijvend doel dienen, behalve voor de weinigen die hem trouw zijn. Hij wordt mens zodat de mens goddelijk kan worden. Hij kan de mensheid dan vragen om zoals hij te worden. Als hij de pijn van de mensheid niet heeft gevoeld, is het zinloos om de weg te wijzen. Daarom moet Savitri ook de pijn in het menselijk hart voelen, de pijn die elke vreugde als een schaduw volgt, de pijn van de scheiding na de vreugde van aardse verbondenheid. Savitri is gekomen om dat te veranderen. Liefde moet de overwinnaar zijn over de dood.

Canto Twee

Ook zij kan, net als zwakkere zielen, deze staat van onderwerping aan de wetten van het lot accepteren en zich neerleggen bij het besluit, en zo de korte tijd die ze heeft van haar deel van de vreugde grijpen. Of ze kan, zoals de vrouwen van weleer, standvastig in de liefde, haar sterfelijke omhulsel afwerpen en haar geliefde volgen naar het rijk van de dood. Maar Savitri is gekomen om hier volmaaktheid te creëren, en niet elders. Daarom wordt ze gewaarschuwd door haar goddelijke Zelf, dat zich vlak achter de sluier van haar menselijke zelf bevindt. Er wordt haar getoond hoe haar keuze niet alleen haarzelf, maar ook de toekomstige mensheid die haar voorbeeld zal volgen, zal beïnvloeden. Ze vraagt haar hogere goddelijke Zelf wat ze moet doen om haar missie te volbrengen: een nieuw goddelijk voorbeeld stellen voor de aarde en de mensheid. Wat haar vervolgens wordt gegeven, is een volledig yogaprogramma dat ze moet volgen. Dit programma is als een beknopt overzicht van Savitri's yoga, voor iedereen die het goddelijke leven hier op aarde wil brengen.

Als getuige van haar eigen natuur kijkt ze naar binnen en ziet ze hoe onze natuur gevuld is met allerlei krachten, van bergtoppen met prachtige landschappen tot de afgronden. Alle wereld-krachten en mogelijkheden liggen verborgen in de mens. Ons verleden leeft voort in ons, lang nadat het dood is en onze toekomst wacht als in een knop aan een boom. Onze evolutie begint met duisternis en beweegt zich langzaam naar licht. Er komt een tijd dat iets in ons begint te bewust te verlangen naar Licht, Liefde, Waarheid, Schoonheid en Goedheid. Maar de duisternis wordt niet gedood. Ze blijft in ons rondspoken en werpt van tijd tot tijd haar schaduw. Dit alles observeert Savitri; dit hele natuurveld is zij gekomen om te veranderen. Ze weet dat deze verandering niet door louter menselijke inspanning kan worden bewerkstelligd. Een hogere Macht moet neerdalen en het aardse leven transformeren. Maar opdat die hogere Macht kan neerdalen, is het allereerst nodig dat onze geheime ziel, het psychische wezen, tevoorschijn komt en vrijelijk deelneemt aan het menselijke spel.

Canto Drie

Gewapend met een enorme en intense aspiratie, baant Savitri zich een weg door de innerlijke poorten die ons bewustzijn belemmeren om binnen te komen, behalve in enkele zeldzame momenten van droom of trance. Ze gaat van niveau naar niveau, van de materiële wereld naar de wereld van het leven en vervolgens verder naar de wereld van het denkvermogen. Elk van deze niveaus biedt haar zijn gaven en zijn weerstanden. Het is gemakkelijk voor de reiziger naar de innerlijke rijken om te verdwalen in een van deze toestanden en lang rond te dwalen in tussenliggende zones in de veronderstelling dat hij is aangekomen. Maar Savitri's gerichte aspiratie en de oprechtheid van haar wezen beschermen haar tegen deze subtiele en occulte gevaren die in haar schuilen. Savitri weigert daar te rusten en gaat verder op weg naar de mystieke grot, die haar wordt aangewezen door de lichtende goden die uit haar ziel voortkomen en zich naar de wereld uitstrekken als prachtige gedachten en gevoelens en behulpzame, lichtende, welwillende energieën.

Canto Vier

Verdergaand komt ze bij de eerste drie emanaties of lichtgevende krachten die uit de ziel voortkomen. Dit zijn de krachten die de fysieke, vitale en mentale natuur ondersteunen van achter de menselijke façade. Het zijn kosmische krachten en hun werking helpt de mens om het lijden en de pijn te verdragen tijdens ons aardse bestaan, om de duisternis te bestrijden en te vechten tegen alles wat de voortschrijdende ziel tegenwerkt, of ze laten stromen van ware kennis en wijsheid vrij die in onze ziel zijn ingebed om ons naar Waarheid, Vrijheid en Onsterfelijkheid te leiden. Maar het menselijk ego heeft deze energieën en krachten en natuurkrachten, die hem gegeven zijn om zijn evolutionaire reis te ondersteunen, toegeëigend en misbruikt als middel om zijn ijdele ambities te bevredigen en het rijk van zijn ego uit te breiden. Deze drie zielskrachten worden ook wel de drie guna's of natuurmodi genoemd: *tamas*, *rajas* en *sattwa*. Deze krachten hebben hun goddelijke

oorsprong als krachten van vrede en uithoudingsvermogen (die veranderen in *tamas*), lichtgevende kracht en sterkte (*rajas*), wijsheid en evenwicht (*sattwa*). Savitri observeert elk van deze lichtgevende krachten en hun corresponderende schaduwen, maar blijft daar niet. Ze moet verder gaan.

Canto Vijf

Eindelijk bereikt ze de drempel van de mystieke grot van het hart waar de ziel verborgen is, omgeven door een muur van mystiek vuur. Een diepe nederigheid is haar toestand terwijl ze op de drempel staat wachtend om over te stappen en de tempel van goddelijkheid binnenin binnen te treden, door de vuurpoort. Dit vuur bewaakt dit zaad van goddelijkheid in ons, zodat het veilig en onaangetast blijft door de verderfelijke invloeden van de buitenwereld. Hoewel een deel van de ziel uitstroomt naar ons uiterlijke leven, hoewel een deel ervan zich identificeert met de uiterlijke omhulling van de mens, blijft het innerlijk onaangetast, op zichzelf staand. Dit moet eerst worden blootgelegd en de natuur overwinnen, zodat al onze mentale, vitale en zelfs fysieke bewegingen door de ziel kunnen worden geleid en beheerst. Dit is de cruciale eerste stap naar de overwinning op de dood. Het is de onsterfelijke ziel ontdekken en hem onze natuur laten beheersen in plaats van het ego de controle te laten overnemen. Savitri betreedt dit heilige der heiligen waar de innerlijke goddelijkheid huist en versmelt met haar ziel. Wat volgt is een overweldigende ervaring. Al haar subtiele centra, de chakra's zoals ze worden genoemd, openen zich onder de invloed van de ziel en hun energieën stromen over haar heen. Elk centrum opent zich en geeft haar natuur een nieuwe verheffing. Alles begint te verfijnen en omhoog zweven onder invloed van het psychische wezen. De Kundalini Shakti is nu volledig ontwaakt en gewekt uit haar slaap in de materie en bereidt haar voor op het machtige werk dat ze is komen volbrengen. Hoe wonderbaarlijk deze staat ook is het is toch een individuele overwinning. Ze is gekomen voor de wereld en daarom kan haar reis hier niet eindigen. Ze moet het laatste geheim ontdekken.

Canto Zes

Savitri leeft nu in een zaligvolle innerlijke staat, bewust van haar ziel en door haar kracht alles verheffend wat haar omringt haar. Dit is de eerste psycho-spirituele transformatie die ze heeft ondergaan. Maar voor haar missie is meer nodig. Ze moet haar universaliteit en transcendentie herwinnen. Ze moet het laatste geheim binnengaan. Ze moet verblijven in de supramentale wereld zoals in haar natuurlijke thuis. Niet alleen de ziel, maar ook de natuur moet vrij zijn en haar goddelijke status ontdekken. De grote Schaduw, het Onbewuste dat achter alle dingen schuilgaat, komt om haar af te leiden van het pad dat haar is toegewezen. Het is de stem van de Nacht die wordt verdreven door de stem van het Licht. Nu moet ze zich volledig ontdoen van elk spoor van het ego, zodat het Supramentale een plaats kan vinden in een uitgestrekt en oneindig bewustzijn. Savitri luistert en, geabsorbeerd in een staat van getuige, treedt ze binnen in de pure stilte en onpersoonlijkheid van het Absolute, de staat van Niets, het Nirvana dat alles tenietdoet. Ze wordt één met de oneindigheid en de eeuwigheid.

Canto Zeven

De realisatie van het onpersoonlijke Brahman is niet genoeg voor de transformatie en de volledige overwinning op dood en lot die Savitri zoekt. Het bevrijdt de ziel volledig en als ze wil, kan de ziel door deze staat opgaan in het Nirvana van het Verdere en een einde maken aan geboorte, dood en zorgen. Maar Savitri gaat verder om de nog grotere transcendentie te bereiken, de Allerhoogste die achter het leven, de natuur en elk element schuilgaat. Savitri treedt nu binnen in dat kosmische Wezen en de Transcendente Allerhoogste die als enige de Macht heeft om dit gevallen leven te verlossen. Aangekomen in de staat van Niets, wordt ze alles. Zo uitgerust is ze nu gewapend met de kennis en de kracht om de krachten van het vaste lot te trotseren en de uitdaging aan te gaan van de onbewuste dood die alles terug de afgrond in trekt.

Boek Acht

Dit boek, bestaande uit één enkele canto met de cryptische titel Canto Drie, lijkt een natuurlijke voortzetting van Canto Een en Twee van Boek Een uit een eerdere versie. Het werd Canto Drie genoemd met verwijzing naar deze eerste twee canto's. *Savitri* werd echter aanzienlijk uitgebreid, met name de yoga van Aswapati en Savitri. Daarom werd deze canto steeds verder naar achteren geschoven maar de titel bleef ongewijzigd.

Canto Drie

Savitri is bereid het raadsel van het menselijk leven onder ogen te zien. Ze is klaar en gewapend om de dood tegemoet te treden. Ze kent de noodlottige dag en gaat daarom met Satyavan het bos in om de wacht te houden. Het noodlottige moment nadert en de god Dood arriveert als een onheilspellende vormloze schaduw en rukt de ziel van Satyavan uit zijn lichaam. Er is een beschrijving van het proces van de fysieke dood. Maar Satyavan heeft een grootse daad van overgave aan Savitri verricht, zelfs terwijl hij wegglijdt in de donkere trance van de dood. Deze vrije en vreugdevolle overgave van zijn wezen was de eerste daad die hij verrichtte toen hij Savitri zag. Dit is het laatste ritueel op het moment van de dood. Savitri volgt nu de voetstappen van de Dood naar zijn donkere hol.

Een Korte Canto – Gewijze Lezer's Gids - Deel Drie

Deel Drie is het voorlaatste deel van het epos. Als deel één gezien wordt als Aswapati's yoga en deel twee als Savitri's yoga, dan kan deel drie terecht gezien worden als Savitri's yoga voor de aarde en de mens. In dit deel gaat Savitri eindelijk de uitdaging van de Dood aan en vernietigt deze. Voordat dit gebeurt, heeft ze al de zegeningen voor Satyavan veiliggesteld zoals beschreven in de oorspronkelijke legende. Sri Aurobindo breidt dit echter verder uit met de zegening die ze moet vragen en ontvangen voor de aarde en het menselijk ras. Door dit te doen, vergroot Sri Aurobindo niet alleen de reikwijdte van het epos, maar zinspeelt hij ook op de voortzetting van het werk dat de Goddelijke Moeder in haar incarnatie als Savitri in dit huidige leven is begonnen. Dit alles is het onderwerp van Deel Drie, dat zich uitstrekt van Boek Negen tot en met Twaalf.

Boek Negen

Hier zien we Savitri met de Dood wandelen door de rijken waar duisternis heerst. Ze daalt af in de put, de afgrond van het geweten, om daar ook het Licht en de Waarheid te brengen. Deze reis is niet alleen bedoeld om Satyavan te redden uit de klauwen van Onwetendheid en Dood, maar ook om de Dood te bekeren. In het originele verhaal eindigt de dialoog tussen Savitri en Yama ermee dat Savitri hem eraan herinnert dat hij niet alleen yamaraja is, de grote beperker van de hoop en aspiraties van de mens, maar ook dharmaraj, de insteller van de wet van de Waarheid. Hij is deze wet van de Waarheid vergeten en lijkt nu te handelen alsof hij onder een mechanische impuls van het onbewuste handelt, waarbij elke opwaartse inspanning moet worden tegengewerkt en ontkend. De aantrekkingskracht ervan belemmert de menselijke vooruitgang en Savitri is hier om dat te veranderen. Zij is hier om de wet van de dood te vervangen door de wet van de Waarheid en zo dharma te herstellen. De wet van de Waarheid moet aan de mensheid worden gegeven, niet alleen om deze te vernieuwen maar ook om deze te verbeteren volgens de eisen van de evolutionaire kracht in elk tijdperk.

In het meedogenloze hart van de Dood plaatst Savitri de kracht van de Liefde en transformeert hem daardoor, waardoor hij de schoonheid van de Liefde voelt. We kunnen stellen dat deze bekering van de Dood, die we in Boek Negen en Tien zien, het belangrijkste deel van het werk is, zonder welke de poging van het leven om te vergoddelijken altijd op enorme moeilijkheden zal stuiten. Met andere woorden, de dood is hier niet zomaar de dood van het lichaam, maar de dood van alle menselijke inspanning naar schoonheid, licht en liefde. Het is deze leugen die altijd als een schaduw over het menselijk leven hangt, die zijn pad afbuigt en de orakels van de goden vervormt en perverteert. Het brengt de mens een levende dood waarin hij vergeet in zijn ziel te kijken en niet meer streeft. De fysieke dood is een relatief kleine gebeurtenis vergeleken met deze innerlijke dood waaraan de mens lijdt. Toch is de overwinning op de fysieke dood het ultieme symbool van de volledigste overwinning, aangezien het in de materie is waar de macht

van de onwetendheid het diepst verankerd is. Het lichaam lijkt volledig beheerst te worden door mechanische wetten die weigeren te veranderen.

Canto Een

Hier zien we Savitri de zwarte put van het onwetendheid betreden, het thuis van de Dood, waar hij zijn kracht vandaan haalt. Het is het rijk waar de Dood almachtig is en even lijkt het alsof al het licht gedoofd is. Maar dit is slechts schijn een duistere asurische maya die het Licht verhult. Savitri ontsteekt het opnieuw en brengt hoop terug, door de Dood en de ziel van de mens eraan te herinneren dat de Nacht niet ons begin of einde is. We komen uit het Licht en naar het Licht gaan we. Nacht, duisternis, dood zijn passages op onze grote reis, stappen die ons leiden naar het herwinnen van onze goddelijkheid en onsterfelijkheid. De Dood probeert haar bang te maken en te ontmoedigen hij probeert haar kracht, licht en hoop af te nemen. Maar Savitri, de onverschrokken yogini, gaat verder in haar Kali-stemming en wekt geleidelijk in haar de kracht die de overwinning op de Dood zal behalen.

Canto Twee

Savitri is de put van de duisternis binnengegaan. Hieruit put de Dood al zijn kracht. Torenhoog als een wezen van duisternis, smeekt de Dood Savitri terug te keren, omdat er geen andere god is dan hij. Maar wanneer hij Savitri's moed ziet om de donkere leegte binnen te gaan, biedt hij haar gunsten aan, alsof hij haar wil wil sussen. Hij herstelt het gezichtsvermogen van Koning Dyumatsena en zijn koninkrijk. Savitri ontvangt de gunsten, maar weigert terug te keren zonder de ziel van Satyavan mee te nemen. De Dood begint nu de eeuwige waarheid te verdraaien en verkondigt zichzelf als de enige ware God. Hij probeert haar te vertellen over de vergankelijkheid en nutteloosheid van al het menselijk leven en de liefde. Hij alleen is eeuwig en er is niemand anders. Maar Savitri kent haar ziel. Ze heeft het Goddelijke beseft en weet wie ze is. Ze daagt de Dood juist uit en stelt de vraag of zijn zogenaamde kennis, die geen enkele basis heeft, klopt. De Dood probeert haar te misleiden door haar te confronteren met de angst voor kennis die liefde niet goedkeurt. Savitri antwoordt kalm dat ware kennis een staat van eenheid is en dat er geen betere manier is om die te bereiken dan door liefde.

Boek Tien

Er zijn schemergebieden waar leven en dood elkaar ontmoeten. Het eerste schemergebied is de dageraad, wanneer de goden van het leven aan de macht zijn. De nacht lijkt hier even te vervagen, maar keert dan weer terug. Dit zijn de rijken van de vitale en mentale werelden, waar de ziel van de mens doorheen reist na de dood. Het tweede schemergebied is de schemering, waar het licht vervaagt en de nacht aan de macht is. Het is het aardse rijk, of martyaloka zoals het wordt genoemd. Hier heerst de Dood. Toch jaagt Savitri hem zijn hol in en behaalt de overwinning.

Canto Een

Savitri heeft de eeuwige Nacht overleefd en volgt de Dood verder. In eerste instantie reist hij samen met de ziel van Satyavan door de vitale en mentale werelden. Daar ontmoeten ze stralende ruimtes en schitterende goden. Het is de hemel gebouwd door de idealistische gedachte van de mens. Achter het masker van de Nacht schuilt het Licht. Duisternis en Nacht zijn een sluier die onze ware waarheid verbergt. Wij zijn kinderen van het Licht, wij leven door het Licht en gaan naar het Licht. Dit is de grote waarheid die hier wordt onthuld.

Canto Twee

De Dood veracht de goden van de mentale en vitale werelden en noemt het allemaal een valstrik. Hij verwerpt het ideaal als een ziekte van het denkvermogen gezaaid in het menselijk hart door de goden. Hij veracht de liefde als slechts een chemisch product van materie, een tijdelijke hallucinatie van gedachten en gevoelens die nooit kan voortduren. De Dood verklaart zichzelf tot de enige en ultieme Waarheid en zijn evangelie van de nutteloosheid van het menselijk leven en de liefde als het enige dat men moet weten. Hij verkondigt dat het in zijn wezen is, en nergens anders, dat zielen rust en vrede vinden. Savitri blijft standvastig in haar liefde voor Satyavan en weigert de liefde te laten sterven of een minderwaardig lot van vergankelijk geluk te aanvaarden door zich tot een andere man of zelfs een god te wenden. Haar wil, vastberaden als een rots, eist van de Dood Satyavan en Satyavan alleen.

Canto Drie

Een lang debat volgt in de schemering, waar licht en duisternis met elkaar verweven zijn. Savitri laat de Dood zien dat de wereld nog in wording is en eist Satyavan op, zodat ze samen een betere wereld kunnen bouwen. Het is nu haar beurt om hem te laten zien wat hij gemist heeft. Savitri onthult aan hem dat hij slechts één kant van de aardse liefde ziet, namelijk dat die al is verdorven door het gif van zijn adem. Ze onthult hem het geheime plan van God voor de aarde en de mens en de schoonheid en straling die de mensheid nog steeds kust en uitnodigt tot hogere dingen. De Dood geeft gedeeltelijk toe, of is eerder onder de indruk van haar schittering, en schenkt haar de gave van mooie en sterke kinderen in wie ze vreugde kan vinden en die voor haar zorgen als ze ouder wordt. Maar hij gebiedt haar alleen terug te keren. Savitri herinnert de Dood er vervolgens aan dat ze alleen Satyavan liefheeft, en dat zijn gave daarom niet zal uitkomen als ze alleen terugkeert. De Dood weigert opnieuw.

Canto Vier

Savitri ontmoet de Dood nu op de grond, waar het bewustzijn naar de aarde afdaalt. De dromen en idealen die in de hemel geboren zijn, leven slechts een korte tijd voordat ze van de aarde verdwijnen. De Dood probeert Savitri

opnieuw te overtuigen van de nutteloosheid van dit alles. Hij erkent nu de mogelijkheid van een onpersoonlijke leegte die mensen ervaren als een god, maar ontkent dat deze enige werkelijke macht heeft om in te grijpen en de loop der dingen te veranderen. Hij adviseert haar om deze droom van een goddelijk leven op aarde op te geven, omdat het niets anders is dan een slavernij. In plaats daarvan moet ze kennis zoeken die haar van deze slavernij zal bevrijden, zodat ook zij kan ontsnappen naar de stilte van Nirvana. Savitri onthult hem echter het grote plan voor het aardse leven en hoe deze heerschappij van duisternis zal eindigen en hoe deze droom van een volmaakt goddelijk leven gevestigd zal worden. De Dood probeert zich nog een laatste keer te verzetten en vraagt Savitri of ze de macht heeft om de dingen hier op aarde te veranderen. Er is een moment van apocalyps en Savitri onthult aan de Dood haar goddelijke gedaante. De Dood kan de druk niet verdragen en lost op in haar Licht. Hij laat zijn wil varen om de ziel van de mens voor altijd in zijn net te vangen. In plaats daarvan wordt hij getransformeerd tot een instrument van leven en licht om de ziel van de mens aan te sporen op het pad van de Waarheid. Met het einde van de Dood wordt de weg geopend voor de overwinning van de menselijke ziel hier op aarde op onwetendheid, leugen, lijden en pijn.

Boek Elf

De Dood, het masker, wordt gedood en in zijn plaats verschijnt het viervoudige Wezen, wiens glorie door geen enkel visioen kan worden beschreven. Hij is het die de Ene Allerhoogste is, buiten wie er geen ander is. Hij is het die als het Allerhoogste Bewustzijn en Wijsheid de schepping initieert. Hij is het die in het atoom en de kluit werkt als de intelligente Wil. Hij is het die de werelden heeft gebouwd en de beweging van de sterren bepaalt.

Savitri krijgt nu een permanente plaats aangeboden in de werelden van de eeuwige manifestatie, waar noch nacht noch duisternis is, noch lijden. Zij kan hier voor altijd bij Satyavan blijven. Maar wederom weigert ze het aanbod dat de aarde aan haar twijfelachtige lot overlaat. Ze wil de ziel van Satyavan als haar eeuwige metgezel op aarde, om hier perfectie te bereiken door te strijden tegen enorme krachten en de sterke weerstand en tegenstand van de aardse natuur. Haar individuele overwinning moet door iedereen gedeeld worden. Gezien haar vastberadenheid en onwankelbare wil om de aarde en de mensheid te redden, neemt de Allerhoogste haar zelfs de werelden van schaduwloos licht af en ontmoet haar in zijn hoogste status, waar de gunst die ze voor de aarde heeft gevraagd, kan worden verleend. Savitri vraagt alles wat de aarde goddelijk zou maken en de mensheid zou helpen marcheren naar een goddelijk leven. De gunsten worden verleend en de wegen worden geopend voor de aarde naar een stralende en gouden toekomst. De grootste zegen, namelijk de transformatie van het aardse leven in goddelijk leven, wordt verleend en daarmee keert Savitri terug naar de aarde, waarbij ze de ziel van Satyavan als een onbetaalbare schat in haar handen houdt en bewaakt.

Boek Twaalf

Alle verhaallijnen komen nu samen om het epos af te sluiten. Koning Dyumatsena heeft zijn koninkrijk en zijn gezichtsvermogen teruggekregen. Ze komen in het bos en ontdekken dat Satyavan nog steeds bij Savitri is, op haar schoot, alsof hij uit een droom is ontwaakt. Hij voelt dat er iets enorms is gebeurd terwijl hij sliep en weet intuïtief dat het allemaal aan haar te danken is dat de dingen zo dramatisch zijn veranderd en dat de goden van het geluk hen allen gunstig gezind zijn. Terloops onthult Savitri het grote geheim dat we hier zijn om te leren, het grootste van alle geheimen: de waarheid van liefde en eenheid. Ze keren terug naar het paleis, maar Savitri koestert de dromen van een nog grotere toekomst en bewaart ze als een goed bewaard geheim in haar boezem.

GESCHRIFTEN OVER BOEK EEN

Een Diepgaande Samenvatting van Boek Een

'Het Boek van Beginnen', zoals de naam al suggereert, legt de brede fundamenteën van het verhaal. Het verhaal is in essentie het verhaal van de schepping zelf en de komst van de Goddelijke Moeder die de aarde en de mensen redt uit de duisternis die hen heeft omhuld. Het verhaal begint daarom met een beschrijving van deze onpeilbare duisternis. Echter, binnen deze duisternis, als het ware verborgen, bevindt zich de gehele schepping zelf in een kiemtoestand, erin betrokken, om zo te zeggen. Maar nog belangrijker is dat er binnenin de Goddelijke Aanwezigheid is die worstelt om uit deze immense duisternis tevoorschijn te komen. Ons wordt hier niet verteld hoe deze duisternis is ontstaan en hoe de schepping in deze donkere en duistere toestand is terechtgekomen. Deze waarheid wordt ons later in het gedicht onthuld. Hier worden we geïntroduceerd in dit duistere begin van alle dingen en de geleidelijke komst van het Licht.

Maar het verdrijven van de duisternis door het Licht is zelf een symbool van de komst van de Goddelijke Moeder. Haar komst is bedoeld om de duisternis, onwetendheid en dood van de aarde te verdrijven, die het lot van de mensheid teisteren en haar vooruitgang naar God belemmeren. Zo worden we in het allereerste canto al geïntroduceerd aan Savitri, als een belichaming, een incarnatie van de Goddelijke Moeder in een ver verleden. In het volgende canto wordt ons ook verteld over het doel van Haar incarnatie, namelijk de mens te redden van zijn huidige benarde situatie en de gevaren die voortvloeien uit de bewustzijnstoestand waarin hij zich bevindt. Zo wordt het verhaal tegelijkertijd oud én hedendaags, ja zelfs eeuwigdurend, aangezien dit gevaar van de ineenstorting van de schepping in een staat van duisternis en chaos de aarde en de mensheid in elke scheppingscyclus achtervolgt. Maar Zij brengt goddelijke Hoop, Licht, Harmonie, Orde, Vrede en bovenal Liefde. Inderdaad, door het verhaal en de ervaringen van Savitri geeft Sri Aurobindo ons niet alleen een glimp, maar brengt ons in contact met het immense en stralende bewustzijn van de Goddelijke Moeder in Haar huidige incarnatie. Haar eigen verhaal wordt het symbool van een groter verhaal dat zich op aarde afspeelt.

*Zo verstrikt in de bitterheid van aardse bestemmingen,
Wachtte zij op haar voorspelde uur van beproeving,
Verstoten van haar ingeboren gelukzaligheid,
Accepteerde zij leven's obscure aardse mantel,
Zich zelfs verbergend voor degenen, die zij liefhad,
De godheid groter door een menselijk lot.
Een donkere voorkennis scheidde haar
Van alles, waarvan zij de ster was en stut;
Te groot het gevaar en de pijn om te delen,
Hield zij in haar verscheurde diepten de komende smart.
Als iemand, die waakt over blind gelaten mensen,
Neemt zij de last op van een onwetend ras,*

Herbergt een vijand, die zij met haar hart voeden moet,

. . .

Apart, van binnen levend, droeg zij alle levens;

Afzijdig droeg zij in zichzelf de wereld:

Haar vrees was een met de goddelijke vrees,

Haar kracht was gebaseerd op de kosmische machten;

De universele Moeder's liefde was de hare.

Tegen het kwaad aan leven's aangetaste wortels,

Met haar eigen rampspoed als haar heimelijke teken,

Maakte zij van haar eigen pijn een mystiek scherp zwaard.

Tegen het kwaad aan leven's aangetaste wortels,

Met haar eigen rampspoed als haar heimelijke teken,

Maakte zij van haar eigen pijn een mystiek scherp zwaard.

Een eenzelvig denken, een wereldwijd hart,

Tot het Onsterfelijke's eenzame ongedeelde werk steeg zij. [8-9]

Na een korte introductie van de Goddelijke Moeder in Canto's 1 en 2 van dit Boek van Beginnen, verschuift de scène naar een soort flashback die ons de achtergrond van deze wonderbaarlijke Komst onthult. Het is de tapasya van Aswapati, de menselijke vader van Savitri, die Haar Wederkomst als een zegen brengt. Aan het einde van een lange en gevaarlijke reis staat de yogi-ziener Aswapati oog in oog met de Goddelijke Moeder en zoekt hij Haar directe interventie in het aardse leven, dat vol is van lijden en pijn. In dit eerste boek maken we ook kennis met Aswapati als de voorloper en pionier van het menselijk ras, die in zich de aspiratie en de angst van de mensheid belichaamt en een uitweg zoekt uit de impasse waarin we gevangen zitten. Het is een lange en zware tapasya, alleen mogelijk voor een goddelijke vertegenwoordiger die een menselijke gedaante aanneemt, zoals Koning Aswapati inderdaad is. In 'Het Boek van Beginnen' maken we kennis met enkele belangrijke eerste stappen op Aswapati's yogische reis. We krijgen een glimp van de toestand en de stappen die Koning Aswapati's bevrijding markeren van de algemene staat van onwetendheid waaraan de mensheid onderworpen is. We krijgen ook een glimp van de geheime kennis die hem is toegekend nadat hij zich heeft bevrijd uit de greep van het aardse denkvermogen en zintuigen die ons gevangen houden in de staat van onwetendheid. Ten slotte krijgen we een glimp te zien van het Nieuwe Bewustzijn en de nieuwe Yoga van supramentale afdaling die wacht op het uur van manifestatie. Terwijl dit Nieuwe Bewustzijn begint af te dalen in Aswapati en nieuwe en goddelijke mogelijkheden met zich meebrengt, geeft Aswapati zijn individuele realisatie op ten gunste van een veel grotere verandering voor de aarde en de mensheid als geheel.

Hier komt het stralende einde van het eerste boek, de rest van zijn reis wordt beschreven in Boek Twee en Drie. Zo zien we dat het verhaal opnieuw een eigentijdse toets krijgt, waarbij door de pagina's het leven van Sri Aurobindo zelf weerklinkt, de enorme arbeid die hij verrichtte, de zware tapasya die hij ondernam en het doel van zijn Yoga.

*Eén in de voorhoede van de onheuglijke queeste,
 Voorvechter van het mysterieuze spel,
 Waarin de Onbekende zichzelf in vormen achtervolgt
 En zijn eeuwigheid beperkt door de uren
 En de blinde Leegte zwoegt om te leven en te zien,
 Een denker en werker in de sfeer van het ideaal,
 Bracht omlaag naar aardes verstomde behoefte haar stralende
 vermogen.
 Van Hem was een geest, die neeg van ruimere sferen
 Tot in ons gebied van kortstondig zicht,
 Een kolonist van onsterfelijkheid.
 Als een wijzende straal op aarde's onzekere wegen,
 Behield zijn geboorte een symbool en een teken;
 Zijn menselijke zelf bedekte als een doorschijnende mantel
 De Alwijze, die de blinde wereld leidt.
 Aangesloten bij de kosmische Ruimte en Tijd
 En hier God's schuld voldoend aan aarde en mens
 Was een groter zoonschap zijn goddelijk recht.
 Ofschoon hij toestemde in de sterfelijke onwetendheid,
 Deelde zijn kennis het onuitspreekbare Licht.
 Als een kracht van de oorspronkelijke Permanentie,
 Verwikkeld in het moment en haar stroom,
 Behield hij de visie van de Uitgestrektheden erachter:
 Een vermogen was in hem van het Onkenbare.
 Als een archivaris van de symbolen van het Verdere,
 Een schatbewaarder van bovenmenselijke dromen,
 Droeg hij het stempel van machtige herinneringen
 En goot hun grandioze stralen op het menselijke leven. [22]*

Boek 1 Canto 1

Boek Een, Canto Een heeft twee hoofdpassages. De eerste passage, die het begin van het boek vormt, beschrijft door middel van een reeks beelden de komst van de Dageraad te midden van de Nacht. Zoals de titel van het canto zelf al suggereert, is dit een symbool van een nog diepere realiteit. De Nacht is hier de staat van onbewustheid waarin de schepping is ondergedompeld. Deze Nacht is echter geen afwezigheid, maar slechts een zelf-verhulling van het Licht. Zelfs in deze volkomen duisternis wachten de zaden van de schepping op hun uur om opnieuw te ontkiemen. Aangeraakt door het Licht zouden ze ontspruiten en bloeien. Het wordt ons ook onthuld dat deze scheppingspoging niet de eerste is. Mogelijk is het een nieuwe scheppingscyclus die op het punt staat te beginnen nadat een eerdere beschaving in duisternis is gehuld, wat in het Indiase denken en concept een *pralaya* wordt genoemd. Tijdens deze ontbinding van een hele

beschavingscyclus worden de structuren en superstructuren meegesleurd in het stof van de tijd. Toch blijft er iets over. Alles is nog niet voorbij. De ziel van een beschaving, de herinnering aan haar collectieve inspanning, blijft als een kiem bestaan, begraven in de duisternis waarin alles is ingestort. Maar met de komst van het Licht ontwaakt er hoop en inspanning te midden van de lethargie en sluimer die de ontbinding vergezelt. Dit alles maakt het epische gedicht zo actueel, vooral omdat we onlangs aan de rand stonden van een nieuwe ineenstorting tijdens de twee wereldoorlogen en de wijdverspreide ineenstorting van eeuwenoude instellingen.

Maar er is hoop; sterker nog, er is altijd hoop, want het Goddelijke bestaat. Verborgen in de diepten van het onbewuste, terwijl het tegelijkertijd oplicht boven de verre horizonnen, is er de Goddelijke Aanwezigheid. Net zoals het licht neerdaalt om het leven opnieuw te wekken, zo daalt ook het Goddelijke Bewustzijn neer op Aarde om de zielen te wekken en redding te brengen aan het Licht dat verborgen ligt in het geheime hart van de Nacht. De eerste passage eindigt met deze hoop, evenals met de hint van de eerste goddelijke afdaling in de schepping die komt om te redden en te bevrijden. De tweede passage onthult nu de waarheid achter het symbool Dageraad. Savitri, een incarnatie van de Goddelijke Moeder, is neergedaald te midden van de duisternis van Onwetendheid om daar Licht, Waarheid, Vrede, Harmonie en Vreugde te brengen. Ook hier zien we een progressie, een aanvankelijke weerstand van de Nacht die niet wil wijken voor het groeiende Licht, maar uiteindelijk wordt het Licht sterker en intenser totdat zelfs de donkerste hoeken doordrenkt zijn met de gloed. Het verspreidt zich en wordt als het ware verstrooid. Zo stuit ook de goddelijke komst op weerstand van de mensheid, maar langzaam werkt de magie en in de innerlijke strijd van de menselijke ziel met duisternis en verderf, wordt de Dood overwonnen en wordt de weg geopend voor een nieuwe stap op de grote reis.

Het canto eindigt aangrijpend met de woorden: *'Dit was de dag dat Satyavan sterven moest.'* Het was begonnen in een staat van volkomen duisternis, dus: *'Het was het uur voor de Goden ontwaken'*. Zo weten we nu waar het verhaal zich bevindt en hebben we een hint gekregen over het einde, dat een onvermijdelijke overwinning van het Licht is. Maar nu moet de strijd met grimmige ernst worden aangegaan, de weerstand van Duisternis, Dood en Nacht moet worden overwonnen, de ziel van de mens, Satyavan genaamd, moet worden bevrijd uit de klauwen van onwetendheid en pijn. Savitri, de Goddelijke Moeder, is hier op aarde om deze strijd voor de mens te voeren en te winnen.

*HET WAS het uur voor de Goden ontwaken.
Over het pad van de goddelijke Gebeurtenis
Lag het enorme, voorvoelende mentale van de Nacht, alleen
In haar onverlichte tempel van de eeuwigheid,
Gestrekt, onbeweeglijk op Stille's grens [1]*

*De hele wrede kwestie van mensen's uren herleefde.
Het offer van lijden en verlangen
Dat de aarde offert aan de onsterfelijke extase,
Begon weer onder de eeuwige Hand.*

*Wakker verdroeg zij de moment's gesloten mars
En overzag deze groene, glimlachende, gevaarlijke wereld,
En hoorde de onwetende schreeuw van levende dingen.
Tussen de triviale geluiden, de onveranderlijke scene
Verrees haar ziel tegenover Tijd en Lot.
Onbeweeglijk in zichzelf verzamelde zij kracht.
Dit was de dag, dat Satyavan sterven moest. [10]*

Boek 1 Canto 2

In Canto 2 krijgen we een korte samenvatting van het verhaal en het centrale thema, namelijk de overwinning van de Liefde op de dood en het lot. Deze Liefde is natuurlijk niet de gebruikelijke passie die mensen ervaren, maar een Kracht die van bovenaf neerdaalt om de schepping te redden. Deze Kracht is geïncarneerd in Savitri, die is neergedaald om Satyavan te redden, de menselijke ziel die verstrikt is in het woud van het menselijk leven, de wetten van karma en alle krachten van onwetendheid die deze aarde en de mensheid gevangenhouden. Savitri daalt af om de wet te veranderen door de last ervan op zich te nemen. Daarom zien we in dit canto een voortdurend contrast tussen de menselijke ziel die gevangen zit in het net van duisternis en onwetendheid, en het wezen van Savitri, die is gekomen om de last van het menselijk ras te delen en te redden. Uiterlijk lijkt ze hetzelfde menselijke lot te delen als anderen, maar innerlijk is er een groot verschil. Ze weigert de wet van het noodlot te accepteren en kiest ervoor te vechten en de wet te veranderen die veel te hard is voor de menselijke ziel die nog steeds in de duisternis van de Nacht reist.

De eerste lange passage (pagina 15) brengt ons in contact met Savitri's wezen en de uitdaging die ze aangaat door het menselijk lichaam en daarmee het menselijk lot aan te nemen. Sri Aurobindo onthult ons door de ogen van Savitri de verwarde knopen van het lot en de krachten van Onwetendheid die de ziel gevangenhouden. Maar Savitri is geboren om te redden. Ze heeft de opperste kracht van transformatie met zich meegebracht, namelijk Liefde. Het is niet liefde zoals wij die begrijpen, maar Liefde in haar goddelijke vorm, in haar oorspronkelijke zuiverheid en kracht. Zij is een belichaming van deze Liefde. Daarom heeft zij deze last aanvaard en is zij in staat het menselijk ras te redden tegen de wet van de dood.

De tweede passage contrasteert ons menselijk leven met Savitri die nu gewapend is voor de strijd. Het Goddelijke staat altijd klaar om te helpen maar er is iets in onze natuur dat niet alleen weigert maar zich zelfs actief verzet tegen de goddelijke aanraking. Ook dit moet onder ogen gezien en aangepakt worden, want het is dit dat de vooruitgang van de mens verhindert naar een vergoddelijking van het leven, naar bevrijding van de wet van de dood, naar Liefde, Licht, Eenheid en Gelukzaligheid. Opnieuw brengt Sri Aurobindo ons terug naar het verhaal en verbindt hij de innerlijke staat van Savitri met het uiterlijke verhaal. Zij is nu volledig wakker op de noodlottige dag, niet alleen uiterlijk wakker, maar ook wakker met de kracht en sterkte van de Goddelijke Moeder die alleen de wet kan veranderen.

*Een diepte van compassie, een verstild heiligdom,
Haar inwaartse hulp ontsloot een poort in de hemel;
Liefde in haar was ruimer dan het universum,
De hele wereld kon toevlucht nemen in haar enkele hart. [15]*

*De grote Wereldmoeder ontwaakte nu in haar:
Een levende keuze keerde lot's koude, dode draai,
Bevestigde de geest's tred op Omstandigheid,
Drong het gevoelloze, ijsselijke, wentelende Wiel terug
En stopte de zwijgende mars van Noodzakelijkheid.
Een vlammeende krijger van de eeuwige toppen,
Gemachtigd om de deur te breken, die ontkend en gesloten was,
Sloeg van Dood's gelaat zijn zwijgende absolute
En verbrak de grenzen van bewustzijn en Tijd. [21]*

Boek 1 Canto 3

Nu we de achtergrond van het verhaal hebben gekregen en zijn geïntroduceerd aan het wezen en de persoonlijkheid van Savitri, neemt de Meesterdichter ons mee op een lange reis die betrekking heeft op de geboorte en komst van Savitri. Hij introduceert ons nu aan Aswapati, de menselijke vader van Savitri, die haar vanuit haar onsterfelijke hoogten naar de sterfelijke wereld brengt. Maar wie is Aswapati en waarom heeft hij zich aan een zware tapasya gewijd? Het is hiertoe nodig de dichter ons nu uit. Want de achtergrond van Savitri's komst is niet minder interessant dan het verhaal van Savitri zelf.

Het canto begint met een introductie van Aswapati. Hij is de voorloper, een pionier, om zo te zeggen, die vanuit de hogere werelden is neergedaald voor een specifiek doel. Zijn gedachten en daden zullen een afdruk en impact achterlaten op de aardse natuur.

*Van Hem was een geest, die neeg van ruimere sferen
Tot in ons gebied van kortstondig zicht,
Een kolonist van onsterfelijkheid.
Als een wijzende straal op aarde's onzekere wegen,
Behield zijn geboorte een symbool en een teken;
Zijn menselijke zelf bedekte als een doorschijnende mantel
De Alwijze, die de blinde wereld leidt. [22]*

Wij allen hebben iets in ons dat lijkt op een afdaling. Het psychische wezen in de mens behoort in feite tot de hogere hemisfeer van het bestaan. Het is een druppel goddelijke gelukzaligheid, een kristallisatie van goddelijke liefde die het spel van tijd en ruimte is binnengegaan om uiteindelijk een middel te worden voor de goddelijke manifestatie op aarde. Maar eerst moet het zichzelf herstellen door een tamelijk lang evolutionair proces dat zich uitstrekt over vele levens. We zien dit beschreven in een aantal prachtige

regels die de evolutionaire reis van de mens samenvatten, zijn ware zelf dat vanbinnen verborgen ligt, het grote doel en de grote ambitie waarnaar de hele schepping met de mensheid als speerpunt beweegt. Aswapati is nu gekomen om de mensheid naar deze grootse vervulling te leiden.

Met deze achtergrond worden we meegenomen in de ene ervaring na de andere die de ziener Koning Aswapati ondergaat als onderdeel van de transformatie die begint die zich in hem afspeelt. Dit zijn hoge en diepgaande ervaringen die bekend waren bij oude yogi's en die als een prototype dienen van wat de mensheid later in het algemeen zal ervaren. In essentie zijn dit ervaringen waarbij er een progressieve verhoging, verbreding en verdieping van zijn bewustzijn plaatsvindt, wat nieuwe krachten en kennis met zich meebrengt die verborgen liggen achter de sluier van onze menselijke persoonlijkheid. Hier worden in detail de stijgende staten van kennis beschreven, het ontwaken en de werking van vermogens van kennis die momenteel slechts zelden worden waargenomen, zoals inspiratie, openbaring en intuïtie. Ook wordt het ontwaken van subtiele zintuigen en van hogere krachten beschreven. We zien hier ook de daadwerkelijke beweging van sadhana die zich in een golfvorm voortbeweegt, nu eens de hoogten en dan weer de afgronden raakt, in plaats van in één rechte lijn omhoog te gaan. Dit komt door de integrale aard van de Werkelijkheid en de werking van de Yoga-Kracht, de Goddelijke Shakti. Uiteindelijk bereikt de ziener Koning Aswapati, die door deze ervaringen wordt geleid, de eerste fundamentele vrijheid, de vrijheid van zijn ziel uit de greep van de lagere natuur. Dit stelt de ziel in staat om hoger en hoger te zweven en op te stijgen naar gebieden van Licht en Vrede, bevrijd van alle illusie en verdriet.

*Aldus kwam zijn ziel's bevrijding van Onwetendheid,
Zijn denkvermogen en lichaam's eerste spirituele verandering.
Een wijde Godskennis kwam in stromen neer van vanboven,
Een nieuwe wereldkennis verbreedde zich van binnenuit:
Zijn dagelijkse gedachten keken op naar het Ware en Ene,
Zijn gewoonste daden welden op uit een innerlijk Licht.
Ontwaakt tot de lijnen, die de Natuur verbergt,
Afgestemd op haar bewegingen, die ons begrip te boven gaan,
Werd hij één met een verborgen universum....
Eén en harmonieus door de Maker's vaardigheid,
Liep de mens in hem in de pas met het goddelijke;
Zijn daden verrieden de innerlijke vlam niet.
Dit smeette de grootsheid van zijn aangezicht naar de wereld.
Een genie verhief zich in de cellen van zijn lichaam,
Die de betekenis kende van zijn lots-omsloten werken,
Verwant aan de opmars van niet volbrachte Vermogens
Voorbij leven's boog in geest's immensiteiten.
Apart leefde hij in denkvermogen's eenzaamheid,
Een halfgod, die de levens van mensen vormgeeft:
Eén ziel's ambitie tilde het ras op;
Een Vermogen werkte, maar niemand wist vanwaar het kwam.*

*De universele krachten waren verbonden met de zijne;
Aarde's kleinheid vullend met hun grenzeloze breedtes,
Trok hij de energieën aan, die een tijdperk veranderen. [44-45]*

Boek 1 Canto 4

Nadat Aswapati zijn ziel heeft bevrijd van de band van onwetendheid die ons als een hulpeloos schepsel aan de paal bindt, richt hij nu zijn blik dieper om de geheime Wijsheid te ontdekken die in de schepping is uitgegaan. Hij zoekt en ontdekt het masterplan van dit universum, de occulte oorzaak en drijvende kracht ervan, het grote doel en de wil die werkzaam is in de atomen en de sterren, het verre doel waarnaar de schepping zich beweegt. Stap voor stap ontdekt hij de geheime Kennis, geheim omdat we die niet kunnen vinden door het verstand of de zintuigen, maar wel door andere vermogens en krachten die nu in Aswapati zijn ontwaakt. Het is een grote, ingrijpende omkering, een omkering van begrip, een omkering van ons zelfbeeld en onze wereldvisie, een omkering van de basis van ons handelen en onze waarden. Op het pad van deze ontdekking is een van de eerste en meest fundamentele ontdekkingen die van het geheime Vuur dat in alles brandt. Dit Vuur is de goddelijke Wil die zich verbergt achter het masker van vormen en namen. Het is de Glorie van God wiens vonken de schepping verlichten en ons leven naar het Goddelijke leiden en ook hier een antwoord scheppen op al wat Waar, Goed en Mooi is. In de mens ontwikkelt deze vonk zich tot een vlam, het psychische centrum dat de dood overleeft en terugkeert in het grote avontuur van het leven voor de grote vervulling.

Maar dit alles is verborgen en wat we hier ervaren is slechts een schemer of grijze schaduw van de onzichtbare Werkelijkheid, geworpen door ons oppervlakkige denkvermogen. Toch kan de mens zich verbinden met deze diepere bron van wijsheid en kracht en daardoor zijn hele leven reorganiseren. Dit is de yoga van de aarde die al sinds haar ontstaan gaande is. De aarde is de uitverkoren plaats voor dit werk, waar het Goddelijke dat in de materie verborgen is, zich geleidelijk aan openbaart en manifesteert. We noemen het evolutie, maar vanuit een spiritueel perspectief is alle evolutie simpelweg een groeiende manifestatie van Dat wat in ons verborgen is. Daarom is het onvermijdelijk dat op een dag het Goddelijke dat in vormen verborgen is, zich volledig zal manifesteren en daardoor ons huidige leven, gebaseerd op onwetendheid, lijden en dwaling, zal veranderen in een leven van Waarheid, Schoonheid, Gelukzaligheid en Liefde, een goddelijk leven.

De mens is voorbestemd om de katalysator te zijn voor deze grote verandering. Nu beweegt hij zich tussen twee polen van één enorme Werkelijkheid. Aan de ene kant van ons menselijk bewustzijn, eronder als het ware, bevindt zich de donkere pool van het bestaan waar alles een schaduw en onwetendheid is. Aan de andere kant bevinden zich de vlamme krachten en vermogens van God. Maar de belangrijkste Waarheid is dat wat zich in ons bevindt zich de Ene die aanwezig is in elk element en deeltje van de schepping. Hij is altijd dicht bij ons en grijpt in met Zijn krachten en Zijn genade om de schepping uit chaos en verwarring te leiden naar Licht, Schoonheid en Waarheid. Achter alle oppervlakkige anomalieën van het

leven schuilt een Leiding die ons door alles heen leidt in deze onwetendheid naar de grote goddelijke openbaring.

Wat volgt zijn enkele lange en boeiende passages die beschrijven hoe de Ene Twee wordt voor de doeleinden van Zijn Spel. Ziel en natuur, Purusha en Prakriti, Ishwara en Shakti zijn verschillende gedaanten van de Ene Werkelijkheid ten behoeve van de schepping. Zo ook Kennis en Onwetendheid, de goden en de titanen zijn lichtgevende en schaduwrijke maskers van de Ene. Hij is het die al deze verschillende objecten is geworden. Hij is het die Ruimte en Tijd en de schepping is geworden. Hij is het die vogel, dier en mens is geworden. In en door de mens klimt Hij naar nog grotere hoogten van supermenselijkheid en een vergoddelijkte mensheid. Omdat God mens is geworden, omdat de mens is geschapen naar het beeld van God, om zo te zeggen, moet de mens één worden met God. Hij is dat in wezen al, zoals de hele schepping dat is. Maar wat in wezen in hem aanwezig is, moet zijn normale en natuurlijke staat worden. Dit is het doel van de schepping, het uiteindelijke ontwerp. Wat we nu zien, is echter een half-voltooid product. De verschijning van goddelijkheid in de mens is de volgende logische stap, de onvermijdelijke volgende openbaring van de schepping.

Ten slotte neemt Sri Aurobindo ons mee op de volledige evolutionaire reis van de mens, van de meest primitieve stadia waarin de mens zich slechts bewust is van de onmiddellijke materiële wereld en het fysieke bestaan, via verschillende gradaties van zelfbewustzijn en wereldbewustzijn, totdat hij een zoeker naar Waarheid en Licht wordt en zich aangetrokken voelt tot wat zich buiten zijn verstand en zijn huidige beperkte bewustzijn bevindt. Het canto eindigt opnieuw met de hoop en de zekerheid van een Nieuwe Schepping op aarde, een goddelijke schepping met de volledige manifestatie van goddelijkheid, van de goddelijke Waarheid, Kracht en Glorie op aarde en in de mens.

*Als een zeeman op de Onbewuste's peilloze zee,
Reist hij door een sterrenwereld van denken
Op Materie's dek naar een spirituele zon.
Door het lawaai en veelvoudig schreeuwen
Door de opgetogen onkenbare stilten,
Door een vreemde middenwereld onder hemelse luchten,
Voorbij aarde's lengtematen en breedtematen,
Is zijn doel gefixeerd buiten alle aanwezige kaarten.
Maar geen zal leren, waarheen hij door het onbekende vaart
Of welke geheime opdracht de grote Moeder gaf.
In de verborgen kracht van haar almachtige Wil,
Door haar adem gedreven over leven's woelige diepte,
Door het donder's gebulder en door het windloze zwijgen,
Door mist en nevel, waarin niets meer is te zien,
Draagt hij haar verzegelde bevelen in zijn borst.
Laat zal hij weten, het mystieke geschrift openend,
Of hij naar een blinde poort gaat in het Onzichtbare
Of, gewapend met haar goedkeuring om een nieuw denkvermogen*

*Te ontdekken en een lichaam in de stad van God
En het Onsterfelijke omsluiten in zijn glorie's huis
En het eindige één maken met de Oneindigheid.*

. . .

*Hij reist verder door waken en door slaap.
Een vermogen is in hem van haar occulte kracht,
Die hem bindt aan zijn eigen schepping's lot,
En nooit kan de machtige Reiziger rusten
En nooit kan de mystieke reis ophouden
Tot het onwetende donker van de mensen's ziel is genomen
En de morgens van God zijn nacht hebben overgenomen.
Zolang de Natuur duurt, is hij ook daar,
Want dit is zeker, hij en zij zijn één;
Zelfs wanneer hij slaapt, houdt hij haar op zijn borst;
Wie haar ook mag verlaten, hij zal niet vertrekken
Om zonder haar in het Onkenbare te rusten.
Er is een waarheid te kennen, er is werk te doen;
Haar spel is echt, hij vervult een Mysterie:
Er is een plan in Moeder's diepe wereldgril,
Een doel in haar uitgestrekte en random spel. [71-72]*

Boek 1 Canto 5

Nu richt Aswapati zijn blik op de ontdekking van de grotere mogelijkheden die het belichaamde wezen op aarde te wachten staan. De nu verborgen krachten van de Geest moeten zich manifesteren in een natuur die klaar is en bevrijd van de banden van Onwetendheid. Het is hier dat we zien hoe Sri Aurobindo's Yoga zich begint te onderscheiden van de traditionele yoga's die tevreden zijn met het zoeken naar bevrijding van Onwetendheid en daardoor verdwijnen uit de manifestatie, het kosmische werk opgevend. In plaats daarvan streeft Aswapati ernaar een grotere wereld te vestigen, de komst van de supermenselijke vorm op aarde te bespoedigen die hij heeft gezien als het verre doel dat op zijn uur wacht.

Maar eerst worden we ertoe gebracht de grote ontdekking te delen dat wat we ervaren als een mystieke leegte of een Nihil in feite gevuld is met de alwetendheid en almacht van het Goddelijke. Daarin treedt Aswapati in beeld en ontdekt hij de grote verzoening die hij zoekt tussen God en wereld, ziel en natuur, Geest en materie. De geheime betekenis en het doel van de Nacht van onwetendheid, dwaling en pijn worden nu aan Hem onthuld. Hij ontdekt waarom het Goddelijke ervoor heeft gekozen om Zijn tegenpool te worden. Met andere woorden, hij ontdekt de grootste van alle waarheden. 'Er is niets anders dan het Goddelijke.'

Zodra dit is onthuld, ontstaat er een nieuwe aspiratie in Aswapati. Hij streeft ernaar het goddelijke te belichamen in dit lichaam van vlees. Het is voor hem niet langer voldoende om het Goddelijke in zichzelf te ervaren en te beseffen. Zelfs het uiterlijke bewustzijn, zelfs dit materiële lichaam in elke cel,

moet deze diepe waarheid ervaren en een transformatie ondergaan door aanraking en druk. Het is een geheel nieuwe en ongekende aspiratie en vereist volledige toewijding. Zo wordt ons verteld dat Aswapati zich terugtrekt uit het rumoer en de drukte van het aardse leven om zich op dit ene doel boven alles te concentreren. Terwijl hij zo hoopt en streeft, wordt hij verrast door een ingeving van boven. Een deel van de kracht en glorie van God, een deel van de gelukzaligheid en schoonheid van het Ongeopenbaarde daalt neer vanuit de transcendente rijken in zijn lichaam en wezen, en initieert een nieuwe transformatie.

*Een Wil, een immense hoop greep nu zijn hart,
En om de bovenmenselijke vorm te onderscheiden,
Sloeg hij zijn ogen op naar ongeziene spirituele hoogten,
En aspireerde om een betere wereld naar beneden te brengen.
De glorie, die hij even had gezien, moet zijn huis zijn.
Een heldere hemelsere zon moet spoedig
Deze duistere kamer met haar donkere inwendige trap verlichten,
De kinderziel in zijn kleine bewaarschool,
Midden tussen objecten, voor een nauwelijks geleerde les bedoeld,
Moet zijn vroege grammatica van het intellect te boven komen
En zijn imitatie van de Aardenatuur's kunst,
Zijn aardse dialect veranderen in Goden's taal,
In levende symbolen de Werkelijkheid bestuderen
En de logica leren van de Oneindigheid.
Het Ideaal moet Natuur's algemene waarheid zijn,
Het lichaam verlicht zijn met de inwonende God,
Het hart en denkvermogen één voelen met alles wat er is,
Een bewuste ziel leven in een bewuste wereld. [76-77]*

*In een goddelijk terugtreden uit het sterfelijke denken,
In een wonderbaarlijk gebaar van zielzicht,
Torende zijn wezen tot padloze hoogten,
Onbeschut door zijn kleding van de mensheid.
Zo verrees hij, om hem naakt en zuiver te ontmoeten,
Sprong er een sterke Nederdaling omlaag. Een Macht, een Vlam,
Een half zichtbare Schoonheid met doodloze ogen,
Een gewelddadige Extase, een verschrikkelijke Lieflijkheid,
Omvatte hem met haar verbazende ledematen
En drong door in zenuw en hart en brein, [80-81]*

Deze transformatie onthult hem het hele geheime plan, de krachten en veren die de schepping in beweging zetten, de machten die talrijke eindigheden scheppen uit het Ene Oneindige. Het volledige scala aan occulte krachten en kosmische energieën komt nu onder zijn hoede. Hij begint het supramentale domein binnen te treden, zelfs terwijl hij zich in zijn lichaam bevindt en

volledig bewust is. Hij vangt een glimp op van de Drie-eenheid, de Opperste Transcendente Goddelijke als Sachchidananda. Hij betreedt het avontuur van het onbekende.

Dit canto en het boek eindigen hier. De afdaling opent nu nieuwe mogelijkheden voor de toekomst, niet alleen voor Aswapati, maar ook voor de aarde en de mensheid. De ascensie van het bewustzijn moet noodzakelijkerwijs een individueel fenomeen zijn, hoewel het steeds meer individuen kan omvatten. Maar de afdaling kan een collectieve mogelijkheid worden als de Krachten en Energieën die afdalen een voldoende steunpunt vinden in de aardse natuur en zich van daaruit als een besmetting verspreiden naar de rest van de mensheid. Nu wendt Aswapati zich tot die mogelijkheid. Hij verwerpt zijn individuele zelfverwerkelijking en wendt zich tot de aarde. Hij bestudeert de verschillende krachten en energieën die hebben bijgedragen aan haar ontstaan en onze evolutie. Dit alles wordt in groot detail beschreven in Boek 2 en Boek 3.

Canto Een: Van Duisternis naar Licht

De Komst van de Goddelijke Moeder en de Initiatie van de Aarde

De zieners van de *Veda's* zagen in de fysieke wereld een weerspiegeling en een beeld van subtiele, diepe waarheden. Ze gebruikten deze beeldspraak met grote behendigheid om diepere realiteiten over te brengen aan het bewustzijn van de mens, dat nog steeds gebonden was aan de fysieke wereld en haar beelden. Sri Aurobindo opent, bijna op dezelfde manier, het eerste canto van *Savitri* met het krachtige symbool van de dageraad. Hoewel dit echter een symbool is van verlichting, en meer specifiek van het ontwaken van de mens tot grotere waarheden en verborgen realiteiten van het bestaan, weeft hij het met zijn meesterlijke hand in het verhaal van het epos. Zo wordt de dageraad tegelijkertijd een symbool en een realiteit. Op het fysieke vlak is het de dag van het lot waarop Satyavan moet sterven. Maar op een dieper niveau, en bijna paradoxaal, is het de dageraad van de schepping, de komst van hoop, licht, inspanning, schoonheid en vreugde in de wereld. De voorspelde dag van de fatale slag wordt zo prachtig beschreven omdat, ongeacht de donkere, sombere nacht, de Goddelijke Moeder daar is en zich over de aarde buigt om de noodzakelijke verandering teweeg te brengen. Zij is de gever van hoop, licht, schoonheid, kracht en gelukzaligheid. Haar komst, haar aanwezigheid, is het zekere teken dat alles goed zal komen, want zelfs uit de duisternis kan zij het Licht tevoorschijn toveren. Het verlichten van de meest alledaagse objecten, zelfs het stof onder onze voeten, Zij schept vormen van schoonheid. Zij is inderdaad het Schepper-Bewustzijn, de Kracht van de Heer van wie de zon een representatief symbool is. Zelfs als de zon blijft waar het slechts ontwaakt, verlicht en alle scheppingshandelingen leidt vanaf haar geboorte tot haar einde, — of haar evolutionaire verandering, door de stralen die zich over de ruimte uitstrekken, zo is ook Zij gekomen uit het land van schaduwloos Licht, reikend naar iedereen voor de enorme taak die voor haar ligt.

Maar dit is niet de eerste keer dat dit gebeurt. Telkens wanneer de schepping in duisternis is gehuld, in een staat van volkomen vergetelheid, alle kracht en hoop verliezend, komt Zij. Luisterend naar de roep van de natuur, arriveert Zij van de andere kant van de oneindigheid om dit alles in Licht te veranderen door haar transformerende aanraking. Wanneer dat gebeurt, wordt alles mooi en vreugdevol, verheven als een sacrament dat reikt naar de hoogste verblijfplaats van de Waarheid. De wil en de vreugde om te leven worden geboren met haar komst en de mens hervat de reis van het lot waarvan de verre uiteinden niet zichtbaar zijn voor zijn ogen.

Dit alles wordt ons geopenbaard bij de allereerste opening. Het is alsof de essentie van het verhaal ons wordt gegeven. Savitri is immers het verhaal van de komst van de Goddelijke Moeder die de loop der tijd zal veranderen. Het is het verhaal van de overwinning op de duisternis door haar Licht, Vrede en Liefde. Het is het verhaal van de huwelijksliefde die de dood overwint, de huwelijksliefde geboren uit de eeuwige verbintenis van de menselijke ziel die in onwetendheid worstelt met haar Goddelijke Geliefde. Als dat kan gebeuren, als de menselijke ziel zich onvoorwaardelijk kan overgeven aan de Goddelijke Moeder, zich kan overgeven aan haar transformerende aanraking, dan is niets onmogelijk. Dat is de boodschap van *Savitri*, de boodschap van hoop die voortkomt uit de aanwezigheid van goddelijke Liefde in de schepping. Schepping is immers geen toeval, het is een goddelijke gebeurtenis. Er is een Wil en Wijsheid die in haar hart werkzaam zijn. Het is waar dat het in duisternis is gehuld en zijn doel en richting lijkt te hebben verloren, maar Zij is daar om het te verlossen door Haar Liefde en Licht. Zij is daar als een innerlijke Aanwezigheid die de klei vormt vanachter de schijnbaar mechanische werking van de materiële natuur. Maar belangrijker nog, Zij daalt af in onze duistere, uiterlijke velden van onwetendheid, trekt het aardse gewaad van sterfelijkheid en dood aan, staat als de leider en koningin van de menselijke mars, vecht voor ons tegen het onvermijdelijke lot en de complexe werking van het blinde lot om het goddelijke spel voor de mens te winnen. Omdat Zij daar is, kan de wereld hopen en durven; omdat Zij daar is, kan de wereld naar het Licht klimmen; omdat Zij daar is, vergeet de wereld te sterven; omdat Zij daar is, zal de mens op een dag de gevaarlijke rand van de dood overschrijden die zijn levensreis omringt en de paden van onsterfelijkheid ontdekken.

Ze is niet alleen daarboven, maar ook hier, in een menselijk lichaam. Door de eeuwen heen werkt ze eraan om de schepping en de mens te vormen tot een volmaakt beeld van God. Maar enige toestemming is nodig van de mens opdat haar werk volledig effect kan sorteren. Zelfs zonder deze toestemming zal de Waarheid die achter de natuur verborgen ligt zich zeker openbaren maar onze toestemming zal de reis korter en soepeler maken. Helaas! De mens verkiest de comfortzones van zijn onwetendheid boven het grote avontuur van het leven om zijn verborgen waarheid te ontdekken. Hij verkiest zijn routine en gewoonten boven het grootste van alle avonturen dat hem uiteindelijk voorbij de goden zal voeren. Hij verkiest zijn kleine comforten en kleine, vluchtige vreugden boven de passie van het Oneindige. Hij stoot het Licht af en verkiest terug te keren naar zijn slaap in de nacht van zijn onwetendheid, die hij ten onrechte licht noemt. En wanneer het ware Licht in zijn leven komt, verwerpt hij de goddelijke gaven ervan, twijfelt eraan en geeft de voorkeur aan de oude en 'schijnbaar veilige' wegen. Sterker nog, hij

probeert zelfs de pracht die van verre is gekomen te vangen en op te sluiten in zijn kleine kamer met sloten van geloofsovertuigingen en sekten. Het Licht komt voor iedereen, maar hij probeert het zich toe te eigenen voor persoonlijk gebruik, het voor zichzelf op te eisen voor zijn egoïstische doeleinden. Hij bouwt tempels, kerken en moskeeën rond de goddelijke Naam, maar weigert de ene ware tempel van de Godheid te bouwen die in zijn eigen hart woont, weigert deel te nemen aan het grote scheppingswerk om de Godheid te manifesteren die verborgen ligt in de diepten van de schepping, weigert te veranderen en getransformeerd te worden door haar aanraking van Liefde.

Zo is het verhaal tot nu toe. Maar de Goddelijke Moeder weigert op te geven. Ze weet dat het niet de mens is, maar het Onbewuste dat de menselijke ziel gevangen houdt in zijn net van onwetendheid en dood. Alle groei gaat uit de duisternis naar het Licht en de duisternis geeft haar heerschappij niet gemakkelijk op. Ze eist haar prijs in de vorm van lijden, wat ze kent. Ze legt het Licht en zijn boodschappers de wet van ellende en pijn op, ze kwelt ons met onbewustheid en sluit ons op met het bedrieglijke spel van leugens dat ons doet afwenden van Licht en Vrede en Waarheid en Liefde. Maar Ze is gekomen en alles zal zeker veranderen. Hoewel de mens kan en moet meewerken, is haar werk is niet afhankelijk van de mens. Zij is aan het werk sinds het ontstaan van de aarde, sterker nog, zij was er zelfs al voordat de elementen konden ontstaan. Haar Liefde is doorgedrongen in de duisternis van het onbewuste en vecht tegen de ondergang. Daarom groeit het Licht, ondanks alles, langzaam en evolueert de mens en zet de aarde haar immense reis naar het Licht voort. Het is haar Werk en zij zal ongetwijfeld slagen, maar ondertussen moet de mens de staat van dood en duisternis doorstaan, wetende dat zij hier is. Zij is hier op aarde, haar Verblijfplaats van Waarheid verlatend. *'Zij maakte de aarde tot haar thuis, voor wie de hemel te klein was.'* Zij heeft de last van het menselijk lot aanvaard, ook al weigert de mens en ontkent de afgrond. Zij is het offer geworden, zodat de mens in haar zuiverend vuur kan branden en als een nieuw wezen kan tevoorschijn komen, met een nieuw lichaam en een nieuw denkvermogen, en dit aardse leven het goddelijke leven wordt.

Dit is de grote betekenis van haar komst, haar komst waarop zieners en wijzen hebben gewacht en naar hebben verlangd.

Hadden zij haar komst gevraagd voor aarde en mens; [332]

Van Duisternis naar Licht

De *Veda's* en de *Upanishads* spreken over het menselijk leven als een reis van duisternis naar licht. De duisternis is de staat van onwetendheid waaruit alles lijkt voort te komen. Het is deze onwetendheid die de oorzaak is van lijden en pijn. Omdat we altijd omringd zijn door deze onwetendheid, vullen we die met allerlei overtuigingen en opvattingen. Onze hoop schept de hemel, onze schaamte schept de hel. Onze angsten scheppen de dood. Zo raken we gevangen in onze mentale opvattingen die de plaats van de Werkelijkheid innemen. Deze opvattingen worden de gevangenis van onze ziel. Hoe kunnen we ons uit deze toestand bevrijden? Welnu, de weg is om onszelf te bevrijden van ons denkvermogen en onze zintuigen die ons gevangen houden. Maar als het denkvermogen als cipier fungeert en de zintuigen de

gevangenismuren bouwen, worden onze verlangens zoveel tralies tussen ons en de immense Vrijheid en Vreugde die aan de wortel van de schepping liggen. Deze behoefte aan vrijheid, deze dwingende drang in de natuur die vanuit een staat van duisternis naar Licht klimt alsof ze hulpeloos wordt aangetrokken, wordt prachtig beschreven in het beroemde vers van de *Brihadaranyaka Upanishad*:

Asado ma sadgamaya, tamaso ma jyotirgamaya, mrityor ma amritamgamaya...

Van Niet-Zijn naar het Ware Zijn, van Duisternis naar Licht, van Dood naar Onsterfelijkheid.

Dit wil niet zeggen dat er geen toestanden bestaan die overeenkomen met de hemel en de hel. Toestanden van vreugde en vrede (de hemel) bestaan, evenals toestanden van lijden en wanhoop (de hel). Zo bestaat ook de dood, niet zoals wij die begrijpen, maar als een kracht van vernietiging in het universum. Deze vernietiging verwijdt vormen die niet langer het evolutionaire doel kunnen dienen dat de schepping aandrijft. Het is, zouden we zelfs kunnen zeggen, onmisbaar, complementair aan de geboorte van vormen. Deze vernietiging of het ophouden van vormen zou echter niet zoveel afschuw met zich meebrengen als we ons bewust waren van het onsterfelijke element in ons en ons ermee identificeerden. Dan zou het niet meer zijn dan het verwisselen van onze kleding, zoals de Gita het bondig stelt. Het is onze onwetendheid die de dood zijn afschuwelijke vorm van terreur en angst geeft. Door deze angst en terreur die geassocieerd worden met de vernietiging van vormen, lijkt de dood iets afschuwelijks voor ons beperkte bewustzijn. We beginnen in zijn schaduw te leven, die met elk jaar van ons leven op aarde toeneemt, als een grimmige herinnering aan de vergankelijkheid van al onze vreugden en de kortstondigheid van onze liefde. Het lijkt al onze pogingen tot volmaaktheid teniet te doen, totdat we in ons beperkte begrip van Gods wegen in de schepping uiteindelijk alles als een illusie verklaren en de schepping zelf als een ijdelheid der ijdelheden. Natuurlijk zou zo'n God, als die al zou bestaan, niet het wijze en meedogende Wezen zijn dat we intuïtief verwachten, maar een soort tiran die werelden bouwt om onze ziel in een illusie te vangen en ons uit angst tot hem te laten bidden en uit angst voor de gruwel van de schepping naar hem toe te laten vluchten. Zo is vaak de god van religies, zoals die in het menselijke denkvermogen wordt afgeschilderd door middel van volksverhalen en bepaalde heilige geschriften. Deze angst en afschuw zijn te wijten aan de Onwetendheid en het Onbewuste die zich achter in de wereld bevinden en waarvan niet alleen onze ziel, maar ook onze natuur verlossing zoekt.

*Mijn wil, mijn roep is daar in mensen en dingen;
Maar het Onbewuste ligt aan wereld's grijze achterkant
En trekt naar zijn borst van Nacht en Dood en Slaap.
Opgesloten in zijn duistere en verstilde afgrond
Laat het een beetje bewustzijn ontsnappen,
Maar afgunstig op het groeiende licht houdt het zich in*

*Nabij de obscure randen van zijn grot,
Alsof een tedere onwetende moeder haar kind
Gebonden houdt aan de schortbanden van Onwetendheid.
Het Onbewuste zou niet zonder mensen's denkvermogen
Het mysterie kunnen lezen van de wereld, die haar slaap gemaakt
heeft:
De mens is haar sleutel om een bewuste deur te ontsluiten.
Maar nog steeds houdt het hem bengelend in zijn greep:
Het trekt zijn reusachtige cirkel rond zijn gedachten,
Het sluit zijn hart voor het hemelse Licht. [690]*

Maar de Waarheid is anders dan wat wij ons ervan voorstellen met ons beperkte bewustzijn. Deze wereld is anders dan ze lijkt. Het is slechts een illusie in de zin dat we haar niet correct waarnemen. Maar we kunnen onze waarnemingen corrigeren, we kunnen ons denkvermogen vullen met Waarheid-Licht, onze zintuigen overspoelen met de harmonieuze ritmes van Schoonheid die achter de schepping schuilgaan. Zo kan deze illusie worden gecorrigeerd en deze nachtmerrie ophouden te bestaan. Zo onthult Savitri ons:

*Maar Maya is een sluier van het Absolute;
Een occulte Waarheid heeft deze machtige wereld gemaakt:
De Eeuwige's wijsheid en zelfkennis handelen
In het onwetende Denkvermogen en in de lichaam's stappen.
Het Onbewuste is Superbewuste's slaap.
Een onbegrijpelijke Intelligentie
Verzint schepping's diepzinnige paradox;
Spiritueel denken wordt gepropt in Materie's vormen,
Ongezien werpt het een stille energie uit
En werkt een wonder uit door een machine.
Alles hier is een mysterie van tegenstellingen:
Duisternis is een magie van zelf-verborgen Licht,
Lijden een of andere geheime verrukking's tragische masker
En de dood een instrument van eeuwigdurend leven.
Ofschoon de Dood naast ons loopt op Leven's weg,
Een schemerige omstander bij de lichaam's start
En een laatste oordeel op mensen's futiele werken,
Is het raadsel anders van zijn ambigue gezicht:
De Dood is een trap, een deur, een strompelende schrede,
Die de ziel moet nemen om van geboorte naar geboorte te gaan,
Een grijze nederlaag, zwanger van overwinning,
Een zweep, die ons striemt naar onze onsterfelijke staat.
De onbewuste wereld is de geest's zelfgemaakte ruimte,
De eeuwige Nacht de schaduw van de Eeuwige Dag.*

*De Nacht is niet ons begin, noch ons einde;
Zij is de donkere Moeder, in wiens schoot wij ons verborgen
hebben,
Veilig voor een te snel ontwaken tot wereldpijn.
We kwamen tot haar vanuit een hemels Licht,
Door het Licht leven wij en naar het Licht gaan wij. [600-601]*

En de Moeder zegt:

De kennis die de Yogi bezit, is ook een antwoord op de verschrikkelijke theorie dat alles wat plaatsvindt Gods directe werk is. Want zodra je opstijgt naar het Supramentale, besef je onmiddellijk dat de wereld vals en vervormd is. De supramentale waarheid heeft zich helemaal niet gemanifesteerd. Hoe kan de wereld dan een authentieke uitdrukking zijn van het Goddelijke? Pas wanneer het Supramentale is gevestigd en heerst hier, dan pas kan men zeggen dat de Allerhoogste Wil authentiek gemanifesteerd is. Tegelijkertijd moeten we de gevaarlijke overdrijving van het gevoel van de valsheid van de wereld vermijden, die ontstaat bij hen die het hogere bewustzijn hebben bereikt. Wat er met Shankara en anderen zoals hij gebeurde, was dat ze een glimp opvingen van het ware bewustzijn, waardoor de valsheid van deze wereld zo scherp afstak dat ze het universum niet alleen vals verklaarden, maar ook een werkelijk niet-bestaande illusie die volledig moest worden verworpen. Wij daarentegen zien de valsheid ervan, maar beseffen ook dat het moet worden vervangen en niet als een illusie moet worden verworpen. Alleen is de waarheid verkeerd vertaald, iets is tussenbeide gekomen om de goddelijke werkelijkheid te verdraaien, maar de wereld is in feite bedoeld om die uit te drukken. En die uitdrukken is inderdaad onze Yoga.

CWM 3: 162

Wat is de weg? Het pad is in ons ingebouwd. We hebben al de middelen gekregen om de vervorming te herstellen. Diep in het hart van de schepping, in elk deeltje van de schepping, in het stof waaruit deze aarde bestaat, brandt een vlam, een vlam van aspiratie die altijd brandt en toeneemt met dag en nacht. Het zoekt naar Schoonheid, Waarheid en Goedheid zelfs wanneer alles om ons heen duisternis en strijd is. Het is het onsterfelijke element in ons dat de dood en nederlaag overleeft, oprijst uit de brandstapel en het graf, volhardt in de inspanning en de pijn ondanks een miljoen obstakels en tijdelijke mislukkingen. Savitri onthult ons het geheim van deze vlam van God die in de mens woont:

*Maar omdat zij het zwoegen kent van denkvermogen en leven,
Zoals een moeder haar kinderen's levens voelt en deelt,
Brengt zij een klein deel van zichzelf naar voren,
Een wezen, niet groter dan de duim van een mens,
In de verborgen streek van het hart*

*Om de pijn onder ogen te zien en de zaligheid te vergeten,
 Om het leed te delen en aarde's wonden te verdragen
 En te werken midden tussen het werk van de sterren.
 Dit binnenin ons lacht en huilt, lijdt onder de slag,
 Jubelt in de overwinning, worstelt voor de kroon;
 Geïdentificeerd met denkvermogen en lichaam en leven,
 Neemt het hun angst en nederlaag op zich,
 Bloedt met Lot's zweepslagen en hangt aan het kruis,
 Toch ondersteunt het niet gewonde en onsterfelijke zelf
 De acteur in de menselijke scene.
 Door dit zendt zij haar glorie en haar vermogens,
 Dringt naar wijsheid's hoogten, door misère's diepten;
 Zij geeft ons de sterkte om onze dagelijkse taak te volbrengen
 En sympathie, die deelneemt in ander's droefenis
 En het beetje sterkte, dat we hebben, om ons ras te helpen,
 Wij, die de rol van het universum moeten vervullen,
 Dat zichzelf uitspeelt in een kleine menselijke gedaante
 En op onze schouders de worstelende wereld moeten dragen.
 Dit is onze godheid, klein en ontsierd;
 In dit menselijke deel van goddelijkheid
 Zetelt zij de grootsheid van de ziel in de Tijd
 Om te verheffen van licht naar licht, van vermogen naar vermogen,
 Tot het zal staan op een hemelse top, een koning. [526-527]*

Savitri verzekert ons ook van de uiteindelijke overwinning van deze vonk van God tegen de duisternis van Onwetendheid die ons leven hier omringt. Deze vlam, een genadegave aan het leven op aarde, werd geplant nog voordat de eerste levensvormen ontstonden. Ze is speciaal naar de aarde gezonden om het evolutieproces te ondersteunen door de lange, kronkelende wegen van de tijd. Maar van tijd tot tijd, wanneer het spel van het aardse leven te dramatisch wordt, wanneer de schepping een cruciale fase doormaakt en op de rand van chaos en ineenstorting staat, vindt er een speciale interventie plaats om de reis te ondersteunen. Een adem van God daalt neer uit de hoogten en de Geest wordt weer vlees, zodat, vervuld met zijn goddelijke inspiratie, ook de materie zich bewust kan worden van de Geest. Deze perioden van interventie, waarin de anders zo trage en pijnlijke evolutie een plotselinge en snelle sprong maakt, worden het 'Uur van God' genoemd, en de speciale afdalingen die de loop van de Tijd veranderen en de schepping redden van een onvermijdelijke ramp, staan bekend als Avatara's. Natuurlijk is God er altijd, verborgen achter alle dingen, achter zowel schepping als vernietiging, achter zowel goed als kwaad, en gebruikt Hij beide als middel voor de menselijke opstijging naar goddelijke Vrijheid, Licht, Waarheid en Onsterfelijkheid. Hij stuurt de dingen van achteren aan met behulp van instrumenten voor zijn grootse plan. Maar tijdens deze speciale afdalingen treedt Hij zelf naar voren, neemt Hij de rol van Leider en Gids op zich, stuurt Hij het wiel van de Tijd en verandert Hij het lot. Zodra de

verandering is voltrokken, de beslissende wending is genomen, de overwinning van Licht en Waarheid verzekerd is, trekt de adem van God zich even terug terwijl hij nu toekijkt vanaf de heuvels van stilte vanwaar hij was neergedaald. Dan moet de mens opnieuw het werk volgen van de sterren, die nu correct zijn uitgelijnd en op koers zijn gezet door de goddelijke Interventie. Hij moet samen met de Tijd de grote reis en de volgende stap uitwerken met geloof als kompas en de ontwaakte ziel als stuurman en gids. Het is een van deze goddelijke Interventies die wordt beschreven in *Savitri*, het Uur van God, toen de Goddelijke Moeder zelf neerdaalde in de schepping om haar één stap voorwaarts te leiden naar haar onvermijdelijke bestemming: Licht en Waarheid en Vrijheid en Gelukzaligheid. In feite is de Nieuwe Dageraad het dichtstbij wanneer de Nacht het dikst is:

*Maar, wanneer het uur van het Goddelijke nadert,
Zal de Machtige Moeder geboorte nemen in de Tijd
En God geboren worden in menselijke klei
In gedaanten, gereed gemaakt door uw menselijke levens.
Dan zal de allerhoogste Waarheid gegeven worden aan de mens:
[705]
Zelfs al zou een vijandige kracht zich vastklemmen aan zijn
bewind
En zijn recht's eeuwigdurende soevereiniteit opeisen
En de mens zijn hoge spirituele lot weigeren,
Zal toch de geheime Waarheid in dingen prevaleren.
Want in de opmars van de al-vervullende Tijd
Moet het uur komen van de Transcendente's wil:
Alles wendt en keert zich naar zijn voorbestemde einden
In Natuur's gefixeerde onvermijdelijke koers,
Verordend sinds het begin van de werelden
In de diepe essentie van geschapen dingen:
Zelfs zal er als een kroon op alles
Het einde komen van de Dood, de dood van Onwetendheid.
Maar eerst moet de hoge Waarheid voet zetten op aarde
En de mens aspireren naar Eeuwige's licht
En al zijn ledematen de geest's aanraking voelen
En heel zijn leven een innerlijke Kracht gehoorzamen. [708]*

Menselijke Aspiratie en Voorbije Dageraden

De waarheid van een innerlijk ontwaken en de groei van ervaringen op de spirituele reis wordt prachtig beschreven door Sri Aurobindo door middel van de beelden van de dageraad en het licht zoals die zich gedurende de dag ontwikkelen. Net zoals de dageraad, eerst slechts een zwakke glimp, vervolgens een druppeltje licht, uitgroeit tot de volle gloed van de zon, zo begint ook onze spirituele reis met de geboorte van aspiratie, een ontwaken

tot de Waarheid. Dan komen en gaan ervaringen die ons een tijdje raken, totdat de duisternis uiteindelijk oplost in het groeiende Licht.

Eerst is er natuurlijk de geboorte van aspiratie. Onze aardse materie wordt een vaas die de vlam vasthoudt. We moeten die beschermen tegen de krachten van de Nacht die nog steeds actief zijn. Maar uiteindelijk breekt de dageraad aan en daarmee de eerste gloed van ontwaken. Er is nu helderheid, want het pad wordt voor ons zichtbaar. Het is als het inwijdingsritueel van yoga. In het begin wordt het einde voorbereid. Zo ook dringen de zaden van het Licht diep de aarde in en begraven de dromen van de Zon en haar grootsheid in de menselijke bodem. Er is een uitstorting van de openbaringen en de glorie die zojuist zijn aanschouwd. Dit alles is slechts een eerste teken van wat nog komen gaat. Het Licht brengt de boodschap van hoop met zich mee, de zekerheid van de overwinning op de Nacht en haar machten die zich in onze duistere delen hebben verscholen. Hoe donker de Nacht ook is, hoe moeilijk en uitdagend de strijd met het Onbewuste ook is, de triomf van de goddelijke inspiratie zal zeker komen. Zelfs als het Licht na een tijdje lijkt te vervagen, heeft het de impuls gegeven voor een toekomstige Nieuwe Schepping. De zaden die in dit uur zijn gezaaid, zullen zeker ooit ontkiemen wanneer de tijd rijp is en de seizoenen zijn er klaar voor.

De schijnbaar zinloze wereld begint een nieuwe betekenis en doel te krijgen, waarbij in haar herwonnen Licht de stroming van vroegere dageraad en de spirituele inspanningen van de vroegere zieners van Waarheid en Licht zich openbaren. De innerlijke hemel van de mens, de hemel van zijn hogere mentaliteit, is gevuld met verwondering en gelukzaligheid. De toppen van zijn natuur worden in vuur en vlam gezet en gloeien van pracht. De oranje gloed herinnert de aarde eraan dat haar rode en bruine lichaam op een dag zal veranderen in zonovergoten goud. Materie zal worden getransformeerd door de kracht van de Geest en de vroegere spirituele ontwaking zullen tot hun volle vrucht en uiteindelijke vervulling komen.

Door te verwijzen naar de spirituele dageraad uit het verleden en deze vervolgens te verbinden met het heden en de toekomst, werpt Sri Aurobindo een nieuw licht op ons huidige begrip van de mythen die ervan uitgaan dat het slechts gebrabbel was van een primitief volk dat de natuur vereerde. Net als in deze openingspassage van *Savitri*, gebruikten de zieners uit het verleden ook beelden van de fysieke natuur om diepe innerlijke ervaringen te onthullen. De ingewijde die het pad van deze 'voorvaders' had bewandeld, kon hun betekenis goed begrijpen, terwijl voor de niet-ingewijde de innerlijke betekenis verloren ging in een warboel van onbegrijpelijke woorden.

Sri Aurobindo gebruikt ook een vergelijkbare stijl en beeldspraak als de *Veda's* die spreken over de voorvaders die voor de Rishi's van die tijd leefden. Het is geen overdrijving om te zeggen dat *Savitri* inderdaad een Veda is, een Veda van de toekomst die de lijnen van eerdere spirituele inspanningen van de mensheid naar hun grootse hoogtepunt brengt. Wat is voorzien en beloofd, komt tot zijn onvermijdelijke vervulling.

Onze aarde, gevormd uit de donkere, onbewuste oceaan van het bestaan, verheft haar hoge formaties en opstijgende pieken naar de hemel; de hemel van het denkvermogen heeft zijn eigen formaties, wolken die hun bliksem en hun levenswater uitstralen; de stromen van helderheid en honing stijgen op uit de onderbewuste oceaan beneden

en zoeken de bovenbewuste oceaan boven; en van bovenaf zendt die oceaan haar rivieren van licht, waarheid en gelukzaligheid naar beneden, zelfs tot in ons fysieke wezen. Zo zingen de Vedische dichters in beelden van de fysieke natuur de hymne van onze spirituele opstijging. Die hemelvaart is reeds bewerkstelligd door de Ouden, de menselijke voorvaderen, en de geesten van deze grote Voorouders staan hun nakomelingen nog steeds bij; want de nieuwe dageraad herhaalt de oude en buigt zich voorover in het licht om zich te voegen bij de dageraad van de toekomst.

Hymnen aan het Mystieke Vuur, CWSA 15: 383

We kunnen daarom veronderstellen dat onze huidige Sanhita het einde van een periode vertegenwoordigt, niet het begin ervan, noch zelfs enkele van de opeenvolgende stadia. Het is zelfs mogelijk dat de oudste hymnen een relatief moderne ontwikkeling zijn, of een versie van een ouder lyrisch evangelie, vervat in de vrijere en meer buigzame vormen van een nog eerdere menselijke taal. Of de hele omvangrijke massa litanieën is slechts een selectie door Veda Vyasa uit een rijker vocaal Arisch verleden. Gemaakt, volgens de algemene overtuiging, door Krishna van het Eiland, de grote traditionele wijze, de kolossale samensteller (Vyasa), met zijn gezicht gericht naar het begin van de IJzertijd, naar de eeuwen van toenemende schemering en uiteindelijke duisternis, is het wellicht slechts het laatste testament van de Tijdperken van Intuïtie, de lichtgevende Dageraad van de Voorvaders, aan hun nakomelingen, aan een menselijk ras dat zich in geest al wendt naar de lagere niveaus en de gemakkelijkere en veiligere winsten — veilig misschien alleen in schijn — van het fysieke leven en van het intellect en de logische rede.

Maar dit zijn slechts speculaties en gevolgtrekkingen. Zeker is dat de oude traditie van een progressieve verduistering en verlies van de Veda als de wet van de menselijke cyclus volledig is gerechtvaardigd door de gebeurtenis. De verduistering was al ver gevorderd vóór het begin van het volgende grote tijdperk van de Indiase spiritualiteit, het Vedantische tijdperk, dat ernaar streefde om te behouden of te herstellen wat er nog te redden viel van de oude kennis. Het kon ook niet anders. Want het systeem van de Vedische mystici was gebaseerd op ervaringen die moeilijk te bevatten waren voor de gewone mens en werkte met behulp van vermogens die bij de meesten van ons rudimentair en onvolmaakt ontwikkeld zijn en, als ze al actief zijn, vermengd en onregelmatig functioneren. Zodra de eerste intensiteit van de zoektocht naar de waarheid voorbij was, zouden er onvermijdelijk perioden van vermoeidheid en ontspanning volgen waarin de oude waarheden gedeeltelijk verloren zouden gaan. En eenmaal verloren, konden ze niet gemakkelijk worden teruggevonden door de betekenis van de oude hymnen te bestuderen; want die hymnen waren geformuleerd in een opzettelijk dubbelzinnige taal.

De Veda zelf spreekt voortdurend over 'oude' en 'moderne' Rishis (pūrvah... nūtanah), de eersten zo ver weg dat ze beschouwd kunnen worden als een soort halfgoden, de eerste grondleggers van kennis.

De Moeder herinnert ons hier ook aan in haar antwoorden aan een leerling:

Lieve Moeder, u hebt gezegd: Het Supramentale is neergedaald op aarde. Wat betekent dat precies? U hebt ook gezegd: "De dingen die beloofd zijn, zijn vervuld." Wat zijn deze dingen?²

Ach, dat is pas onwetendheid! Dit werd al heel lang geleden beloofd, dit werd al heel lang geleden gezegd — niet alleen hier — sinds het begin der aarde. Er zijn allerlei voorspellingen gedaan door allerlei profeten; er is gezegd: "Er zal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen, een nieuw ras zal geboren worden, de wereld zal veranderd worden..." Profeten hebben hierover gesproken in alle tradities.

U zei: "Ze zijn vervuld."

Ja. En dus?

Waar is het nieuwe ras?

Het nieuwe ras? Wacht nog een paar duizend jaar, en je zult het zien!

Toen het denkvermogen op aarde neerdaalde, tussen het moment dat het denkvermogen zich manifesteerde in de aardatmosfeer en de tijd dat de eerste mens verscheen, zijn er bijna een miljoen jaar verstreken. Nu zal het sneller gaan, omdat de mens het verwacht, hij heeft een vaag idee; hij verwacht in zekere zin de komst van de supermens, terwijl de apen zeker niet de geboorte van de mens verwachtten, ze er nooit aan hadden gedacht – om de goede reden dat ze waarschijnlijk niet veel denken. Maar de mens heeft eraan gedacht en wacht erop, dus het zal sneller gaan. Maar sneller betekent waarschijnlijk nog steeds duizenden jaren. We zullen er over een paar duizend jaar weer over spreken! (Stilte)

Mensen die innerlijk klaar zijn, die openstaan en in contact staan met hogere krachten, mensen die min of meer direct persoonlijk contact hebben gehad met het supramentale Licht en Bewustzijn, kunnen het verschil in de aardse atmosfeer voelen.

² Moeder kondigde de Supramentale Manifestatie van 29 februari aan in twee boodschappen die in het Bulletin van april 1956 werden gepubliceerd:

*"Heer, U hebt gewild en ik voer uit,
Een nieuw licht breekt aan op de aarde,
Een nieuwe wereld wordt geboren.
De dingen die beloofd waren, zijn vervuld."*

"De manifestatie van het Supramentale op aarde is niet langer een belofte, maar een levend feit, een realiteit.

"Het is hier aan het werk, en er zal een dag komen dat zelfs de blindsten, de meest onbewuste, zelfs de meest onwilligen gedwongen zullen zijn het te erkennen." CWM 8: 126-128

Maar daarvoor... Alleen zij die kunnen zoiets kennen, alleen het supramentale bewustzijn in een individu kan dit Supramentale waarnemen dat in de aardatmosfeer werkzaam is. Degenen die om de een of andere reden deze waarneming hebben ontwikkeld, kunnen het zien. Maar degenen die zich niet eens bewust zijn van een innerlijk wezen — slechts een beetje aanwezig — en die zich volstrekt niet zouden kunnen voorstellen hoe hun ziel eruit ziet, die zijn zeker nog niet klaar om het verschil in de aardatmosfeer waar te nemen. Daarvoor hebben ze nog een lange weg te gaan. Want voor degenen wier bewustzijn min of meer uitsluitend gericht is op het uiterlijke wezen — mentaal, vitaal en fysiek — moeten dingen een absurde en onverwachte vorm aannemen voordat ze ze kunnen herkennen. Dan noemen ze het wonderen.

Maar het voortdurende wonder van de tussenkomst van krachten die omstandigheden en karakters verandert en een zeer wijdverspreid resultaat heeft, dat noemen ze geen wonder, want alleen het loutere uiterlijk wordt waargenomen en dit lijkt heel natuurlijk. Maar eerlijk gezegd, als je zou nadenken over het kleinste dingetje dat gebeurt, zou je moeten erkennen dat het wonderbaarlijk is. Juist omdat je er niet over nadent, neem je de dingen zoals ze zijn, zonder ze in twijfel te trekken; anders zou je elke dag talloze keren tegen jezelf zeggen: "Echt waar? Dit is toch verbazingwekkend! Hoe is dit gebeurd?"

Simpel gezegd is het een gewoonte om dingen op een puur oppervlakkige manier te zien.

Het vuur dat in de Veda's wordt genoemd, is duidelijk niet alleen de hitte en het licht van de zon, maar het mystieke vuur dat door de oude mystici werd aanbeden. Het is een subtiel vuur dat wordt ervaren door het oog van yoga. Dit vuur is de eerste duidelijke manifestatie van de goddelijkheid in de mens en vertegenwoordigt de goddelijke Wil die in de kosmos werkt:

Wanneer de ziener spreekt over Agni als "de lichtgevende bewaker van de Waarheid die in zijn eigen huis schijnt", of over Mitra en Varuna of andere goden als "in contact met de Waarheid en de Waarheid laten groeien" of als "geboren in de Waarheid", dan zijn dit woorden van een mystieke dichter, die denkt aan die innerlijke Waarheid achter de dingen waarnaar de vroege wijzen op zoek waren. Hij denkt niet aan de heersende Natuurkracht over het uiterlijke element van vuur of van het vuur van het ceremoniële offer.

CWSA 15: 12

De elementen van het uiterlijke offer in de Veda worden gebruikt als symbolen van het innerlijke offer en zelf-offering; we geven wat we zijn en wat we hebben, zodat de rijkdommen van de goddelijke Waarheid en het Licht in ons leven kunnen neerdalen en de elementen van onze innerlijke geboorte in de Waarheid kunnen worden. Een juist denken, een juist begrip, een juiste handeling moet in ons ontstaan, wat het denken, de impuls en de handeling is van die hogere Waarheid, ṛtasya preṣā, ṛtasya dhīti, en hiermee moeten we onszelf in die Waarheid

opbouwen. Ons offer is een reis, een pelgrimstocht en een strijd, — een reis naar de Goden en we maken ook die reis met Agni, de innerlijke Vlam, als onze gids en leider. Onze menselijke dingen worden door het mystieke Vuur verheven tot het onsterfelijke wezen, tot de Grote Hemel, en de goddelijke dingen dalen in ons neer.

ibid.: 20

Agni is deze kracht. Hij is een goddelijke kracht die zich eerst manifesteert in materie als warmte, licht en materiële energie en vervolgens, in verschillende vormen in de andere principes van het menselijk bewustzijn, hem door een progressieve manifestatie omhoog leidt naar de Waarheid en de Gelukzaligheid.

Isha Upanishad, CWSA 17: 10

Op basis van deze opvatting van de werelden en de relatie van deze verschillende zielstoestanden tot elkaar, geeft de Upanishad vervolgens de twee lijnen van kennis en handelen aan die leiden tot de hoogste visie en de goddelijke gelukzaligheid. Dit gebeurt in de vorm van een aanroeping tot Surya en Agni, de Vedische goden, waarbij de ene de opperste Waarheid en haar verlichting vertegenwoordigt, en de andere de goddelijke Wil die het menselijk handelen verheft, zuivert en vervolmaakt.

ibid.: 68

Onze oppervlakkige blik ziet de natuur als een inerte mechanische beweging die op de een of andere manier in beweging is gezet in een leegte die Ruimte wordt genoemd. Het ziet leven en al het andere dat uit materie is voortgekomen als het resultaat van toeval en willekeurige ongelukken. Maar de diepere, ziende blik ziet de materiële natuur als een haard waar een enorme kosmische yagna (offer) plaatsvindt. De vruchten van dit offer zijn de geleidelijke opkomst van bewustzijn in stomme materie. Voor deze diepere blik komt alles tot leven en kunnen we een groter bewustzijn, een Wijsheid, een Kracht, een Intelligentie, zelfs een bewust Wezen voelen en ervaren dat verborgen is achter alles. De meest materiële vormen, de meest alledaagse ervaringen worden in deze visie vormen en bewegingen van een bewuste Kracht, lichamen van een levende Werkelijkheid. Dit wordt hier prachtig beschreven, waarbij de lucht die alles omhoogtilt, de hymne van de priester wordt, de priester die niemand minder is dan Agni zelf. De heuvels zijn de altaren en de hoge takken van de bomen zijn als handen die in gebed zijn verenigd.

Maar zoals Sri Aurobindo ons in een van zijn brieven eraan herinnert, is er in *Savitri* niets geschreven louter om een symbolisch beeld te creëren. Achter elk beeld schuilt een subtiële waarheid, een levende ervaring.

De mysticus voelt zich echt en aanwezig, zelfs altijd aanwezig in zijn ervaring, intiem met zijn wezen, waarheden die voor de gewone lezer intellectuele abstracties of metafysische speculaties zijn. Hij schrijft over ervaringen die vreemd zijn aan de gewone mentaliteit. Ofwel zijn ze onbegrijpelijk voor die mentaliteit, waardoor ze in het duister tast als in een duistere afgrond, ofwel worden ze beschouwd als poëtische

fantasieën uitgedrukt in intellectueel bedachte beelden. Zo veroordeelde een criticus in The Hindu gedichten als Nirvana en Transformation. Hij zei dat het slechts intellectuele concepten en beelden waren en dat er niets van religieus gevoel of spirituele ervaring in zat. Toch was Nirvana een zo nauwkeurige weergave van een belangrijke ervaring als mogelijk was in de taal die door het menselijke denkvermogen was bedacht: een realisatie waarin het denkvermogen volledig stil was en waarin geen enkel intellectueel concept kon doordringen. Men moet woorden en beelden gebruiken om het denkvermogen een bepaalde perceptie, een beeld van dat wat voorbij het denken gaat, over te brengen...

Voor de mysticus bestaat er niet zoiets als abstractie. Alles wat voor het intellectuele verstand abstract is, heeft een concreetheid, een substantie die reëler is dan de zintuiglijke vorm van een object of een fysieke gebeurtenis. Voor mij is bewustzijn bijvoorbeeld de essentie van het bestaan en ik kan het overal voelen, het omhult en doordringt de steen net zo goed als de mens of het dier...

De mystieke dichter kan alleen beschrijven wat hij heeft gevoeld, gezien in zichzelf of anderen of in de wereld, precies zoals hij het heeft gevoeld of gezien of ervaren door middel van een nauwkeurige visie, nauw contact of identiteit, en het aan de lezer overlaten om het te begrijpen, niet te begrijpen of verkeerd te interpreteren naargelang zijn vermogen. Een nieuw soort poëzie vereist een nieuwe mentaliteit, zowel bij de ontvanger als bij de schrijver...

CWSA 27: 311-317

Inderdaad, ons dagelijks leven schept de beelden van een diepere werkelijkheid, zij het in onvolmaakte en symbolische termen. En als we dieper in onszelf of in het hart van alle dingen kunnen doordringen, zullen we deze Werkelijkheid voelen pulseren door het weefsel van het bestaan. Dan zullen we het gebed van een boom voelen, de muziek van de wind, de aspiratie van materie in de vorm van bergen. Zo is de diepere visie, een mystiek-reële visie die ons via *Savitri* wordt overgebracht.

Canto Twee: De Kwestie

Van Crisis naar Bevrijding

Naarmate de mens zijn eerste primaire behoeften ontgroeit, groeit er ook in hem, vooral met de ontwikkeling van het denkvermogen, de drang om de wereld om hem heen te begrijpen. Beginnend bij de dingen die direct voorhanden zijn, moet hij uiteindelijk de sterren bereiken en verder reiken en proberen te begrijpen hoe alles werkt, wat de plaats ervan in zijn leven is, hoe hij het in zijn voordeel kan gebruiken, of, zoals bij meer ontwikkelde mensen, voor het grotere goed van de mensheid. Maar het begrip van de wereld alleen bevredigt zijn verlangen naar kennis niet. Er komt een punt waarop hij zich tot zichzelf moet wenden, de waarnemer van de scène, en proberen te zien wie hij is. De waarde van zijn kennis van de wereld zal uiteindelijk afhangen van de waarde van wie hij is. Elk wezen begrijpt de wereld op een bepaalde

manier en navigeert door het complexe samenspel van krachten dat het weefsel van ons aardse bestaan vormt. De mier en de worm, de plant en zelfs de levenloze steen beschikken allemaal over een bepaalde hoeveelheid kennis die voldoende is voor hun beperkte doeleinden. Ook de mens heeft een basisbegrip van de wereld om hem heen gekregen. Maar in tegenstelling tot het dier en de plant is de mens een zoeker en is hij niet tevreden met wat hij heeft of wat hij weet. Hij moet meer zoeken en meer vinden, totdat de hele aarde en daarbuiten zijn domein van kennis en macht wordt. Natuurlijk is er een schaal en een gradatie. Er zijn mensen die dichter bij de eerste oorspronkelijke zuiverheid van het dierlijk-menselijke leven staan en tevreden zijn met weinig. Maar naarmate de mens zich ontwikkelt op de schaal van het bestaan, groeit zijn dorst naar kennis, naar macht, naar perfectie. Maar er komt een tijd dat zijn mentale en vitale instrumenten niet meer in staat zijn die dorst te lessen. Ze kunnen hem tot een bepaald punt brengen, maar niet verder, om het zo maar te zeggen. Ten minste één van hen is in staat de inherente beperkingen van de menselijke instrumenten van kennis en macht duidelijk te zien. Hij ontdekt dat zijn zintuigen die observeren en de rede die analyseert en tot een bruikbare kennis van de realiteit om hem heen komt, zeer beperkt zijn. En als het gaat om subjectieve domeinen en vragen over zijn zelfidentiteit, is hij nog ernstiger gehandicapt en beperkt. Weinigen betwijfelen dat er een grotere realiteit kan bestaan dan het materiële en beschouwen uiteindelijk hun lichaam als het zelf. Sommigen gaan nog een stapje verder en voelen dat het lichaam een instrument is om hun verlangens en hun begeerten te bevredigen, die hun ware zelf vormen. Nog minder gaan verder en beschouwen hun meest intieme zelf als gedachte en idee en zouden vechten en hun leven geven om de waarheid te bewaren die besloten ligt in het idee en de overtuiging die hen beweegt.

Maar sommigen zijn voorbestemd om verder te gaan. Soms worden we boven onszelf uitgeduwd, boven onze overtuigingen en ongeloof, boven de grenzen van onze religies en onze ideologieën waarin we gevangen zitten, boven de grenzen van onze zintuigen en onze kennis; In feite worden we voorbij wat we denken te zijn en wie we geloven dat we zijn! Dit zijn momenten van crisis waarin alles ons wordt afgenomen of zo lijkt het. Dit moment van crisis is ook een moment van genade waarin we een innerlijke deur kunnen openen en onszelf en de wereld kunnen herontdekken. Als we de moed hebben, kunnen we sterven aan ons ego en herboren worden in onze ziel. *Savitri* onthult deze diepe waarheid van ons leven in even diepgaande woorden:

*Een absolute, bovennatuurlijke duisternis valt
Op een mens soms, wanneer hij God dicht nadert:
Een uur breekt aan, wanneer alle Natuur's middelen falen;
Verdreven uit de beschermende Onwetendheid
En teruggeworpen op zijn naakte primaire behoefte,
Moet hij tenslotte zijn oppervlakte ziel afwerpen
En de ongeklede entiteit van binnen zijn: [11]*

De Last van het Verleden en de Gevangenis van de Natuur

Daarachter ligt een hele wereld die op onze ontdekking wacht, een wereld voorbij gedachten en ideeën, een wereld die zich uitdrukt als een bewustzijnstoestand waarin heerlijkheid en harmonie, liefde en waarheid inherent en 'natuurlijk' zijn, niet iets dat verworven moet worden door strijd en conflict. Het is het rijk van de intuïtie en, boven de intuïtie uitklimmend, is het de Bron van alle Kennis. Zo volgen we het spoor van Licht dat op ons denkvermogen schijnt en op ons diepere hart valt, op zoek naar een Werkelijkheid die nog steeds slechts vaag wordt gevoeld, nauwelijks gekend. Het is hier dat de mens begint zijn ware rol als mens te vervullen, namelijk het overstijgen van zijn menselijkheid en het overstijgen van de barrières van het denkvermogen om de domeinen van een hogere spirituele waarheid binnen te treden die gezien, gehoord en gevoeld wordt door andere vermogens dan zijn huidige lichamelijke zintuigen, en begrepen wordt door een verborgen mogelijkheid van intuïtie, anders dan zijn huidige verstand en rede. Dit is de ware taak van de mens, het werk waartoe hij gekomen is, zonder welk hij slechts een dier is met enkele instincten van een god.

Maar dit is geen gemakkelijke taak. De natuur houdt ons gebonden binnen haar grenzen die eigen zijn aan onze menselijkheid. Ze laat slechts een klein beetje zien van wat zich achter het scherm bevindt. Ze gebruikt allerlei trucs om ons menselijk spel te verlengen. Een van de meest prominente methoden die ons gebonden houden aan de huidige vorming van onze menselijke persoonlijkheid zijn de twee tafels van plezier en pijn. We zijn gekluisterd aan de huidige genoegens en zijn niet bereid om verder te gaan voor een grotere heerlijkheid, uit angst dat we verliezen wat we al hebben. Zelfs nadat we ons realiseren dat er inderdaad een grotere, veel grotere heerlijkheid op ons wacht, aarzelen we nog steeds en blijven we hangen bij de vreugde die we al hebben. De angst voor verlies, de pijn die er tijdelijk mee gepaard gaat, of simpelweg de kracht van oude gewoonten en momentum, de impuls die gegeven wordt aan een neiging gevormd in vorige levens, blijft ons tegenhouden alsof er onzichtbare kettingen om onze voeten gebonden zijn. Zo blijven we een 'gewillige en gelukkige' gevangene van het complexe spel van krachten en hun ingewikkelde evenwicht dat ons leven bindt aan onze beperkte omstandigheden. Het resultaat is een beetje vreugde gevolgd door lijden, een beetje goeds gevolgd door veel dat schadelijk en kwetsend is voor anderen. We bewegen ons binnen een smal bestaansgebied, we zijn afgestemd op een kleine bandbreedte aan frequenties, we leven alsof we gevangen zitten binnen de lage muren van een slecht verlichte kamer, niet in staat om de deuren en ramen te openen voor frisse lucht en meer licht. We horen een paar kloppen op onze deuren, maar kunnen onze blik niet eens in de juiste richting richten. We zien een dun laagje licht door een kier in onze ramen filteren, maar weten niet hoe we ze moeten openen. De grendels zitten stevig vast, de moeren en bouten zijn verroest en vast, niet gemakkelijk los te krijgen. En mochten we ons dan toch inspannen en de ruiten van onze gevangenis van door het denkvermogen gevormde modder en klei, genaamd het lichaam, zich beginnen te openen voor enig licht, dan drijven de wachters

van de natuur ons terug. De namen van deze wachters zijn twijfel, angst en wanhoop:

*Alleen het Zelf, dat dit beeld van het zelf bouwt,
Kan de vaste, eindeloze lijn slechten,
Die deze veranderende namen verbindt, deze talloze levens,
Deze nieuwe, vergeetachtige persoonlijkheden
En houdt nog altijd in onze bewuste handelingen verborgen
Het spoor van oude, vergeten gedachten en daden,
Het legaat onteigenen van onze begraven zelden,
Het bezwarende erfgoed van onze verdwenen vormen,
Blind geaccepteerd door het lichaam en ziel.
Een episode in een niet herinnerde vertelling,
Haar begin verloren, haar motief en plot besloten,
Een eens levend verhaal heeft ons huidige lot
Voorbereid en gemaakt, het kind van voorbije energieën.
De vastheid van de kosmische volgordes,
Vastgemaakt met verborgen, onvermijdelijke verbindingen,
Moet zij onderbreken, haar verleden losmaken door haar
zielskracht
Een blok op de Onsterfelijke's weg,
De grond vereffen en haar lot opnieuw vormen. [12]*

*Een gevangenis is deze immense materiële wereld:
Op iedere weg staat gewapend een steen uitziende Wet,
Bij iedere poort de enorme, sombere wachter's pas.
Een grijs tribunaal van de Onwetendheid,
Een Inquisitie van de priesters van de Nacht
Gerechtigd gezeteld boven de avonturierziel,
En de duale tafels en de Karmische norm
Beperken de Titaan in ons en de God:
Pijn met zijn zweepslag, vreugde met zijn zilveren steekpenning
Bewaken de Wiel's cirkelende onbeweeglijkheid.
Een binding is opgelegd aan het hoog-klimmende denken,
Een zegel op het te grote, wijd geopende hart;
Dood blijft de reizende ontdekker, Leven. [18]*

De Hulp en de Genade

Maar als we het zelf niet kunnen, is er iemand die bereid is het voor ons te doen. Dit is Savitri, het Licht van het Allerhoogste, de incarnatie van de Goddelijke Moeder die het gevangenhuis binnengaat van de materie, en haar Licht, Glorie en Krachten verhuult. Ze komt dicht bij ons om hoop te ademen en kracht te geven. Haar aanwezigheid alleen al is voldoende om de

wachters te ontwapenen. Haar glimlach is genoeg om ons te vullen met hernieuwde energie en enthousiasme. Maar hiervoor moet ze eerst haar eigen goddelijkheid opofferen, zoals wij worden, één van ons, hetzelfde verdriet en de pijn ervaren die mensen ervaren, dezelfde beperkingen en moeilijkheden voelen die wij hebben, weten wat ons beweegt en ons doet lijden. Hoewel transcendent en boven de kosmische wet verheven, moet Zij toch onder het juk van de wetten van karma komen, een beperkte vorm en naam aannemen, een menselijk lichaam aannemen dat net als wij allemaal kwetsbaar is voor ziekte en de dood. Sterker nog, Zij moet de pijn van het menselijk hart ervaren, de pijn die we voelen wanneer we een geliefde verliezen, de innerlijke reden voor de hel onder ogen zien en ontdekken, worstelen met de Schaduw die liefde in haat verandert, goed in kwaad, vreugde in lijden en leven in dood. Alleen dan kan Zij ons een ware en blijvende oplossing bieden, een remedie die past bij onze behoeften en onze mogelijkheden. Als Zij verschijnt in een flits van haar goddelijkheid, dan kunnen er slechts enkele schitterende wonderen zijn voor de weinigen gelovigen, maar geen verandering in de mechanismen van de natuur zelf, geen fundamentele overwinning die de manier waarop de natuur nu functioneert, waardoor wij onderworpen worden aan verdriet en dood, transformeert. Zelfs de kosmische wetten moeten veranderen, omdat ze hun doel hebben overleefd. Nieuwe wetten moeten in de plaats van de oude komen, nieuwe levenswijzen, nieuwe denkwijzen en activiteiten, een geheel nieuwe manier van zijn:

*In haar had de supermens zijn zaad gelegd.
Niet in staat om zijn machtige droomvleugels te vouwen
Weigerde haar geest zich vast te klampen aan de gewone grond,
Of, wanneer zij al leven's gouden betekenissen geroofd vindt,
Vermengd met aarde, van de sterrenlijst geschraapt,
Of doven met zwarte wanhoop het Godgegeven licht.
Haar wezen, gewend aan het eeuwige en het ware,
Zich van haar goddelijke bronnen bewust,
Vroeg niet aan de sterfelijke zwakte pijn's verlichting,
Lapte niet met falen onderhandeling en compromis.
Een taak had zij te doen, een woord te spreken:
Terwijl zij het onvoltooide verhaal schreef van haar ziel
Met gedachten en daden gegraveerd in Natuur's boek,
Accepteerde zij niet om de lumineuze bladzijde te sluiten,
Haar handel met de eeuwigheid te annuleren,
Of een handtekening te zetten van zwakke instemming
Met het ruwe saldo van wereld's wisselmarkt.
Een kracht in haar, aan het werk sinds de aarde gemaakt was,
Terwijl hij in het leven het grote wereldplan volbrengt,
Na de dood onsterfelijke doelen najaagt,
Verzette zich om frustratie's dorre rol toe te staan,
De betekenis van haar geboorte in Tijd te verspelen,*

*Het bewind te gehoorzamen van terloopse feiten
Of haar hoge afkomst af te staan aan het vluchtige Toeval.
In haar eigen zelf vond zij haar hoge toevlucht;
Zij evenaarde met de ijzeren wet haar soevereine recht:
Haar enkele wil verzette zich tegen de kosmische heerschappij.
Om de wielen van Doem te stoppen, verrees deze grootheid. [19]*

De Leider van de Menselijke Mars

Savitri komt om ons te leiden en de weg te wijzen, zodat we haar spoor van Licht kunnen volgen, gedragen door haar Liefde. Waar zij ook gaat en wat zij ook doet, wordt nu een nieuwe afdruk op de natuur, het stempel en zegel van het Eeuwige op de Tijd dat nooit kan worden uitgewist. Het blijft hangen in het geheugen van het menselijk ras, het beroert de komende generaties met de nieuwe vibraties van Licht en Waarheid, het wekt ons op en inspireert ons om verder te kijken dan onze huidige beperkte toestand en te streven naar Licht, Schoonheid en Waarheid. Zij activeert en geeft ons vervolgens de 'magische hefboom' die ons voorbij de kosmische wetten brengt. Zij opent de innerlijke deuren en vensters naar het Nieuwe Licht, zij overspoelt de innerlijke kamers van ons denkvermogen en ons hart met het Nieuwe Bewustzijn. Dan ontdekken we dat wat we natuur noemen en de wetten van de natuur slechts gewoonten en patronen zijn, getekend op het zand der tijd. We volgen ze mechanisch en gehoorzaam, alsof er geen andere weg mogelijk is. Maar naarmate het Licht groeit en de Wijsheid komt, begint het stof dat het pad bedekt weg te waaien en zien we duidelijk de zonovergoten weg van de ziel voor ons. We ontdekken de innerlijke Godheid, de Meester van onze ziel. We zien hoeveel meer mogelijk is dan ons eindige denkvermogen zich zelfs maar kan voorstellen. We breken door in de oneindigheid van God:

*Een magische hefboomwerking is plotseling gevangen,
Die de gesluierde Onuitsprekelijke's tijdloze wil beweegt:
Een gebed, een meesterdaad, een koningsidee
Kan mensen's kracht verbinden met een transcendente Kracht.
Dan wordt wonder de gewone regel gemaakt,
Eén machtige daad kan de loop der dingen veranderen;
Een eenzame gedachte wordt almachtig.
Alles lijkt nu de Natuur's massale machinerie;
Een eindeloze dienstbaarheid aan de materiële overheersing
En lange determinatie's starre ketting,
Haar vaste en onveranderbare gewoonten, die Wet navolgen,
Haar rijk van de onbewuste, vaardige kunstgreep
Annuleren de claim van mensen's vrije wil.
Ook hij is een machine tussen machines;
Een zuigerbrein pompt de gedachtevormen uit,
Een kloppend hart snijdt emotie's vormen uit;
Een onbezielde energie fabriceert een ziel.*

*Of het beeld van de wereld openbaart de tekenen
Van een gebonden Kans, die haar oude stappen herhaalt
In cirkels om Materie's bindpalen.
Een willekeurige reeks van ongerijmde gebeurtenissen,
Waaraan de rede een bedrieglijke betekenis verleent, is hier,
Of de empirische, instinctieve zoektocht van het Leven,
Of het kolossale werk van een onmetelijk, onwetend denk-
vermogen.
Maar wijsheid komt en inzicht groeit vanbinnen:
Dan kroont het werktuig van de Natuur zichzelf tot koning;
Hij voelt zijn getuigende Zelf en zijn bewuste kracht;
Zijn ziel treed terug en ziet het allerhoogste Licht. [20]*

Dit is Savitri's werk en missie, het werk waarvoor Zij bewust is neergedaald, een werk waarvoor Zij vanuit het Verdere bekrachtigd is. Door ons open te stellen voor haar allerhoogste Licht en haar in ons leven te ontvangen, kunnen ook wij zo groeien tot die Wijsheid die, zoals de Upanishad het stelt, niet door gedachten komt. Door de beperkingen van de menselijke natuur op zich te nemen, de last van onze sterfelijkheid te dragen, opent Savitri de verborgen deuren van een groter Zelf en een groter worden voor de mens. We kunnen afsluiten met deze wonderbaarlijke regels die deze waarheid aan ons onthullen:

*De grote Wereldmoeder ontwaakte nu in haar:
Een levende keuze keerde lot's koude, dode draai,
Bevestigde de geest's tred op Omstandigheid,
Drong het gevoelloze, ijselijke, wentelende Wiel terug
En stopte de zwijgende mars van Noodzakelijkheid.
Een vlammeende krijger van de eeuwige toppen,
Gemachtigd om de deur te breken, die ontkend en gesloten was,
Sloeg van Dood's gelaat zijn zwijgende absolute
En verbrak de grenzen van bewustzijn en Tijd. [21]*

Canto Drie: Van Onwetendheid naar Kennis

Kennis en Onwetendheid

Normaal gesproken staat het woord 'kennis' voor goed geïnformeerd, opgeleid en geleerd zijn over veel verschillende dingen. Elke activiteit wordt een kennisgebied en degenen die dit gebied betreden en zoveel mogelijk kennis vergaren over het onderwerp, worden beschouwd als deskundig op dat specifieke gebied. Vanuit dit perspectief bezien, heeft iedereen wel een of andere vorm van kennis, afhankelijk van iemands betrokkenheid en de daaruit voortvloeiende ervaring in een bepaald vakgebied. We kunnen echter steeds dieper ingaan op deze kennis. Beginnend vanuit oppervlakkig begrip en verschijnselen en fenomenen zoals ze zich voordoen aan onze uiterlijke zintuigen, kunnen we steeds dieper doordringen in het onderwerp of object van onze studie. Deze verdieping gaat ook gepaard met een ander soort kennisactiviteit, die integratie van het bekende met het onbekende wordt genoemd. Elk nieuw ontdekt ding moet leiden tot een verder en beter begrip van wat we al wisten. Zo is bijvoorbeeld zeggen dat een blad groen is een vorm van kennis, zintuiglijke kennis. Het enige dat nodig is voor deze kennis is dat het zintuiglijk apparaat goed werkt, dat we niet kleurenblind mogen zijn, om het zo maar te zeggen. Omdat we via onze zintuigen voor het eerst in contact komen met de wereld, worden de zintuigen ons eerste primaire middel tot kennis die we verwerven door observatie. Maar we kunnen dieper graven en onderzoeken welke chemische stof in het blad de kleur groen veroorzaakt. We kunnen nóg dieper graven en ontdekken waarom juist deze chemische stof tot groen leidt en niet tot een andere kleur. Op deze manier kunnen we steeds dieper doordringen in de materie en de moleculaire configuratie en de atomaire samenstelling ontdekken die de ervaring van de kleur groen voor ons creëert of oproept. Maar nu stuiten we op een ander probleem. Niet alle dieren en andere soorten ervaren de kleur van een blad als groen. Dit betekent dat het niet voldoende is om het uiterlijke fenomeen in al zijn facetten te kennen. Er is iets in ons dat ook op een specifieke manier reageert op het contact, uniek voor elke soort, en dat aanleiding geeft tot de zintuiglijke ervaring. Zo kunnen we doorgaan met alles, met kleur en vorm en misschien zelfs met eigenschappen, aangezien alles afhankelijk is van iets anders voor zijn bestaan of zijn fenomenale verschijning. Het probleem wordt nog complexer als we alle andere ervaringsgebieden en kennissystemen in ogenschouw nemen en proberen deze te integreren. Met andere woorden, al onze kennis is relativiteitskennis, bestaat als gevolg van een onderlinge afhankelijkheid van dingen en ontstaat door contact tussen het veld en de kenner.

De vraag rijst dan: wat is werkelijk en waar? Zijn deze wereld en alles wat we ervaren slechts een verzinsel van onze zintuigen en ons denkvermogen? Of bestaat er een Werkelijkheid, een Waarheid die onafhankelijk is van alle schepping en verschijnselen, waaruit alles is voortgekomen of uitgebreid en waarin alles is opgelost en harmonieus geïntegreerd? De wetenschap worstelt al sinds het begin van de vorige eeuw met deze fundamentele vraag en is nog steeds niet tot een definitieve conclusie gekomen. De oude Vedanta (letterlijk 'het einde van de kennis')

worstelde met dit probleem aan het begin van de menselijke beschaving! Ze deden hun eigen ontdekkingen en spraken op basis daarvan over kennis als een tweeledige staat: een staat van ware kennis (of gewoon kennis) en een staat van onwetendheid (of kennis zonder de ware basis of de Ene Werkelijkheid te hebben ontdekt die alle verschillende dingen en ervaringen in Zichzelf onderbouwt en integreert). Anders gezegd: ware kennis betekende een staat van weten die voortkomt uit een ervaring van de Eenheid. Het is een staat waarin we alle dingen kunnen begrijpen als uitbreidingen, uitdrukkingen en manifestaties van de Ene Werkelijkheid die aan alle dingen ten grondslag ligt. Zelfs de onderlinge verbondenheid wordt gezien als de diverse aspecten van de Ene overweldigende Werkelijkheid waarin alles harmonieus is samengebracht en verzoend. Aan de andere kant is alle kennis die gebaseerd is op verdeling (waarbij elk ding of element alleen als afzonderlijk en onderscheidend wordt gezien, zonder het onderliggende integrerende principe te kennen) onwetendheid. Het is een gedeeltelijke kennis, een beperkte kennis, om zo te zeggen, en daarom onvolledig en vatbaar voor fouten.

Zo drongen ze steeds dieper door in het fenomeen. Door de laatste grenzen van de materie te overschrijden, ontdekten ze de levenskracht die alle dingen bezielt en beweegt. Verderop ontdekten ze dat het het denkvermogen (en de zintuigen) zijn die vormgeven uit de vormloze essentie, waardoor een illusie van gescheidenheid ontstaat. Nog verder ontdekten ze de ware zetel van de kennis, de Ene die de Vele wordt. Nog verder drongen ze door tot in het hart van de schepping, de kern en substantie, de oorzaak en bron, om een antwoord te zoeken op het waarom in plaats van het hoe, en ontdekten ze de Heerlijkheid die zichzelf op talloze manieren uitdrukt door dit regenboogkleurige levenstapijt. Nog verder drongen ze door tot de Ene die tegelijkertijd de Opperste Vorm is (uit wiens substantie al het andere voortkomt door een progressieve condensatie en speciale concentratie) en tevens de Vormloze Essentie die geen formule kan definiëren en geen begrip kan beschrijven. Zijn en Niet-zijn werden één enkele Werkelijkheid, en toch was er een Verder waarover niets kan worden gezegd of begrepen door het menselijk verstand en de menselijke spraak. Maar in dit ontdekkingsproces vonden ze het pad of de paden die ons kunnen leiden naar Dat wat geen naam heeft en toch een naam aanneemt. Ze vonden het pad dat ons kan leiden tot een volledige identificatie met Dat, zelfs een ultieme oplossing in Dat, aangezien het de basis, de wortel en de essentie is van alle dingen, inclusief ons, inclusief de schepping. Deze uiteindelijke oplossing in onze Oorsprong werd Mukti, Moksha, Nirvana genoemd, een staat van volkomen en definitieve Vrijheid. Het werd zelfs door sommigen, hoewel niet door allen, gezien als het doel van de schepping. Zij gingen dus naar het hart van deze innerlijke Kennis (de Upanishad, die de Vedantische leer belichaamt, betekent letterlijk 'het hart van de innerlijke Kennis binnengaan'). De verschillende paden naar deze ultieme Werkelijkheid werden bekend als de paden van yoga, waarlangs de ziel van de mens opklimt van een staat van sterfelijkheid en onwetendheid naar Kennis en Onsterfelijkheid. Dit was slechts één lijn van spirituele evolutie die door de mens werd ondernomen. De belangrijkste methode was het ontdekken en blootleggen van dat goddelijke element in ons dat alle dingen in stand houdt en achter alle werken van de natuur staat. Zodra dit ontdekt was, lieten ze de rest van het natuurveld achter zich als een

loutere huls die simpelweg zou verdorren zonder zaad en kern zodra de ziel deze wereld verlaat en de schepping verlaat door zich in het Absolute te storten!

Maar er was een andere lijn, die meer in overeenstemming was met de logica van de schepping, die werd gevolgd door de vroege Veda- en Upanishad- zieners. Het was om de ultieme Werkelijkheid te ontdekken, maar in plaats van te ontbinden, vrij in de wereld te leven met ware Kennis en ware innerlijke Vrijheid. De twee grote Upanishads, Kena en Isha, hintten naar deze twee mogelijkheden of twee lijnen van spirituele evolutie. Sri Aurobindo behoort tot de lijn van zieners die de laatste gedachte aanhangen en ervaren dat men normaal kan leven en toch innerlijk vrij kan zijn. Dit is ook het standpunt van de Gita: het is niet alleen mogelijk om met innerlijke vrijheid te leven, maar ook om in deze staat van innerlijke vrijheid zelfs de meest uitdagende handelingen te verrichten, zoals oorlog en politiek. Sri Aurobindo neemt echter geen genoegen met alleen innerlijke vrijheid, omdat dit zou betekenen dat delen van onze natuur in onwetendheid blijven, terwijl de ziel en mogelijk ook het hogere bewustzijn en het diepere hart bevrijd zijn. Dit is nog steeds een gedeeltelijk leven, geen volheid en integratie. Het lichaam moet ook de vrijheid en bevrijding delen die de ziel verwerft. Onze uiterlijke natuur en de zintuigen, die zo vatbaar zijn voor dwaling en onwetendheid, moeten ook bevrijd worden voor een integraal goddelijk leven gebaseerd op Waarheid en Harmonie. Ook dit is mogelijk vanwege dezelfde logica: aangezien alles voortkomt uit het Ene, keert de natuur ook terug naar het Ene. Ook de natuur moet vrij zijn, net zoals de ziel of het goddelijke element in ons vrij kan zijn. Sterker nog, ziel en natuur zijn ook één realiteit in twee evenwichten. Ze zijn de passieve en dynamische kanten van het Ene. Het Goddelijke dat zich van de schepping afwendt en zich op Zichzelf richt, is de passieve kant, ook wel Purusha genoemd; het Goddelijke dat zich naar de schepping toe richt, is Shakti.

Dit zijn enkele van de vele ontdekkingen die voortvloeien uit de centrale waarheden die we vinden in Savitri, Boek Een, Canto's 3 en 4, 'De Yoga van de Koning: De Yoga van de Bevrijding van de Ziel' en 'De Geheime Kennis'.

Een Evoluerend Continuüm

Onwetendheid en kennis kunnen op een continuüm liggen, we beginnen vanuit een staat van onwetendheid en door een progressieve vergroting van ons denken, onze visie en ons begrip bewegen we ons naar kennis. Maar het is ook, en evenzeer waar dat ze twee verschillende manieren zijn waarop de natuur werkt, twee verschillende bewustzijnstoestanden. Een staat van onwetendheid is ook een staat van lijden en streven. Dit geldt vooral voor de mens, omdat hij van nature een zoeker is en niet lang tevreden kan blijven in een staat van onwetendheid. Daarom is de mens vaak een dubbele geboorte. Er is zijn eerste geboorte, die in een staat van onwetendheid is, en levenslang blijft hij in deze staat. Zijn instrument voor 'kennis', terwijl hij onder de wet van de onwetendheid leeft, is het vage lichamelijke verstand, gebonden aan de zintuigen, dat de rede als hoogste vermogen gebruikt om de gegevens die hij via de zintuigen ontvangt te ontdekken en te analyseren. Maar er komt een tijd dat hij klaar is voor de overgang van een staat van onwetendheid naar

een staat van kennis en wijsheid in de ware zin van het woord. Deze overgang is geen plotselinge gebeurtenis maar een progressie die plaatsvindt door een geleidelijke verdieping, verheffing en verbreding van zijn bewustzijn. In eerste instantie zijn het de zintuigen die beginnen te veranderen en men is in staat te zien en te horen en waarheden te ervaren die verborgen zijn gebleven, ook al bevonden ze zich recht voor onze neus. Dit is het ontwaken van de subtiele zintuigen die uiteindelijk zullen transformeren in goddelijke zintuigen in de supramentale schepping. We zien een uitgebreide beschrijving van deze transformatie in Savitri, waar Aswapati deze grote yoga-reis onderneemt.

Vervolgens is er, hoewel hij er verder mee gaat, een verschuiving van onze modus van kennis van rede en analyse naar inspiratie, openbaring en intuïtie. Door deze verandering kunnen we de Goddelijke Aanwezigheid voelen en de wegen van het Goddelijke in zijn schepping begrijpen. De deuren van een geheime kennis beginnen zich te openen en we ontvangen waarheden rechtstreeks, net zoals licht of regen van boven neerdaalt, zonder enige vervorming die optreedt wanneer deze waarheden het denkvermogen binnendringen met zijn atmosfeer van twijfel en scepsis, zijn rationele argumenten over wat wel en niet kan zijn, wat is en wat niet is. De werking van ons menselijk verstand overstijgt de rede en een nieuwe werking, de werking van een vergeestelijkte mentaliteit, begint steeds vaker te werken.

Er vindt een verdere verschuiving plaats in ons handelen. Normaal gesproken is het centrum van ons handelen het ego, de drijvende kracht is verlangen, het motief is zelf-bevrediging, en het werkterrein is de kleine kring van mensen, gebeurtenissen en situaties die zich rondom ons ego vormen. Maar nu ontdekken we een nieuwe wet van handelen, de wet van de Waarheid. Het centrum van ons handelen verschuift van het ego naar het goddelijke Zelf, vanwaar we de juiste aanwijzing, het juiste onderscheidingsvermogen en de juiste aansporing ontvangen om te handelen volgens de wet van de Waarheid, die anders is dan al onze mentale, morele, sociale en religieuze normen die we oprichten om ons handelen te leiden in een staat van onwetendheid. De drijvende kracht verandert ook van de rokerige hitte van verlangen naar de pure goddelijke Kracht, de Shakti. Het motief is niet langer de bevrediging van ons egoïstische, zelfzuchtige belang, maar de vervulling van de goddelijke Wil in de schepping. Het veld ondergaat ook een vergroting naarmate ons beperkte bewustzijn zich uitbreidt naar het kosmische bewustzijn.

Het menselijk bewustzijn, bevrijd uit de levende kooi van materie, krijgt toegang tot de hogere bestaansvlakken, waar het steeds meer verblijft en steeds meer Kennis en Kracht en boven alles Heerlijkheid van bestaan eruit put die als enige drijvende kracht achter de schepping staat. Dan verdwijnen verdriet en smart van onze lijst en wordt alles één enkele, maar veelvoudige beweging van Vreugde die de werelden heeft geschapen voor haar eigen spel. De verschillende werelden beginnen hun energieën en krachten te onthullen, de wezens die erover heersen, en hun doel en plaats in het grote geheel.

Naarmate we verdergaan, raakt ons innerlijke bewustzijn steeds meer afgestemd op het Goddelijke, totdat er een groeiend contact, een gelijkenis en vervolgens een pure identiteit met het Goddelijke ontstaat. Deze identiteit omvat niet alleen een ontdekking van het Goddelijke in onszelf, maar ook van het Goddelijke in de schepping. Uiteindelijk leiden de groeiende stappen naar

vrijheid de menselijke ziel volledig uit de kosmos naar eenwording met het transcendente Zelf, waaruit zowel het individu als de kosmos geboren worden en waardoor alles in stand wordt gehouden en waartoe alles terugkeert.

De Vrijheid van Onwetendheid

De bevrijding van de ziel van onwetendheid is de eerste grote stap van yoga. Het is een stap die alle yoga's gemeen hebben, inclusief de Integrale Yoga van Sri Aurobindo. In wezen begint Sri Aurobindo's Yoga nadat deze eerste onmisbare taak is volbracht. Totdat dit gebeurt, is alles wat we doen, elke inspanning die we leveren een voorbereiding. Fundamenteel gezien is de ziel, als deel van het Goddelijke, in principe niet onwetend. Het bezit alle kennis in zichzelf in een zaadstaat, net zoals de hele boom in een klein zaadje besloten ligt. De inspanningen van vorige levens en het script van toekomstige bestemmingen zijn als het ware samengevat in de ziel geschreven. Maar deze bestemming moet worden uitgewerkt door een aantal ervaringen die in de loop van vele levens worden opgedaan. Het zijn deze ervaringen die zullen leiden tot haar uiteindelijke bloei dat de ziel de cyclus van geboorte, dood en wedergeboorte ingaat. Net zoals een zaadje zich in de grond moet begraven om geleidelijk te bloeien en tot bloei te komen, zo aanvaardt ook de ziel de duistere staat van sterfelijke onwetendheid, wortelt ze in de aardse natuur en herwint ze langzaam haar volledige mogelijkheden. Maar in dit proces sleept het ook onze aardse natuur met zich mee, trekt haar omhoog naar Licht en Vrijheid en Gelukzaligheid terwijl het klimt naar Zijn Bron. Dit ontstaan is een spontaan proces, een ingebouwd mechanisme in de natuur, aangezien de ziel automatisch wordt aangetrokken tot het goddelijke waaruit het voortkomt en waarvan zij deel uitmaakt. Toch heeft zij, ter wille van volheid, uit eigen beweging ingestemd met de duik in de Nacht. Dit is de achtergrond van de intrede van de ziel in de velden van Onwetendheid en niet een of andere straf of veroordeling door de toorn of dwaasheid van een willekeurige God.

Waar komt Maya dan in beeld, die veelbesproken moeder wiens valstrik de oorzaak zou zijn van al ons lijden? Welnu, Maya is simpelweg de kracht die een illusie van scheiding en verdeeldheid creëert en daardoor, in praktische zin (in werkelijkheid kan er geen scheiding zijn, noch enige permanente verdeling), legt een sluier over de ziel. Zodra de sluier is gelegd, vergeet de ziel haar goddelijke aard en identificeert zich met de velden van duisternis en onwetendheid die zijn geschapen voor de ervaring en groei van de ziel. Het is als een eerste basisschool, de school van onwetendheid, waar de ziel moet worden onderwezen en getraind onder moeilijke en beproevende omstandigheden, zodat haar latente vermogens en capaciteiten tot volle bloei kunnen komen. Deze bloei vindt plaats onder de wet van tegenstand. De krachten van de duisternis ontkennen en belemmeren de doorgang van de ziel en dwingen haar zelfs steeds weer haar lichamelijke thuis, het materiële omhulsel, te verlaten. Maar de ziel, die onsterfelijk is, sterft niet. Het keert terug in een nieuw lichaam en nieuwe, min of meer uitdagende omstandigheden. Maar door elke uitdaging groeit ze door de weerstand die haar wordt geboden. Elke stap en groei van de ziel brengt van binnenuit een stroom van kracht voort die we iemands natuur noemen. Maar deze natuur is slechts een deel van de universele natuur waardoor de ziel omhoog zwemt. De drie stromen waardoor ze zich beweegt zijn *tamas*, *rajas* en *sattwa*. Door

zich te identificeren met de stroom van de natuur en de instrumenten en middelen die haar ter beschikking staan, wordt ze de ziel van de materie, de *annamaya purusha* die in de fysieke mens huist. Haar toestand is misleidend, omdat ze zich totaal niet bewust is van haar goddelijke oorsprong. Ze houdt zich voornamelijk bezig met de materiële natuur en vult deze met verschillende godheden van de materie, via wie ze de Goddelijke Aanwezigheid nadert. In dit stadium is de ziel als het ware bijna volledig in slaap. Maar vervolgens stijgt ze op naar *pranamaya purusha*, de vitale en kinetische ziel in de mens, en schept zo de dynamische mens, de held, de ondernemer, de natuurlijke leider. Hier nadert het de Goddelijke Aanwezigheid door kracht en levensvreugde. De goden zijn ook schenkers van aardse zegeningen en andere materiële rijkdommen. De goden van strijd en oorlog en de goden van voorspoed en macht zijn haar metgezellen en partners. Ten slotte, na deze twee moeilijke stadia van onderwijs te hebben doorlopen, betreedt het de derde en laatste fase van zijn primaire onderwijs. Het identificeert zich met *sattwa* en wordt een ziel die zichzelf ontdekt in en door het denkvermogen als een principe van intelligentie en denken. Het speelt met ideeën en wandelt met godheden van wijsheid en kennis, inspiratie en leren, visie en mededogen. Hier krijgt het een eerste glimp van het Goddelijke dat in het hart van de schepping woont en daarbuiten. Tot nu toe had de ziel zich geïdentificeerd met de natuur en haar instrumenten en was zichzelf volledig vergeten. Maar met de komst van *sattwa*, het principe van licht en evenwicht, begint het zichzelf te zoeken, te weten wie het is en met welk doel het hier is. Het begint na te denken en te reflecteren over diepere kwesties, zoekt naar hogere dingen. Dan komt de eerste fase van zijn scholing ten einde en wordt het klaar voor bevrijding uit de school van Onwetendheid.

In wezen is Onwetendheid hier een valse en beperkte identificatie van de ziel met beperkte bewegingen van de natuur. Zelfs *sattwa* is nog niet zijn volledige waarheid of volledige potentieel. Het is slechts een zeer gedeeltelijk en weerkaatst licht, een verre, dwalende glans en niet het Licht van de Waarheid zelf. Zolang de ziel in ons gebonden blijft aan deze drie hoedanigheden van de natuur, blijft zij in slavernij van Onwetendheid en daardoor vatbaar voor dwaling en de gevolgen die daaruit voortvloeien. Maar net zoals het in de loop van zijn evolutie stroomopwaarts stijgt van *tamas* via *rajas* naar *sattwa*, komt er een tijd dat het klaar is om buiten deze magische cirkel te varen die de natuur eromheen heeft geweven met haar vormen, krachten en figuren. Dan begint de ziel in de mens zich naar boven te keren, of dieper te gaan op zoek naar iets waarachtigers, iets dat de stabiele basis vormt van al deze beweging van de natuur, iets dat als een principe van Waarheid is. Het begint te zoeken naar Waarheid, Goedheid, Schoonheid en Liefde. Zelfs in Onwetendheid zoekt het naar deze dingen, omdat dat nu eenmaal zijn aard is (het zoekt in feite zichzelf te kennen), maar er komt een tijd dat dit zoeken bewust wordt. Niet langer tevreden met de vertoning en de presentaties van illusies die deze verheven dingen nabootsen, zoekt het naar hun waarheid. In het begin zoekt het deze Waarheid door middel van formules en concepten uit de filosofie, religie en occulte kennis en zelfs momenten van mijmering wanneer het wordt verplaatst van het aardse vlak, het wordt verheven boven de beperkte boog van ervaringen en een glimp opvangt van het Verdere. Het gordijn van onwetendheid wordt even opgelicht

en we voelen een licht, een warmte, een lieflijkheid, een vrede, een vreugde vanbinnen. Een wijsheid begint te ontwaken in ons hart en de hele manier van zien, begrijpen en ons verhouden tot het leven begint zich om te keren. In plaats van ons kleine ego-zelf als referentiepunt, wordt een nieuw referentiepunt gevonden, een referentiepunt dat zich tegelijkertijd in ons en in alles bevindt, zowel individueel als universeel. Verder groeiend langs deze weg op deze route worden we bevrijd van de debatten en dualiteiten die het denkvermogen koestert, en begint verdeeldheid plaats te maken voor eenheid en verbondenheid die we achter alles waarnemen. Deze eenheid brengt opgeroepen vrede en rust, en wekt ook een nieuw soort kennis en nieuwe krachten om op de wereld in te werken. We ontdekken waarvoor we hier zijn, terwijl we tegelijkertijd de richting en betekenis van ons achtergebleven leven en van wat nog komen gaat ontdekken.

Dit is de eerste radicale stap die nieuwe mogelijkheden in zich draagt. Een van die mogelijkheden, waarover zo vaak gesproken en die benadrukt is in de traditionele spirituele literatuur, is de mogelijkheid van een ultieme terugtrekking uit geboorte en dood en wedergeboorte. De ziel, eenmaal bevrijd uit de cirkel van Onwetendheid, kan ervoor kiezen afstand te nemen van de natuur en het kosmische spel te aanschouwen vanuit een hoger bestaansniveau in het hemelse gezelschap van de Grote Goden, of anders een staat van eindeloze Vrede en Gelukzaligheid van het Verdere binnen te treden. Of anders kan ze zichzelf oplossen in de immense Oneindigheid van Dat wat Onvoorstelbaar, Oneindig, Onkenbaar, Eeuwig, Alleen is. Dit ontkracht echter het hele schouwspel. Het lost misschien het probleem van een individuele ziel op (om het zo te zeggen), maar laat het kosmische raadsel onbeantwoord. Het beantwoordt niet het waarom en de reden van de schepping. Het beantwoordt niet wat of wie de onsterfelijke ziel, een deel van de Gelukzaligheid die de werelden schiep, ertoe dwong haar ware aard te vergeten en zich te identificeren met de velden van Onwetendheid en, zo ja, welk doel diende deze vergetelheid dan als ze uiteindelijk toch moest terugkeren naar wat ze altijd was? De Schepper en de schepping worden dan een absurditeit, een spel zonder betekenis of zin. Het is hier dat we zien dat Aswapati's yoga afwijkt van traditionele yoga's. De ziel ontdekt in de loop van haar vrijheid steeds hogere rijken en met elk rijk komen er van binnenuit grotere krachten van kennis en handelen voort. Er is geen abrupte afbreking van de magische omheining van Onwetendheid die een scherpe, onoverbrugbare kloof creëert tussen Kennis en Onwetendheid, maar een progressieve vergroting, een verbreding en verdieping en verhoging van het bewustzijn onder de druk van de aspiratie en opstijging van de ziel. De grenzen van de menselijke natuur die opereert binnen de drie guna's beginnen te vervagen en te vervagen naarmate nieuwere velden en krachten van de natuur worden ontdekt die verborgen waren in hogere, lichtgevende en uitgestrektere velden van de schepping. Met andere woorden, de vrijheid van de ziel laat de natuur hier niet onveranderd, om het zo maar te zeggen. Integendeel, ze voert de natuur ook mee naar haar eigen, grotere mogelijkheden. Sri Aurobindo vat het prachtig samen:

*Aldus kwam zijn ziel's bevrijding van Onwetendheid,
Zijn denkvermogen en lichaam's eerste spirituele verandering.
Een wijde Godskennis kwam in stromen neer van vanboven,*

Een nieuwe wereldkennis verbreedde zich van binnenuit:
Zijn dagelijkse gedachten keken op naar het Ware en Ene,
Zijn gewoonste daden welden op uit een innerlijk Licht.
Ontwaakt tot de lijnen, die de Natuur verbergt,
Afgestemd op haar bewegingen, die ons begrip te boven gaan,
Werd hij één met een verborgen universum.
Zijn greep verraste haar machtigste energieën's bronnen;
Hij sprak met de onbekende Wachters van de werelden,
Hij ontwaarde vormen, die onze sterfelijke ogen niet zien.
Zijn wijd geopende ogen belichaamden onzichtbare entiteiten,
Hij zag de kosmische krachten aan hun werk
En voelde de occulte impuls achter 's mensen wil.
Tijds geheimen waren voor hem een vaak gelezen boek;
De verslagen van de toekomst en het verleden
Schetsten hun uittreksels op de etherische bladzijde.
Eén en harmonieus door de Maker's vaardigheid,
Liep de mens in hem in de pas met het goddelijke;
Zijn daden verrieden de innerlijke vlam niet.
Dit smeedde de grootsheid van zijn aangezicht naar de wereld.
Een genie verhief zich in de cellen van zijn lichaam,
Die de betekenis kende van zijn lots-omsloten werken,
Verwant aan de opmars van niet volbrachte Vermogens
Voorbij leven's boog in geest's immensiteiten.
Apart leefde hij in denkvermogen's eenzaamheid,
Een halfgod, die de levens van mensen vormgeeft:
Eén ziel's ambitie tilde het ras op;
Een Vermogen werkte, maar niemand wist vanwaar het kwam.
De universele krachten waren verbonden met de zijne;
Aarde's kleinheid vullend met hun grenzeloze breedtes,
Trok hij de energieën aan, die een tijdperk veranderen. [44-45]

Canto Vier: De Geheime Kennis

Wanneer we aan kennis denken, denken we meteen aan pakketten van informatie die we als gegevens via onze zintuigen ontvangen. Vervolgens passen we het vermogen tot redeneren en analyseren toe op deze gegevens en komen we tot een begrip van de aard van de werkelijkheid, of het nu gaat om een persoon of een object of de schepping zelf. Met andere woorden, de zintuigen en de rede zijn onze instrumenten van kennis. Toch is het ook duidelijk dat onze zintuigen ons niet alle gegevens verschaffen en dat de rede niet met zekerheid kan zeggen wat ze door middel van rigoureuze analyse heeft gevonden. Daarom is de volgende stap het formuleren van een hypothese en deze vervolgens toe te passen om te zien of het werkt en onder welke omstandigheden het werkt. Als het herhaaldelijk getest en werkbaar blijkt te zijn, dan wordt het een theorie en een vaststaand feit.

Tot zover prima en dit soort kennis heeft zijn praktische voordeel. Maar de yogische wetenschap onthult ons dat er een ander soort kennis bestaat die noch de zintuigen noch het denkvermogen kunnen bereiken, die geen enkele vorm van oppervlakkige observatie of rigoureuze analyse ons kan verschaffen. Toch is het er, verborgen in de kern van de dingen. Sterker nog, we kunnen het zelfs bereiken en leren kennen door middel van bepaalde yogische processen en oefeningen. Net als elke andere kennis kan het ook worden getest en bewezen, waardoor yogische kennis zich onderscheidt van religieuze geloofssystemen die geaccepteerd moeten worden, of je ze nu ervaart of niet! Natuurlijk kunnen we zeggen dat alle religies beginnen met een vorm van yogische kennis. Maar het onvermogen van de aanhangers om yoga te beoefenen maakt er een formele praktijk en een geloofssysteem van. Met formele praktijk wordt bedoeld het aandringen op uiterlijke rituelen, terwijl de innerlijke essentie wordt genegeerd.

Wat is dan deze geheime kennis waar yoga naar streeft of verkrijgt, en via welke processen? Deze geheime kennis waarmee yogi's zich door de eeuwen heen hebben beziggehouden, is allereerst de kennis van de eeuwige Werkelijkheid, van Dat wat achter de schepping schuilt, voorbij tijd en ruimte, voorbij waarneming en concepten. Met andere woorden, het is kennis van de onveranderlijke, stabiele basis achter deze steeds veranderende wereld. Vervolgens is het kennis van hoe deze eeuwige Werkelijkheid, die kennelijk ruimtelos, tijdloos en vormloos is omdat ze daaraan voorafgaat, zich verhoudt tot de schepping, tot deze wereld van vormen en namen. Ten slotte is het kennis van hoe deze eeuwige Werkelijkheid Zich in ons uitdrukt. Dit zijn immers de drie fundamentele vragen die we voor al het andere moeten beantwoorden. Vanuit dit perspectief gezien zijn deze vragen, --- Wie ben ik? Wat is deze wereld? Is er een stabiele basis, een permanent, onvernietigbaar en onveranderlijk element achter de schepping? Wat is mijn relatie met de wereld en haar bewoners? Op basis van onze antwoorden op deze fundamentele vragen zullen we ook ontdekken of er een doel is in de schepping en zo ja, welke rol, indien aanwezig, wij daarin spelen. De wetenschap houdt zich niet bezig met deze vragen. Het gaat uit van het waarneembare en probeert steeds dieper te graven, laag na laag, en te zien of er überhaupt iets aan de basis ligt. Maar gezien het aantal lagen en lagen binnen lagen, dimensies voorbij dimensies, zal het nog wel even duren

voordat de wetenschap de drempel van deze fundamentele vragen bereikt. In de tussentijd neemt het de houding aan van een agnost, die zijn beperkingen en huidige begrip accepteert en zegt: ik weet niet verder dan wat ik tot nu toe heb geweten. Er kan wel of niet een eeuwige Werkelijkheid zijn; er kan wel of niet een doel zijn in de schepping! Het laat ons nergens. Filosofie klimt hoger in het denken en probeert deze waarheden af te leiden door gebruik te maken van een hogere rede die, om zo te zeggen, uitgaat van redelijke aannames. Of, soms, wanneer ze alle aannames verwerpt zoals de wetenschap, komt ze uit op een soort abstractie van het denken die ons geen enkele aanwijzing of houvast geeft in de innerlijke ervaring van wat ze beweert te ontdekken, waardoor we wederom nergens komen! Yoga, meer praktisch van aard, volgt niet dit langdurige, vervelende en complexe proces dat onze brandende vragen in het luchtledige zou laten hangen. Het duikt rechtstreeks in het hart van de Werkelijkheid, vindt een innerlijke deur en de sleutel om een rijk binnen te treden dat noch de zintuigen ons tonen, noch het denkvermogen kan vermoeden, en keert dan terug met zijn bevindingen. Maar hier zijn verschillende niveaus van zien en weten. Niet alle yogi's beklimmen de hoogste trede en keren terug. De meesten nemen genoeg met een gedeeltelijke glimp, een weerspiegeld visioen, een vage gestalte van de Werkelijkheid, een haastige blik en missen daardoor het geheel. Het hangt er duidelijk van af welke weg men heeft bewandeld. Een gedeeltelijk systeem van yoga, een eenzijdige benadering, zal ons slechts gedeeltelijk laten zien, het zal ons slechts één kant of aspect van de Werkelijkheid tonen waarop we een religie, cultus of sekte kunnen bouwen. Maar net als in de wetenschap moet de yogi steeds verder vorderen totdat hij alles heeft geweten wat geweten moest worden. En het teken daarvan is heel eenvoudig, --- 'bij Dat weten kan al het andere gekend worden'. Totdat men deze kern heeft aangeraakt, blijven onze verkenningen gedeeltelijke lichtjes op de weg.

Deze kern kan niet gekend worden door de huidige instrumenten van de natuur, zegt de yogi. Het denkvermogen kan het niet bereiken, noch kennen de zintuigen het. Dit geldt voor onze huidige organisatie van denkvermogen en zintuigen. Ons denkvermogen en onze zintuigen zijn tot nu toe geëvolueerd in de sterke greep van materie, die ze als basis gebruiken. Volgens de spirituele kijk op de dingen hebben zelfs de zintuigen hun goddelijke equivalenten en bestaat er een goddelijk zintuig dat door de wezens van hogere werelden wordt gebruikt om de Werkelijkheid en de waarheid van de dingen te ervaren. Maar hier functioneren deze zintuigen onder de omstandigheden van materie. Materie wijzigt de ervaring en beperkt deze, en ons huidige denkvermogen werkt ook onder de druk van materie. beter, beperkt het evenzeer en vervormt het zelfs de Werkelijkheid. Daarom wordt gezegd dat we de Waarheid nooit kunnen kennen zolang we gevangen zitten in onze huidige staat van materieel bestaan. Dit leidt logischerwijs tot slechts twee mogelijke oplossingen. De eerste en meest gangbare oplossing is de greep van de materie te verbreken en de zintuigen en het denkvermogen te bevrijden uit haar greep. Zodra dit is gebeurd, wordt ons denkvermogen een vrije Intelligentie en herwinnen onze zintuigen hun subtiële en goddelijke vermogens. Deze oplossing betekent echter dat de yogi zijn fysieke bestaan tot een minimum moet beperken, aangezien het betreden van het fysieke lichaam betekent dat hij opnieuw terechtkomt in de omstandigheden die onwetendheid opleggen. De andere oplossing is wat Sri

Aurobindo ons presenteert. Het is de materie zelf te transformeren, zodat het de oorspronkelijke goddelijke krachten van het denkvermogen noch van de zintuigen vermindert. Dit is mogelijk omdat, net zoals het denkvermogen en de zintuigen hun hogere waarheid en oorsprong in het Goddelijke vinden, de materie ook haar oorsprong vindt in de spirituele substantie die ontstaat in de goddelijke werelden als een matrix voor het spel van de Geest en zijn manifestatie. Ondertussen is het nog steeds mogelijk om toegang te krijgen tot de geheime Kennis door de kracht van intuïtie in ons te wekken. Dat is de eerste fundamentele stap voordat we toegang kunnen krijgen tot deze geheime Kennis. Dit is wat Aswapati heeft gedaan en daarom kan hij nu dit grote geheim betreden en met ons delen zodat ook wij geïnspireerd kunnen raken om deze reis te ondernemen. We zien in hem een ontwaken van de verborgen zintuigen, nu bevrijd van de harde greep van de materie. We zien ook in hem zijn denkvermogen dat steeds hogere functioneringswijzen bereikt, voorbij de rede, naar inspiratie, verlichting, intuïtief onderscheidingsvermogen, openbaring tot een directe en allesomvattende kracht van intuïtie. Daarom kan hij toegang krijgen tot deze verborgen geheime Kennis.

Wat is nu eigenlijk dit geheim dat voor ons verborgen is en waarvan we weten dat we een radicale verandering zullen ervaren in de manier waarop we het leven, onszelf, de wereld en God momenteel begrijpen en ervaren? De Moeder noemt het een omkering van het bewustzijn en elke opstijging leidt tot een dergelijke omkering. Dit is het onderwerp van dit vierde canto, zo mooi, verheffend en inspirerend in zijn reikwijdte.

Het allereerste geheim is dat er inderdaad een onsterfelijk element in ons sterfelijke lichaam aanwezig is. En dit onsterfelijke element, de ziel genoemd, verandert van vorm en naam en treedt door deze voortdurende verandering een nieuwe en frisse ervaring binnen. Deze ervaringen voeden de ziel uiteindelijk en helpen hem te groeien en te evolueren totdat het een punt bereikt waarop het zich bewust kan worden van zichzelf. Het proces is vergelijkbaar met een kind dat eerst groeit door alle zintuiglijke ervaringen, mentale invloeden en vitale en occulte krachten, totdat het een punt bereikt waarop het zijn eigen unieke identiteit begint te ontdekken en te vormen. Dit gebeurt natuurlijk met het ego in ons huidige veld van onwetendheid, maar het is symbolisch voor een ander soortgelijk proces dat zich diep in ons afspeelt. Ook de individuele ziel verzamelt en groeit door een veelheid aan ervaringen, van leven tot leven, totdat het klaar is om zichzelf te ontdekken en te kennen. Tot die tijd blijft de ziel in een staat van vergetelheid van haar oorsprong en definieert ze zichzelf door de sluiers en schaduwen van de lagere natuur en het ego. Toch ontstaan er van tijd tot tijd in ons zielsmomenten waarop er een vage herinnering is aan wie we zijn en waarom we hier zijn. Een vage herinnering aan een vervlogen, ideale staat blijft in ons hangen en dwingt ons ertoe deze in aardse vormen te zoeken of te creëren. Maar de middelen zijn beperkt en de instrumenten van de natuur zijn slecht toegerust, en daarom slagen we nooit echt volledig in dit proces. De droom gaat echter nooit verloren. Hij duikt opnieuw op in een ander leven, en komt weer boven water onder andere omstandigheden. Dan, komt het moment van de apocalyps, en zijn we klaar voor de grote openbaring. Dan treedt een geheime Hand van God of de Adem van Genade ons leven binnen en tilt ons op uit onze huidige toestand en onthult ons de grotere mysteries van het bestaan.

Maar het individuele Zelf en het universele Zelf zijn één, zoals de zee en de golven. Ook dit ontdekt Aswapati wanneer hij de diepe Eenheid van de schepping binnentreedt, waar hij ziet dat de onderscheidingen die ons denkvermogen maakt tussen dit en dat afzonderlijke en onafhankelijke entiteit, dit en dat object en subject, zelfs de onderscheidingen tussen God en wereld, ziel en natuur, slechts conventies zijn, een beperking van ons gezichtsveld. In werkelijkheid is er slechts Eén die zichzelf als velen schept door zijn eigen Kracht, genaamd natuur. Maar diep van binnen zijn de Twee, Zijn en Worden, Zelf en natuur één. In talloze werelden spelen deze Twee-in-Eén samen. In de velden van Onwetendheid, evenals in de velden van Kennis, verkleint en past elk zich aan de omstandigheden van het veld aan dat is gecreëerd door de Grote Wijsheid die werkzaam is in het hart van de schepping. De reden voor deze vele werelden en de lagen van bewustzijn en gemoedstoestanden zijn bedoeld om de individuele ziel stap voor stap ervaringen te bieden om de volheid van haar goddelijke mogelijkheden te herstellen. De ziel is als een goddelijk zaad dat moet uitgroeien tot de boom van goddelijk leven die het hoort te zijn. Het moet goddelijke bloesems dragen op zijn door de natuur gevormde lichaam, net zoals zij de vruchten van het goddelijke offer in de materie moet dragen. Dit is de uiteindelijke voltooiing waarop de schepping wacht, zo prachtig samengevat in *Savitri*:

*Allen hier, waar elk ding zijn eenzame zelf schijnt,
Zijn gedaanten van de enige transcendente Ene:
Alleen door hem bestaan zij, zijn adem is hun leven;
Een ongeziene Aanwezigheid vormt de vergeetachtige klei.
Eén kwam er op de dubieuze wervelende globe
Als speelkameraad in het machtige Moeder's spel,
Om zich te verbergen voor haar jacht in kracht en vorm.
Een geheime geest in de Onbewuste's slaap,
Een vormloze Energie, een stemloos Woord,
Hij was hier, voordat de elementen konden verschijnen,
Voordat er licht was van denkvermogen of leven kon ademen.
Als medeplichtige van haar kosmische enorme pretentie,
Verandert hij zijn gelijkenissen in ware gedaanten
En maakt het symbool gelijk aan de waarheid:
Hij geeft aan zijn tijdloze gedachten een vorm in de Tijd.
Hij is de substantie, hij is het zelf der dingen;
Zij heeft uit hem haar werken van bekwaamheid en macht
gesmeed:
Zij wikkelt hem in de magie van haar stemmingen
En maakt van zijn myriaden waarheden haar ontelbare dromen.
De Meester van bestaan is voor haar naar beneden gekomen,
Een onsterfelijk kind, geboren in vluchtige jaren.
In voorwerpen gesmeed, in de personen, die zij zich voorstelt,
Achtervolgt zij dromend haar idee van hem,
En vangt hier een blik en daar een gebaar:*

*Altijd herhaalt hij in hen zijn onophoudelijke geboorten.
Hij is de Maker en de wereld, die hij gemaakt heeft,
Hij is het visioen en hij is de Ziener;
Hij is zelf de speler en het gespeelde,
Hij is zelf de kenner en het gekende,
Hij is zelf de dromer en de droom.
Er zijn Twee, die Een zijn en spelen in vele werelden;
In Kennis en Onwetendheid hebben zij gesproken en ontmoet
En licht en donker zijn hun ogen's uitwisseling;
Ons plezier en onze pijn zijn hun worsteling en omarming,
Onze daden, onze hoop zijn intiem met hun verhaal;
Zij zijn heimelijk getrouwd in ons denken en leven.
Het universum is een eindeloze maskerade:
Want niets is hier ten enenmale wat het lijkt;
Het is een droomfeit visie van een waarheid,
Die zonder de droom niet volkomen waar zou zijn,
Een fenomeen tekent zich veelbetekenend af
Tegen duistere achtergronden van de eeuwigheid;
We aanvaarden zijn gezicht en passeren alles wat het betekent;
Een deel wordt gezien, we nemen het voor het geheel.
Aldus hebben zij hun spel gemaakt met ons in de rollen:
Als auteur en acteur met zichzelf als scenery,
Beweegt Hij daar als de Ziel, zij als de Natuur. [60-61]*

*Altijd volgt hij in haar kracht's kielwater.
Hij vaart door leven en dood en ander leven,
Hij reist verder door waken en door slaap.
Een vermogen is in hem van haar occulte kracht,
Die hem bindt aan zijn eigen schepping's lot,
En nooit kan de machtige Reiziger rusten
En nooit kan de mystieke reis ophouden
Tot het onwetende donker van de mensen's ziel is genomen
En de morgens van God zijn nacht hebben overgenomen.
Zolang de Natuur duurt, is hij ook daar,
Want dit is zeker, hij en zij zijn één;
Zelfs wanneer hij slaapt, houdt hij haar op zijn borst;
Wie haar ook mag verlaten, hij zal niet vertrekken
Om zonder haar in het Onkenbare te rusten.
Er is een waarheid te kennen, er is werk te doen;
Haar spel is echt, hij vervult een Mysterie:
Er is een plan in Moeder's diepe wereldgril,
Een doel in haar uitgestrekte en random spel.
Dit bedoelde zij altijd, sinds het eerste dagen van het leven,*

*Deze voortdurende wil, die zij bedekte met haar spel
Om een Persoon op te roepen in de onpersoonlijke Leegte,
Met het Waarheidslicht aarde's massieve wortels van trance te
treffen,
Een stom zelf te wekken in de onbewuste diepten
En een verloren Vermogen te verheffen uit zijn python slaap,
Zodat de ogen van het Tijdloze konden kijken vanuit de Tijd
En de wereld het ongesluisde Goddelijke manifesteren.
Hiervoor heeft hij zijn witte oneindigheid verlaten
En aan de geest de last van het vlees opgelegd,
Opdat het Godheid's zaad mag bloeien in de geesteloze Ruimte.
[72-73]*

Canto Vijf: Pracht van de Geest

De mens is niet het hoogtepunt van de schepping. Er liggen grotere mogelijkheden verborgen in het hart van de schepping die wachten op hun uur. De mens is een tussenliggende schepping, een overgangswezen, om zo te zeggen. Hoewel de feiten van ons huidige en uiterlijke bestaan ons er van nature toe brengen te geloven dat de mens de laatste en dus hoogste term van de schepping is, tonen de innerlijke feiten van het innerlijke subjectieve bestaan van de mens iets anders aan. Er is zoveel meer waar we naar zoeken en streven, zoveel meer waar we naar verlangen en op hopen dan ooit op aarde is gemanifesteerd. Deze verlangens en aspiraties zijn zelf een indicatie dat er meer zal komen waar de aarde en de mensheid momenteel nog niet klaar voor zijn. Deze aspiratie is als de innerlijke oestrus die het kind van een toekomstige Nieuwe Schepping voorbereidt in de baarmoeder van het heden. Zelfs al lijkt niets in het heden deze dromen en aspiraties te ondersteunen, zelfs al lijken onze huidige aardse werkelijkheden deze diepere verlangens en hogere hoop te ontkennen en tegenspreken, maar we weigeren op te geven, omdat diep in ons deze mogelijkheden ons beroeren en ertoe aanzetten onszelf te overtreffen. De meesten geven deze dromen en aspiraties op die ons roepen tot het avontuur van het Verdere en compromitteren ons leven met de kleinheid van de aardse staat en accepteren dat we niets meer zijn dan beperkte wezens, aangedreven door een moddermachine. Anderen, gedreven door een mentaal idealisme, maar niets meer, proberen iets mooiers en perfecters te creëren maar falen, omdat het niet het denkvermogen van de mens en zijn beperkte en geleende licht is, maar de oorspronkelijke Kracht, de kracht van de Geest, die onze wereld en onszelf kan herscheppen. De yogi en de mysticus jagen deze dromen na en slagen erin iets van dat verborgen Mysterie te ontdekken in zichzelf. Het verandert niet alleen hun eigen leven, maar laat ook een stempel achter op de aarde en de mensheid, wakkert de hoop aan en wijst de richting aan waarin we moeten bewegen.

Toch moet de opstijging voorbij de mens door de mens worden bewerkstelligd. Dit is het ware werk van de mens; zijn belang is dat hij een brug vormt voor het evoluerende bewustzijn van de aarde om over te steken

voorbij de laatste grenzen van onwetendheid. Dit is duidelijk als we simpelweg kijken naar de manier waarop de aarde is veranderd, ten goede of ten kwade, sinds de komst van de mens. De onverbeterlijke dorst van de mens naar kennis is de oorzaak van het verlies van de spontane, instinctieve kennis die we bij andere soorten aantreffen. Hij weet niet door instinct, maar door het toepassen van bewuste redenering en analyse, een nogal moeizaam en omslachtig proces. Maar de beloning hiervoor is dat hij uiteindelijk veel meer weet dan waar de andere soorten ooit van kunnen dromen. Door deze dorst naar kennis gaat hij veel verder dan zijn persoonlijke overleving, reikt hij naar de sterren, duikt hij in onpeilbare zeeën, graaft hij diep in de ingewanden van de aarde naar verborgen schatten, wint hij elektriciteit uit de wolken en stromend water, temt hij de winden en andere elementen voor zijn doeleinden, droomt hij van eeuwigheid en onsterfelijkheid. De vrucht van de kennis die hij at die leidde tot zijn val uit de zuiverheid en eenvoud van zijn dierlijke staat, zal ook de oorzaak zijn van zijn verlossing. Het is waar dat zijn leven op dit moment een ellende is en hij brandt in de rode hitte van de hel alsof hij veroordeeld is door een of andere wraakzuchtige god, maar dit lijden versterkt alleen maar zijn kracht en voedt zijn vastberadenheid om de ultieme oever te ontdekken en over te steken.

Het is inderdaad deze onverzadigbare drang om te weten wat er achter en voorbij het ijzeren gordijn van de zintuigen en de grenzen van het denkvermogen ligt, die hem ook de grote evolutionaire impuls geeft. Het is tegelijkertijd een val en een middel, een instrument voor een grotere opstijging. Het is deze drang die het vuur van yoga doet ontbranden. Het vuur van de hel beneden en het vuur van de hemel boven wrijven zich in de mens tegen elkaar aan en door hun verwantschap ontstaat in de mens het vuur van het streven naar het Ware, het Goede, het Schone. *Savitri* is het verhaal, nee, de belichaming, van dit vuur dat oplaait voorbij de laatste grenzen die maar weinigen ooit met moeite hebben kunnen zien. Deze laatste grens wordt het Bovenmentale gebied genoemd. Natuurlijk is het Bovenmentale zelf grenzeloos en vrij van Onwetendheid, maar het opent de mogelijkheid tot Onwetendheid. Het is op deze hoogste piek van de schepping, deze laatste grens van de sterfelijke natuur, dat yogi's en mystici soms een glimp hebben opgevangen van de Glorie der Glorie, zij het haastig en van verre. Maar Sri Aurobindo, niet tevreden met deze haastige glimp, komt met een nieuwe aspiratie, niet alleen om van verre te zien, maar om erin binnen te treden, erin te leven en bovendien om het naar de aarde te brengen en door zijn aanwezigheid het aardse leven te veranderen in een goddelijk leven. In dit canto krijgen we een kleine glimp van dit wonderland, terwijl Sri Aurobindo zijn bewustzijn richt op de Bovenmentale pieken van de schepping. Hij onthult ons dat men hier de geheime waarheid en bedoeling van de schepping kan ontdekken, de verzoenende Kracht tussen hemel en aarde, de synthese van verschillende benaderingen van het Oneindige, het geheim van de Nacht en Gods goedkeuring van de paradox van het leven, de paradox van de onsterfelijke ziel die in een sterfelijk lichaam verblijft en de goddelijke Volmaaktheid die een onvolmaakte wereld voortbrengt. Het is hier dat hij ontdekt dat de schepping niet voltooid is en dat er meer verborgen ligt in Gods Verdere. Het is hier dat we hem zien hoe hij deze nieuwe aspiratie op aarde plant, de aspiratie om de lichamelijke instrumenten te perfectioneren, het kader waarin de onsterfelijke verblijft.

In wezen zijn er dus twee naturen, of liever twee niveaus van één natuur die overal werkzaam is. De eerste, en degene waarmee we het meest vertrouwd zijn, is de lagere natuur die in schijnbare onwetendheid opereert en met afzonderlijke eenheden omgaat alsof ze van elkaar onderscheiden zijn. Maar zoals zowel de wetenschap als de spiritualiteit ons op hun eigen manier openbaren, 'lijkt' of 'bestaat' er achter de werking van deze wereld een Wijsheid die aan het werk is. Het houdt rekening met de totaliteit van de dingen en hun diepe onderlinge verbondenheid, zelfs wanneer ze uiterlijk onderscheiden en apart lijken. Maar deze Wijsheid is verborgen achter de dingen en de wetenschap kan er hoogstens een gokje naar wagen of een vermoeden van hebben als ze de dingen eerlijk bekijkt en de moed heeft de feiten te erkennen die ons aanstaren omgeven door vooroordelen en vooropgezette ideeën, theorieën, wetenschappelijke geloofssystemen en al het andere. Spiritueel gezien, hebben mystici altijd door een directe innerlijke identiteit geweten, in plaats van een indirecte gevolgtrekking, dat er een Wijsheid bestaat, zelfs een goddelijke Volmaaktheid, een volmaakte staat van Bewustzijn die verblijft op de toppen van de natuur of deze omringt en fungeert als een corrigerende Leiding en Kracht, opdat chaos niet de overhand krijgt op orde en harmonie. De chaos is er natuurlijk omdat er aan de oppervlakte en in het innerlijke wezen van onszelf en de wereld veel activiteit is, omdat niets af is en alles in wording is. De wetenschap noemt deze staat van voortdurende verandering en herschikking van de schepping een evolutie door toeval, geluk, enz. Spiritualiteit beschouwt deze voortdurende hand-in-hand wanorde en orde als het proces waardoor de eeuwige Volmaaktheid die diep vanbinnen bestaat, zich probeert te manifesteren aan de buitenkant, op een zichtbare en tastbare manier. De strijd tussen de twee, het conflict en de worsteling, is de oorzaak van alle crises en omwentelingen waarmee we in ons individuele en collectieve leven te maken krijgen. Tot nu toe zijn mystici ervan uitgegaan dat deze eeuwige Volmaaktheid zich hier op aarde niet kan manifesteren en dat de enige mogelijkheid voor de menselijke ziel is om dit onrustige veld van voortdurende onrust te verlaten en te verblijven in de staat van eeuwige Volmaaktheid verderop.

Niet meer, zegt Sri Aurobindo. Gebaseerd op zijn eigen ervaringen en inzichten, verzekert hij ons dat deze eeuwige Volmaaktheid, deze goddelijke Supernatuur, niet alleen van tijd tot tijd ingrijpt, maar zich ook steeds meer probeert te manifesteren in en door aardse lichamen. Niet alleen dat, maar ze bouwt ook geleidelijk aan vormen van de toekomst die deze verborgen Supernatuur zo spontaan en natuurlijk zullen manifesteren als wij vandaag de dag ademen. Dan zal God niet langer verborgen blijven, om gerealiseerd te worden door een moeizame tapasya, terwijl het de meest voor de hand liggende waarheid zou moeten zijn, maar zich openlijk, natuurlijk en spontaan manifesteren. Niet alleen zullen zijn werkzaamheden helder en duidelijk zijn als daglicht, maar Hijzelf zal voortdurend geopenbaard worden aan het nieuwe oog in de mens. Sterker nog, de lichamelijke instrumenten die nu getransformeerd zijn en in staat zijn zijn wegen te kennen en te begrijpen, zullen ook zelf in staat worden om 'God te spelen', als we dat zo mogen zeggen. Het betekent dat er een praktische alwetendheid en almacht voor de mens zal zijn, praktisch in welk gebied hij ook wordt toegewezen om op te werken. Sri Aurobindo's Yoga nam deze nieuwe en onverwachte wending met

de grote intentie om de verborgen pracht van de Geest, deze hogere Supernatuur, naar het oppervlakkige leven van de mens te brengen en haar spel openlijk in de wereld te activeren. Dit is zeker geen gemakkelijke taak, om verschillende redenen. Om te beginnen streeft de mens er misschien niet naar; hij is te druk bezig met spelen in de oppervlakkige modder en het analyseren van de slijk van de aardse natuur om diep in zichzelf te kijken of in zijn bewustzijn op te stijgen om deze grotere waarheid over zichzelf te ontdekken. Zelfs als hij ernaar streeft, is het geenszins een gemakkelijke taak. De wegen naar Nirvana zijn open en vast, maar de wegen naar transformatie, hoewel nu open, werken niet op een menselijk voorspelbare manier, aangezien het grote experiment nog maar net begonnen is en de verschillende mogelijkheden en voorwaarden worden uitgewerkt. Bovenal zijn de menselijke instrumenten die tot nu toe ontwikkeld zijn om de lagere natuur uit te drukken, nog niet afgestemd om de hogere Kracht uit te drukken. Ze vallen in slaap, gaan kapot of worden chaotisch onder de druk van de Goddelijke Shakti. Natuurlijk zal dit alles te zijner tijd gebeuren, maar op dit moment zijn er maar weinigen bereid om het proces te doorlopen. Het is duidelijk dat er nog een lange weg te gaan is, maar zodra de weg open is, is de mensheid voorbestemd om het op een dag te bereiken. Dit is de belofte en de verzekering die Sri Aurobindo aan de mens heeft gegeven.

Daarom zijn deze pracht en praal tot nu toe aan de mens onttrokken. Alleen de goden verborgen in het zonnelicht hadden het recht en het voorrecht om deze krachten te bezitten. De mens is nog te zwak en onvolmaakt om ze te verwerven. Zonder deze krachten en bijbehorende vermogens zal het menselijk leven echter blijven lijden onder beperkingen en strijden tegen dwaling en onvolmaaktheid. Hierin beginnen we de enorme betekenis te zien van Aswapati's tapasya, die natuurlijk Sri Aurobindo's eigen ervaringen zijn, geopenbaard door Aswapati. De deuren van een hogere Supernatuur, die lange tijd ontkend en gesloten waren, openen zich voor Aswapati's volhardende tapasya en de gaven van de Geest beginnen op hem neer te stromen. Deze afdaling is het cruciale moment dat alles verandert, de koers van Aswapati's tapasya verandert, het menselijk lot verandert. Via Aswapati opent zich een nieuwe deur met enorme mogelijkheden, want wat in één mens kan gebeuren kan, theoretisch gezien, ook in anderen gebeuren. Het is om deze theoretische mogelijkheid om te zetten in een praktische en realiseerbare uitkomst voor iedereen dat zijn tapasya nu zijn koers inslaat. Zijn wezen is reeds geuniversaliseerd, een voorwaarde voor de supramentale transformatie. Nu moet hij streven naar het lot van de hele mensheid en de mensheid tot een brug maken naar de supermensheid van morgen. Zijn hart is één geworden met elk hart, zijn immense ziel een ontmoetingspunt van vele levens.

Daarom keert Aswapati, de opperste asceet, zich terug van deze grenzen en verzaakt hij onmiddellijk individueel succes zodat de collectiviteit vooruitgang kan boeken. Wat hij heeft verworven door zware tapasya moet aan anderen worden gegeven als een geschenk van genade. Het is deze wonderbaarlijke Genade, de magische sleutel waarnaar hij zoekt, dat hij zich nu richt. De neerdaling van een hogere Supernatuur heeft hij ervaren, en nu probeert hij die neer te brengen en op aarde te manifesteren. Deze neerdaling, die een karakteristieke beweging van Sri Aurobindo's Yoga markeert, wordt prachtig als volgt beschreven:

In een goddelijk terugtreden uit het sterfelijk denken,
In een wonderbaarlijk gebaar van zielzicht,
Torende zijn wezen tot padloze hoogten,
Onbeschut door zijn kleding van de mensheid.
Zo verrees hij, om hem naakt en zuiver te ontmoeten,
Sprong er een sterke Nederdaling omlaag. Een Macht, een Vlam,
Een half zichtbare Schoonheid met doodloze ogen,
Een gewelddadige Extase, een verschrikkelijke Lieflijkheid,
Omvatte hem met haar verbazende ledematen
En drong door in zenuw en hart en brein,
Die sidderden en flauwvielen met de epifanie:
Zijn natuur huiverde in Onbekende's greep.
In een moment korter dan de dood, langer dan de Tijd,
Werd hij door een Macht meedogenlozer dan Liefde, gelukkiger
dan Hemel,
Soeverein opgenomen in eeuwige armen,
Meegesleurd en gedwongen door loutere absolute zaligheid,
In een wervelwind circuit van heerlijkheid en kracht,
Aangespoord naar onvoorstelbare diepten,
Opgetild naar onmetelijke hoogten,
Uit zijn sterfelijkheid weggerukt
En onderging een nieuwe en grenzeloze verandering.
Een Alwetendheid, die wist zonder zien of denken,
Een niet ontcijferbare Almachtigheid,
Een mystieke Vorm, die de werelden kon bevatten,
En toch één menselijke borst haar hartstochtelijke tempel kon
maken,
Trok hem uit zijn zoekende eenzaamheid weg
Tot in de grootheden van God's omarming.
Zoals wanneer een tijdloos Oog de uren teniet doet,
Terwijl hij het agens vernietigt en de daad,
Zo straalde nu zijn geest wijduit, wit, zuiver:
Zijn ontwaakt denkvermogen werd een schone lei,
Waarop het Universele en de Ene konden schrijven.
Alles wat ons gevallen bewustzijn onderdrukt,
Was van hem genomen als een vergeten last:
Een vuur, dat het lichaam scheen van een god
Verteerde de beperkte gedaanten van het verleden
En maakte een grote ruimte voor een nieuw zelf om te leven.
Eeuwigheid's contact brak de mallen van besef.
Een grotere Kracht dan de aardse hield zijn ledematen vast,
Enorme werkingen legden zijn onontdekte omhulsels bloot,

*Vreemde energieën wrochten en verborgen kolossale handen,
Ontwonden het drievoudige koord van het denkvermogen en
bevrijdden*

*De hemelse wijdsheid van een Godheid's blik.
Zoals door een kleed de drager's vorm wordt gezien,
Zo reikte er door de vormen heen naar het verborgen absolute
Een kosmisch gevoel en een transcendent zicht.
Toegenomen en verhoogd waren de instrumenten.
De illusie verloor haar vergrotende lens;
Toen van haar falende hand de maten vielen,
Leken de dingen atomisch, die zo groot toonden.
De kleine ego's ring kon niet langer verbinden;
In de enorme ruimten van het zelf
Scheen het lichaam nu alleen een dolende omhulling,
Zijn denkvermogen het buitenhof vol fresco's
Van een onvergankelijke Bewoner:
Zijn geest ademde een bovenmenselijke sfeer.*

. . .

*De oude onbuigzame veto's waren niet langer van kracht:
Overweldigd waren aarde en Natuur's verouderde regel;
De python kronkelingen van de beperkende Wet
Konden niet de snel verrezen God weerstaan:
Vernietigd waren de scripts van bestemming.
Er was geen klein, door de dood opgejaagd schepsel meer,
Geen fragiele vorm van wezen om te preservareren
Tegen een alles verzwelgende Immensiteit.
De grote hamerslagen van een ingesloten wereldhart
Deden de nauwe dammen breken, die ons veilig houden
Tegen de krachten van het universum.
De ziel en de kosmos ontmoeten elkaar als gelijkwaardige
machten.
Een grenzeloos wezen in een onmetelijke Tijd
Drong in de Natuur door met het oneindige;
Hij zag, zonder paden, zonder muren zijn titanische scope. [80-83]*